

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE BEŠEŇOVÁ

TEXTOVÁ ČASŤ

ČISTOPIS

Schvaľovacia doložka:

Názov ÚPD: Územný plán obce Bešeňová
Schvaľujúci orgán: Obecné zastupiteľstvo obce Bešeňová
Číslo uznesenia:
Dátum schválenia:

.....
Ing. Martin Baran
starosta obce Bešeňová

pečiatka obce

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

NÁZOV ELABORÁTU:	ÚZEMNÝ PLÁN OBCE BEŠEŇOVÁ
OBSTARÁVATEĽ:	OBEC BEŠEŇOVÁ štatutárny zástupca pre obstarávanie ÚPN-O Ing. Martin Baran, Starosta obce
SPRACOVATEĽ:	PRO ARCH, Poľná 11, Ružomberok Ing. arch. Katarína Konfálová
HLAVNÍ RIEŠITELIA:	Ing. arch. Katarína Konfálová Ing. arch. Marianna Bošková
SPOLUPRÁCA:	
Demografia:	Ing. arch. Katarína Konfálová
Doprava:	Ing. Vladimír Boško
Energetika:	Ing. Anton Galas
Vodné hospodárstvo:	Janka Rehtoríková
Vyhodnotenie PP a LP:	Ing. arch. Marianna Bošková
Ochrana prírody:	Ing. arch. Katarína Konfálová
Grafické práce:	Ing. Vladimír Boško
POVERENÝ OBSTARÁVATEĽ:	Ing. arch. Beáta Mikušová, odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD podľa § 2a stavebného zákona , reg. č. 257

OBSAH DOKUMENTÁCIE

TEXTOVÁ ČASŤ	1
1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	2
1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	6
1.2 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI	6
1.2.1 Hlavné ciele rozvoja územia.....	6
1.2.2 Vyhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií	7
1.2.3 Chronológia spracovania.....	7
1.2.4 Údaje o súlade riešenia so zadaním	8
1.2.5 Doplnujúce údaje, súpis podkladov a zhodnotenie miery ich záväznosti	8
2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE.....	11
2.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS	11
2.1.1 Vymedzenie riešeného územia.....	11
2.1.2 Prírodné podmienky.....	12
2.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASŤÍ ÚPN VÚC ŽILINSKÉHO KRAJA	14
2.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE	22
2.3.1 Zamestnanosť a pracovné príležitosti	25
2.3.2 Bytový fond	27
2.4 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY OBCE	29
2.4.1 Význam, poloha a funkcia obce v štruktúre osídlenia;.....	29
2.4.2 Väzby obce na záujmové územie	30
2.4.3 Technická infraštruktúra	30
2.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA	31
2.5.1 Urbanistická koncepcia a kompozícia obce.....	31
2.5.2 Priestorové pomery, urbanistická koncepcia, návrh hmotového usporiadania, prestavba, centrálna zóna.....	32
2.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE.....	32
2.7 KULTÚRNO – HISTORICKÉ A PRÍRODNÉ HODNOTY	35
2.7.1 Kultúrno – historický potenciál	35
2.7.2 Národné kultúrne pamiatky, objekty pamiatkového záujmu	35
2.7.3 Archeologické hodnoty	37
2.8 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE	38
2.8.1 Bývanie.....	38
2.8.2 Sociálna infraštruktúra a občianske vybavenie	40
2.8.3 Zdravotníctvo	43
2.8.4 Sociálna starostlivosť.....	43
2.8.5 Obchody a služby, komerčná občianska vybavenosť	43
2.8.6 Cestovný ruch a stravovacie zariadenia	44
2.8.7 Správa, verejná správa, inštitúcie.....	45
2.8.8 Štruktúra občianskej vybavenosti	46
2.8.9 Hospodárska základňa	46
2.8.10 Rekreačia, cestovný ruch, turistika a kúpeľníctvo	47
2.9 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	49
2.10 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ.....	49
2.10.1 Ochranné pásma	49
2.10.2 Chránené územia	51
2.11 RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI..	52
2.11.1 Riešenie záujmov obrany štátu	52

2.11.2	Zriadenia civilnej ochrany obyvateľstva	52
2.11.3	Riešenie ochrany pred požiarmi.....	52
2.11.4	Riešenie ochrany pred povodňami	53
2.12	OCHRANA PRÍRODY A TVORBA KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚSES.....	57
2.12.1	Prírodné dedičstvo	57
2.12.2	Územný systém ekologickej stability (ÚSES)	59
2.12.3	Návrhy ekologickej stability a manažmentových opatrení pre navrhované prvky územného systému ekologickej stability krajiny.....	63
2.12.4	Návrhy opatrení na zvýšenie ekologickej stability krajiny.....	64
2.13	NÁVRH DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA	64
2.13.1	Návrh dopravného vybavenia	64
2.13.2	Vodné hospodárstvo	75
2.13.3	Energetika	80
2.13.4	Vonkajšie osvetlenie.....	83
2.13.5	Obecný rozhlas - vonkajšie oznamovacie rozvody	83
2.13.6	Zásobovanie teplom, plynom.....	83
2.13.7	Telekomunikácie	87
2.14	KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	88
2.14.1	Základné zložky životného prostredia	88
2.14.2	Ovzdušie – ochrana čistoty ovzdušia.....	88
2.14.3	Obytné prostredie.....	89
2.14.4	Odpadové hospodárstvo	90
2.14.5	Skládky odpadov	92
2.14.6	Environmentálna záťaž v území	92
2.14.7	Radónové riziko.....	92
2.14.8	Seizmicita	93
2.14.9	Zeleň.....	94
2.15	VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV.....	94
2.15.1	Ťažba nerastných surovín	94
2.15.2	Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory	95
2.15.3	Staré banské diela	95
2.15.4	Svahové deformácie.....	96
2.15.5	Zdroje termálnych a minerálnych vôd	96
2.16	VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU	98
2.17	VYHODNOTENIE BUDÚCEHO MOŽNÉHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÝCH POZEMKOV NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY	98
2.17.1	Zdôvodnenie navrhovaného priestorového usporiadania a funkčného využívania územia mimo zastavané územie obce	102
2.17.2	Tabuľková príloha - bilancia predpokladaného použitia PP a LP	104
2.18	NÁVRH NA OBSTARANIE ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV, ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE A INEJ DOKUMENTÁCIE PRE ČASŤ RIEŠENÉHO ÚZEMIA.....	108
2.19	HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA.....	108
3.	ZÁVÄZNÁ ČASŤ.....	110
3.1	ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA NA FUNKČNÉ A PRIESTOROVO HOMOGÉNNE JEDNOTKY	110
3.1.1	Pri urbanistickom, priestorovom a kompozičnom usporiadaní obce dodržať tieto zásady:	110
3.1.2	Funkčné plochy záväzné na území	110
3.2	URČENIE PRÍSTUPNÝCH, OBMEDZUJÚCICH A VYLUČUJÚCICH PODMIENOK VYUŽITIA PLOCH A INTENZITY ICH VYUŽÍVANIA	111
3.2.1	Zoznam regulatívov.....	111
3.2.2	Centrálny priestor obce (R1)	111

3.2.3	Funkčné plochy občianskej vybavenosti (R2).....	112
3.2.4	Funkčné plochy polyfunkčnej zástavby - občianska vybavenosť a bývanie (R3)	112
3.2.5	Funkčné plochy pre obytné územie- zmiešané plochy rodinných domov s možnosťou aj prechodného ubytovania (R4).....	113
3.2.6	Funkčné plochy pre obytné územie – bytové domy (R5)	114
3.2.7	Funkčné plochy rekreácie a cestovného ruchu (R6).....	115
3.2.8	Funkčné plochy športu a športovej vybavenosti (R7)	116
3.2.9	Funkčné plochy verejnej zelene a parkov (R8)	117
3.2.10	Funkčné plochy technickej a obslužnej vybavenosti (R9)	117
3.2.11	Funkčné plochy výroby, skladového a odpadového hospodárstva (R10)	118
3.2.12	Funkčné plochy poľnohospodárskej výroby (R11)	118
3.2.13	Neurbanizovaná krajina – poľnohospodárska krajina (R12)	119
3.2.14	Neurbanizovaná krajina – lesné hospodárstvo (R13).....	120
3.3	ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA PLOCH OBČIANSKEHO VYBAVENIA, ŠPORTU, REKREÁCIE, PRE OBYTNÉ ÚZEMIE, POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY A INEJ VÝROBY.....	120
3.3.1	Zásady a regulatívy umiestnenia a rozvoj obytného územia	120
3.3.2	Zásady a regulatívy umiestnenia a rozvoj územia pre občianske vybavenie	122
3.3.3	Zásady a regulatívy umiestnenia a rozvoja územia športu, rekreácie, turizmu a cestovného ruchu	122
3.3.1	Zásady a regulatívy umiestnenia a rozvoja územia poľnohospodárskej výroby, odpadového hospodárstva a inej výroby	123
3.4	ZÁSADY A REGULATÍVY PRE VEREJNÉ DOPRAVNÉ A TECHNICKÉ VYBAVENIE ÚZEMIA.....	124
3.4.1	Dopravné vybavenie územia	124
3.4.2	Verejné technické vybavenie územia – Vodné hospodárstvo	126
3.4.3	Verejné technické vybavenie územia –Energetika, spoje	127
3.4.4	Verejné technické vybavenie územia – Plyn	127
3.5	ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNYCH HODNOT, OCHRANY A TVORBY KRAJINY, VYTŮRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANIE PLOCH ZELENE	127
3.5.1	Kultúrnohistorické hodnoty	128
3.5.2	Ochrana prírody a tvorba krajiny, prvky USES	129
3.5.3	Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie	130
3.5.4	Vymedzenie zastavaného územia	131
3.5.5	Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území	131
3.5.6	Plochy pre verejnoprospešné stavby, delenie a sceľovanie pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny.	134
3.5.7	Určenie, na ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny.....	134
3.6	ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB	135
3.7	ZÁVEREČNÉ DOPORUČENIA A USTANOVENIA	137
3.8	SCHÉMA ZÁVAZNÝCH ČASTÍ A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB	137
4.	DOPLŇUJÚCE ÚDAJE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE	138
5.	DOKLADOVÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE	138

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Obce Bešeňová leží na východnej hranici okresu Ružomberok v Žilinskom kraji. Obec nemala spracovanú územnoplánovaciú dokumentáciu. Obecné zastupiteľstvo obce Bešeňová sa uznieslo obstaráť územnoplánovaciú dokumentáciu. Pre obstaranie Územného plánu obce bol stanovený postup v zmysle §19a, odst. 1, podľa ktorého sa zabezpečuje vypracovanie Prieskumov a rozborov, Zadania, Konceptu a Návrhu ÚPN-O.

Územný plán obce povinne podlieha procesu posudzovania vplyvov v zmysle zákona Prieskumov a rozborov, Zadania, Koncept riešenia a Návrhu ÚPN-O. č. 24/2006 Z.z. a 408/2011 Z.z.

Prípravné práce na obstaraní Územného plánu obce boli začaté v 21.01.2016 oznámením o začatí obstarávania Územného plánu obce Bešeňová. V rámci prípravných prác bolo vypracované Oznámenie o strategickom dokumente, ktoré bolo zaslané na Okresný úrad Ružomberok, odbor starostlivosti o ŽP, čím bol začatý proces posudzovania vplyvov na ŽP v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov. ÚPN-O obce Bešeňová podlieha povinné procesu hodnotenia z hľadiska vplyvov na ŽP. Okresný úrad Ružomberok, Odbor starostlivosti o životné prostredie určil listom č. OU-RK-OSZP-2016/002190-028 zo dňa 18.3.2016 rozsah hodnotenia strategického dokumentu „Územný plán obce Bešeňová“ podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Ako prvá etapa spracovania boli Prieskumy a rozbor, ktorých súčasťou bol krajinnoekologický plán. V zmysle prijatého postupu nasledujúcou etapou bolo Zadania pre vypracovanie Územného plánu obce Bešeňová. Na základe schváleného Zadania sa spracoval Koncept Územného plánu. Všetky pripomienky doručené ku Konceptu územného plánu boli vyhodnotené a spracované v tabuľkovom prehľade, ktorý tvorí súčasť súborného stanoviska. Na základe súborného stanoviska je spracovaný návrh riešenia ÚPN obce Bešeňová.

Obstarávateľská činnosť v zmysle §2a stavebného zákona je pre spoločného Územného plánu obce zabezpečovaná prostredníctvom odborne spôsobilej osoby, Ing. arch. Beáta Mikušová. Spracovateľ dokumentácie ÚPN-O je Ing. arch. Katarína Konfálová a Ing. arch. Marianna Bošková.

1.2 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

1.2.1 Hlavné ciele rozvoja územia

Ciele riešenia územného plánu obce vyplývajú z účelu a zamerania využitia územnoplánovacej dokumentácie. Z potrieb riešenej obce v oblasti územného rozvoja vyplýva, že je potrebné v územnom pláne obce sa zamerať na riešenie súčasných územnotechnických a environmentálnych problémov a navrhnuť územný rozvoj obce zodpovedajúci potenciálu územia a potrebám obyvateľov obce pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja. Obec Bešeňová nemá spracovaný Územný plán obce. Má spracovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, v ktorom sú definované ciele rozvoja obce a navrhnutá koncepcia rozvoja územia. Pôjde predovšetkým o vymedzenie plôch pre výstavbu rodinných a bytových domov nielen pre obyvateľov obce Bešeňová, výstavbu zariadení cestovného ruchu vo vzťahu k potenciálu prírodného prostredia, nezávadnú výrobu, zariadenia občianskej vybavenosti a tomu zodpovedajúcej technickej vybavenosti. Vymedzenie nových plôch bude rešpektovať kultúrno – historické hodnoty a tradície obce v súlade s princípmi udržateľného rozvoja.

V tomto zmysle sú hlavné ciele riešenia územného plánu obce nasledovné:

- hlavným cieľom územno-plánovacej dokumentácie je návrh koncepcie dlhodobého urbanistického rozvoja obce a jednotlivých funkcií využitia administratívneho územia riešenej obce,
- vymedziť funkčné usporiadanie sídelnej a krajinnej štruktúry, určiť základné zásady organizácie územia, spôsobu jeho využitia a podmienok výstavby,
- územným plánom vytvoriť predpoklady pre zabezpečenie trvalého súladu všetkých činností na území riešenej obce s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt,
- vytvoriť územnú ponuku pre dlhodobejšie uspokojovanie základných potrieb obce, jej obyvateľov a návštevníkov, v bývaní, občianskej a sociálnej vybavenosti, výrobe a v ponuke uspokojovania voľno časových potrieb,
- podrobne riešiť regulatívy a limity funkčného a priestorového usporiadania obce, územno-technické podmienky umiestňovania stavieb, zariadení verejného dopravného a technického vybavenia a základných prvkov územného systému ekologickej stability,
- prioritne riešiť súčasné územnotechnické a environmentálne problémy v území identifikované v dokumentácii Prieskumov a rozborov,
- návrhovým obdobím pre riešenie zámerov a cieľov v územnom pláne je časový horizont 10 – 15 rokov. Časový horizont naplnenia jednotlivých vecných zámerov územného rozvoja sa však nedá jednoznačne reálne presne časovo určovať, pretože čas a termín ich realizácie je závislý od množstva vplyvov objektívneho a subjektívneho charakteru, ktoré nemusia byť v súčasnosti známe a ktoré sa nedajú s určitosťou predpokladať. Z tohto dôvodu je návrhové obdobie územného plánu smerným cieleným časovým horizontom a jednotlivé koncepčné zámery podľa zložitosti podmienok, spoločenskej potreby a verejného záujmu sa budú naplňať v krátkodobom, strednodobom alebo dlhodobom časovom pláne a ich plnenie môže presiahnuť časový horizont návrhového obdobia územného plánu. V zmysle stavebného zákona § 30odst. (4) obec pravidelne, najmenej však raz za štyri roky, preskúma schválený územný plán, vyhodnotí jeho aktuálnosť a posúdi či nie sú potrebné jeho zmeny, alebo doplnky, alebo či nevznikli také objektívne dané podmienky, ktoré vyvolajú potrebu obstaráť aktualizáciu prípadne nový územný plán.
- v návrhu komplexného územného rozvoja obce rešpektovať nadradenú dokumentáciu ÚPN VÚC Žilinského kraja a následne spracované zmeny a doplnky.
- premietnuť plánovanú cyklistickú infraštruktúru vypracovať v súlade s STN 73 6110, STN 01 8028, TP 07/2014 a uznesením vlády SR č. 223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR,
- v návrhu koncepcie územného rozvoja obce riešiť obec ako administratívne a územne samostatný celok a v rámci širších nadlokálnych väzieb zohľadniť vzťahy a väzby na mesto Ružomberok a susedné obce,
- obsah a rozsah dokumentácie ÚPN - O obce spracovať v súlade s platnou legislatívou pre územné plánovanie.

1.2.2 Vyhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií

Územný plán obce

Obec Bešeňová doposiaľ nemala spracovaný územný plán.

1.2.3 Chronológia spracovania

Dňom 21. 01.2016 sa začali prípravné práce na obstarávaní Územného plánu obce Bešeňová.

Pre obstarávanie územného plánu obce bude Obec Bešeňová zastúpená Ing. Martin Baran, starostom obce. Dotknutým orgánom, organizáciám, fyzickým a právnickým osobám bolo listom č. 28/2016 zo dňa 26.01.2016 oznámené začatie obstarávania spoločného územného plánu. Námety, požiadavky a informácie mohli vyššie uvedené inštitúcie a občania doručiť na Obecný úrad v Bešeňovej do 30 dní od doručenia oznámenia. V štádiu prípravných prác boli doručené podklady, námety, ktoré boli vyhodnotené a zapracované v prieskumoch a rozboroch a v zadaní pre vypracovanie ÚPN Obce.

Na základe výsledkov získaných počas prípravných prác bolo spracované Zadanie územného plánu obce Bešeňová.

1.2.4 Údaje o súlade riešenia so zadaním

Zadanie územného plánu obce Bešeňová, ktoré bolo zverejnené oznámením zo dňa 01.06.2016. Predmetné oznámenie bolo zverejnené na úradnej tabuli dotknutej obce do 01.07.2016. Stanoviská, ktoré boli doručené štatutárnemu zástupcovi pre obstarávanie spoločného ÚPN-O v stanovenom termíne prerokovania zadania od 01.06.2016 do 1.7.2016. Výsledky prerokovania Zadania boli vyhodnotené a premietnuté do konečného znenia Zadania. Okresný úrad Žilina, Odb. výstavby a bytovej politiky, Ul.Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina preskúmal Zadanie podľa § 20 odst. 6 stavebného zákona a vydal súhlas podľa § 20 odst. 7 písm. c) na jeho schválenie v Obecnom zastupiteľstve listom č. OU-ZA-OVBP1-2016/026997/HRI zo dňa 4.11.2016.

Zadanie pre vypracovanie dokumentácie Územného plánu obce Bešeňová bolo schválené obecným zastupiteľstvom obce Bešeňová dňa 24.11.2016, č. uznesenia 2016/06/04.

Zadanie pre vypracovanie ÚPN-O je základným zadávacím dokumentom, v ktorom sú stanovené hlavné ciele a požiadavky na riešenie koncepcie územného rozvoja obce v rámci ÚPN-O. Dokumentácia ÚPN-Obce je vypracovaná v súlade s požiadavkami na riešenie jednotlivých funkčných systémov územného rozvoja obce stanovených v schválenom Zadaní. Zásady riešenia stanovené v Zadaní sú akceptované. Obsah dokumentácie ÚPN-Obce je spracovaný v štruktúre zodpovedajúcej §12 vyhlášky č.55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD.

V koncepte riešenia sú premietnuté požiadavky stanovené Okresným úradom Ružomberok, Odbor starostlivosti o životné prostredie listom č. OU-RK-OSZP-2016/002190-028 zo dňa 18.3.2016, v ktorom určuje podľa §8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EIA“), „Rozsah hodnotenie“ strategického dokumentu "Územný plán obce Bešeňová" vyplývajúce z rozsahu hodnotenie.

V návrhu riešenia sú premietnuté požiadavky stanovené v záverečnom stanovisku Okresného úradu Ružomberok, Odbor starostlivosti o životné prostredie listom, č. OU-RK-OSZP-2017/000219-066/Mý zo dňa 19.10.2017 a požiadavky stanovené v Súbornom stanovisku, ktorého súčasťou je tabuľkový prehľad vyhodnotených a spracovaných požiadaviek.

1.2.5 Doplnujúce údaje, súpis podkladov a zhodnotenie miery ich záväznosti

Záväzné podklady:

- Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja (ÚPN VÚC ŽK) vyhlásené nariadením Vlády SR č. 223/1998 Z.z. dňa 26.5.1998 a jeho zmien a doplnkov:
 - Zmeny a doplnky Územného planu veľkého územného celku Žilinského kraja schválené uznesením č. 6/2005 dňa 27.4.2005 a záväzná časť bola vyhlásená VZN ŽSK č. 6/2005 dňa

- 27.4.2005, dodatkom č.1 k VZN 6/2005
- Zmeny a doplnky č.3 Územného planu veľkého územného celku Žilinského kraja schválené uznesením č. 8/26 dňa 17.3.2009 a záväzná časť bola vyhlásená VZN ŽSK č. 17/2009 zo dňa 17.03.2009.
 - Zmeny a doplnky č.4 Územného planu veľkého územného celku Žilinského kraja schválené uznesením č. 26/2011 dňa 27.6.2011 a záväzná časť bola vyhlásená VZN ŽSK č. 26/2011 schválené zastupiteľstvom ŽSK dňa 27.06.2011.
 - Zmeny a doplnky č.5 Územného planu veľkého územného celku Žilinského kraja schválené uznesením č. 5/4 dňa 19.3.2018 a záväzná časť bola vyhlásená VZN ŽSK č. 49/2018.
- Zadanie pre vypracovanie dokumentácie Územného planu obce Bešeňová (schválené dňa 24.11.2016 č. uznesenia 2016/06/074).
 - Okresný úrad Ružomberok, Odbor starostlivosti o životné prostredie listom, rozhodnutie č. OU-RK-OSZP-2016/002190-028 zo dňa 18.3.2016, v ktorom určuje rozsah hodnotenie.
 - Okresný úrad Ružomberok, Odbor starostlivosti o životné prostredie listom, záverečné stanovisko č. OU-RK-OSZP-2017/000219-066/Mý zo dňa 19.10.2017
 - Súborné stanovisko schválené dňa 14.3.2018 uznesením č 2018/01/18

Ďalšie podklady:

- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 prijatá uznesením vlády SR č.1033 z 31.10.2001, záväzná časť bola vyhlásená Nariadením vlády SR č. 528 / 2002, Zmeny a doplnky KURS 2001, záväzná časť bola vyhlásená Nariadením vlády SR č. 714/2011 dňa 16.10.2011.
- Budú premietnuté územné súvislosti vyplývajúce z územného priemetu cieľov, priorít a opatrení dokumentov regionálneho rozvoja :
 - Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja (dopad na územie obce Bešeňová).
- Budú využité ďalšie dokumenty:
 - Programové vyhlásenie vlády SR (2016-2020) za oblasť dopravy
 - Konceptiu územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KÚRS 20111 - ZaD č.1 KÚRS 2001 (uznesením vlády SR č. 513/2011),
 - Stratégia rozvoja SR do roku 2020 (uznesením vlády SR č. 158/2010),
 - Technické podmienky. Prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040 (TP 07/2013).
 - Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 a Operačný program Integrovaná infraštruktúra na roky 2014-2020,
 - Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR (uznesenie vlády SR č. 223/2013),
 - Program odpadového hospodárstva obce Bešeňová.
 - PHSR obce Bešeňová na roky 2016 -2020.
 - R-ÚSES okresu okres Ružomberok, 2013
- V riešení ÚPN-O budú využité aj ďalšie dostupné relevantné krajské, regionálne a lokálne koncepcie a dokumenty s dopadom na rozvoj územia obce, ktoré vyplynú zo spracovania Prieskumov a rozborov. V rámci prípravných prác boli poskytnuté podklady dotknutých orgánov štátnej správy, organizácií právnických a fyzických osôb.
- Poskytnuté podklady, námety a požiadavky na základe oznámenia o začatí obstarávania ÚPN-O Bešeňová zo dňa 25.1.2016:
 - Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava, zo dňa 1.3.206, 10862/2016/B211-SZEÚ/14251,
 - Ministerstvo obrany, Správa nehnuteľného majetku a výstavby , ASM MO SR, Bratislava , zo

- dňa 02/2016 ASMdps-1-2019/2016,
- Ministerstvo zdravotníctva SR, Inšpektorát kúpeľov a žriediel, Limbová 2, Bratislava, zo dňa 4.2.2016, Z05524-2016-1KŽ,
 - Okresný úrad Žilina, Odb. výstavby a bytovej politiky, Ul.Vysokoškolákov855/33 B, 010 08 Žilina, zo dňa 10.2.2016, OU-ZA-OVBP1-2016/009065/HRI,
 - Okresný úrad Žilina, Odb. starostlivosti o životné prostredie, Nám. M. R. Štefánika , 010 01 Žilina, zo dňa 29.2.2016, OU-ZA-OSZP1-2016/009685-005/Dm,
 - Okresný úrad Žilina, Odbor opravných prostriedkov, ref. pôdohospodárstva, Andreja Kmeťa 17, 010 01 Žilina, zo dňa 22.2.2016, OU-Z A-OOP4-2016/009032-2/SUR,
 - Okresný úrad Žilina, Odb. cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Predmestská 1613, 010 01 Žilina, zo dňa 25.2.2016, OU-RK-OCDPK/2016/002953-02,
 - Okresný úrad Ružomberok, Odb. starostlivosti o životného prostredia / úsek ochrany PaK, úsek odpadové hospodárstvo, úsek štátna vodná správa, štátna ochrana prírody, úsek EIA, Nám. A. Hlinku 74, Ružomberok, zo dňa 4.2.2016, OU-RK-OSZP-2016/002190-002-OP,
 - Okresný úrad Ružomberok, Odbor krízového riadenia, Nám. A. Hlinku 74, Ružomberok, zo dňa 22.2.2016, OU-RK-OKR-2016/002827-02,
 - Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Ružomberok, Nám. A. Hlinku 74, Ružomberok, zo dňa 7.3.2016, ORHZ-RK1-127/2016,
 - Okresný úrad Ružomberok, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, A. Bernoláka 25, Ružomberok, zo dňa 25.2.2016, OU-RK-OCDPK/2016/002953-02,
 - Obvodný banský úrad Banská Bystrica, zo dňa 12.2.2016, 468-585/2016,
 - Regionálny úrad verejného zdravotníctva Martin, zo dňa 9.2.2016, 2016/000845/044,
 - Krajský pamiatkový úrad Žilina, pob. Ružomberok, Nám. Š. N. Hýroša 1, 034 01 Ružomberok, zo dňa 9.2.2016, KPUZA-2016/4802-3/9388,
 - Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy, Gagarinová 10, 827 13 Bratislava
 - Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici, ul. 9. mája č.2, 975 90 Banská Bystrica, 12.2.2016, 468-585/2016
 - Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 010 01 Žilina, zo dňa 16.2.2016, 02967/2016/O DaÚP-2,
 - Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Mlynská Dolina 1, 817 04 Bratislava, zo dňa 9.2.2016, 313/324/16,
 - Štátna ochrana prírody SR, Správa TANAP, pracovisko Liptovský Mikuláš, Hodžova 11, 031 01 Liptovský Mikuláš, zo dňa 9.2.2016, TANAP/145/2016,
 - Slovenská správa ciest, Miletičova 19, 826 19 Bratislava, zo dňa 10.2.2016, 5695/2016/2320/5365,
 - Dopravný úrad, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava, zo dňa 18.2.2016, 6410/2016/ROP-002-P/3209,
 - Národná diaľničná spoločnosť a.s., Mlynské nivy 45, 821 09 Bratislava, zo dňa 18.2.2016, 2749/24445/30103/2016,
 - Železnice SR , Generálne riaditeľstvo, odb. expertízy, Klemensova 8, 813 61 Bratislava 1, zo dňa 4.2.2016,7987/2016/0420-002,
 - SEPS, a.s. Miletičova 5 ,824 84 Bratislava, zo dňa 9.2.2016, PS/2016/002778,
 - Stredoslovenská energetika, a.s., Pri Rajčianske 8591/4B, 010 47 Žilina, zo dňa 31.3.2016, 120101-16-0059,
 - Vodárenská spoločnosť Ružomberok, a.s. Pri Váhu 6, 034 06 Ružomberok, 20.4.2016
 - Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Povodie Váhu Piešťany, Odš. Závod Piešťany, Nábřežie I. Krasku č. 3/834, 921 80 Piešťany, zo dňa 11.2.2016, CZ 4490/2016,
 - Slovenský plynárenský priemysel, a.s., Mlynské nivy 44/b, 825 11 Bratislava 26, zo dňa

- 12.2.2016, DPSMK/09/2016,
- Hydromeliorácie, š.p., Vrakunská 10577/29, 821 06 Bratislava, zo dňa 8.2.2016, 610-4/120/2016,
 - Lesy SR, š.p. Nám. SNP 8, 975 66 Banská Bystrica
 - Slovak Telecom a.s., Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, zo dňa 16.3.2016, 6611606905,
 - Agro-Racio s.r.o., Liptovský Mikuláš, 11.2.2016,
 - Aquapark Gino Paradise, Bešeňová, 22.2.2016 0202-2016,
 - Občianske združenie Žijeme tu spoločne", Bešeňová, 22.2.2016,
 - Priesol Stanislav, Ružomberok,
 - Mária Pružinská, Bešeňová, 18.2.2016,
 - Mikuláš Celko, 26.2.2016.
- Poskytnuté podklady, námety a požiadavky na základe oznámenia o začatí obstarávania ÚPN-O Bešeňová zo dňa 7.8.2017 .
 - Prieskum bol prevedený priamo v teréne, nové budovy, stav, veľkosť a plocha sú zakreslené a určené odhadom (spracovateľ PaR).
 - Metodické usmernenie MDVRR SR odboru územného plánovania k zabezpečeniu plnenia uznesenia vlády SR č. 148/2014 z 26.3.2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Mapové podklady

- základné mapy v mierke M 1: 50 000, M 1:10 000, M 1: 2 000
- mapové podklady vo vektorovej podobe katastra Bešeňová
- bonitované pôdno - ekologickej jednotky (BPEJ) v katastrálnom území - webová stránka Výskumného ústavu pôdozvedectva a ochrany pôdy ako informatívny zdroj www.podnemapy.sk.

Podklady a údaje obce:

Údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov, rok 1991, 2001, 2011, 2014 Štatistický úrad SR, mestská a obecná štatistika, štatistické údaje obce 2014.

Použitá literatúra:

- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku
- Atlas krajiny Slovenskej republiky 1. vydanie, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, r. 2002.

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

2.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

2.1.1 Vymedzenie riešeného územia

Nepriamo na rozvoj obce budú vplývať širšie územné a vzťahové súvislosti vyplývajúce zo základnej urbanistickej koncepcie Žilinského kraja. Katastrálne územie obce Bešeňová je vymedzené katastrálnymi hranicami obce a situované vo východnej časti okresu Ružomberok v Žilinskom kraji. Hraničí na východe s obcami Potok, Liptovská Anna, Bobrovník. Na západe s obcou Liptovská Teplá, na juhozápade s obcou Ivachnová a na juhu s obcou Liptovský Michal.

Riešené územie pre spracovanie Územného plánu obce Bešeňová sa vymedzuje tak, aby v návrhu koncepcie rozvoja obce bolo možné riešiť funkčné a priestorové usporiadanie

zastavaného územia obce, riešiť rozvojové plochy vo väzbe na toto územie a premietnuť výsledky prieskumov a rozborov v oblasti krajinnoekologického plánu v rámci celého administratívneho územia obce. Obec Bešeňová sa nachádza 12 km južne od mesta Ružomberok a 21 km od mesta Liptovský Mikuláš.

Obstarávateľ pre riešenie územného plánu obce (ďalej len ÚPN-O) vymedzuje katastrálne územie obec Bešeňová. Katastrálne územie obce Bešeňová začleňuje celú plochu katastrálneho územia obce (základnej územnej jednotky) pozostávajúceho z jediného katastrálneho územia (územno-technickej jednotky) Bešeňová. Katastrálna hranica obce je vymedzená a je evidovaná Katastrálnym úradom v Ružomberku. Celková plocha katastrálneho územia je 429,6 ha.

Vo vzťahu k uvedenému sa pre spracovanie Územného plánu obce vymedzuje riešené územie nasledovne:

- v rozsahu súčasného administratívneho územia obce Bešeňová, tvoreného jeho katastrálnym územím pre návrh priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce (mierka 1:10000),
- v rozsahu zastavaného územia obce pre podrobné riešenie je vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia obce, rozšírenou o plochy uvažované na bývanie, občiansku vybavenosť, koncepcie a priestorového usporiadania (mierka 1:2 000),
- v rozsahu zastavaného územia obce pre riešenie koncepcie dopravy, technickej infraštruktúry a využitia záberov PP a LP na iné účely (mierka 1:5 000),
- pre riešenie záujmového územia a širších vzťahov (mierka 1:10 000, 1: 50 000).

2.1.2 Prírodné podmienky

Obec Bešeňová leží v západnej časti liptovskej kotliny na nive Váhu, v nadmorskej výške 512 m.n.m. Chotár leží v nadmorskej výške 508-730 m.n.m.

Skúmaného územia patrí do fatransko-tatranskej oblasti, celku Podtatranská kotlina, podcelku Liptovská kotlina a oddielov Liptovské nivy a Chočské pohorie.

Reliéf územia z morfoskulptúrneho hľadiska je v nive Váhu akumulčný tvorený fluvialnou rovinou a na ostatnom území eróznodenudačný na fluvialne rezanej podvrchovine.

V riešenom území možno rozoznať nasledovné tvary reliéfu: poriečne nivy, zosuvy, nerozlíšené riečne terasy a najcharakteristickejšie travertínové kopy.

2.1.2.1.1 Geomorfológia a reliéf

Riešené územie patrí do fatransko-tatranskej oblasti, celku Podtatranská kotlina, podcelku Liptovská kotlina a oddielov Liptovské nivy a Chočské podhorie.

Výškové rozpätie katastra je od 506 do 760 m n.m.

2.1.2.1.1 Morfológicko - morfometrické typy reliéfov

Reliéf územia z morfoskulptúrneho hľadiska je v nive Váhu akumulčný tvorený fluvialnou rovinou a na ostatnom území eróznodenudačný na fluvialne rezanej podvrchovine.

Z hľadiska morfoštruktúrneho sa jedná o reliéf na polygenetických sedimentoch sa slabým uplatnením litológie.

V riešenom území možno rozoznať nasledovné tvary reliéfu: poriečne nivy, zosuvy, nerozlíšené riečne terasy a pre Bešeňovej najcharakteristickejšie travertínové kopy.

2.1.2.1.2 Geológia

Geologický podklad tvoria nívne sedimenty na fluvialných štrkopieskových terasách v nive

Váhu, travertíny severne nad obcou a na ostatnom území flyšové vývoje s premenlivým podielom pieskovcov, ílovcov a sliňovcov v rámci vnútrokarpatského paleogénu.

Z inžiniersko-geologického hľadiska sa v riešenom území nachádzajú nasledovné rajóny:

Rajón údolných riečnych náplavov a rajón kvartérnych karbonátov.

2.1.2.1.3 Hydrologické pomery

Z hydrologického hľadiska riešené územie patrí do stredohorskej oblasti s režimom odtoku snehovo dažďovým. Vysokú vodnosť dosahujú toky v marci až v máji, s maximálnym prietokom v apríli. Minimum prietoku je v zimných mesiacoch január a február a taktiež na jeseň v septembri a v októbri.

2.1.2.1.4 Pôdne pomery

V katastrálne územie obce môžeme nájsť v nive Váhu nivné pôdy karbonátové na karbonátových nivných sedimentoch, nivné pôdy oglejené, v oblasti výskytu travertínov renziny a hnedé renziny na nezvetralých pevných karbonátových horninách a na ostatnom území katastra – severná časť hnedé pôdy oglejené na stredne ťažkých až ťažkých zvetralinách rôznych hornín.

2.1.2.1.5 Klimatická charakteristika

Klimaticky patrí riešené územie južná časť do mierne teplej oblasti. Okrsok je mierne teplý, vlhký s chladnou alebo studenou zimou, dolinový. Malá časť na severe zasahuje do mierne chladnej oblasti, okrsku mierne chladného s priemernou teplotou.

Južná časť územia patrí do klimatickej oblasti mierne teplej s menej ako 50 letnými dňami, priemernou júlovou teplotou nad 16°C a v januári pod -3°C.

Klimaticko-geografickým typom je kotlinová klíma, mierne chladná, s teplotou v januári pod -3°C. až -6°C, v júli 16°C až 17°C a priemernými zrážkami 600 až 850 mm.

2.1.2.1.1 Fytogeografické členenie územia

Podľa fytogeografického členenia patrí riešené územie do oblasti západokarpatskej kveteny (Carpatikum occidentale), obvodu flóry vnútro karpatských kotlín (Intercarpaticum), okresu Podtatranské kotliny- Liptovská kotlina.

2.1.2.1.2 Vegetácia územia

Pre geobotanickú charakteristiku územia bolo použité členenie podľa Geobotanickej mapy Slovenska (Michalko a kol. ,1987). V riešenom území sa nachádzajú nasledovné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie :

Ai - lužné lesy podhorské a horské (Alnenion glutinoso-incanae, Salicion triandrae ..)

CP - dubovo-hrabové lesy lipové (Tilio-Carpinenion betuli)

PA - jedľové a jedľovo-smrekové lesy (Abietion)

Qp - dubové nátržníkové lesy (Potentillo albae-Quercion)

Qs -dubové subxerothermofilné a borovicové xerofilné lesy (Quercion pubescenti-petraeae, cytiso-Pinion)

Jedľové a jedľovo-smrekové lesy (PA) (Abietion, Vaccinio-Abietion) majú ráz bezbukového variantu. V pôvodnom zložení mala prevahu jedľa biela, primiešaný bol smrek obyčajný, vtrúsený smrekovec opadavý a borovica sosna, z listnáčov jarabina vtáčia, javor horský, jelša sivá a výnimočne buk lesný. Sú to najčastejšie produkčné lesy s funkciou pôdoochrannou. Porasty sú V

katastri sa nachádzali v jeho severnej časti.

Lužné lesy podhorské a horské (AI) sú pokračovaním nížinných krov na alúviách a údolných nivách na stredných a horských tokoch riek zväčša v extrémnejších klimatických podmienkach. Pôdy sú štrkovité až kamenisté, zriedkavo piesočné. Krovinovú vrstvu tvoria vrba trojtyčinková, v. purpurová, v. košíkarska, v. krehká, miestne aj vrba sivá. vtrúsený vo vyšších polohách môže byť smrek a zemolez čierny.

V katastri sa vyskytovali v celej nive Váhu, v súčasnosti sú len ich zvyšky lemujúce rieku Váh.

Dubovo-hrabové lesy lipové (CP) vyskytujú sa už len roztrúsene vo vnútro karpatských kotlinách. Vyskytujú sa na podložiach flyšov a sprašových hĺn. Vedúcou drevinou bol v minulosti dub letný porasty mali silné zastúpenie smreka, vyskytovala sa lipa a ostatné dreviny ako osika, rakyta, javor mliečny, jaseň štíhly. V katastri sa nachádzali v jeho strednej časti.

Dubové nátržníkové lesy (Qp) ležia zväčša na neogénnych útvaroch budovaných štrkami a piesočnatým materiálom. Rozšírené sú najmä vo vnútro karpatských kotlinách. Pôdy sú illimerizované alebo hnedozeme illimerizované, ťažké, ílovité, mierne kyslé a oglejené. Vytvárajú sa na sprašových a ílovitých podložiach. Floristický sú veľmi bohaté. Prevládal tu dub letný a vyskytoval sa dub zimný, smrekovec, borovica, smrek, breza a osika. V krovinovom podraze je krušina jelšová, lieska, rešetliak, trnka, hloh, šípka. Na území katastra sa nachádzali len v malom rozsahu na jeho západnom okraji.

Dubové subxerothermofilné a borovicové xerofilné lesy (Qs) tvoria borovicové lesy lesostepného charakteru a s nimi susediace dubové lesy. vyskytujú sa na vápnených flyšoch, melafýroch a vápencoch. Pôdy môžu byť pararendziny alebo hnedé nasýtené pôdy. Najviac sú zastúpené dreviny borovica lesná, dub zimný, južne dub plstnatý, vo vyšších polohách aj jedľa biela. V katastri boli viazané na horninový podklad travertínov severne nad obcou.

Riešené územie spadá do živočíšneho regiónu Západných Karpát, vonkajšieho obvodu Podtatranského okrsku a vnútorného obvodu centrálného - fatranského okrsku. V druhovom zložení sú zastúpené bežné druhy dývej zvere - poľné cicavce ako zajac, líška, hľodavce, sviňa divá, srnec; spevavé vtáky (napr. drozd čviekotavý, drozd plavý, strnádka) dravce - myšiak hôrny, jastrab veľký a jastrab krahulec.

2.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚPN VÚC ŽILINSKÉHO KRAJA

Záväzné časti ÚPN – VÚC Žilinského kraja v znení jeho neskorších zmien a doplnkov a jeho záväzné regulatívy, ktoré majú dopad na katastrálne územie obce (znenie regulatívov prevzaté z VZN Žilinského samosprávneho kraja):

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.1. vytvárať podmienky pre vyvážený rozvoj Žilinského kraja v oblasti osídlenia, ekonomickej, sociálnej a technickej infraštruktúry pri zachovávaní zdravého životného prostredia a biodiverzity v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja,
- 1.5. formovať sídelnú štruktúru na nadregionálnej úrovni na území Žilinského kraja prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 1.10. podporovať ako ťažisko osídlenia nižších úrovní v Žilinskom kraji:
 - 1.10.1 liptovskomikulášsko - ružomersko - dolnokubínske ťažisko osídlenia ako ťažisko

osídlenia druhej úrovne,

- 1.14. formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov decentralizovanej koncentrácie,
- 1.15. upevňovať vnútroštátne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia,
- 1.16. vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej štruktúry,
 - 1.16.1 podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa:
 - b) žilinsko - podtatranskú rozvojovú os. Žilina - Martin - Poprad - Prešov,
- 1.17. napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami:
 - 1.17.1 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
 - 1.17.2 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry
 - 1.17.3 zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko – priestorové prostredie,
 - 1.17.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centram, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracovisko vo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života
- 1.20 rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a krajinných štruktúr a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov ,pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene, národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú sústavu chránených území v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (Ramsarské lokality, lokality NATURA),
- 1.21 ďalšie rozvojové plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí riešiť v nadväznosti na zastavané územia, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obce; v novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu pre vnútro sídelnú a vnútro areálovú zeleň.

2. V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 2.1. riešiť priestorové podmienky provizórne umiestnených škôl, školských zariadení a skvalitniť ich vybavenosť,.
- 2.5. zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb občanov v každom sídle okresu,
- 2.12. riešiť nedostatočné kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a ich zaostalú materiálnu základňu v regiónoch,
- 2.14. zachovať územné predpoklady pre prevádzku a činnosť existujúcej siete a rozvoj nových kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.

3. V oblasti rozvoja rekreácie, turistiky, cestovného ruchu a kúpeľníctva

- 3.1 vytvoriť nadregionálny, regionálny a miestny funkčno - priestorový subsystém turistiky, rekreácie a cestovného ruchu v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami kraja, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov kraja, hlavne z miest a ktorý vytvorí optimálnu ponuku pre domácu a zahraničnú turistiku, prednostne kúpeľnú, poznávaciu, športovú a relaxačnú,
- 3.2. podporovať diferencovane regionálne možnosti využitia rekreácie, turistiky a cestovného ruchu na zlepšenie hospodárskej stability a zamestnanosti ,najmä na Kysuciach, Orave a v Turci, na upevňovanie zdravia a rekondície obyvateľstva, predovšetkým v mestách Žilina ,Ružomberok, Martin a Liptovský Mikuláš a na zachovanie a využitie kultúrneho dedičstva vo všetkých okresoch kraja,
- 3.9 vypracovaním regionálnej stratégie a návazného generelu cestovného ruchu previazať ciele rekreačného a poznávacieho turizmu a kúpeľníctva; podporovať tvorbu mikroregionálnych stratégií a územnoplánovacej dokumentácie (hlavne územných plánov zón) pre lokality a strediská cestovného ruchu a kúpeľníctva,
- 3.10 využiť potenciál geotermálnej energie na báze termálnych vôd pre rekreáciu a cestovný ruch v geotermálnej oblasti Žilinskej kotliny, Turčianskej kotliny, Liptovskej kotliny a Skorušinskej panvy pri rešpektovaní záujmov ochrany prírody a zdrojov pitných vôd,
- 3.14. podporovať aktivity, ktoré súvisia s realizáciou siete miestnych cyklotrás nadväzujúcich na navrhované cyklomagistrály.

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany pôdneho fondu, ochrany prírody a krajiny a ochrany kultúrneho dedičstva

- 4.1. rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja a ich funkčný význam v kategóriách
 - 4.1.2. biocentrá nadregionálneho významu - Malá Rača - Skalka, Malý Polom - Veľký Polom, Ladonhora - Brodnianka, Veľký Javorník, Bzinská hoľa- Minčol, Choč, Osičiny - Ráztoky, Lysec, Západné Tatry - Roháče, Prosečné, Nízke Tatry - Kráľovohoľská časť, Nízke Tatry Ďumbierska časť, vodná nádrž Liptovská Mara, Kľak - Ostrá skala - Reváň - Partizán, Zniev -Sokolov - Chlievska - Kláštorne lúky, Marské vršky, Borišov - Javorina, Lysec, Turiec, Pod Sokolom, Kopa - Korbeľka - Pilsko, Babia hora, Žiar - Oravská priehrada, Skalná Alpa, Smrekovica-Šiprúň, Sokol - Žiar, Oravská priehrada - Sosnina, Kľak - Reváň, Kozol, Šujské rašelinisko – Strážov
 - 4.1.3. biocentrá regionálneho významu podľa schváleného územného plánu,
 - 4.1.4. biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu podľa schváleného územného plánu regiónu ,
- 4.2. rešpektovať podmienky ochrany prírody v súlade so schváleným národným zoznamom území európskeho významu,
- 4.3. dodržiavať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky,
 - 4.3.1. pre chránené územia (vyhlásené a navrhované na vyhlásenie) podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupňa ochrany,
 - 4.3.2. pre lesné ekosystémy, vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,

- 4.3.3. pre poľnohospodárske ekosystémy podľa osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia(trvalé trávne porasty),
- 4.3.4. pre ekosystémy mokradí, vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná,
- 4.3.5. pre navrhované chránené vtáčie územia a dodržiavať ochranné podmienky, stanovované samostatne osobitným predpisom pre každé chránené vtáčie územie,
- 4.3.6. pre navrhované územia európskeho významu a zosúladiť spôsob ich využívania tak, aby nedošlo k ohrozeniu predmetu ochrany,
- 4.4. zachovať prirodzený charakter vodných tokov, zaradených medzi biokoridory, chrániť jestvujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi,
- 4.5 zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prírodnými prvkami - trávne porasty, stromová a krovinová vegetácia a vylúčiť všetky aktivity, ohrozujúce prirodzený vývoj (vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládky odpadov a pod.),
- 4.6 stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu les - bezlesie,
- 4.7 podporovať extenzívne leso-pasienkárске využívanie podhorských častí, s cieľom zachovania krajinársky a ekologicky hodnotných území s rozptýlenou vegetáciou,
- 4.8. zachovať územné časti s typickou rázovitosťou krajinnej štruktúry daného regiónu (Kysuce, Orava, Liptov, Turiec)
 - 4.8.1 ak nie je schválená ÚPD obce, tak chrániť pred optickým znehodnotením stavebnou činnosťou lokality, tvoriace charakteristické krajinné panorámy,
 - 4.8.2. preveriť pri každom navrhovanom veľkoplošnom zábere, líniovom zábere krajiny, alebo inom technickom diele:
 - a) dopad navrhovaných stavieb na okolitú krajinu - krajinný obraz (harmóniu, kompozíciu, vyváženosť a mierkovitosť),
 - b) dopad navrhovaných stavieb na zmenu krajinnej panorámy miesta alebo línie,
 - c) bezprostredný dopad a mieru devastácie lokálnych krajinných scenérií alebo ich zmenu,
 - e) dopad na psychologické pôsobenie navrhovaných stavieb v krajine,
 - f) dopad na biodiverzitu, prvky ÚSES a biotopy chránených druhov,
- 4.9. zabezpečiť revitalizáciu regulovaných tokov s doplnením sprievodnej zelene,
- 4.10. prispôbovať trasy dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť a nezasahovať do bezcestných území v rámci chránených území s 3. a vyšším stupňom ochrany prírody ,
- 4.11. eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory, pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability(pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácií, znečisťovanie tokov a pod.)
- 4.12. rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako limitujúci urbanistický rozvoj kraja definovaný v záväznej časti územného plánu, osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia, ako aj poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti,
- 4.15. povoľovať výstavbu malých vodných elektrární na vodnom toku Váh len výnimočne:

- 4.15.1. nepovoľovať výstavbu malých vodných elektrární na vodných tokoch, ktorých sa poskytuje územná ochrana prírody a krajiny:
- c) prítok Váhu zaradené medzi územia európskeho významu,
- 4.16. zabezpečiť vypracovanie projektov miestnych územných systémov ekologickej stability v okresoch Žilinského kraja prednostne pre tieto oblasti v okrese:
- 4.16.8. Ružomberok pre Ivachnovú, Lúčky, Bešeňovú, Ľubochňu, Stankovany, Hubovú , Švošov, Liskovú, Lipt. Teplú ,Ružomberok a Lipt. Revúce
- 4.17. rešpektovať zásady rekreačnej funkcie krajinných celkov a limity rekreačnej návštevnosti podľa schválených územných plánov obcí, aktualizovaných územnoplánovacích podkladov a dokumentov a koncepcií rozvoja jednotlivých oblastí kraja a obcí v záujme trvalej a objektívnej ochrany prírodného prostredia Žilinského kraja,
- 4.19. zabezpečiť ochranu prirodzených ekosystémov podporou rozvoja komplexnej vybavenosti(vrátane zvyšovania lôžkových kapacít v ochranných pásmach národných parkov) a taktiež rozvojom obcí v podhorských oblastiach s dôrazom na vyzdvihnutie miestnych zvláštností a folklóru. Uvedenú skutočnosť riešiť komplexne s dôrazom na limity prírodných zdrojov,
- 4.20. vymedziť hranice zátopových území vodných tokov v ÚPD obcí za účelom ochrany priestoru riečnych alúvií pre situácie vysokých vodných stavov a ochrany biotických prvkov a ich stanovišť v alúviách vodných tokov,
- 4.21. zabezpečiť pri ochrane pamiatkových území ich primerané funkčné využitie, zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie, vylúčenie veľkoplošných asanácií, zachovanie objektovej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, uličného parteru, zachovanie charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, rešpektovanie historických a architektonických dominánt, zachovanie archeologických nálezísk.

5. V oblasti rozvoja nadriadenej dopravnej infraštruktúry

5.1 dopravná regionizácia

- 5.1.1 v návrhovom i výhľadovom období realizovať opatrenia, stabilizujúce pozíciu Žilinského kraja v dopravno - gravitačnom regióne Severozápadné Slovensko; v tejto súvislosti premyslene a koordinovane uprednostňovať dopravné stavby podporujúce efektívnu dopravnú obsluhu územia Severozápadného Slovenska ako jedného kompaktného územia, vrátane podpory funkcie dopravno- gravitačného centra Žilina - Martin,

5.2 paneurópska dopravná infraštruktúra ITF a TEN-T

- 5.2.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať nadradené postavenie paneurópskych multimodálnych koridorov Medzinárodného dopravného fóra (ďalej len ITF, ktoré je nástupníckou organizáciou Európskej konferencie ministrov dopravy CEMT) a dopravných sietí TEN-T:
- a) rešpektovať dopravnú infraštruktúru alokovanú v trase multimodálneho koridoru č. Va., súčasť koridorevej siete TEN-T, Bratislava - Žilina - Prešov/Košice - Záhor/Čierna nad Tisou - Ukrajina, schválené pre diaľničnú infraštruktúru - diaľnica D1, modernizovanú železničnú trať, terminál kombinovanej dopravy v Žiline,

5.3 infraštruktúra cestnej dopravy

- 5.3.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy - definovanú pasportom Slovenskej správy ciest

„Miestopisný priebeh cestných komunikácií“ - ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v rámci zastavaného územia kraja,

5.3.16 v návrhovom a výhľadovom období zabezpečiť územnú rezervu cesty I/18 celoštátneho významu v trase a úsekoch :

a) Liptovský Mikuláš, trasa južným okrajom mesta, súbežná s pripravovanou preložkou železničnej trate č. 180, v kategórii MZ 14,0/60, súbežná cesta s diaľnicou D1,

5.3.42 v návrhovom a výhľadovom období zabezpečiť územnú rezervu navrhovanej cesty II. triedy (súčasná cesta III/018104) regionálneho významu, v kategórii C 9,5/60, v trase a úsekoch :

a) Liptovský Michal - Liptovský Potok - Liptovská Sielnica/Brnice,

5.4 infraštruktúra železničnej dopravy

5.4.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej železničnej infraštruktúry - tratí, plôch a zariadení - umiestnenú na pozemkoch Železníc Slovenskej republiky, ohraničenú jej ochrannými pásmami,

5.4.4 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a vo výhľadovom období realizovať modernizáciu železničnej trate č.180 I. kategórie na traťovú rýchlosť do 160 km/h, v trase multimodálneho koridoru č. Va., koridorová sieť TEN-T, sieť AGC č. E40, sieť AGTC č. C-E v trase a úsekoch:

a) v existujúcom koridore trate v úsekoch technicky vynútených lokálnych úprav smerového vedenia trate,

b) v nových úsekoch smerového vedenia trate mimo existujúce železničné pozemky Vlchy - Liptovský Mikuláš – Liptovský Hrádok, Kráľova Lehota - Hybe, Východná - Važec – hranica Žilinského a Prešovského kraja

5.4.5 v návrhovom a výhľadovom období zabezpečiť územnú rezervu pre modernizáciu železničnej trate č. 180 I. kategórie na traťovú rýchlosť 160 km/h, koridorová sieť TEN-T, sieť AGC č. E40, sieť AGTC č. C-E 40 v úsekoch:

a) Žilina - Vrútky - Kraľovany - Ružomberok - Vlchy,

5.6. infraštruktúra leteckej dopravy

5.6.2 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územie aeroklubových letísk regionálneho významu s rozvojovými možnosťami pre medzinárodnú dopravu v lokalitách : Martin v k.ú. Tomčany a Ružomberok v k.ú. Lisková,

5.8 infraštruktúra cyklistickej dopravy

5.8.1 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a realizovať sieť cyklomagistrál (cyklistické trasy celoštátneho významu) v nasledovných trasách a úsekoch :

c) Oravsko-liptovská cyklomagistrála zo sedla Demänová s pokračovaním v trase lesnej cesty cez kótu Tanečník a po pôvodnej ceste II/520 cez kótu Kubínska do Oravskej Lesnej, v trase cesty II/520 Oravská Lesná - Lokca - Oravská priehrada prístav, v trase cesty III/05944 Ústie nad Priehradou - Trstená, v trase cesty II/520 Trstená - Vitanová, v trase opusteného telesa železničnej trate Trstená - Suchá Hora - štátna hranica SR/PR, v trase cesty III/52019 Vitanová - Oravice - Zuberec, v trase cesty II/584 Zuberec - Liptovská Sielnica a po lesnej ceste cez Kvačiansku dolinu, nasledujú vetvy v trase cesty II/584 Liptovská Sielnica - Liptovský Mikuláš a v trasách ciest III/018104 Liptovská Sielnica - Liptovský Michal, I/18 Liptovský Michal - Ružomberok,

6. V oblasti vodného hospodárstva

- 6.1 rešpektovať z hľadiska ochrany vôd
 - 6.1.1 ochranné pásma vodárenských zdrojov
- 6.4 podporovať rozvoj skupinových vodovodov pre zásobovanie obyvateľov a uvažovaný územný rozvoj zabezpečením výstavby týchto stavieb:
 - 6.4.6 SKV Ružomberok, pripojenie obcí Liptovský Michal, Ivachnová, Bešeňová, Liptovská Teplá, Potok, II. etapa,
 - 6.4.16 dokončenie rozostavaných obecných verejných vodovodov,
 - 6.4.22 rekonštrukcie a rozšírenia verejných vodovodov v obciach s cieľom znížiť straty vody a zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou pre uvažovaný územný rozvoj,
- 6.6 zabezpečiť rozvoj verejných kanalizácií v súlade s vecnými požiadavkami smernice 91/271/EHS (trasponovanými do zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách), vrátane časového harmonogramu, s cieľom vytvoriť podmienky pre zabezpečenie dobrého stavu vôd do roku 2015. To znamená:
 - 6.6.1 zabezpečiť zodpovedajúcu úroveň odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd s odstraňovaním nutrientov z aglomerácií s produkciou organického znečistenia väčšou ako 10000 EO v časovom horizonte do 31. 12. 2010 v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií, zabezpečiť realizáciu opatrení pre zmiernenie negatívneho dopadu odľahčovania a odvádzania vôd z povrchového odtoku na ekosystém recipienta, vylúčiť vypúšťanie čistiarenského kalu a obsahu žúmp do povrchových vôd a podzemných vôd,
 - 6.6.4. zabezpečiť realizáciu opatrení pre zmiernenie negatívneho dopadu odľahčovania a odvádzania vôd z povrchového odtoku na ekosystém recipienta,
 - 6.6.5. vylúčiť vypúšťanie čistiarenského kalu a obsahu žúmp do povrchových vôd a podzemných vôd,
- 6.13 na ochranu územia pred povodňami po dohode s ochranou prírody:
 - 6.13.2 vytvoriť podmienky účasti obcí na riešení povodňovej ochrany v zmysle Organizačnej smernice č. 5/2008 Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. Žilina a možnosti financovania v rámci Operačného programu Životné prostredie, Prioritná os 2 „Ochrana pred povodňami“, operačný cieľ: 2.1. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami,
 - 6.13.4 komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a zníženie erózneho účinku vody v súlade s opatreniami Plánu manažmentu čiastkového povodia Váh; úpravy tokov realizovať tak, aby nedochádzalo k napriameniam tokov,
 - 6.13.5 rešpektovať záplavové čiary z máp povodňového ohrozenia a zamedziť výstavbu v okolí vodných tokov a v území ohrozovanom povodňami,
 - 6.13.6 rešpektovať preventívne protipovodňové opatrenia navrhované v pláne manažmentu povodňového rizika,
- 6.14 rešpektovať pásma ochrany verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodohospodárskych stavieb.

7. V oblasti nadradenej energetickej infraštruktúry

- 7.1 zohľadniť ekonomické a ekologické hľadiská pri zabezpečení územia energiami a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zásobovania kraja,

- 7.2 zabezpečiť zvýšenú výrobu elektrickej energie:
 - 7.2.1 modernizáciou a rekonštrukciou existujúcich zdrojov,
- 7.4. v energetickej náročnosti spotreby:
 - 7.4.1. realizovať opatrenia na zníženie spotreby elektrickej energie v priemysle a energeticky náročných prevádzkach,
 - 7.4.2. minimalizovať využívanie elektrickej energie na výrobu tepla,
- 7.6. chrániť územné koridory a plochy pre vedenia a zariadenia vo výhľade po roku 2015:
- 7.7. podporovať rozvoj plynifikácie územia kraja, chrániť koridory existujúcich a navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení,
- 7.8. zvýšiť percento plynifikácie obcí v kraji v ekonomicky efektívnych oblastiach a v územiach so zvýšenými požiadavkami na ochranu životného a prírodného prostredia(národné parky, ich OP,CHKO a pod.)
- 7.9 zriaďovať zásobovacie VTL a STL prepojovacie sústavy plynovodov hlavne v okresoch Námestovo, Ružomberok, Liptovský Mikuláš,
- 7.11 vytvoriť územné podmienky pre realizáciu plynárenských zariadení, prípadne ich rekonštrukciu a pri využívaní územia chrániť vybudované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami,
- 7.13 vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike,
- 7.14 podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami, využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb pri zohľadnení miestnych podmienok,
- 7.15 znižovať energetickú náročnosť objektov (budov) z hľadiska tepelných strát.

8. V oblasti odpadového hospodárstva

- 8.1. zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a starých environmentálnych zaťažení do roku 2015,
- 8.2. sanovať prednostne lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia,
- 8.3. zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s triedením, recykláciou, využívaním a zneškodňovaním odpadov v obciach určených v územnom pláne,
- 8.4. zneškodňovanie nevyužitých komunálnych odpadov riešiť prednostne na zabezpečených regionálnych skládkach odpadov v obciach určených v ÚPD,

10. V oblasti telekomunikácií

- 10.1. zabezpečiť realizáciu hlavných a strategických cieľov stanovených v telekomunikačných projektoch,

11. V oblasti pôšt

- 11.2. zabezpečovať poštové služby v rámci Žilinského samosprávneho kraja regionálnymi poštovými centrami(RPC):b) RPC Liptovský Mikuláš pre okresy: Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš ,Námestovo, Ružomberok a Tvrdošín,

II. Verejnoprospešné stavby

Z verejnoprospešných stavieb vymedzených v ÚPN VUC Žilinského kraja a jeho Zmenách a doplnkov sa na riešené územie vzťahujú:

2. Dopravné stavby

2.1 stavby cestnej dopravy :

2.1.1 diaľnica D1 v kompletnej trase, diaľničné križovatky a privádzače, sprievodné komunikácie I/61 a I/18,

2.2 stavby železničnej a intermodálnej dopravy:

2.2.2 modernizácia železničnej trate č. 180 v úseku Žilina – hranica Žilinského a Prešovského kraja,

2.4. stavby cyklistickej dopravy

3. Technická infraštruktúra

3.1. vodohospodárske stavby

3.1.2. skupinovú vodovodov pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou a s nimi súvisiace stavby
p) dokončenie rozostavaných obecných vodovodov

3.1.10 odstraňovanie povodňových škôd,

3.1.11. preventívne protipovodňové opatrenia v povodiach drobných tokov

3.2. energetické stavby

3.2.4. stavby súvisiace s plynofikáciou v okresoch Žilinského kraja,

3.3 pošta a telekomunikácie

3.3.2. stavby súvisiace s rozvojom telekomunikácií Žilinského kraja, ktoré vyplývajú z rezortných programov MDPT:

a) digitalizácia telefónnej siete: Kysucké Nové Mesto, Námestovo, Ružomberok

3.4. stavby na zneškodňovanie, využívanie a spracovanie odpadov

3.4.2. stavby a zariadenia na zneškodňovanie, triedenie, kompostovanie a recykláciu odpadov,

3.5. verejná vybavenosť, dopravná a technická infraštruktúra v strediskách cestovného ruchu a kúpeľníctva, vymenovaných v kapitole 2.9 Rekreačia, cestovný ruch a kúpeľníctvo a vyznačených v grafickej časti ZaD ÚPN VÚC ako:

3.5.3 strediská turizmu regionálneho významu,

Stavby spojené s realizáciou záväzných regulatívov ÚPN obce sú verejnoprospešné. Na uvedené stavby sa vzťahuje zákon č.50/1976 Zb. a zákon č.282/2015 o vyvlastnení pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov s účinnosťou od 01.07.2016.

2.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

Rozbor demografických charakteristík je spracovaný na základe celoštátnych sčítaní ľudí, domov a bytov (r. 1970, 1980, 1991, 2001 a 2011). Údaje z posledného sčítania v roku 2011 sú podľa Štatistického úradu SR.

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva (prírastok, úbytok) sú obce zaradené do štyroch kategórií:

Kategória obce	Priemerný ročný prírastok obyvateľstva
----------------	--

rýchlo rastúca	nad + 5 %
pomaly rastúca	+ 2 – + 5 %
Stagnujúca	- 2 – + 2 %
Regresívna	pod - 2 %

Údaje o vekovej štruktúre obyvateľstva sú hodnotené v troch základných vekových skupinách:

- predproduktívny vek (obyvatelia 0–14-roční) je vek, v ktorom obyvateľstvo ešte nie je ekonomicky aktívne,
- produktívny vek (obyvatelia 15–64-roční) je vek, v ktorom je väčšina obyvateľstva ekonomicky aktívna,
- poproduktívny vek (obyvatelia vo veku 65+) je vek, v ktorom väčšina obyvateľstva už nie je ekonomicky aktívna.

Zmenšovanie podielu mladšej populácie a zvyšovanie podielu starších vekových skupín obyvateľstva (zhoršenie vekovej štruktúry obyvateľstva) môže mať za následok pokles reprodukčných schopností populácie. Pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva, označený ako index vitality, môže okrem iného vypovedať aj o populačných možnostiach vo výhľade.

Podľa dosiahnutej hodnoty indexu vitality sa obyvateľstvo zaraďuje do 6-tich typov populácie:

Hodnota indexu vitality	Typ populácie
Nad 300	veľmi progresívna (rýchlo rastúca)
201 – 300	progresívna (rastúca)
151 – 200	stabilizovaná rastúca
121 – 150	Stabilizovaná
101 – 120	Stagnujúca
Menej ako 100	regresívna (ubúdajúca)

Stav a vývoj obyvateľstva obce

K 31.12.2014 žilo v obci Bešeňová 635 obyvateľov, čo predstavuje 1,11 % z celkového počtu obyvateľov okresu Ružomberok. Ženy tvorili 52,44 % obyvateľov obce. Z údajov, ktoré boli poskytnuté z Obecného úradu v obci Bešeňová k 31.12.2017 žilo 671 obyvateľov.

Celková rozloha katastrálneho územia obce je 429,6979 ha, priemerná hustota osídlenia 140,68 obyv./na 1km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1970 – 2013 (stav k 31.12.)

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011	2014
Počet obyvateľov	364	425	365	391	562	635
Prírastok obyvateľov	+ 61	- 60	+ 26	+ 171	+ 73	
Index rastu	116,76	85,88	107,12	143,73	112,99	
Ø ročný prírastok	+ 1,676 %	- 1,283 %	+ 0,712 %	+ 4,373 %	+ 4,330 %	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec zaznamenávala od roku 1991 nárast obyvateľstva. Výrazný nárast bol zaznamenaný v dekáde rokov 2001 až 2011, kedy došlo k nárastu o + 171 osôb. Priemerné ročné prírastky sa pohybovali po roku 2001 v hodnotách od + 4,373 % a +4,33 %, ktoré zaradili obec medzi sídlo pomaly rastúce. V roku 2014 došlo k celkovému prírastku +61 obyvateľov, na ktorom sa podieľal migračný prírastok. Pristáhovalo sa 66 obyvateľov a 5 obyvateľov sa vysťahovalo. Prirodzený úbytok dosiahol hodnotu 0.

Tab. 1 Počet obyvateľov v r. 2006 – 2015

Rok	2006	2007	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet obyv.	388	380	382	406	561	572	574	635	646

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tab. 2 Prirodzený prírastok / úbytok obyvateľstva v r. 2006 - 2015

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet živonarod. detí	2	4	4	4	1	4	12	2	7	7
Počet zomretých	1	5	2	7	4	6	4	5	7	6
Prirodzený prírastok	1	-1	2	-3	-3	-2	8	-3	0	1

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tab. 3 Migrácia obyvateľstva - prírastok (úbytok) obyvateľstva v r. 2006 - 2015

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Priťahovaní	13	2	6	11	31	12	7	10	66	20
Vystahovaní	2	9	2	12	4	12	4	5	5	10
Prírastok (úbytok) sťahovaním	11	-7	4	-1	27	0	3	5	61	10

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tab. 4 Celkový prírastok (úbytok) obyvateľstva v rr. 2006 - 2014

Ukazovateľ/rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Prirodzený prírastok	1	-1	2	-3	-3	-2	8	-3	0	1
Migrácia	11	-7	4	-1	27	0	3	5	61	10
Celkový prírastok	12	-8	6	-4	24	-2	11	2	61	11

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 2003 - 2014 (stav k 31.12.)

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		predproduktívny	Produktívny	poproduktívny	
2003	387	83	236	68	122,06
%	100,00	21,45	60,98	17,57	
2010	406	65	248	93	69,89
%	100,00	16,01	61,08	22,91	
2014	635	94	451	90	104,44
%	100,00	14,80	71,02	14,17	

Zdroj: Štatistický úrad SR

Významnou demografickou charakteristikou každej populácie je vekové zloženie, v ktorom sa odrážajú výsledky demografických procesov z minulosti a zároveň ide o základ budúceho demografického vývoja. Pri pohľade na vekovú štruktúru obyvateľstva v obci Bešeňová môžeme konštatovať, že ide o vyrovnanú populáciu. V roku 2014 bol podiel detskej zložky +14,80 % porovnateľný s poproduktívnu zložku o + 14,17 %. Index vitality dosiahol hodnotu 104,44, čo je stagnujúca populácia.

Podľa údajov zo SODB v roku 2011 bol priemerný vek obyvateľov obce 41,88. Podľa vzdelanostnej štruktúry a najvyššieho ukončeného stupňa školského vzdelania má základné vzdelanie ukončených 13,70 %, učňovské a stredné bez maturity 41,28 %, stredné učňovské,

odborné a všeobecné s maturitou 24,38 % a vysokoškolské 5,16 % obyvateľstva. Bez vzdelania si uvádza 13,16 % obyvateľstva. Z náboženského vyznania prevláda rímskokatolícka cirkev (56,40 %), nasleduje evanjelická cirkev augsburského vyznania (4,45 %). Bez vyznania je 5,52 % obyvateľov.

Podľa národnostnej štruktúry obyvateľstva žilo v obci Bešeňová 67,97 % obyvateľov slovenskej národnosti, až 29,71 % obyvateľov neuvádzalo svoju národnosť. Ostatné národnosti sa podieľajú na celkovom počte obyvateľstva podielom menším ako 1%.

Návrh

V zmysle „Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“ (Šprocha, Vaňo, Bleha, október 2013) okres Ružomberok obdobne ako väčšina okresov Žilinského kraja zaznamenával od roku 1970 nárast počtu obyvateľov, avšak tempo rastu malo prevažne klesajúcu tendenciu. Spomaľovanie rastu obyvateľstva je vo všeobecnosti spôsobené znižovaním prirodzených prírastkov, najmä poklesom pôrodnosti. Táto skutočnosť sa prejavuje zhoršením vekovej skladby, v ktorej sa zväčšuje zastúpenie starších vekových skupín. Okres Ružomberok zaznamenáva zmenu trendu vo vývoji počtu obyvateľov, kde sa rast počtu obyvateľov zastaví ešte pred rokom 2020.

Okres Ružomberok podľa ÚPN-VÚC Žilinský kraj v znení zmien a doplnkov, môžeme z hľadiska vekového zloženia zaradiť k regresívnej populácii.

Pri prognóze obyvateľov do roku 2035 v obci Bešeňová sa vychádzalo z doterajšieho celkového pohybu obyvateľstva a využitím exponenciálnej funkcie, ktorá vychádza z teoretických úvah o stabilnej populácii. Predpokladaná miera rastu populácie (celkový pohyb obyvateľstva) je 10 % za rok.

Návrh prognózy vývoja počtu obyvateľov do roku 2035

rok	2014	2015	2020	2025	2030	2035
Bešeňová	635	646	673	707	742	780

Pre porovnanie uvádzame prognózu demografického vývoja za okres Ružomberok podľa „Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“:

Okres Ružomberok:

Rok 2015	57 447 obyvateľov
Rok 2020	56 854 obyvateľov
Rok 2025	56 014 obyvateľov
Rok 2030	55 149 obyvateľov
Rok 2035	54 175 obyvateľov
2015 - 2035 úbytok celkom:	- 3 587 obyvateľov (- 5,52 %).

2.3.1 Zamestnanosť a pracovné príležitosti

Vývoj počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov a ich podielu na celkovom počte obyvateľov má klesajúcu tendenciu. Ide o postupné prejavovanie sa starnutia obyvateľstva a posun početnejších skupín do vyššieho veku. Podľa Štatistického úradu SR (REGDAT - databáza regionálnej štatistiky), v okrese Ružomberok od roku 2001 bol zaznamenaný pokles ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Kým v roku 2001 EA obyvateľstvo tvorilo 52,45 % z celkového počtu, v roku 2011 to bolo 48,44 %. Pre porovnanie Žilinský kraj vykazoval v roku 2001 47,40 % EA obyvateľstva, v roku 2011 to bolo 48,27 % osôb z celkového počtu obyvateľov kraja.

Časť občanov z obce Bešeňová je zamestnaná priamo v obci, nakoľko obec disponuje väčším počtom podnikov a zamestnávateľov. Priamo v obci je vybudovaný veľký Aquapark Bešeňová. Medzi menšie firmy patria: predajňa potravinárskeho tovaru, hotel, penzión, ubytovacie zariadenia. Obec Bešeňová je vyhľadávaným turistickým miestom práve kvôli spomínanému Aquaparku, v čom vidieť hlavný potenciál zamestnanosti obyvateľstva v obci. Na zamestnanosť v obci vplýva

návštevnosť obce.

V obci Bešeňová je 23 podnikov v súkromnom vlastníctve, z toho 3 v medzinárodnom vlastníctve s prevažne súkromným sektorom a 5 v zahraničnom vlastníctve. Obec nemá žiadny podnik v družstevnom vlastníctve ani podnik vo verejnom sektore.

Zoznam najvýznamnejších podnikov: Eurocom Investment s.r.o., Eurocom and CO, s.r.o., Fontána For You s.r.o., REFIMO s.r.o., SUMMIT a.s., EXALOGIC s.r.o., NELUX s.r.o., AGROPODNIK a.s., ATOM DRINK s.r.o., SOLAR SOLUTIONS s.r.o., Agronova EKO s.r.o., Jánoš s.r.o., Supermarket COOP a Supermarket CBA, BARKOV s.r.o., Slovenské elektrárne, Slovenský vodohospodársky podnik.

Podľa SODB 2011 z celkového počtu 562 obyvateľov obce tvorilo 262 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 46,62 % z celkového počtu obyvateľov (okres Ružomberok 47,63 %). Ženy tvorili 44,66 %. Nezamestnaných ku dňu sčítania bolo 30 osôb. Za prácou odchádzalo do zamestnania 227 obyvateľov obce (okrem dôchodcov). Najviac ľudí odchádzalo za prácou v oblasti verejnej správy a obrany (21), špeciálnej stavebnej výroby (16), nasledovalo pestovanie plodín, chov zvierat a poľovníctvo (11).

Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2011 (SODB 2011)

Obec	Počet obyvateľov celkom	Počet ekonomicky aktívnych osôb		Počet nezamestnaných	
		celkom	% z celkového počtu obyvateľov	celkom	% z ekonomicky aktívnych obyvateľov
Bešeňová	562	262	46,62	30	28,49

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa štatistických sledovaní ÚPSVaR okres Ružomberok vykazoval v mesiaci november 2015 10,69 %-nú mieru evidovanej nezamestnanosti, ktorá patrí k relatívne vyšším v rámci kraja. V Žilinskom kraji bola evidovaná v tomto období 8,92 %-ná miera evidovanej nezamestnanosti.

Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti

	november 2012	november 2013	november 2014	november 2015
Okres Ružomberok	12,85 %	13,81 %	11,99 %	10,69 %
Žilinský kraj	12,26 %	12,46 %	10,85 %	8,92 %

Zdroj: ÚPSVaR SR

Na základe „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2035“ môžeme očakávať pre navrhované obdobie územného plánu - rok 2035 nárast poproduktívnej zložky populácie. Podľa už spomenutej prognózy za okres Ružomberok v roku 2015 sa predpokladal celkový úbytok obyvateľstva -2,10, v roku 2035 to bude úbytok -3,80 obyvateľov (na 1000 obyv.). Priemerný vek v roku 2015 sa predpokladal 40,55, v roku 2035 sa zvýši na 45,88 rokov, čo je nárast o 13,1%. S týmto ukazovateľom súvisí aj vývoj ekonomicky aktívneho obyvateľstva, kedy bude dochádzať k jeho postupnému znižovaniu.

Podľa ÚPN VÚV Žilinský kraj – Zmeny a doplnky č.4 a Zmeny a doplnky č.5 takmer celé územie okresu patrí do II. a III. stupňa ochrany prírody a má vysoký rekreačný potenciál. Rozvoj rekreačnej funkcie treba zamerať na dobudovanie rekreačných priestorov a stredísk. Okres má predpoklady aj pre rozvoj poznávacieho a tranzitného turizmu. Obec Bešeňová podľa ÚPN VÚV Žilinský kraj – Zmeny a doplnky č.4 a Zmeny a doplnky č.5 je zaradená medzi urbanizované územie v údolí Váhu s

obytnou, výrobnou a rekreačnou funkciou. Na základe týchto skutočností priaznivý vývoj zamestnanosti v obci možno predpokladať v oblasti rekreácie a vidieckej turistiky. Obec je zaradená k jadru a prímestskému pásmu aglomerácie mesta Ružomberka, kde plní funkciu prímestského bývania.

2.3.2 Bytový fond

Domový a bytový fond sa podrobne sleduje počas sčítania obyvateľstva, domov a bytov. Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov zo dňa 21.mája 2011 bol v obci stav domového a bytového fondu:

Domový fond tvorilo v obci spolu 144 domov, z toho:

- trvale obývaných 128 domov,
- neobývaných 16 domov.

Trvalo obývané domy pozostávali z:

- 115 rodinných domov,
- 1 bytových domov,
- 8 iné budovy.

Neobývané domy boli prevažne z týchto dôvodov:

- 2 zmena vlastníka
- 7 určených na rekreáciu,
- 0 nespôsobilé na bývanie,
- 2 určené na prestavbu,
- 5 z iných dôvodov.

Bytový fond tvorilo v obci spolu 162 bytov, z ktorých bolo 145 trvale obývaných:

- 19 vlastné byty v bytových domoch,
- 107 bytov vo vlast. rodinných domoch,
- 0 družstevné byty,
- 0 obecný byt,
- 8 iné budovy.

Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1970 – 2011(SODB).

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011
Počet trvale obývaných bytov	90	118	113	110	145
Prírastok bytov	+ 28 - 5 - 3 + 35				
Počet bytov/1 000 obyv.	247,25	277,65	309,59	281,33	258,01
Okres Ružomberok	254,08	280,17	305,10	307,44	321,38
Žilinský kraj	238,74	267,96	289,12	292,33	312,02
SR			370,0	353,50	321,30

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Z rozboru základných charakteristík bytového fondu obce Bešeňová, možno konštatovať, že po roku 2001 došlo k výraznému nárastu bytov o + 35. Napriek tomu ukazovateľ počtu bytov/1 000 obyvateľov ako aj obložnosť je nepriaznivo pod okresným, krajským a celoslovenským priemerom.

Prevažne prevládajú byty s tromi (33) a 4 (30) obytnými miestnosťami. Podľa veľkosti obytnej plochy prevládajú byty s rozlohou 40 -80 m² (94 bytov).

Z údajov ,ktoré boli poskytnuté z Obecného úradu v obci Bešeňová k 31.12.2017 boli postavené v obci 4 bytové domy s celkovým počtom bytov 64.

Trvale obývané domy podľa obdobia výstavby (SODB)

Obec	Do roku 1945	1946-1990	1991-2000	2001 a viac
Bešeňová	26	62	3	14

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tab. 13 Bytový fond podľa veku budovy v obci

Bytový fond podľa veku budovy v Bešeňovej (počet bytov)		
Obdobie výstavby	Byty podľa typu budovy spolu	%
Do 1919	6	4,05
1920-1945	21	14,18
1946-1970	37	25
1971-1980	23	15,54
1981-1990	9	6,08
1991-2001	3	2,02
2002-2015	14	9,45
Nezistené	35	23,64
Spolu	148	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

Tab. 14 Obývanosť bytov v obci

Obývanosť bytov (Spolu)	Obývané byty	Neobývané byty	Nezistené
148	131	16	1

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

Navrhované nové plochy pre bytovú zástavbu v lokalitách:

- zástavbu rodinnými domami s možnosťou využívania pre prechodné ubytovanie:
 - západná časť na hranici zastavaného územia: lokalita „Sihot“,
 - západná časť medzi ihriskom a kaštieľom: lokalita "Marcelová",
 - severná časť - stred: lokalita „Roviny“,
 - severná časť : lokalita "Nižné Lúky",
 - severozápadná časť obce: lokalita „Pod Baňou“ lokalita „Mitošiny - Rybníky“
 - severovýchodná časť na hranici zastavaného územia: lokalita „Nad Potokom“,
 - využitie nadrozmerných záhrad a prieluk v obci,
- zástavbu bytovými domami:
 - západná časť: pre zástavbu bytovými domami: lokalita "Marcelová",
- zástavba polyfunkčná :
 - severná časť: pre zástavbu občianskej vybavenosti a bývania : lokalita "Roviny",
- bývanie rekreácie a cestovného ruchu:
 - severovýchodná časť: lokalita "Nižné Lúky",
 - severovýchodná časť: lokalita "Pod baňou",
 - severná časť lokalita : "Lance",
 - východná časť zastavaného územia obce: rozvojové plochy pre rozšírenie "Aquaparku Bešeňová" (hotelové komplexy).

2.4 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY OBCE

2.4.1 Význam, poloha a funkcia obce v štruktúre osídlenia;

Obec Bešeňová patrí k významným historickým sídlam Liptova. Prvá písomná zmienka o území je z roku 1278, keď ho kráľ Ladislav VI. Ponechal vo vlastníctve Marcela, syna Hilara, ktorý dostal za vojenské zásluhy. Názov sídla Bešeňová a osady Mitošiny sa menil: Bešeňová: 1291 terra seu possessio Marcel/i, 1341 Marcelfa/ua, 1391 Marcelfa/va, 1454 Bestwewfalwa, 1503 Besenow, 1535 Bessenova, Bessenova-wesky, Besenyofalu, 1580 Marczelfalva alias Bessenyewffalwa, 1745 Besemy6falva, 1773 Bessenova, Bessenofalva, Bečenova, 1786 Beschenowa, 1808 Beseny6falva, Besseňova, 1863 Besseny6falu, 1873 - 1913 Beseny6falu, 1920 Bešeňová. Mitošiny: 1453 Marcelfalva, 1666 Marczelffalua, 1773 Mitossiny, Marczelfalu, 1786 Marczelfalwa, Mitoschin, 1808 Marczelháza, Marczelfalva, Mitosháza, Mitossiny, 1858 Mitossin, 1863 Mitosin. 1278 najstaršia správa o dedine Bešeňová, vo vlastníctve Marcela. 1347 Marcelov príbuzný Gregor bol sudcom uhorských Pešenehov, podľa tejto funkcie dostal prezývku Bissenius (Besenyo, Bešeň), ktorú ako priezvisko používali jeho potomkovia. 1453 vznik osady Mitošiny vystavanej okolo kúrie. 1454 rod Bešeňovcov z Marcelovej (Bissenius de Marczelfalva) vymrel po meči, obec sa neskôr stala súčasťou domínia Liptovského hradu.

Od konca 15. storočia obec patrila Likavskému panstvu. Časť obce však vlastnili viacerí zemepáni, ktorí sa o majetky sporili cele 16. storočie (Rádyovci, Rakovskí, Kubíniovci, Krušicovci, Ušaliovci).

1536 v dedine stálo sedem usadlostí, dom richtára a štyri usadlosti slobodníkov. 1570 Mitoškovci užívali spolu tri kúrie. 1668 majetky Bešeňovej získali kúpu Dvornikovičovci, patriaci medzi najbohatšiu liptovskú šľachtu. Súčasťou obce Bešeňová je aj pôvodne samostatná osada Mitošiny, známa už od 15. storočia. 1753 hranice pozemkov medzi Mitošinami a Bešeňovou sú predmetom sporov. 1856 dedičia rodu Dvornikovičovcov rozpredali celý majetok, majetok spravoval židovský správca Móric Weisz. 1805 - 1817 bola v obci manufaktúra na výrobu vojenskej výzbroje, obyvateľstvo sa živilo nielen poľnohospodárstvom a chovom dobytká, ale aj murárstvom a pltníctvom, ktoré sa objavilo i symbole obce. 1863 bola osada Mitošiny administratívne pričlenená k Bešeňovej. 1866 - 1883 sídlila v Mitošinách súkromná židovská ľudová škola. od 18. storočia sa v chotári obce lámal kvalitný stavebný kameň.

1988 začiatok výstavby verejného sedacieho kúpeľa. 1990 rozšírenie kúpeľných aktivít, výstavba aquaparku, založeného na báze liečivých travertínových prameňov.

Počet obyvateľov v obci od roku 2006 výrazne narástol. Od roku 2006 do roku 2014 sa zvýšil počet obyvateľov o 247, a to najmä prisťahovaním väčšieho počtu obyvateľov do obce v rokoch 2010 a 2014.

V obci Bešeňová je 23 podnikov v súkromnom vlastníctve, z toho 3 v medzinárodnom vlastníctve s prevažne súkromným sektorom a 5 v zahraničnom vlastníctve. Obec nemá žiadny podnik v družstevnom vlastníctve ani podnik vo verejnom sektore.

Obec leží v západnej časti Liptovskej kotliny na nive Váh. Nadmorská výška v strede obce je 510 m n.m. a v chotári 508-730 m n.m. Väčšia časť chotára je na pravých svahoch doliny Váh a bezmenného potoka. Podložia tvoria ílovce a pieskovce. Prevládajú hnedé lesné a nivné pôdy. V ovcí Bešeňová je na ploche 39,81 ha štátna prírodná rezervácia Travertínové pole, so starými a novovznikajúcimi travertínovými útvarmi.

Severnej časti sa nachádzajú lesné porasty (cca 5% územia) ostatné územie je bez lesného porastu. Na ostatnom území prevláda orná pôda, resp. lúky a pasienky.

Z hľadiska štruktúry osídlenia patrí obec Bešeňová do tretej veľkostnej skupiny (do 500-999) obcí v Žilinskom kraji.

Dominantou obce Bešeňová je rímskokatolícky kostol zasvätený Najsvätejšej trojice rok výstavby 2000. Farský úrad má sídlo v Liptovskej Teplej. Ďalšou dominantou obce je kaštieľ Mitošiny s príslušným parkom a sýpkou (objekt evidovaný v ÚZPF č.306/1-3).

Vo východnej časti k.ú. je areál spoločnosti Aqapark Bešeňová – areál s termálnymi bazénmi.

V súlade so záväznými výstupmi ÚPN – VÚC Žilinského kraja je potrebné posilňovať väzby medzi mestom a jeho vidieckym zázemím a vytvárať rovnocenné kultúrne a sociálne prostredie, pričom treba zachovať vidiecky charakter osídlenia a ráz krajiny s prírodnými a urbanistickými špecifikami. V týchto intenciách je potrebné v Územnom pláne obce riešiť ďalší rozvoj obce.

2.4.2 Vázby obce na záujmové územie

Katastrálne územie obce Bešeňová je vymedzené katastrálnymi hranicami obce a situované vo východnej časti okresu Ružomberok v Žilinskom kraji. Hraničí na východe s obcami Potok, Liptovská Anna, Bobrovník. Na západe s obcou Liptovská Teplá, na juhozápade s obcou Ivachnová a na juhu z obcou Liptovský Michal. Obec Bešeňová leží v západnej časti liptovskej kotliny na nive Váhu, v nadmorskej výške 512 m.n.m. Chotár leží v nadmorskej výške 508-730 m.n.m. Katastrálne územie má celkovú výmeru 429,6ha.

Dopravné a pracovné väzby sú prevažne na mesto Ružomberok, ktoré je vzdialené cca 13 km.

Cez katastrálne územie Bešeňová prechádza železničná dráha Košice – Žilina – dvojkoľajná elektrifikovaná železničná trať s najbližšou železničnou dopravňou: ŽST Liptovská Teplá, 6KM 272,077.

Časť katastrálneho územia obce Bešeňová sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Ružomberok.

Urbanizácia obce prebiehala pozdĺž hlavnej komunikácii s rozširovaním zástavby smerom juhozápadným. Pre priestorovú štruktúru je charakteristická jednopodlažná, miestami dvojpodlažná zástavba rodinných domov.

Dominantou obce Bešeňová je rímskokatolícky kostol Najsvätejšej trojice, postavený v roku 2000.

Obcou prechádza cesta tr.H II (III/2213) Liptovská Teplá - Bešeňová - Potok a cesta tr. III/2221 Liptovský Michal, prostredníctvom ktorej je možnosť napojenia na diaľnicu D1- Ivachnová /Važec.

2.4.3 Technická infraštruktúra

Na území Žilinského kraja, okresu Ružomberok sa nachádza jedno letisko regionálneho významu s rozvojovými možnosťami pre medzinárodnú dopravu v k.ú. Lisková. Počíta sa s ním ako s rozvojovým prvkom, pre umožnenie ľahšieho prístupu zahraničných obchodujúcich a podnikateľov do okresu.

K.ú. Bešeňová prechádza železničná dráha č. 180 Košice - Žilina - dvojkoľajná elektrifikovaná železničná trať s najbližšou železničnou dopravňou: ŽST Liptovská Teplá, žkm 272,077

- číslo traťového úseku: 2601, DÚ Vyh. Paludza - Liptovská Teplá
- traťová rýchlosť úseku: v = 100 km/h
- rozchod: 1435 mm
- druh trakcie: systém 3 kVjs.
- počet vlakov: 162 vl/24hod. z toho pre osobnú dopravu 70 vl/24 hod.
- výhľadové počty vlakov pre r. 2015 -2020 predpokladáme vyššie o 10 -20 .

Záujmové územie obce Bešeňová sa nachádza v blízkosti prevádzkovaného úseku D1.

Obec Bešeňová je napojená na diaľnicu D1 mimoúrovňovým napájačom. Z toho istého napájača je možné dostať sa na cestu tr. I/18, smer Ružomberok a na cestu tr. I/18, smer Part.

Lupča - L. Mikuláš.

Ochranné pásmo diaľnice D1 je 100 metrov od osi príslušného pásu. Ochranné pásmo cesty tr. I/18 je 50 metrov od osi cesty a cesty tr. H II(III/2213) je 25 od osi cesty a III/2221 je 20 m od osi cesty.

Cesta I. triedy má význam najmä pre dopravu medzi okresmi Martin, Ružomberok a Liptovský Mikuláš (zabezpečujú vzájomné prepojenie miest okresného významu). Základnou kategóriou pre cesty I. triedy je kategória C 11,5/80.

Cesta III. triedy majú zväčša miestny význam. Základnou kategóriou ciest III. triedy je kategória C7,5/50, ktorá vyhovuje prevažne väčšine ciest v tomto zatriedení.

Na ceste č. H II(III/2213) smer Liptovská Teplá - Bešeňová - Potok - Lipt. Mara Lipt. Mikuláš sú umiestnené 2 autobusové zastávky. Obec je obsluhovaná tromi autobusovými linkami č.508412, č.508404, č.508412.

Obec Bešeňová je napájaná VN vedeniami č. 164 a č.161 z 110/22 kV rozvodne Lisková.

Katastrom obce prechádzajú 110 kV vedenia 7 203, 7 204, 7 205, 7 206, 22 kV vedenia 161, 164, 162.

V obciach je vybudovaný verejný vodovod, ktorý je vo vlastníctve VSZ, a.s.. Obec Bešeňová je zásobovaná z VDJ Kalameny a VDJ L. Teplá. Dĺžka vodovodnej siete je 8,03 km. Počet napojených domov je 158. Obec Bešeňová má vybudovanú kanalizáciu s odvedením splaškových odpadových vôd a ich čistením v spoločnej ČOV situovanej v obci Liptovská Teplá. Dĺžka kanalizačnej siete bez prípojok je 3,08 km. Počet kanalizačných prípojok je 153 v celkovej dĺžke 1,06 km. (100%)

V k.ú. obce Bešeňová sa nenachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p. Bratislava.

Obec Bešeňová je plynofikovaná. Z celkového počtu 136 rodinných domov je 127 napojených na plyn zo siete.

V obci je možnosť pripojiť sa na internet alebo káblovú televíziu. Každá nehnuteľnosť je napojená zemou na káblovú televíziu alebo internet – 34 kanálov, 10 alebo 20 Mb. Káble sú potiahnuté až k IBV podľa balíka. Obec má vybudované nové verejné osvetlenie umiestnené na nových stĺpoch.

Územie obce je pokryté signálmi mobilných operátorov Orange, a.s., a T-com a O₂.

2.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

2.5.1 Urbanistická koncepcia a kompozícia obce

Z hľadiska urbanistickej koncepcie je potrebné obec rozvíjať v súlade s jeho doterajšou kompozičnou štruktúrou formou ulicovej zástavby.

Urbanizácia obce prebiehala pozdĺž hlavnej komunikácie s rozširovaním zástavby smerom juhozápadným a severným. Pre priestorovú štruktúru je charakteristická jednopodlažná, miestami dvojpodlažná zástavba rodinných domov a štvorpodlažná bytová zástavba.

Ďalším zámerom riešenia je prehodnotenie a doplnenie zariadení občianskej vybavenosti v navrhovaných plochách. V rámci plôch občianskej vybavenosti je nutné počítať s parkovacími plochami pre osobné automobily.

ÚPN obce navrhuje nové plochy pre polyfunkčnú zástavbu, bytovú zástavbu a individuálnu bytovú výstavbu rodinných domov mimo zastavané územie obce.

Koncepcia rozvoja územia uvažuje aj s rozvojom plôch rekreácie a cestovného ruchu, športu

a športovej vybavenosti, ktoré sa navrhujú rozvíjať v severnej a západnej časti katastrálneho územia.

Územný plán zachováva jestvujúce plochy verejnej zelene, navrhuje nové plochy verejnej zelene a zapojenie všetkých prírodných atraktivít do organizmu sídla.

2.5.2 Priestorové pomery, urbanistická koncepcia, návrh hmotového usporiadania, prestavba, centrálna zóna

Výstavbu v rozptyle v zastavanom území je potrebné riešiť podľa priestorových podmienok. Výstavbu v nových lokalitách prispôbiť vlastníckym vzťahom a riešiť ju formou nízkopodlažnej sústredenej zástavby na výmerách parciel 1000 – 1200 m².

V obci je vytvorený centrálny priestor obce medzi rímskokatolíckym kostolom, obecným úradom a nákupným centrom.

Občianska vybavenosť je v obci sústredená do troch vybavenostných priestorov obce. Hlavné obchodné a administratívne centrum obce je v centre obce. V uvedenom centre sa nachádza rímskokatolícky kostol, obchod, materská škola a obecný úrad. Druhé centrum občianskej vybavenosti predstavuje priestor miestneho kultúrneho strediska, hasičská zbrojnica a záchranárska služba Falc záchraná a.s.

Tretie centrum občianskej vybavenosti je sústredené okolo areálu Aquapark Bešeňová a cintorínom.

Do celkového rozsahu priestorovej štruktúry patria výrobné a nevýrobné prevádzky.

Významné miesta s charakteristickými znakmi krajinného rázu najvyššej kategórie v obci Bešeňová:

Historicky významné charakteristiky (priestorové a funkčné dominanty) obce:

- Kaštieľ Mitošiny s príslušným parkom a sýpkou (objekt evidovaný v. ÚZPF č.306/1-3).
- Rímskokatolícky kostol zasvätený Najsvätejšej trojice. Nachádza sa v strede obce.

Novodobé významné charakteristiky (priestorové a funkčné dominanty):

- Obecný úrad
- Nákupné centrum
- Areál Aquapark Bešeňová

2.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE

Zvýšenie počtu obyvateľstva hlavne za posledné roky súvisí s významom riešeného sídla. Táto okolnosť si vyžaduje vytváranie nárokov pre budovanie novej výstavby pre zariadenia občianskej vybavenosti, služby a drobné prevádzky, bytovej výstavby, šport a rekreácia, podnikateľské aktivity, krajinná zeleň atď. V návrhu funkčnej organizácie vychádzame zo súčasného stavu a z koncepcie riešenia. V návrhu sú zabezpečené základné funkčné zložky, ich vzájomné proporčné previazanie, ako aj zabezpečenie dopravy a technickej vybavenosti územia.

Funkcia bývania je rovnomerne rozložená na celom území sídla, najmä po jeho okraji na západnej severnej, a východnej strane. Ide hlavne o plochy bývania, služieb a drobných prevádzok. Bývanie bude v rodinných typoch – samostatne stojace. Plochy pre samostatne stojace domy budú mať 1000 – 1200 m².

Vymedzenie plôch pre bývanie je jedna z prioritných potrieb, ktoré územný plán rieši. Tieto plochy sú riešené na nových lokalitách v nadväznosti na existujúcu obytnú zástavbu.

V územnom pláne navrhujeme plochy pre rodinné domy s možnosťou využívania pre prechodné ubytovanie, plochy pre bytové domy, plochy pre polyfunkčnú zástavbu, plochy pre

rekreáciu a cestovný ruch v lokalitách:

- plochy pre rodinné domy s možnosťou využívania pre prechodné ubytovanie:
 - západná časť na hranici zastavaného územia obce: lokalita „Sihoť“,
 - západná časť medzi ihriskom a kaštieľom: lokalita "Marcelová",
 - severná časť - stred obce: lokalita „Roviny“,
 - severná časť : lokalita "Nižné Lúky",
 - severozápadná časť obce: lokalita „Pod Baňou “ lokalita „Mitošiny - Rybníky “
 - severovýchodná časť na hranici zastavaného územia obce: lokalita „Nad Potokom“,
 - využitie nadrozmerných záhrad a prieluk v obci,
- plochy pre bytové domy:
 - západná časť obce: lokalita "Marcelová",
- plochy pre polyfunkčnú zástavbu :
 - severná časť – stred obce pre zástavbu občianskej vybavenosti a bývania : lokalita "Roviny",
- plochy pre rekreáciu a cestovný ruch:
 - severovýchodná časť obce: lokalita "Nižné Lúky",
 - severovýchodná časť obce: lokalita "Pod baňou",
 - severná časť obce :lokalita "Lánc",
 - východná časť zastavaného územia obce: rozvojové plochy pre rozšírenie "Aquaparku Bešeňová" (hotelové komplexy).

V územnom pláne pre jestvujúcu zástavbu v rodinných a bytových domoch navrhujeme:

- v prípade objektov v zlom technickom stave je potrebné uprednostniť ich prestavbu a obnovu a k demolácii objektov pristúpiť len v prípadoch závažného statického narušenia konštrukcie a objektov rušivých z prevádzkového hľadiska,
- v rodinných a bytových domov je povolené zriadiť obchody, služby a malé nerušivé remeselnícke prevádzky slúžiace potrebám miestneho obyvateľstva, malé stravovacie a ubytovacie zariadenia.

Pri všetkých novostavbách a rekonštrukciách navrhujeme vychádzať z princípov uplatňovania regionálnych prvkov so šikmými strechami, rešpektujúc merítka a výraz týchto stavieb a zladíť s ich funkčnou vybavenosťou. Pri samostatne stojacích domoch navrhujeme objekty orientovať na úzkych pozemkoch štítom do ulice. Tento princíp navrhujeme uplatňovať aj v samotnom materiálovom prevedení.

Občianska vybavenosť:

- Verejná správa: obecný úrad, matrika.
- Kultúrna: obradná miestnosť, miestne kultúrne stredisko, obecná knižnica,.
- Sociálna starostlivosť: v obci pôsobí Jednota dôchodcov Slovenska Bešeňová, dôchodcom je zabezpečený príjem obedov .
- Administratíva: Obecná hasičská zbrojnica.
- Školstvo: Materská škola a hudobná škola YAMAHA.
- Telovýchova a šport: futbalové ihrisko s prezliekarňou, šatňami a WC, druhé trávnaté ihrisko, dve tenisové kurty-1 pre dvojhru a 1 pre štvorhru.
- Zdravotníctvo: zdravotnú starostlivosť pre obyvateľov obce spádovo poskytuje zdravotné stredisko Liptovská Teplá, kde obyvatelia môžu využiť služby: obvodnej lekárky pre deti a dorast, obvodného lekára pre dospelých, zubnej ambulancie, rýchla zdravotnícka pomoc Falc záchranná a.s.
- Cirkev: rímskokatolícky kostol Kostol Najsvätejšej Trojice

- Iné: Aquapark Bešeňová, cintorín a dom smútku.

Služby a drobné prevádzky:

- *hotely a reštaurácie:* Hotel Galeria Termal, Penzión Agrothermal, Hotel Summit, Penzión Fontána, Hostinec pri kameni, Hotel Flóra, Penzión Gazdovský dvor, Reštaurácia Giovanni, Zariadenia a fastfoody v areály Aquapark Bešeňová, Apartmánový dom Kriváň, Vila 27
- *maloobchod:* nákupné stredisko Supermarket COOP, Supermarket CBA a reštaurácia, pizzeria.

Plochy športu, rekreácie a voľného času sú rozvíjané hlavne vo východnej a západnej časti obce. Ide o plochy prevažne areálového charakteru s využitím pre šport tvorené otvorenými športovými zariadeniami, športovými ihriskami, slúžiacie pre organizovanú telovýchovu, výkonnostný šport, amatérsky šport, detské ihrisko+fitpark a územia slúžiacie športovým aktivitám vo voľnom čase areál Aquapark Bešeňová.

Výroba a služby Obec nemá žiadny podnik v družstevnom vlastníctve ani podnik vo verejnom sektore.

Poľnohospodárska výroba sú územia slúžiacie pre umiestňovanie stavieb a zariadení rastlinnej poľnohospodárskej výroby, sklady poľnohospodárskych strojov a zariadení, sklady poľnohospodárskych produktov a výrobkov, menšie ubytovacie zariadenia cestovného ruchu v areáloch pre agroturistiku, stravovanie menšieho rozsahu:

- areál hospodárskeho dvora – bitúnok firma Eurocom and CO, s.r.o.,

Lesné hospodárstvo V riešenom katastrálnom území sa lesné spoločenstvá vyskytujú lesné pozemky o výmere 93,989 ha.

Ochranné pásmo lesa 50 m od hranice lesného porastu v zmysle § 10 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch.

Plochy zelene – cintorín tvorí vyhradená areálová zeleň, ktorá je navrhnutá okolo jestvujúceho a navrhovaného cintorína. Vo vzdialenosti 50 m od oplotenia cintorína sa stanovuje ochranné pásmo v zmysle § 15 odst. 7 zákona 131/2010 Z.z.. V ochrannom pásme sa nesmú povoľovať a ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú službu súvisiacu s pohrebníctvom.

Zeleň parkov a sadovnícke úpravy tvoria plochy parkovej a sadovnícky upravenej zelene dostupnej verejnosti. Počet parkov a parčíkov v obci: tri s rozlohou 2513 m².

Katastrálnom území obce sa nachádzajú tieto parkové plochy:

- Historický park Mitošiny.
- Verejná zeleň okolia kostola, obecného úradu a škôlky
- Zeleň popri vodnom toku Váh .

Navrhované plochy:

- Plochy verejnej zelene - pozdĺž vodného toku Váh a Holubí potok.
- Plochy verejnej zelene - pozdĺž železničnej trate.

Plochy protipovodňových úprav je územie slúžiacie pre zabezpečenie územia proti prívalovým vodám. Jedná sa o ekologickú stavbu, nevýrobného charakteru.

Funkčné rozvojové plochy - návrh

Navrhovaným urbanistickým riešením sa má dosiahnuť principiálne funkčné zónovanie obce a hierarchizované usporiadanie jeho vnútornej štruktúry a vonkajších väzieb. Vylúčenie prevádzkových konfliktov a vzájomných negatívnych vplyvov.

V obci prevláda funkčné územie - obytné územie. Doplnené je o plochy verejného dopravného

a technického vybavenia, zelene a športovísk a areál s bazénmi termálnou vodou.

K dosiahnutiu zámerov urbanistickej koncepcie sa v územnoplánovacej dokumentácii stanovujú regulácie funkčného využitia územia. Určuje prípustnosť funkčného využitia jednotlivých konkrétnych plôch, ktorá je záväzným regulatívom pri plánovaní výstavby a pri rozhodovaní o prípustnosti jednotlivých stavieb. Reguláciou funkčného využitia sa definuje a špecifikuje funkcia každej konkrétnej plochy v obci, zároveň sa stanovuje lokálna prípustnosť druhu zástavby formou prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok pre objekty a funkcie.

2.7 KULTÚRNO – HISTORICKÉ A PRÍRODNÉ HODNOTY

2.7.1 Kultúrno – historický potenciál

Legislatívnu ochranu pamiatok s podmienkami ochrany kultúrnych pamiatok a pamiatkových území v súlade s medzinárodnými zmluvami v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva upravuje zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu. Pamiatkový fond tvorí súbor hnutelných a nehnuteľných vecí vyhlásených podľa uvedeného zákona za národné kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny. Národné kultúrne pamiatky sú v § 2, ods. 3 zákona č. 49/2002 Z.z. uvedené ako kultúrne pamiatky .

Skúmané územie je súčasťou Žilinského kraja, pôvodne bolo toto miesto osídlené už v Neolite - sídlisko volútovej a bukovohorskej kultúry, v ENEOLITE - kultúra s kamennou keramikou. Známy je hromadný nález bronzových predmetov a popolnicové pohrebisko lužickej kultúry. V blízkosti /okolie Havránku/ sú pozostatky keltskej kultúry. Obec sa vyvinula v 2. pol. 12. storočia z osady kráľ strážcov hraníc - Pečenehov. Založená je v roku 1503. Po zemanovi Tomášovi Bešeňovi /14. stor./ patrila postupne liptovskému starému hradu, panstvu Likava, od 17. stor. rodine Dvorníkovcov. V roku 1715 mala 12 daňovníkov a v roku 1784- 26 domova 236 obyvateľov , v roku 1828 - 35 domova 300 obyvateľov . Zaoberali sa poľnohospodárstvom, neskôr pálením liehu a prácou v travertínovom lome. Obec Mitošiny /doložená 1291/ splynula s Bešeňovou v prvej polovici 19. storočia. Hranice pozemkov medzi Mitošinami a Bešeňovou sú predmetom sporov. 1856 dedičia rodu Dvorníkovíčovcov rozpredali celý majetok, majetok spravoval židovský správca Móric Weisz. 1805 - 1817 bola v obci manufaktúra na výrobu vojenskej výzbroje, obyvateľstvo sa živilo nielen poľnohospodárstvom a chovom dobytká, ale aj murárstvom a pltníctvom, ktoré sa objavilo i symbole obce. 1863 bola osada Mitošiny administratívne pričlenená k Bešeňovej. 1866 - 1883 sídlila v Mitošinách súkromná židovská ľudová škola. Od 18. storočia sa v chotári obce lámala kvalitný stavebný kameň. 1988 začiatok výstavby verejného sedacieho kúpeľa. 1990 rozšírenie kúpeľných aktivít, výstavba aquaparku, založeného na báze liečivých travertín nových prameňov.

2.7.2 Národné kultúrne pamiatky, objekty pamiatkového záujmu

V katastrálnom území obce je v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) sú evidované nehnuteľná národná kultúrna pamiatka (ďalej „NKP“):

Názov pamiatk. objektu (PO)	súp. č.	parc. č.	evid. Č. ÚZPF	Popis pamiatkového objektu (PO)
-----------------------------	---------	----------	---------------	---------------------------------

KAŠTIEL S AREÁLOM	117	17	306/1	Unifikovaný názov NKP: Kaštieľ s areálom; unikovaný názov PO: Kaštieľ; zaužívaný názov NKP/PO: Kaštieľ Mitošiny; doba vzniku: 1.pol.17.st.; prevládajúci sloh: renesancia; podlažnosť: 2/-1; dátum vyhl. za KP: 23.03.1963, SKK ONV L. Mikuláš 16/63.
Kaštieľ s areálom - park		19/1, 19/2	306/2	Unifikovaný názov PO: Park; zaužívaný názov NKP: Kaštieľ Mitošiny; zaužívaný názov PO: park pri kaštieli Mitošiny, historická zeleň; doba vzniku: 17. st.; prírodno-krajinárske územie; využitie: park; dátum vyhl. za KP: 23.03.1963, SKK ONV L. Mikuláš 16/63.
KAŠTIEL S AREÁLOM - Sýpka	117	18	306/3	Unifikovaný názov: Sýpka; zaužívaný názov NKP: Kaštieľ Mitošiny; zaužívaný názov PO: sýpka pri kaštieli Mitošiny, doba vzniku: 19. st. koniec; prevládajúci sloh: romantizmus; pôdorys: obdĺžnik, využitie: skladovanie; dátum vyhl. za KP: 23.03.1963, SKK ONV L. Mikuláš 16/63.
Kaštieľ s areálom - oplotenie		18, 19/1, 19/2	306/4	Unifikovaný názov: Oplotenie. zaužívaný názov NKP: Kaštieľ Mitošiny; zaužívaný názov PO: oplotenie kaštieľa; doba vzniku: 1.pol. 17.st., využitie: drobná architektúra; dátum vyhl. za KP: 23.03.1963, SKK ONV L. Mikuláš 16/63.

Na Národné kultúrne pamiatky (NKP) sa vzťahuje ochrana vyplývajúca z pamiatkového zákona dotýkajúca sa individuálnej ochrany vlastnej veci, ako aj ochrany vyplývajúcej z povinnosti trvalého udržiavania vhodného prostredia kultúrnej pamiatky, podľa § 27 pamiatkového zákona.

Využívanie a prezentácia NKP sú možné len takým spôsobom, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote. Všeobecnou podmienkou pamiatkovej hodnoty je individuálny prístup ku každému objektu NKP a jej prostrediu, s cieľom zachovania ich špecifických hodnôt, jedinečnosti, ako aj hodnôt prostredia, do ktorého sú situované. NKP nemá vyhlásené ochranné pásmo. V zmysle § 27, ods. 2 pamiatkového zákona, je súčasťou NKP aj jej bezprostredné okolie, t.j. priestor v okruhu 10m od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky. Desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo desať metrov od hranice pozemku, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je pozemok. V tomto priestore nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty NKP.

Na katastrálnom území obce Bešeňová sa nenachádzajú žiadne plochy, ktoré by boli pamiatkovými územiami vyhlásenými podľa pamiatkového zákona - pamiatková zóna, resp. pamiatková rezervácia.

2.7.2.1 Významné priestorové a funkčné dominanty v obci

- Rímskokatolícky kostol zasvätený Najsvätejšej trojici sa nachádza v centrálnej časti obce. Objekt je postavený v roku 2000. Má centrálnu kruhovú dispozíciu. Zastavaná plocha kostola je 257 m². Plocha pozemku 0,0596 ha.
- Renesančný kaštieľ Mitošiny z 1. polovice 17. storočia.
- Park pri kaštieli Mitošiny .
- Murovaná sýpka pri kaštieli Mitošiny z 19. storočia – slúži na skladovanie .
- Oplotenie kaštieľa Mitošiny – materiál kameň, drevo.
- Prírodná pamiatka (PP) Bešeňovské travertíny, 4. stupeň ochrany a jeho ochranné pásmo.
- Chránené stromy pri kaštieli - Mitošiny brest horský (Ulmus Montana) s obvodom 438cm, lipa malolistá (Tilia cordata) s obvodom 466 cm, pri materskej škole lipa malolistá (Tilia cordata) s obvodom 345cm,
- Pamiatkovo chránená historická zeleň lokalizovaná v parku v okolí kaštieľa.

2.7.3 Archeologické hodnoty

V katastrálnom území obce Archeologický ústav SAV eviduje archeologické náleziská.

- Travertínový kameňolom - eneolit - bádenská kultúra, doba bronzová - lužická kultúra
- Žiarové pohrebisko; hromadný nález bronzových predmetov z doby bronzovej
- Kameňolom Baňa - paleolit, eneolit - črepy a kamenné úštepky

História objavovania archeologických nálezov a realizácie archeologických výskumov v travertínovom kameňolome od konca 19. storočia do 60. rokov 20. storočia:

- 1876 - lokalita Č. 30. Bešeňová. V kameňolome nájdené dlhé bronzové ihlice, stopy pohanského hradu. nálezy sú v Múzeu v Ondrašovej. (Majláth 1876),
- 1930 - 30. júla bolo oznámené J. Kurtirnu, že v lome v Bešeňovej narazili na bronzový poklad. Po príchode Kortiho na miesto, riaditeľ lomu podal správu, že toho dňa v horných častiach bane odstraňovali robotníci zo skál hlinu, pričom asi cca 30 cm pod povrchom narazili na bronzové predmety. Nálezisko sa nachádza asi 300 krokov od kaplnky nachádzajúcej sa na vršku. Ide o bronzové tuľajkovité sekerky, kosáky, ihlice, nôž, špirálovitý kruh, a ďalšie predmety (KURTI 1930, s. 182),
- 1934 - 3. apríla v travertínovom lome v Bešeňovej bol rozrušený pravdepodobne žiarový hrob lužickej kultúry. Pochádza z neho miskovitá šálka s ulomeným uškom, neúplná dvojkonická nádobka s výčnelkami a zlomok bronzovej ihlice z ružicovou hlavickou (Budinský-Krička 1949) 1951 - 9. marca robotník O. Janičina našiel na III. úseku kameňolomu v Bešeňovej malú profilovanú šálku s uškom a zdobením kanelúrami z obdobia bádenskej kultúry. Počas archeologického prieskumu lokality v roku 1953 nález získal J. Bárta. Okrem šálky získal aj fragment pravdepodobne femuru diluviálneho cicavca, ktorý bol nájdený v nižších vrstvách lomu. (Bárta 1952),
- 1956 - 22. mája V. Budinský-Krička spolu s I. Houdekom vykonali obhliadku kameňolomu v Bešeňovej. Podnetom bolo hlásenie riaditeľa Liptovského múzea J. Paulíka o nových nálezoch. Na viacerých miestach kameňolomu, z dvoch tretín vyťaženého, sa nachádzali kultúrne vrstvy s keramikou bádenskej kultúry, zuhoľnatené vrstvy vegetatívneho rázu a zvieracie kosti. Majster lomu J. Kapina odovzdal archeológom kamenné drvidlo, pazúrikový nástroj a kamennú sekerku - predmety, ktoré počas ťažobných prác zachránil. (Budinský-Krička 1956) ,
- 1961 - Archeologický ústav SAV realizoval krátky archeologický výskum v travertínovom lome v Bešeňovej vyvolaný sústavným narušovaním významnej lokality známej už z 19.

storočia. Siedmimi sondami sa síce konkrétne praveké objekty nezachytili, preskúmala sa však kultúrna vrstva s keramickým materiálom bádanskej kultúry, so štiepanou industriou z obsidiánu, pazúrika, rádiolaritu a iných silicítov. (Lichardus 1962, s. 849-855).

Je pravdepodobné, že výkopovými prácami pri stavebnej činnosti môže dôjsť k objaveniu ďalších archeologických nálezov.

Návrh

Popri bežných postupoch pamiatkovej starostlivosti a ochrany pamiatok treba pri príprave realizácie investičných zámerov, zabezpečiť v dostatočnom rozsahu pamiatkový a archeologický výskum.

K zámeru akejkoľvek formy úpravy (nová výstavba, dostavba, nadstavba, adaptácia, rekonštrukcia, zemné práce a pod.) nehnuteľnosti situovaných na území pamiatkového ochranného a archeologických lokalít si investor vyžiada rozhodnutie príslušného orgánu na ochranu pamiatkového fondu, ktorý rozhodne o prípustnosti prác a prípadnej nutnosti vykonania pamiatkového výskumu. Súhlasné stanovisko resp. rozhodnutie príslušného orgánu na ochranu pamiatkového fondu, v ktorom budú presne stanovené podmienky realizácie záchranného/pamiatkového archeologického výskumu, je potrebné zabezpečiť v súvislosti s územným a stavebným konaním. Tým sa zamedzí opakovaniu situácií, keď pri stavebných prácach z neznalosti alebo z nedôslednosti boli vážne poškodené alebo celkom zničené významné archeologické artefakty a zvyšky po historickej zástavbe.

Pri napĺňaní požiadaviek vyplývajúcich zo strategického dokumentu dotýkajúcich sa archeologických nálezísk, v súlade s § 41 odsek 4 pamiatkového zákona, Krajský pamiatkový úrad Žilina v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní.

2.8 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

2.8.1 Bývanie

Z pohľadu perspektívneho vývoja počtu obyvateľov možno predpokladať ďalší rast počtu obyvateľov, ktorý bude spôsobený najmä pozitívnou migráciou, zlepšením podmienok životného prostredia, atraktívnosti územia pre výstavbu rodinných domov. Po roku 1989 so zvýšeným dôrazom na vlastnícke vzťahy je výstavba limitovaná najmä možnosťou majetkoprávného vysporiadania pozemkov.

V návrhu riešenia sú vyznačené všetky možnosti prípadného zastavania parciel, ich majetkové vysporiadanie ostáva v rukách majiteľov pozemkov.

S prihliadnutím na túto skutočnosť bolo potrebné uvažovať s návrhom zástavby rodinných domov a prechodného ubytovania, bytových domov, polyfunkčných a zástavby pre rekreačné účely aj v lokalitách mimo zastavané územie obce. Ide o lokalitu – „Sihot', Marcelová, Nad potokom, Roviny, Pod Baňou, Mitošiny - Rybníky, Nižné Lúky, Lance, Nad Potokom, Aquaparku Bešeňová".

Návrh

V obci sa navrhujú pre výstavbu rodinných, bytových domov, polyfunkčných a zástavba pre rekreáciu a cestovný ruch tieto disponibilné lokality v zastavanom i mimo zastavaného územia do

r.2035:

Počet obyvateľov a bytových jednotiek (b.j.) podľa lokalít :

Lokality pre bývanie v rodinných a bytových domoch	Počet bytov	Počet obyv. / 1 byt	Počet obyvateľov
Lokalita – „Nižné Lúky“ (východná časť) RD+PU	6	3.20	20
Lokalita – „Roviny“ (severná časť) RD+PU	99	3.20	317
Lokalita – „Roviny“ (severná časť) - polyfunkčná zástavba PZ	194	3.20	621
Lokalita – „Marcelová“ (západná časť) RD+PU, nízkopodlažné bytové domy BD	28	3.20	87
Lokalita – „Sihot“ (západná časť) RD+PU	26	3.20	84
Lokalita – „Pod baňou“ (severovýchodná časť) RD+PU	35	3.20	112
Lokalita – „Nad Potokom“ (východná časť) RD+PU	27	3.20	87
Lokalita – „Mitošiny - Rybníky“ (západná časť) RD+PU	20	3.20	64
Lokalita nadrozmerných záhrad a prieluk RD+PU	49	3.20	157
Spolu - bývanie RD +PU,PZ a BD	484		1549

Lokality bývanie pre rekreáciu a cestovný ruch (RC)	Počet zariadení	Počet lôžok / 1 RB	Počet lôžok
Lokalita – „Pod baňou“ (severovýchodná časť) RC	33	4	132
Lokalita – „Nižné Lúky“ RC (severovýchodná časť) rekreačné bývanie	15	4	60
Lokalita – „Lance“ (severovýchodná časť) RC	8	4	32
Lokalita – „Aquapark Bešeňová“ (východná časť) RC	178	4	712
Spolu – bývanie pre rekreáciu a cestovný ruch	234		936

Použité skratky:

RD+PU	Bývanie v rodinných domoch s možnosťou využívania pre prechodné ubytovanie
PU	Prechodné ubytovanie a s ním spojené služby: ubytovacie zariadenie pre cestovný ruch budova alebo jej časť, v ktorej sa verejnosti poskytuje sezónne ubytovacie zariadenie poskytujúce ubytovanie a s ním spojené služby najviac deväť mesiacov v roku, ubytovanie s izbami po 2-4 lôžkoch.
BD	Bývanie v bytových domoch
PZ	Polyfunkčná zástavba – Občianska vybavenosť a bývanie
RC	Rekreácia a cestovný ruch
H	Hotel
PE	Penzión

RCH Rekreačná chata

2.8.2 Sociálna infraštruktúra a občianske vybavenie

Zariadenia občianskeho vybavenia sú v riešenom území členené do troch kategórií:

- sociálna infraštruktúra – školstvo a výchova, zdravotníctvo a sociálna starostlivosť
- komerčná infraštruktúra – maloobchodná sieť, ubytovanie a stravovanie, služby nevýrobné, služby výrobné
- ostatná infraštruktúra – administratíva, verejná správa, kultúra a osвета, telovýchova a šport, a iné.

Jednotlivé kategórie občianskej vybavenosti zastúpené v obci, ich kapacity a kvalita, zodpovedajú významu obce v štruktúre osídlenia, počtu obyvateľov v jeho sídelných štruktúrach, polohe vo vzťahu k ostatným sídelným štruktúram, možnosti finančného zabezpečenia potrieb zariadení občianskej vybavenosti v minulosti a iniciatíve obyvateľov po roku 1989.

Zastúpenie kategórií občianskej vybavenosti v skúmanom území dokumentuje nasledujúci prehľad.

2.8.2.1 Školstvo a výchova**a) Predškolská výchova**

V obci je jedna materská škola s počtom žiakov 24 v šk. roku 2017/18. Tento počet je približne rovnaký od roku 2005 (od 17 do 26 žiakov). Ide o jednotriednu materskú školu, ktorá poskytuje vzdelávanie pre deti od 3 do 6 rokov, v prípade zamestnaných matiek od 2,5 roka. Materská škola poskytuje aj možnosť poldenného pobytu. Budova je v dobrom stave.

Škôlka má zabezpečené stravovanie. Plocha areálu MŠ 0,1103 ha, zastavaná plocha budovy MŠ je 2380 m², počet parkovacích plôch je 3.

Objekt je napojený na plyn, na verejný vodovod a na NN rozvod. Odkanalizovanie objektu je do verejnej kanalizácie. Areál je oplotený, s niekoľko vzrastlými stromami a nízko rastúcimi drevinami.

Návrh

V návrhovom období z dôvodu nepostačujúcej kapacity jestvujúcej materskej školy uvažujeme s jej rekonštrukciou a výstavbou novej materskej školy v lokalite „Marcelová“.

b) Základné školstvo

V obci Bešeňová sa nenachádza. Žiaci navštevujú základnú školu v spádovej obci Liptovská Teplá.

V obci sa nachádza súkromná hudobná škola YAMAHA.

Návrh

V návrhovom období sa neuvažuje s výstavbou základnej školy. Jestvujúci stav vyhovuje.

2.8.2.2 Kultúra a osвета

Možnosti kultúrneho vyžitia občanov obce sú pomerne dobré. V strede obce sa nachádza objekt obecného úradu s kultúrnym domom s kapacitou 100-150 stoličiek. Zastavaná plocha objektu je 420 m².

Počet parkovacích miest je 13.

Kapacitne objekt kultúrneho domu nepostačuje. Vo výhľadovom období je potrebné uvažovať s celkovou rekonštrukciou a prístavbou.

Knižnica sa nachádza v budove kultúrneho domu. Počet knižných jednotiek 2197 kusov, počet zamestnancov 1.

Návrh

V návrhovom období je potreba celková rekonštrukcia budovy kultúrneho domu. Kapacita postačuje aj pre výhľadové obdobie.

Hlavná požiadavka investora bola vytvoriť nové priestory pre spoločenské aktivity obce a jej občanov, nadstavbou nad spoločenskú miestnosť. Jedná sa o klubovňu pre dôchodcov, mládež, športový priestor pre stolný tenis, priestor pre fitness a priestor pre posilňovňu, ktorá by sa presťahovala z 1. NP. Priestor 2. NP je doplnený nutným sociálnym zázemím a komunikačnou chodbou so schodiskom.

Presťahovaním posilňovne sa zväčší spoločenská miestnosť v 1. NP, tiež sa vybuduje nová terasa na južnej strane objektu - čím sa rozšíri využitie spoločenskej miestnosti v letných mesiacoch. Súčasťou obnovy objektu je aj vybudovanie nového vstupu so schodiskom zo západnej strany a revitalizácia existujúcich priestorov.

2.8.2.3 Cirkevné zastúpenie

Rímskokatolícky kostol zasvätený Najsvätejšej Trojici sa nachádza v centrálnej časti obce. Objekt je postavený v roku 2000. Má centrálnu kruhovú dispozíciu.

Zastavaná plocha kostola je 257 m². Plocha pozemku 0,0596 ha.

Pri kostole sa nenachádza farský úrad. Farský úrad je spoločný v obci Liptovská Teplá.

Návrh

Nároky na dobudovanie nových zariadení cirkví nie je vo výhľadovom období potrebné. Vykrytie nárokov na kapacitu kostola postačuje.

2.8.2.4 Šport a rekreácia

V zastavanom území sa nachádza športový areál umiestnený v severovýchodnej časti obce. Nachádza sa tu futbalové ihrisko o celkovej ploche 0,8441 ha, tréningové ihrisko, viacúčelové ihrisko 0,0616 ha, zelené ihrisko 0,3263 ha, dva tenisové kurty – 1 pre dvojhru, 1 pre štvorhru - stav vyhovujúci, nohejbalové/basketbalové ihrisko, obecná posilňovňa v priestoroch kultúrneho domu.

V obci nie je vybudované zariadenie pre hokej. Hokejový oddiel využívať ľadovú plochu v zariadení mesta Ružomberku.

OŠK (Obecný športový klub) Bešeňová bol premenovaný z Telovýchovnej jednoty v roku 2006. Ide o občianske združenie, ktoré pre občanov zabezpečuje telovýchovnú a športovú činnosť. V OŠK sú združené oddiely: futbalový, stolnotenisový, šachový, hokejový, tenisový, kulturistický, turistický a cykloturistický.

Areál Aquapark Bešeňová (pôvodne Thermal Park Bešeňová) je areál s celoročnou prevádzkou. Ponúka odpočinok v 18 bazénoch s termálnou alebo priesačnou vodou s teplotou až do 40 °C. Termálna voda hnedočervenej farby obsahuje veľké množstvo minerálnych látok, priaznivo pôsobiach na pleť, pohybové aj dýchacie ústrojenstvo. Aquapark má množstvo víriviek, masážnych trisiek, toboganov, sáun, reštaurácií a mnoho iných atrakcií. Termálna voda blahodarne pôsobí na pohybové a dýchacie ústrojenstvo, urologické problémy, má priaznivé kozmetické účinky a vďaka prvkú lítium pozitívne pôsobí na psychiku.

Vonkajšie bazény s geotermálnou vodou boli verejnosti sprístupnené v roku 1993, obnovené a zrekonštruované v rokoch 2006 a 2007. V súčasnosti je k dispozícii 8 vonkajších bazénov s

geotermálnou vodou, ktorá vyviera z hĺbky 1987m s teplotou 60,5 °C. Teplota vody v bazénoch je 27–39 °C.

V roku 2006 bol sprístupnený areál vnútorných bazénov, vhodný pre všetky vekové kategórie. K dispozícii sú 2 plavecké bazény (veľký a malý), 5 relaxačných bazénov, 1 neplavecký dopadový bazén. V oddychových bazénoch sú k dispozícii rôzne vodné atrakcie. Všetky vnútorné bazény sú z antikora s priezračnou ohrievanou vodou (teplota vody 27 – 39 °C).

V roku 2008 bolo otvorených 5 nových bazénov z antikoru s čírou ohrievanou vodou. Teplota vody v bazénoch 24–37 °C, tieto bazény nie sú v prevádzke počas zimnej sezóny. Bazény sú vhodné pre všetky vekové kategórie.

K dispozícii sú ďalšie bazény:

- olympijský plavecký bazén ŠPORT 25 m - plocha 336 m², 6 plávacích dráh, štartovacie bloky,
- detský bazén - plocha 100 m², atrakcie – striekajúca fontánka a ježko,
- divoká rieka - plocha 125 m², 9 zapustených trysiek vytvára prúd vody a unáša návštevníkov,
- vnútorný antikorový tobogan.

Návrh

V územnom pláne navrhujeme:

- Plochy pre krátkodobú rekreáciu a pobyt v prírode (oddychové zóny, cyklistické chodníky s lavičkami, detské ihrisko, altánky a pod.) - hrádza rieky Váh.
- Plochy pre krátkodobú rekreáciu a pobyt v prírode - severná časť mimo zast. územie obce: navrhovaná verejná zeleň medzi železnicou a navrhovanou lokalitou "Roviny".
- Navrhujeme cyklotrasu (poznávací turistický chodník) s dôrazom na vzájomnú koordináciu medzi už existujúcimi alebo plánovanými cyklotrasami v regióne. Trasa je navrhovaná tak aby boli zapojené prírodné a kultúrohistorické hodnoty nachádzajúce sa na katastrálnom území obce.
- Zmiešané územie pre šport a rekreácie - severovýchodná časť zastavaného územia obce, v bezprostrednej návaznosti na areál Aqapark Bešeňová. Navrhovaná plocha zahŕňa plochy pre zariadenia verejného stravovania, prechodného ubytovania, zariadenia obchodu a služieb.

Tab. Potreba plôch pre šport, rekreáciu a verejnú zeleň

Navrhovaná plocha	Poznámka
Športovo rekreačné plochy + občianska vybavenosť	- plochy pre šport, telovýchovu a aktivity vo voľnom čase, zariadenia pre stravovanie, ubytovanie, obchody a služby
Športovo rekreačné plochy + občianska vybavenosť	- plochy pre šport, telovýchovu a aktivity vo voľnom čase, zariadenia pre stravovanie, ubytovanie, obchody a služby
Plochy verejnej zelene "Marcelová"	- upravená plocha dostupná verejnosti, - zeleň s ekostabilizačnými funkciami
Plochy verejnej zelene "Marcelová"	- upravená plocha dostupná verejnosti, - zeleň s ekostabilizačnými funkciami
Plochy verejnej zelene "Roviny"	- upravená plocha dostupná verejnosti, - zeleň vizuálna, izolačná s ekostabilizačnými funkciami,

Plochy verejnej zelene "Sihot"	- upravená plocha dostupná verejnosti, - zeleň s ekostabilizačnými funkciami
Plochy verejnej zelene "Pod Baňou Mitošiny - Rybník"	- upravená plocha dostupná verejnosti, - zeleň vizuálna, izolačná s ekostabilizačnými funkciami,

2.8.3 Zdravotníctvo

V obci sa nenachádza obvodné zdravotné stredisko.

Zdravotnú starostlivosť pre obyvateľov obce spádovo poskytuje zdravotné stredisko Liptovská Teplá, kde obyvatelia môžu využiť služby:

- obvodnej lekárky pre deti a dospelých,
- obvodného lekára pre dospelých,
- zubnej ambulancie.

V obci Bešeňová má sídlo rýchla zdravotnícka pomoc Falck záchranná a.s., ktorá zabezpečuje zdravotnú starostlivosť pre širšie okolie.

Návrh

V návrhovom období je potrebná celková rekonštrukcia budovy rýchlej zdravotníckej pomoci Falck záchranná a.s..

2.8.4 Sociálna starostlivosť

Opatrovateľská služba v rodinách sa v súčasnosti zabezpečuje prostredníctvom obce, ktorá poskytuje pomoc občanom. V obci pôsobí Jednota dôchodcov Slovenska Bešeňová. Dôchodcom je zabezpečený príjem obedov.

2.8.5 Obchody a služby, komerčná občianska vybavenosť

V obci sa nachádzajú tieto zariadenia:

Služby a drobné prevádzky:

- *pohostinstvá* - Bistro Smrek, Bistro Pohoda,
- *reštaurácia* - Vila 27, Gazdovský dvor, Flora,
- *maloobchod*: - Supermarket COOP, Supermarket CBA,

Návrh

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja v obci Bešeňová je potrebné v územnom pláne riešiť:

- v súvislosti s rozvojom bytovej výstavby a s potrebou zvýšenia kvality sociálneho prostredia, navrhujeme plochy pre občianske vybavenie, verejných a komerčných služieb:
 - lokalita "Marcelová", lokalita "Sihot", lokalita "Roviny",
 - východná časť zastavaného územia obce: rozvojové plochy pre rozšírenie "Aquapark Bešeňová".
 - maloobchodné zariadenia navrhujeme riešiť formou rozptýlených objektov po celej obci v zástavbe rodinných domov,
 - nevýrobné služby (holičstvo, kaderníctvo, stravovacie zariadenia, zariadenia spotrebného tovaru a elektroniky) a hygienicky nezávadné výrobné služby (krajčírstvo) navrhujeme situovať do objektov rodinných domov s polyfunkčným využívaním, alebo účelovo rekonštruovaných na tieto aktivity
 - Ostatné výrobné služby a výkup druhotných surovín v obci nenavrhujeme.

2.8.6 Cestovný ruch a stravovacie zariadenia

2.8.6.1 Ubytovanie cestovného ruchu

V súčasnosti sa v obci nachádzajú tieto ubytovacie zariadenia:

- *hotely*: Hotel Flóra (Hotel rodinného typu, ubyt. kapacita: 14 x izba 2+0, 2 x izba 3+0, 2 x štúdio 2+1, 2 x apartmán 5+0) , Hotel Summit (ubyt. kapacita: 18 x izba 2+0, 2 x štúdio 2+1, 2 x apartmán 2+2), hotelové zariadenia v areáli Aquapark Bešeňová. Za najatraktívnejšie projekty možno označiť hotel v rámci areálu Aquaparku Bešeňová: - Hotel Galéria a Liečebno-pobytový apartmánový komplex: 8. podlažný hotel.
- *penzióny*: Penzión Agrothermal (ubyt. kapacita: 14 x izba 2+0, 3 x izba 3+0, 3 x apartmán 2+2), Penzión Fontána (ubyt. kapacita 30 x izba 2+1, 5 x apartmán 2+2, kongresová miestnosť), Penzión Gazdovský dvor /ubyt. kap. 7 x izba 2+0, 1 x izba 3+0, 1 x izba 4+0),
- *apartmány*: Apartmán Best (ubyt. kap. 2 x štúdio 2+2, 1 x štúdio 2+1, 1 x štúdio 2+0), Apartmán Dreams (ubyt. kap. 3 x apartmán 3+2, 1 x apartmán 2+0, 1 x štúdio 2+0), Apartmán Magdaléna (Apartmán v hoteli LUKA, 1 x štúdio 2+2), Apartmán Pharamis (ubyt. kap. 1x apartmán 4+0, 1x apartmán 2+0), Apartmánový dom U Ivky (8x štúdio 2+0), Apartmány Zaria a Vera ,Apartmány Zaria – 1 x 2 lôžkový, 2 x 2+1, 2 x 2+2, Apartmány Vera – 8 x 2+1 a 1x dvojizbový), Apartmánový dom Kriváň-10 apartmánov,
- *vily*: Vila Ajka, Vila, Martina&Irena, Vila Martina, Vila 27
- *ubytovanie v súkromí - priváty*: Privát Čabajová Mária, Privát Grenčíková Magdaléna, Privát Iveta, Privát Mája, Privát Milušská, Privát pri zámočku Kováč Ján, Privát Termal, Privát Vyšný Ľudovít, Privát Zacharová Mária, Privát Marka 99, Privát Anna Matková, Privát Šebo
- *rekreačné chalupy*: Chalupa Romana, Drevenica Mak.

Návrh

Cestovný ruch je odvetvie veľmi pružne reagujúce na dopyt zákazníckeho trhu. Obec Bešeňová si stále upevňuje postavenie najvýznamnejšieho centra cestovného ruchu v okrese Ružomberok a na Slovensku čo sa odráža v náraste ubytovacích zariadení.

Navrhované plochy:

- Hotelové zariadenia vyššieho štandardu **a **** hotelov).
- Ubytovacie zariadenia cestovného ruchu v lokalitách: Pod baňou, Nižné lúky, Lance a lokalita Nad potokom.
- Pre rekreačné účely možno využiť starší bytový fond (formou prestavby a rekonštrukcie) so zachovaním prvkov pôvodnej regionálnej architektúry pre ubytovacie kapacity, penzióny.

2.8.6.2 Stravovacie zariadenia

Na území obce sa nachádzajú tieto stravovacie zariadenia: Hostinec pri kameni, Reštaurácia Giovanni, Zariadenia a fastfoody v areáli Aquapark Bešeňová, reštaurácia - Hotel Summit, reštaurácia - Hotel Flóra, Penzión Gazdovský dvor, Vila 27.

Návrh

Prírastok väčších zariadení verejného stravovania budú v navrhovaných lokalitách: Roviny a Lance.

Rozsah ponúkaných plôch pre komerčné využitie (maloobchod, verejné stravovanie) je dostatočný. Preto je treba ho považovať za ponuku, ktorá nemusí byť využitá.

2.8.7 Správa, verejná správa, inštitúcie

Samospráva

Obecná samospráva obce sídli v objekte materskej školy. Objekt je dvojpodlažný situovaný v strede obce. Nachádza sa tu kancelária starostu so zasadačkou, kancelárie, hygienické vybavenie a sklady. Objekt je napojený na prívod vody z verejného vodovodu, plynu, elektriny. Odkanalizovanie je do verejnej kanalizácie.

V pôsobnosti obce je starostlivosť o verejné priestranstvá, zeleň, čistotu, zber komunálneho odpadu, činnosť územného plánovania, miestneho rozvoja, bývania, zariadení služieb sociálnej starostlivosti, kultúry.

Návrh

Objekt obecného úradu je nový – vyhovuje.

2.8.7.1 Ostatné zariadenia

Objekt pošty sa v obci nenachádza ani nenavrhuje.

2.8.7.2 Dom smútku

Dom smútku postavený v 80 rokoch na miestnom cintoríne. Kapacita 30 miest, zastavaná plocha 143m².

Návrh

Objekt Dom smútku postačuje aj vo výhľadovom období.

2.8.7.3 Obecná hasičská zbrojnica

Objekt hasičskej zbrojnice sa nachádza v strede obce. Zastavaná plocha budovy je 25 m. Priamo v obci pôsobí hasičský zbor (DHZ).

Návrh

V územnom pláne navrhujeme výstavbu nového areálu hasičskej zbrojnice v severozápadnej časti obce. Stáť by mala na mieste obecného dvora. Navrhovaná plocha 0,0350 ha.

2.8.7.4 Zberný dvor a kompostovisko

V zmysle zákona č. 79/2015 o odpadoch je potrebné v obci vytvoriť priestor zberného dvora. Zber komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov, objemný odpad a oddelene zbierané zložky komunálneho odpadu. Zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu rastlinného pôvodu vznikajúci na území obce (pri údržbe verejnej a súkromnej zelene, cintorínov a záhrad).

Návrh

V územnom pláne nenavrhujeme výstavbu kompostoviska. Zberný dvor vrátane prislúchajúceho technologického a strojového vybavenia za účelom zvýšenia kapacity triedeného zberu komunálnych odpadov sa nachádza v areáli obecného dvora. Plocha areálu vo výmere 0,0750 ha je v severozápadnej časti katastrálneho územia na parc.č.KN-C289/1. Príjazdová komunikácia k ZD je existujúca miestna komunikácia v časti Mitošiny. Prevádzkovateľ zariadenia je Obec Bešeňová.

2.8.7.5 Cintorín

V obci sa nachádza jeden cintorín. Rozloha cintorína je 0,3547ha. V areáli sa nachádza dom

smútku. kapacita domu smútku je 30 stoličiek. Obecný cintorín s domom smútku sa nachádza v juhovýchodnej časti zastavaného územia obce.

Návrh

V návrhovom období navrhujem rozšírenie cintorína v južnej časti od jestvujúceho areálu cintorína a parkovacou plochou. Navrhovaná plocha rozšírenia cintorína je 0,170 ha.

Pásmo hygienickej ochrany 50 m od hranice cintorína sa stanovuje v zmysle § 15 odst. 7 zákona 131/2010 Z.z.

2.8.8 Štruktúra občianskej vybavenosti

občianska vybavenosť	terajšia kapacita	poznámka
Materská škola	24 detí	Objekt kapacitne vyhovuje.
Kultúrny dom	100-150 stoličiek 420 m ² podl. pl.	Objekt kapacitne a stavebnotechnicky nevyhovuje. Objekt navrhujeme vo výhľadovom období na komplexnú rekonštrukciu
Rímskokatolícky kostol	257 m ² podl. pl.	Objekt kapacitne a stavebnotechnicky vyhovuje.
Obecný úrad	339 m ² podl. pl.	Objekt kapacitne a stavebnotechnicky vyhovuje.
Kaštieľ Sýpka Park Oplotenie	404 m ² podl. pl. 73m ² podl. pl. Plocha 1,2982 ha	Objekt navrhujeme vo výhľadovom období na komplexnú rekonštrukciu. Park - revitalizáciu.
Hasičská zbrojnica	25 m ² podl. pl.	Plocha kapacitne nevyhovuje. Vo výhľadovom období navrhujeme nový areál.
Objekt záchrannej zdravotnej služby	73,10 m ² podl. pl.	Plocha kapacitne nevyhovuje, vo výhľadovom období je potrebné uvažovať s rekonštrukciou objektu a areálu.
Futbalové ihrisko Viacúčelové ihrisko Nohejbalové/basketbalové ihrisko Tenisové ihriská Trávnaté ihrisko	7787 m ² 616 m ² 934 m ² 405 m ²	
Cintorín, urnová háj, rozptylová lúčka	Stav: 0,3467 ha Návrh: 0,170 ha	Plocha kapacitne nevyhovuje, vo výhľadovom období je potrebné uvažovať s rozšírením cintorína.
Dom smútku	143 m ² / 30 stoličiek	Objekt kapacitne a stavebnotechnicky vyhovuje
Zberný dvor	0,0750 ha	
Plochy verejnej zelene		Vo výhľadovom období navrhujeme plochy verejnej zelene.

2.8.9 Hospodárska základňa

2.8.9.1 Výroba a skladové hospodárstvo

Výrobné prevádzky v k.ú. obce Bešeňová sa nenachádzajú.

V obci Bešeňová je 23 podnikov v súkromnom vlastníctve, z toho 3 v medzinárodnom vlastníctve s prevažne súkromným sektorom a 5 v zahraničnom vlastníctve.

Obec nemá žiadny podnik v družstevnom vlastníctve ani podnik vo verejnom sektore.

Ťažba nerastných surovín - prieskumné územia, ložiska nerastných surovín, staré banské diela, svahové deformácie, skládky odpadov:

- *v rámci k. ú. obce sa nenachádzajú:* prieskumné územia, výhradné ložiska s určeným DP, ložisko nevyhradeného nerastu, staré banské diela, svahové deformácie. *Zdroj: ŠGÚDŠ Bratislava*

Na území obce sú registrované zosuvy v severnej a severovýchodnej časti k.ú.

Nachádzajú sa tu geotermálne vrty ZGL-1, FBe-1, FGTB-1. Územie spadá do stredného až vysokého radónového rizika.

Návrh

V územnom pláne nenavrhujeme výrobné plochy.

2.8.9.2 Lesné hospodárstvo

V kat. území obce Bešeňová sa podľa katastra nehnuteľnosti nachádzajú lesné pozemky o výmere 93,989 ha.

Ochranné pásmo Je potrebné dodržiavať ochranné pásmo 50 m od okraja lesných pozemkov.

Návrh

V územnom pláne nenavrhujeme výstavbu na lesných pozemkoch.

2.8.9.3 Poľnohospodárstvo

V severnej časti k.ú. na hranici s k.ú. Liptovská Teplá sa nachádza areál hospodárskeho dvora – bitúnok firma Eurocom & Co s.r.o.

Návrh

- navrhuje rozvoj, resp. stabilizáciu existujúcich hospodárskych subjektov na území obce,
- navrhujeme rozvoj nových výrobných a nevýrobných aktivít a služieb vytvorením ponuky nevyužitých objektov a priestorov na území obce, vytvoriť podmienky pre umiestnenie malých remeselných prevádzok.

2.8.10 Rekreačia, cestovný ruch, turistika a kúpeľníctvo

Jedným z ťažiskových rozvojových programov bude riešiť rozvoj vybavenosti cestovného ruchu a rekreačno - športových ponukových aktivít s využitím prírodného potenciálu .

Katastrálne územie obce predstavuje širokú a univerzálnu ponuku aktivít cestovného ruchu a aktivít pre turistov v rámci regiónu a celého Slovenska.

Rekreačno - športovú vybavenosť obce možno z hľadiska ich lokalizácie rozdeliť do dvoch skupín:

- rekreačno - športové zariadenia a priestory v zastavanom území obce,
- rekreačno - športové zóny mimo zastavaného územia obce.

Vodná nádrž Bešeňová

Dominantou riešeného územia je na Váhu vybudovaná vodná nádrž Bešeňová, vybudovaná pod priehradou Liptovská Mara. Je súčasťou Vážskej kaskády a slúži ako vyrovnávací nádrž počas špičkovej prevádzky elektrárne Liptovská Mara, ktorá bola uvedená do prevádzky v roku 1976.

Okolo vodnej nádrže Bešeňová je sypaná, zemná hrádza, ktorá dosahuje maximálnu výšku 12,5 m. Hrádza v korune má dĺžku 1109 m. Po hrádzi vedie železničná trať a štyri metre široká cesta. Zatopená plocha nádrže zaberá rozlohu 1,93 km²/193ha/ a celkový objem vody v nej je 10,73 miliónov m³. Vyrovnávací nádrž Bešeňová bola dokončená v roku 1976, má zabudované dva agregáty na výrobu elektriny – Kaplánove turbíny. Ich celkový inštalovaný výkon je 4,64 MW. Vodná nádrž nie je určená na rekreáciu, kúpanie je zakázané z dôvodu denného kolísania hladiny.

Ďalším rekreačným potenciálom obce je prírodný potenciál, ktorý vytvára podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu a rekreácie ako doplnkovej, z pohľadu ochrany prírody ale obmedzujúcej funkcie.

Dôležitou súčasťou rekreácie ej celoročná pešia a lyžiarska turistika, rozvíja sa cykloturistika a vodná turistika.

Ďalšou dominantou územia je areál Aquapark Bešeňova, ktorý sa nachádza vo východnej časti zastavaného územia obce, priamo pod vodnou nádržou Bešeňová. S využívaním geotermálnej energie sa začalo po vybudovaní vrtu v roku 1987. V hĺbke 1 998m narazili na zdroj geotermálnej vody. Prvé bazény termálneho kúpaliska pre verejnosť otvorili v roku 1993 a v roku 1996 boli v blízkosti vybudované vodou vyhrievané skleníky na pestovanie paradajok. Od roku 2006 pribudli k bazénom i reštauračné a ubytovacie služby. V areáli sa nachádza celkovo 18 bazénov. Celoročne je otvorených 8 vonkajších bazénov s geotermálnou vodou, teplou od 27 do 39°C.

V roku 2008 pribudli nové vonkajšie bazény, tobogany a šmýkačky. Počet bazénov sa rozrástol na 16, čím sa areál stal jedným z najväčších na Slovensku. Bol vybudovaný letný vstup s pokladňami a zázemím pre návštevníkov a rozšírili sa ubytovacie kapacity. Aquapark sa v súčasnosti rozprestiera na ploche 6 ha, z čoho tvoria 0,5 ha vodné plochy.

V areáli rekreačného strediska je široká ponuka stravovacích kapacít. Dostatočnú kapacitu pre návštevníkov zabezpečujú reštaurácie, bary, kaviarne, bufety a stánky rýchleho občerstvenia.

Ubytovanie zabezpečuje trojica hotelov, ktorých kapacita dosahuje takmer 500 osôb. K dispozícii sú nadštandardne vybavené dvojľôžkové izby s možnosťou prístelky, apartmány a štúdia.

Súčasťou Aquaparku je: wellness centrum s 5 saunami s inhaláciami, vodnou smršťou, vírivkou a pod., relax centrum s fitnesscentrom, masážami či soláriom, Thai relax centrum s ponukou thajských masáží.

Súčasťou ubytovacieho komplexu sú aj 4 kongresové a konferenčné sály s kapacitou od 15 do 100 osôb, vhodné pre usporiadanie firemných akcií, školení a kongresov.

Návrh

V územnom pláne navrhujeme:

- Pre rekreačné účely možno využiť starší bytový fond (formou prestavby a rekonštrukcie) so zachovaním prvkov pôvodnej regionálnej architektúry pre ubytovacie kapacity, penzióny).
- Pri jestvujúcom športovom areáli: športovo-rekreačné plochy s možnosťou umiestnenia občianskej vybavenosti.
- Plochy pre krátkodobú rekreáciu a pobyt v prírode (oddychové zóny, cyklistické chodníky s lavičkami, altánky a pod.
- V západnej časti zast. územia: športovo-rekreačné plochy.
- Navrhujeme cyklotrasu (poznávací turistický chodník) s dôrazom na vzájomnú koordináciu

medzi už existujúcimi alebo plánovanými cyklotrasami v regióne. Trasa je navrhovaná tak aby boli zapojené prírodné a kultúrohistorické hodnoty nachádzajúce sa na katastrálnom území obce.

- vyhodnotiť ďalšie možnosti rekreačného potenciálu obce, najmä z hľadiska turistiky,
- navrhnúť dobudovanie a zvýšenie štandardu športových plôch na území obce a rozšíriť ponuku pre rôzne formy športových aktivít.

2.9 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Súčasná hranica zastavaného územia

Zastavané územie obce Bešeňová vyhlásené v zmysle platnej legislatívy k 1.1.1990) je vymedzené hranicou súčasného zastavaného územia, ktorá je vymedzená v rámci k. ú. obce (hranica je znázornená v grafickej časti dvojbodkovou čiarkovanou čiarou).

Navrhovaná hranica zastavaného územia

Navrhovaný územný rozvoj funkčných plôch si vyžaduje rozšírenie hranice zastavaného územia v lokalitách znázornených vo výkrese „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia obce s vyznačenou záväznou čarou riešenia a verejnopreospesnými stavbami“ (č.3) a výkrese „Výkres vyhodnotenia dôsledkov navrhovaného stavebného rozvoja a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde.“ (č.7):

- a) rozšírenie hraníc zast. územia vyplývajúce z návrhu ÚPN-O:
 - lokalita "Sihoť" - západná časť obce,
 - lokalita "Marcelová" pri ihrisku - západná časť obce
 - lokalita „Pod Baňou“ – severná časť obce,
 - lokalita „Mitošiny - Rybníky“ – severná časť obce,
 - lokalita „Roviny“ – severná časť obce,
 - lokalita "Nižné lúky" – severná, severovýchodná časť obce - za žel. traťou,
 - lokalita "Nad potokom" – severovýchodná časť obce,
 - areál Aquapark Bešeňová - severovýchodná časť obce.

2.10 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

2.10.1 Ochranné pásma

2.10.1.1 Ochranné pásma

Hygienické ochranné pásma

- Pásmo hygienickej ochrany 50 m od hranice cintorína sa stanovuje v zmysle § 15 odst. 7 zákona 131/2010 Z.z.
- Prírodná pamiatka Bešeňovské travertíny - ochranné pásmo.

Ochranné pásmo železnice

- 60 m železničná trať od osi železničnej trate na každú stranu pozdĺž celej trate,

Cestné ochranné pásma

- 100 m trasa diaľnice D1, po oboch stranách kolmo od osi priľahlej vozovky diaľnice,
- 50 m cesta I. triedy od osi vozovky na každú stranu v úseku mimo územia ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce,

- 25 m cesta II. triedy od osi cesty na každú stranu v úseku mimo súvislé zastavaného územia, ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce.
- 20 m cesta III. triedy od osi cesty na každú stranu v úseku mimo súvislé zastavaného územia, ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce.

Ochranné pásma letísk

- Výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. je:
 - ochranné pásmo letiska – časť katastrálneho územia obce Bešeňová sa nachádza iba v ochranných pásmach Letiska Ružomberok, určených rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie pod č. 1-173/84 zo dňa 29.12.1984.z ktorých vyplýva výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. Je stanovené: ochranným pásmom vzletového a približovacieho priestoru(sklon 2,5%-1:40) s výškovým obmedzením 593,70 – 617.25 m. n. m. Bpv.
- V zmysle § 30 leteckého zákona je nutné prerokovať s Dopravným úradom SR stavby:
 - stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods.1 písmeno a)
 - stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods.1 písm. b)
 - zariadenia, ktoré môžu narušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods.1 písmeno c),
 - zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods.1 písmeno d).

Ochranné pásma elektrických zariadení

- Ochranné pásmo elektrických zariadení v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Zb. o energetike:
 - 15 m pre nadzemné vedenie bez izolácie pri napätí od 35 kV do 110 kV, na každú stranu od krajného vodiča,
 - 10 m pre nadzemné vedenie bez izolácie pri napätí od 1 kV do 35 kV a 7 m v súvislých lesných priesekoch (od krajného vodiča na každú stranu vedenia),
 - 10 m od transformovne VN/NN.
 - 4 m pre vodiče so základnou izoláciou pri napätí od 1 kV do 35 kV a 2 m v súvislých lesných priesekoch (od krajného vodiča na každú stranu vedenia),
 - 1m pre nadzemné káblivé vedenie pri napätí od 1 kV do 35 kV (na každú stranu vedenia),

Vodárenské ochranné pásma

- 1,5 m pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
- 2,5 m pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm,
- Rešpektovať ochranné pásma vodnej nádrže Bešeňová, vymedzené katastrofálnou hladinou (neprekročiteľnou) 522,59 m n.m. Bpv. stanovených Manipulačným poriadkom pre vodné dielo Liptovská Mara - Bešeňová. Ochranné pásmo od vzdušnej päty zemnej hrádze VD Bešeňová v min. šírke 50m.
- Pozdĺž brehov vodohospodárskeho významného vodného toku Váh ponechať v šírke 10,0 m voľný nezastavaný pás.
- Pozdĺž vodného toku - Holubí potoka ponechať v šírke 5,0 m voľný nezastavaný pás.
- Geotermálny vrt ZGL-1 je v tvare štvorca, s dĺžkou strany 10m. Geotermálny vrt FBe-1 je v tvare štvorca o rozmeroch 1,5x1,5m.

Ochranné pásma plynárenských zariadení

- Ochranné a bezpečnostné pásmo plynárenských zariadení a priamych plynovodov v zmysle § 79 a § 80 zákona č. 251/2012 Zb. o energetike:

Ochranné pásmo:

- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm, na každú stranu od osi plynovodu,
- 1 m pre plynovod s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa, na každú stranu od osi plynovodu v zastavanom území,
- 10 m pre plynovod s tlakom nižším ako 0,4 MP a na každú stranu od osi plynovodu (bezpečnostné pásmo) na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,

Bezpečnostné pásmo plynárenských zariadení:

- 20 m pri plynovod s tlakom do 4,0 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území.

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení

- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete dodržať v zmysle Zákona č.278/2015 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona telekomunikáciách a priestorovej normy úpravy vedení technického vybavenia,
- 0,5 – 1,0 m od osi na každú stranu telekomunikačnej siete a diaľkového kábla.

Ochrana archeologických lokalít a kultúrnych pamiatok

- Z hľadiska ochrany archeologických nálezísk ku stavbe, ktorá si vyžiada vykonanie zemných prác investor/stavebník je povinný od Krajského pamiatkového úradu v Žiline už v stupni územného konania si vyžiadať v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov odborné stanovisko.
- V prípade nevyhnutnosti, vykonať záchranný archeologický výskum ako predstihové opatrenie na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume podľa § 37 pamiatkového zákona Pamiatkový úrad Slovenskej republiky.

2.10.2 Chránené územiaOsobitne chránené časti prírody a krajiny:

- Ochrany prírody a krajiny
 - Európska sieť chránených území: Natura 2000 - Chránené vtáčie územie (Chočské vrchy SKCHVÚ050).
 - Územie európskeho významu: Rieka Váh (SKUEV0253).
 - Prírodná pamiatka (PP) Bešeňovské travertíny, 4. stupeň ochrany a jeho ochranné pásmo.
 - Biokoridor: Nadregionálny biokoridor (Bk1n) vodný tok Váh.
 - Biocentrum: Nadregionálne biocentrum (Bc1n) Chočské vrchy.
Regionálne biocentrum (Bcr) Bešeňovské travertíny – Úložisko
 - Chránené stromy:
 - pri kaštieli - Mitošiny brest horský (Ulmus Montana) s obvodom 438cm, lipa malolistá (Tilia cordata) s obvodom 466 cm,
 - pri materskej škole lipa malolistá (Tilia cordata) s obvodom 345cm.
 - V pravostrannom alúviu Holubieho potoka južne od areálu Gazdovského dvora sa nanachádza ekologicky významný segment (mokaď).
- Prieskumné územie, chránené ložiskové územie, dobývacie priestory, svahové deformácie,

skládky odpadov

- *Svahové deformácie*: nachádzajú sa aktívne (3) a potenciálne (6) svahové deformácie (9) v severnej časti územia.
- *Skládky odpadov*: nachádzajú sa (2) skládky odpadov, ktoré sú upravené (prekryté s terénnymi úpravami).
- IG vrty: inžiniersko-geologické, HG vrty: hydrologické (štruktúrny vrt s obyčajnou vodou (nad 200m) s artézskym prelivom, vrt s termálnou, minerálnou vodou (do 200m), pozorovací vrt.

2.11 RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

2.11.1 Riešenie záujmov obrany štátu

V území obce Bešeňová nie sú špecifikované žiadne záujmy a nie sú známe žiadne zámery obrany štátu.

2.11.2 Zriadenia civilnej ochrany obyvateľstva

Požiadavky na ochranu obyvateľstva sú riešené ochrannými stavbami CO v zmysle zákona NR SR č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 479/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane v znení neskorších predpisov, vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, v súlade s vyhláškou č. MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení CO.

Podmienky civilnej ochrany v ÚPN obce sú spracované na základe zhodnotenia súčasného plánovaného zabezpečenia ukrytia obyvateľstva a určujú sa v nej objekty, ktoré možno využiť ako dvojúčelové stavby pre plánovanie zariadení civilnej ochrany. Predstavuje navrhnutie nových spôsobov a hlavných zásad ukrytia a zabezpečenia ochrany obyvateľstva, zamestnancov zariadení občianskeho vybavenia v hraniciach riešeného územia. Ukrytie zamestnancov právnických osôb v zmysle zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov je riešené vlastnou starostlivosťou subjektov, ukrytie budovaných svojpomocne.

Ďalej ÚPN obce rieši a umožňuje vytvorenie podmienok a zároveň podmieňuje následnú výstavbu v obci pre spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb podľa § 4 ods.3 a § 16 ods. 1 písm. e), resp. § 16 ods. 12 zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a § 4 vyhlášky MV SR č.399/2012 Z.z. v znení neskorších predpisov vyhlášky č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany. Výstavba je navrhovaná mimo vymedzených území ohrozovaných 50-ročnou resp. 100-ročnou vodou.

Z hľadiska ochrany obyvateľstva pred ohrozením je potrebná úprava šírko nevyhovujúcich existujúcich miestnych komunikácií pre prístup hasičskej techniky, sanitných a prípadne evakuačných vozidiel ku všetkým objektom v obci.

2.11.3 Riešenie ochrany pred požiarimi

V obci sa nachádza budova - obecná hasičská zbrojnica (plocha 25 m²). V obci pôsobí

dobrovoľný hasičský zbor (DHZ). Jestvujúca sieť zberných a obslužných komunikácií v zastavanom území obce umožňuje prístup požiarnej techniky do všetkých jej častí a k jednotlivým objektom.

Zásobovanie pitnou vodou a vodou pre požiarne účely z jestvujúcej vodovodnej siete.

Pre stavby na bývanie je riešené zabezpečenie vody na hasenie požiarov v zmysle §3 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov. Pre stavby na bývanie kategórie A je potreba vody na hasenie požiarov v zmysle STN 92 0400 7,5l/s, čomu zodpovedajú hydranty osadené na existujúcom vodovodnom potrubí DN 80 mm. Hydranty sa umiestňujú mimo požiarne nebezpečného priestoru najmenej 5 m a najviac 200 m od stavby; ich vzájomná vzdialenosť môže byť najviac 400 m podľa tabuľky 1 STN 92 0400.

V miestach kde nie je vybudovaný vodovod, navrhujeme pri každom samostatnom rodinnom, alebo rekreačnom dome vybudovať čerpacie stanovište s objemom min. 14 m³. Zdrojom vody môže byť : vodný tok (napr. rieka, potok, kanál), prírodná alebo umelá nádrž na vodu (napr. studňa, rybník, jazero, priehrada, bazén, požiarne studňa, požiarne nádrž, vodojem, technologická nádrž s vhodnou vodou na hasenie požiarov a podobne) a to podľa STN 92 0400 čl. 3.3.

Na vodovodných potrubíach vo všetkých častiach mesta navrhujeme dobudovať hydranty (nadzemné, alebo podzemné) v zmysle §8 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. Nadzemné hydranty osadiť na vodovodnom potrubí v zmysle čl. 4.7 STN 92 0400. Podzemné hydranty je možné riešiť vtedy, ak nemožno osadiť nadzemný. Nesmie však byť navrhnutý v podzemnej komunikácii určenej na státie a parkovanie.

Z hľadiska riešenia základných zásad požiarnej ochrany nehnuteľného a hnutelného majetku ako aj ochrany osôb dodržiavať príslušné legislatívne ustanovenia a to najmä:

- každý stavebný objekt (objekty) resp. parcely na ktorých tieto objekty stoja musia byť prístupné z verejných priestorov;
- pri realizácii jednotlivých stavebných objektov musia byť dodržané odstupové vzdialenosti objektov, prípadne musia byť riešené protipožiarne opatrenia, navrhnuť požiarne ochrany v súlade so zákonom č. 129/2015 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 o ochrane pred požiarom Z. z. a Vyhlášky č. 202/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov o požiarnej prevencii.

Návrh

V územnom pláne navrhujeme v severozápadnej časti zastavaného územia obce plochu pre areál hasičskej ochrany. Navrhovaná plocha je 0,035 ha.

2.11.4 Riešenie ochrany pred povodňami

Z hľadiska riešenia ochrany pred povodňami nie je hrozba plošnej záplavy územia obce, je však nutné v súčasnosti zhodnotiť vplyvy a občasné zaplavovanie kontaktného územia okolo vodných tokov v časoch veľkých dažďových prívalových vôd. Problémom je periodické zanášanie dažďových rigolov a korýt vodných tokov splavenou zeminou pri nárazových zrážkach.

Obec Bešeňová podľa § 22 ods.2 a 3 písm. d) zákona NR SR č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami, má vypracovaný povodňový plán a zriadil povodňovú komisiu obce (ďalej len PKO). PKO sa vo svojej činnosti riadi platnou právnou úpravou, najmä zákonom NR SR č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami, príslušnými vyhláškami k uvedenému zákonu a zákonom NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov. Postavenie PKO v období krízovej situácie upravuje zákon NR SR č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu. Opatrenia na ochranu pred povodňami sa vykonávajú preventívne, v čase nebezpečenstva povodne, počas povodne a po povodni.

Povodňový plán bol schválený Obecným zastupiteľstvom Obce Bešeňová uznesením číslo

1/2011 zo dňa 27. 01. 2011 a nadobudol účinnosť dňom jeho schválenia.

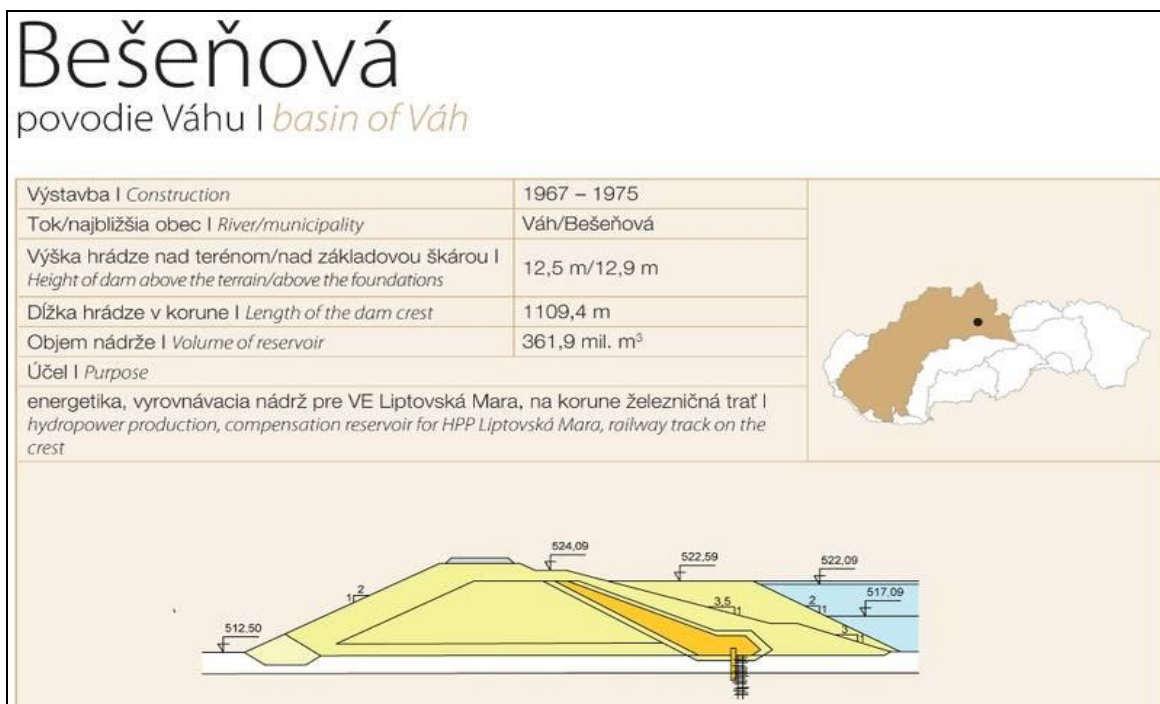
V k.ú. obci Bešeňová sa nachádza významný vodohospodársky tok rieka Váh. Na vodnom toku Váh sa nachádzajú vodomerné stanice, podľa ktorých sa v obci vyhlasujú stupne povodňovej aktivity.

Tabuľka stupňa pohotovosti:

Rieka, nádrž	Miesto vodočtu	I. stupeň Stav bdelosti	II. stupeň Stav pohotovosti	III. stupeň Stav ohrozenia
Váh	100m od priehradného múru, riečny km 332,900 je vodočetná lata	výška hladiny 140cm na vodočetnej late	výška hladiny 230cm na vodočetnej late	výška hladiny 270cm na vodočetnej late

Zdroj: Povodňový plán obce Bešeňová

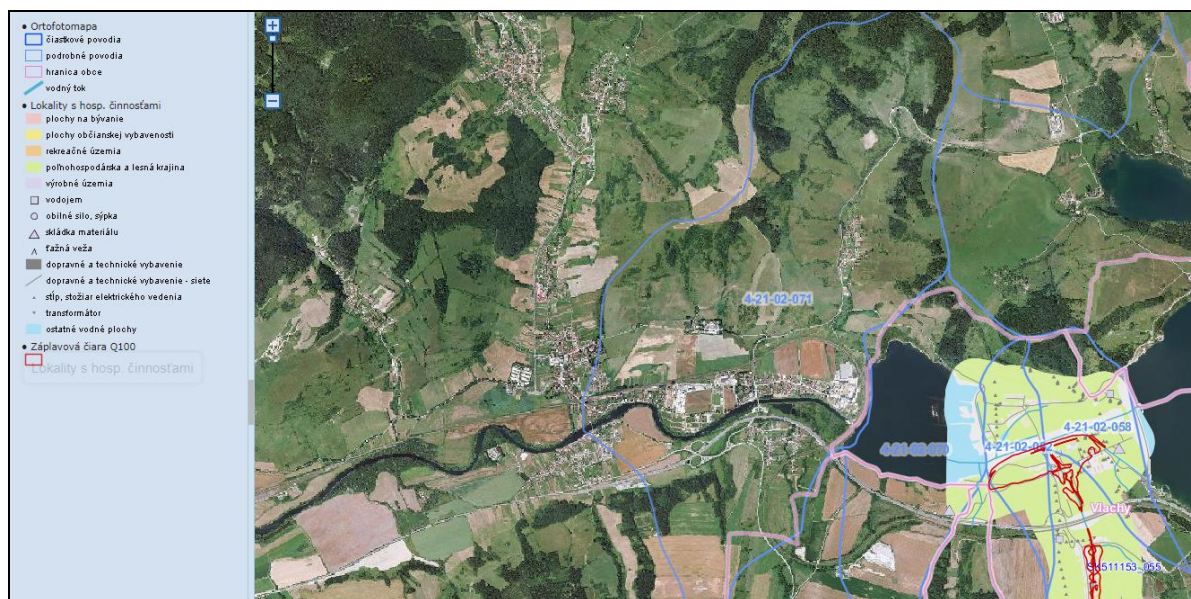
Na východnej hranici k.ú. obci Bešeňová sa nachádza vodná nádrž Bešeňová, vytvorená na rieke Váh v rkm 335,22, pod priehradou Liptovská Mara, ako vyrovnávací nádrž počas špičkovej prevádzky elektrárne Liptovská Mara. Vodná hladina nie je stabilná. kolíše od 518 m až do 522,59 m. Kolísanie hladiny je spôsobené tým, že vodná nádrž slúži ako vyrovnávací nádrž. Sypaná, zemná hrádza dosahuje maximálnu výšku 12,5m / 12,9m. Hrádza v korune má dĺžku 1109,4 m. Po hrádzi vedie železničná trať a štyri metre široká cesta. Zatopená plocha nádrže zaberá rozlohu 1,93 km² a celkový objem vody v nej je 361,9 mil. m³. Vodná nádrž Bešeňová nie je určená na rekreáciu.

Zdroj: www.skcold.sk

Vďaka priehrade Liptovská Mara nehrozia žiadne povodne a riziká, čo sa týka toku Váh. Riziká, ktoré boli v minulosti, sa minimalizovali.

Mapa povodňového rizika – záplavová čiara Q 100

Zdroj: www.minzp.sk

Návrh

Pri navrhovaných ploch je potrebné rešpektovať:

- rešpektovať ochranné pásmo a manipulačný priestor vodného toku Váh a to v šírke 10 m od brehovej čiary obojstranne – do tohto priestoru neumiestňovať technickú infraštruktúru, cestné komunikácie, pevné stavby, súvislú vzrastlú zeleň a neobhospodarovat ich poľnohospodársky,
- rešpektovať ochranné pásma a manipulačný priestor vodného toku Holubí potok a to v šírke 5 m od brehovej čiary obojstranne – do tohto priestoru neumiestňovať technickú infraštruktúru, cestné komunikácie, pevné stavby, súvislú vzrastlú zeleň a neobhospodarovat ich poľnohospodársky,
- rešpektovať prirodzené záplavové územie tokov a prípadnú výstavbu situovať v zmysle §20 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov mimo územie ohrozeného povodňami.
- pri novonavrhovaných areáloch navrhujeme realizovať odvádzanie dažďových vôd z povrchových odtokov a zo spevnených plôch v zastavanom území obce, vrátane odstránenia existujúcich závad, pričom riešiť zaradenie sedimentačných nádrží a lapačov olejov na likvidovanie znečistenia zaolejovalých splachov z komunikácií a parkovísk,
- pri novonavrhovaných areáloch riešiť odvádzanie vnútorných vôd do recipientov vzhľadom na skutočnosť, že vybudovaním zastavaných plôch sa mení režim povrchového odtoku zo zrážok, resp. z topenia snehu,
- pri novonavrhovaných areáloch riešiť opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ust. § 36 odst. 17 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a v zmysle požiadaviek NV SR č. 269/2010 Z.z. podľa §9,
- navrhnuť opatrenia na ochranu pred povodňami v zmysle zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

- rešpektovať ochranné pásma vodnej nádrže Bešeňová, vymedzené katastrofálnou hladinou (neprekročiteľnou) 522,59 m n.m. Bpv. stanovených Manipulačným poriadkom pre vodné dielo Liptovská Mara - Bešeňová,
- rešpektovať ochranné pásmo od vzdušnej päty zemnej hrádze VD Bešeňová v min. šírke 50m,
- úsek vodohospodársky významného vodného toku Váh v k.ú. obce Bešeňová nebol podľa príslušného Metodického pokynu zaradený do zoznamu úsekov vodných tokov s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom a preto nie je zatiaľ určené jeho inundačné územie,
- pri neohradzovanom vodnom toku, pri ktorom nie je určené inundačné územie, vychádza sa v zmysle § 46 odst. 3 zákona o vodách č. 364/2004 z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami resp. v prípade záujmu o výstavbu v lokalitách situovaných pri vodných tokoch bude potrebné vypracovať hladinový režim tokov a následne vlastnú výstavbu situovať mimo zistené inundačné územie nad hladinu Q_{100} – ročnej veľkej vody.

Opatrenia na ochranu pred povodňami ustanovuje zákon č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami. Inundačným územím je podľa §42 zákona č.184/2002 Z.z. o vodách a zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o vodách) územie priľahlé k vodnému toku, zaplavované vyliatím vody z koryta vodného toku, vymedzené záplavovou čiarou najväčšej známej alebo navrhovanej úrovne vodného stavu. Rozsah inundačného územia určuje orgán štátnej vodnej správy na návrh správcu vodného toku. Ak inundačné územie nie je určené, vychádza sa z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami.

Ochrana územia proti veľkým vodám vyžaduje venovať zvýšenú pozornosť zachovaniu plnej projektovanej kapacity prietokových profilov v upravených (regulovaných) úsekoch tokov, pravidelnú údržbu upravených úsekov korýt predovšetkým v zastavanom území obce (odstraňovanie nánosov splavenín z korýt, prirodzene sa vyskytujúcich drevín, kosenie trávnych porastov, údržba priečných objektov atď.)

Starostlivosť o koryto toku Váh vyplýva z existujúcej legislatívy a spadá do činností Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p., OZ Povodie Váhu Piešťany .

Všeobecne sú úpravy zamerané, vzhľadom k zvýšeným hodnotám max. prietokov, na neškodné odvádzanie veľkých vôd. V hornej časti hlavných povodí, ktoré prináležia Žilinskému kraju, úpravy smerujú k zabezpečeniu ochrany intravilánov sídiel, k zlepšeniu nevyhovujúcich smerových pomerov a k stabilizácii koryta v extravilánoch.

Ďalšie protipovodňového opatrenia obce sú navrhované:

- odstraňovanie prekážok znemožňujúcich plynulý odtok vôd
- narúšanie ľadových celín a zátarás
- mimoriadna manipulácia na vodných stavbách
- odvádzanie vôd zo zaplaveného územia
- odvádzanie alebo odčerpávanie vnútorných vôd
- provizórne sprietočnenie zanesených korýt vodných tokov
- opatrenia proti spätnému vzdutiu vody na výustných kanalizáciách a cestných priepustoch
- opatrenia na zamedzenie znečistenia vodného toku nebezpečnými látkami
- iné práce v zmysle zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami
- revitalizácia zelene.

Do úprav tokov sa zahrňujú aj priečne stavby ako stupne, prahy, potom priečne sústredovacie stavby, konštrukcie na vyvolávanie umelého skrutkového pohybu vody a ochranné hrádze. Do úprav tokov sa nezahrňujú priehrady, hate, plavebné komory, čerpacie stanice, aj keď niekedy plnia niektoré z funkcií úprav tokov [Macura V., 2002].

Zásadou komplexného riešenia úpravy toku je, aby sa realizovala v súčinnosti alebo aspoň nadväzne na ostatné zásahy v povodí, ktorých výsledkom má byť usporiadanie odtokových pomerov, to znamená zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a zníženie erózneho účinku vody.

Úprava toku má zabezpečiť neškodný priechod povodne určitej početnosti výskytu podľa požadovaného stupňa bezpečnosti ochrany pred záplavami, pričom však nesmie prísť k nepriaznivému ovplyvneniu hladiny podzemnej vody na priľahlých pozemkoch, napr. nadmerným prehĺbením koryta. Pri návrhu úpravy profilu toku na n -ročný prietok, to značí na prietok, ktorý sa vyskytne jedenkrát za n -rokov, bude táto bezpečnosť ešte vyššia, lebo hladina vody pri prietoku Q_n musí byť navrhnutá pod brehovou čiarou hlbšie o Δh . Stupeň bezpečnosti úpravy toku sa odporúča nasledovne:

- v zastavanom území podľa významu objektov minimálne na prietok Q_{50} , je však možné navrhovať ochranu vyššiu až na Q_{100} ,
- v poľných úsekoch minimálne na Q_5 , ak ide o plochy, ktoré sa intenzívne obrábajú (ovocné sady, chmeľnice, zelenina a pod.) obyčajne na Q_{20} .
- v lúčnych úsekoch možno upraviť tok na Q_1 , ak ide o intenzívne využívané lúky, zvyšuje sa stupeň ochrany na Q_5 .

Medzi technické práce pri vlastných úpravách tokov patria predovšetkým kopy nového koryta (zemné práce), potom spevňovanie korýt, sústredovacie stavby a objekty v koryte. Tu preberieme spevňovanie korýt tokov, objekty súvisiace s úpravami, ochranné hrádze a pod. Pod spevnením koryta je treba rozumieť spevnenie dna a spevnenie (svahov) brehov.

zdroj: <http://ohrozenievodou.webnode.sk/ochrana-pred-povodnami/uprava-tokov/>

Ochranné pásma

Pozdĺž brehov vodného toku Váh ponechať v šírke 10,0 m voľný nezastavaný pás. Pozdĺž vodného Holubí potok ponechať v šírke 5,0 m voľný nezastavaný pás.

2.12 OCHRANA PRÍRODY A TVORBA KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚSES

2.12.1 Prírodné dedičstvo

2.12.1.1 Lokality medzinárodného významu

Územia medzinárodného významu

Územia svetového prírodného dedičstva UNESCO : nenachádzajú sa v riešenom území

2.12.1.2 Európska sieť chránených území – NATURA 2000

Európska sieť chránených území

Chránené vtáčie územia (CHVÚ):	Chránené vtáčie územie Chočské vrchy	SKCHVÚ050
Územie európskeho významu (ÚEV) :	SKUEV0253 Rieka Váh	

Chránené vtáčie územie Chočské vrchy(SKCHVU050)

Vyhlásené chránené vtáčie územie Chočské vrchy bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 26/2008 zo 1. februára 2011, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Chočské vrchy. Na jeho území platí 1. až 5. stupeň ochrany.

Výmera územia: 16 817,5000 ha

Lokalizácia územia: Kraj: Žilinský Okres: Ružomberok, Bešeňová

Kataster: Chránené vtáčie územie sa nachádza v okrese Ružomberok v katastrálnych územiach Bešeňová, Kalameny, Komjatná, Liptovská Teplá, Lisková, Lúčky, Madočany, Turík a Valašská Dubová, v okrese Liptovský Mikuláš v katastrálnych územiach Dlhá Lúka, Hutý, Ižipovce, Kvačany, Liptovská Anna, Malé Borové, Prosiek, Liptovská Sielnica Sestrč a Veľké Borové a v okrese Dolný Kubín v katastrálnych územiach Jasenová, Leštiny, Malatiná, Osádka, Vyšný Kubín a Žaškov.

Chránené vtáčie územie Chočské vrchy bolo vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu sokola sťahovavého, orla skalného, výra skalného, tetra hlučáňa, ďatľa trojprstého, žlny sivej, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, jariabka hôrneho a strakoša sivého a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Územie európskeho významu Rieka Váh (SKUEV0253)

Územie európskeho významu Rieka Váh bolo ustanovené výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.7.2004. Na jeho území platí 4. stupeň ochrany.

Výmera územia: 251,90 ha

Lokalizácia územia:

Kraj: Žilinský

Okres: Ružomberok

Kataster: Bešeňová

Územie európskeho významu Rieka Váh je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: 3260 Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu Ranunculion fluitantis a Callitriche-Batrachion.

2.12.1.3 Chránené územia***Veľkoplošné chránené územia***

Národné parky (NP):	nenachádzajú sa v riešenom území
Chránená krajinná oblasť (CHKO) :	nenachádzajú sa v riešenom území

Maloplošné chránené územia

Prírodná rezervácia, národná prírodná rezervácia (PR, NPR) :	nenachádzajú sa v riešenom území
Prírodná pamiatka, národná prírodná pamiatka (PP, NPP):	Prírodná pamiatka (PP) Bešeňovské travertíny, 4. stupeň ochrany a jeho ochranné pásmo.
Chránený areál (CHA):	nenachádzajú sa v riešenom území

Chránené stromy

Chránené stromy:	Brest horský (Ulmus Montana), lipa malolistá (Tilia cordata), lipa malolistá (Tilia cordata).
------------------	---

Územie chránené podľa medzinárodných dohovorov

Mokrade:	nenachádzajú sa v riešenom území
----------	----------------------------------

Prírodná pamiatka (PP) Bešeňovské travertíny

Územie bolo vyhlásené v roku 1951. Posledná novelizácia bola v roku 1984 MK SR, Úprava MK

SR č. 67/1984-32 z 30.4.1984 - ú. od 1.5.1984, VZN KÚ v Žiline č. 3/2003 z 12.6.2003. Platí 4. stupeň ochrany.

Výmera územia: 7 323 m²

Kraj: Žilinský

Okres: Ružomberok

Kataster: Bešeňová

Predmet ochrany: Ochrana travertínových kôp a terás s vývermi minerálnych vôd na vedeckovýskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele.

Chránené stromy

Pri kaštieli - Mitošiny brest horský (*Ulmus Montana*) s obvodom 438cm, lipa malolistá (*Tilia cordata*) s obvodom 466 cm.

Pri materskej škole lipa malolistá (*Tilia cordata*) s obvodom 345cm.

2.12.2 Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Územný systém ekologickej stability je zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definovaný, ako taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, ktoré môžu mať nadregionálny, regionálny alebo miestny význam.

Regionálny ÚSES tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov regiónu.

2.12.2.1 Nadregionálne biocentrá

Nadregionálne biocentrum Chočské vrchy (Bc1n).

Chočské vrchy zaraďujeme medzi jadrové pohoria patriace do sústavy Vnútrotných Západných Karpát a Fatransko-tatranskej oblasti. Na severe ho ohraničuje Oravská vrchovina, podcelok Podchočská brázda a Podtatranská brázda, podcelok Zuberecká brázda, na východe Tatry, podcelok Západné Tatry, na juhu Podtatranská kotlina, podcelok Liptovská kotlina a na západe Veľká Fatra, podcelok Šípska Fatra.

Horstvo je dlhé 24 km, priemerná šírka je len 4 km, maximálna 8 km. Rozprestiera sa na rozhraní okresov Liptovský Mikuláš, Ružomberok a okres Dolný Kubín.

Z geomorfologického hľadiska je pre Chočské vrchy typické, že nemajú súvislejší hlavný hrebeň a sú charakteristické samostatnými masívmi. Podcelok Choča kulminuje Veľkým Chočom (1 611,0 m n. m.), čo je najvyšší bod celého pohoria a predstavuje štruktúru chočského príkrovu budovanú dolomitmi a menej vápencami.

2.12.2.2 Regionálne biocentrá

V danom území sa nachádzajú Bešeňovské travertíny - Úložisko (Bcr)

Sú typom vápenca, ktorý vznikol vyzrážaním minerálnych, či termálnych prameňov bohatých na uhličitý vápenatý. Tieto pramene sú bohaté nielen na vápnik, ale aj horčík, železo a síru a dodávajú lokalite krásny živý lesk. Pri výveroch týchto prameňov sa vytvorili na ploche 3,18 hektára unikátne travertínové kopy, bochníky, kaskády a iné zaujímavé útvary sfarbené nevšednými farbami.

Mimoriadne pestro sfarbené sú živé Červené terasy. Železo z minerálnych prameňov má priamy vplyv na farebné tónovanie travertínu od takmer bielej cez žltú, pomarančovú až po

rumelkovo červenú, prípadne hnedú. Najsýtejšie tóny červenej sú v blízkosti výveru minerálneho prameňa, vo väčšej vzdialenosti od neho blednú.

Minerálna voda z bešeňovských travertínov je pitná. Má mierne železitú, ale príjemnú chuť. Prameň sa nachádza neďaleko známeho termálneho kúpaliska Bešeňová, vyviera v blízkosti červenkastej kamennej kopy nad železničnou traťou.

2.12.2.3 Biocentrá miestneho významu

V riešenom území navrhujeme biocentrum miestneho významu:

MBc/1 - Park pri kaštieli: park.

Nachádza sa v okolí kaštieľa je súčasťou NKP Kaštieľ s areálom. Park má čiastočne zachované hodnoty autentickej sadovníckej kompozície. Park je tvorený predovšetkým živým sadovníckym materiálom, ktorý je ako taký premenlivý a pominuteľný, niektoré časti sadovníckej kompozície sú narušené, stále sú dostatočne čitateľné a je možná ich obnova.

2.12.2.4 Nadregionálne biokoridory

V riešenom území sa nachádza Nadregionálny biokoridor (Bk1n) vodný tok Váh.

Rieka Váh je z hľadiska vegetácie ekologickým koridorom nadregionálneho významu, ktorý zabezpečuje dlhodobé aj krátkodobé šírenie rastlín medzi biogeografickými oblasťami. Podľa fyto geograficko-vegetačného členenia (Plesník, Atlas krajiny SR, 2002) patrí záujmový úsek Váhu do bukovej zóny, kryštálicko-druhohornej oblasti, okresu Malá Fatra, Veľká Fatra, na rozhraní podokresov Krivánska Fatra, Veľká Fatra a Chočské vrchy. Podľa potenciálnej prirodzenej vegetácie (Maglocký, Atlas krajiny SR, 2002) je alúvium horného Váhu zaradené k jaseňovo-brestovo-dubovým lesom v povodiach veľkých riek - tvrdé lužné lesy (Ulmenion).

2.12.2.5 Regionálne biokoridory

V riešenom území sa nenachádza.

2.12.2.6 Biokoridory miestneho významu

Nenachádzajú sa v riešenom území.

2.12.2.7 Biotopy európskeho a národného významu

2.12.2.7.1 Lesné biotopy

Nenachádzajú sa v riešenom území.

2.12.2.7.2 Bešeňovské travertíny

Biotopy:

- Pi5 Pionierske porasty zväzu *Alyso-Sedion albi* na plytkých karbonátových a bázických substrátoch
- Tr5 Suché a dealpínske travinno-bylinné porasty
- Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky
- SI2 Karpatské travertínové slanská
rastlinné druhy: chrastavec Kitaibelov (*Knautia kitaibelii*), všivec močiarny (*Pedicularis palustris*), tučnica obyčajná (*Pinguicula vulgaris*), barička prímorská (*Triglochin maritima*), paladenec prímorský (*Tetragonolobus maritimus*).

2.12.2.7.3 Lúčne biotopy

Lokalita PP Bešeňovské travertíny - biotop Pi5 Pionierske porasty zväzu "Alyso-Sedion albi" na plytkých karbonátových a bázických substrátoch,

Biotopy:

- o Tr5 Suché a dealpínske travinno-bylinné porasty
- o Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky
- o SI2 Karpatské travertínové slaniská

2.12.2.7.4 Nelesné brehové biotopy

Lokalita Rieka Váh - Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu "Ranunculion fluitantis, Callitricho-Batrachion (3260)".

V pravostrannom alúviu Holubého potoka južne od areálu Gazdovského dvora sa nachádza ekologický segment(mokrad').

2.12.2.8 Genofondové významné lokality

- o **(GL51) Bešeňovské travertíny** (sústava mokradných a xerothermných biotopov):
 Krátka charakteristika: prameň s recentnou tvorbou pramenitu, xerotherm, zarastajúca lúka. Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Ra6 – Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Ra7 – sukcesné zmenené slatiny, Tr1 – Suchomilne travinno-bylinné a krovinné porasty na vápnom substráte (6210); Kr7 – Trnkove a lieskové kroviny
 Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov: Flóra: *Carex distans*, *Carex hordeistichos*, *Centaureum littorale subsp. compressum*, *Dactylorhiza majalis*, *Eleocharis quinqueflora*, *Molinia caerulea*, *Pinguicula vulgaris*, *Tetragonolobus maritimus*, *Triglochin maritima*, *Triglochin palustre*, *Trichophorum pumilum*. Fauna: *Vertigo angustior*
 Súčasné hospodárske využívanie vlastníckmi, resp. užívateľmi pozemkov: spodná časť pasiená, občasne pokosene
 Manažment: bez manažmentu
 Katastrálne územie: Bešeňova
 Výmera: 6,33 ha
 Príslušnosť k VCHÚ a ich OP: -
 Príslušnosť k MCHÚ: mala časť PP Bešeňovské travertíny
 Príslušnosť k územiám sústavy NATURA 2000: -
 Označenie v atribútovej tabuľke vrstvy „RÚSES_okres_genofondove_plochy“ (pole „ID“): 53 (2 plochy)
- o **(GL60) Rieka Váh** (vodný biotop, brehové porasty, mokrade):
Názov lokality: Váh **Krátka charakteristika:** podhorská rieka so zachovalými ichyocenozi (zistených až 18 druhov rýb) a lokálne aj sprievodnými brehovými spoločenstvami, (1 lokalita – „Ivachnovsky luh“ – samostatne opísané). V riešenom území má rôznu stupeň zachovalosti. Od výtok z VN Bešeňova je zhruba na dĺžke 1km koryto regulované bez brehových porastov. Tok Váhu si pod cestným mostom v Bešeňovej až po cestný most v Liskovej zachoval svoj pôvodný charakter, pričom koryto je morfológicky veľmi pestro utvárané. Brehové porasty sú zachované v niektorých miestach zasiahnuté inváznymi druhmi rastlín. Táto oblasť je charakteristická početnými perejnými hĺbkami s max. hĺbkou pri Liptovskej Teplej (4 m), ktorá voľne prechádza do 100 m širokého brodu. Z uvedeného brodu voda priteká opäť do perejnatej hĺbokiny odkiaľ sa rozlieva do mohutnej pláne v Ivachnovej. Nad Ružomberkom je vybudovaná 3 m vysoká celokorytová migračná bariéra – Jamborov prah. Veľmi atraktívnou časťou je tzv. Ivachnovska plaň o dĺžke viac než 500 m a úsek Váhu od bývalých kasární až po

Liskovský most. Najzachovalejší úsek je od Ivachnovej po Liskovú, ktorý preteká PR Ivachnovský luh. V úseku od cestného mosta v Liskovej až za areál bývalého TEXICOMu preteká zregulovaným korytom s riedkou krovitou vegetáciou, od Jamborovho prahu s prirodzeným dnom a s prirodzenou populáciou hlavátky podunajskej. V centre mesta Ružomberok, na sútoku s Revúcou je významné a chránené neresisko pôvodných podhorských druhov rýb, ktorému dominuje hromadný neres podustvy severnej, hlavátky podunajskej a lipňa tymianového v jarnom období. Brehové porasty absentujú úplne, sprievodne sú sporadické, nálet drevín v prietokovom profile je pravidelne odstraňovaný správcom toku. Priemerný prietok vody je pod sútokom s Revúcou na úrovni 38 m³.s⁻¹. V ďalšom úseku až po sútok s riekou Oravou je v extravilánoch koryto morfológicky zachovalé, ale so známami minulých regulácií, brehové porasty sú zväčša zachovalé, no na mnohých miestach s výrazným uplatnením invázných druhov rastlín. V intraviláne obce je koryto zregulované s prirodzeným dnom, s riedkou krovitou vegetáciou a stromovitými solitérmi. Najcennejšou časťou úseku je oblasť riečného ostrova nad Hubovou a malé riečne ostrovy pri Ľubochni a pod Rojkovom. Pre tento úsek sú charakteristické dlhé pláne s rozsiahlymi perejami (Hrboltova, Hubová, Ľubochňa) pereji. V oblasti Ľubochne a na sútoku s Oravou sa v rokoch 1999 - 2001 uskutočnil projekt reštitúcie populácie kolka vretenovitého, ktorý tu má zachovalé habitaty. Pri hranici s okresom Martin dominuje sútok dvoch zachovalých podhorských riek. Je to morfológicky zachovalý úsek Váhu, brehové porasty sú narušené, v niektorých miestach s výraznou prítomnosťou invázných druhov. Od Rojkova po sútok s Oravou sa na Váhu pravidelne striedajú tiahle perejnaté úseky, prechádzajúce do hlbocín. Najväčšou hlbocinou je úsek cca 200 m nad sútokom s Oravou, kde sa odhaduje hĺbka cca 4 m. Pod sútokom je perejnatý úsek, ktorý sa postupne rozlieva do cca 100 širokej pláne známej výskytom veľkých mrien, podustiev, ale aj lipňov. Okrem toho sútok poskytuje ideálne prostredie pre neres všetkých pôvodných druhov rýb. V súčasnosti je sútok Oravy a Váhu vyhlásený ako chránená rybárska oblasť s celoročným zákazom lovu rýb.

Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Ls1.1 – Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy (91E0*), Ls1.3 – Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (91E0*), Lk1 – Nížinné a podhorské kosné luky (6510), Vo4 - Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitriche-Batrachion* (3260), Br2 - Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov (3220), Br6 -Brehové porasty devaťsilov (6430), Br5 Rieky s bahňatými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodion rubri p. p.* a *Bidention p. p.* (3270), Br7 Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek (6430)

Výskyt druhov európskeho významu, ohrozených druhov národného významu a ostatných vzácných živočíchov: *Cottus gobio*, *Thymallus thymallus*, *Barbus barbus*, *Hucho hucho*, *Zingel streber*, *Astacus astacus*, *Rana temporaria*, *Bufo bufo*, *Natrix natrix*, *Cinclus cinclus*, *Actitis hypoleucos*, *Alcedo atthis*, *Charadrius dubius*, *Lutra lutra*

Katastrálne územie: Bešeňová, Hrboltova, Hubová, Likavka, Liptovská Teplá, Lisková, Ľubochňa, Ružomberok, Stankovany, Švošov, Turík

Výmera: 262,81 ha

Príslušnosť k VCHÚ a ich OP:

Príslušnosť k MCHÚ:

príslušnosť k územiám sústavy NATURA 2000: prevažná časť SKUEV 0253 Váh.

Ekologicky významné segmenty

Nenachádzajú sa v riešenom území.

2.12.2.9 Pri hodnotení katastrálneho územia obce vo vzťahu k ekologickej stabilite tohto

územia sa vychádzalo z nasledovných faktorov:

Výpočet stupňa ekologickej stability (SES) bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu:

$$P_{OP} \cdot ES_{OP} + P_{ZA} \cdot ES_{ZA} + P_{TT} \cdot ES_{TT} + P_{LE} \cdot ES_{LE} + P_{VO} \cdot ES_{VO} + P_{ZP} \cdot ES_{ZP} + P_{OSP} \cdot ES_{OSP}$$

$$SES = \frac{\text{-----}}{CP_{KÚ}}$$

kde P_{OP} - plocha ornej pôdy v katastrálnom území = 37,7586 ha

ES_{OP} - ekologický stupeň ornej pôdy (priemerná hodnota je 0,2)

PV_{OP} - plocha viníc = 0 ha

ES_{vi} - ekologický stupeň viníc (0,1)

P_{ZA} - plocha záhrad = 2,8062 ha

ES_{ZA} - ekologický stupeň záhrad (3,0)

P_{OS} - plocha ovocných sádov = 0 ha

ES_{OS} - ekologický stupeň ovocných sádov (2,0)

P_{TT} - plocha trvalých trávnatých porastov = 296,2589 ha

ES_{TT} - ekologický stupeň trvalých trávnatých porastov (4,0)

P_{LE} - plocha lesov = 9,3989 ha

ES_{LE} - ekologická stabilita lesných porastov (5,0)

P_{VO} - plocha vodných plôch = 13,7547 ha

ES_{VO} - ekologický stupeň vodných plôch (4,0)

P_{ZP} - plocha zastavaného územia = 37,7605 ha

ES_{ZP} - ekologický stupeň zastavaného územia (1,0)

P_{OSP} - ostatná plocha = 31,9601 ha

ES_{OSP} - ekologický stupeň ostatných plôch (0,50)

$CP_{KÚ}$ - celková plocha katastrálneho územia = 429,7000 ha

SES - stupeň ekologickej stability **SES = 3,26**

Na základe tejto klasifikácie sme získali priemernú hodnotu stupňa ekologickej stability za celé katastrálne územie obce *Bešeňová*. Táto hodnota vyjadruje kvalitatívnu mieru ekologickej stability. Hodnota stupňa ekologickej stability 3,26 nám vyjadruje, že riešené územie patrí do krajiny s stupňom ekologickej stability, čo znamená z celkového pohľadu, že v riešenom území sú ekologické väzby s vysokou ekologickou stabilitou.

(zdroj: *Regionálny územný systém ekologickej stability pre okres Ružomberok. 01/2013*).

2.12.3 Návrhy ekologickej stability a manažmentových opatrení pre navrhované prvky územného systému ekologickej stability krajiny

Biocentrá

Opatrenia v lesnej krajine

A1 uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie holoorubou; max. využívať prirodzenú obnovu lesa;

Opatrenia v nelesnej krajine

C1 vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,

Biokoridory

D1. Regulovať komerčnú ťažbu štrku v koryte.

D2. Minimalizovať úmyselný výrub drevín v nive Váhu.

D3. Vylúčiť výstavbu MVE a ďalších priečných prekážok v toku.

D4. Neurbanizovať plochy biokoridoru a jeho bezprostrednú blízkosť.

D5. Vylúčiť aplikáciu chemických látok.

D6. regulovať zarybňovanie nepôvodnými druhmi, snažiť sa o obnovu druhového spektra ichtyofauny.

D7. Regulovať využívanie (rekreačné, poľovnícke, rybárske).

D8. Minimalizovať reguláciu toku.

D9. Vyvinúť úsilie na spriechodnenie bariér v toku.

D10. Tam, kde to je možné rozšíriť plochy brehových a sprievodných porastov.

2.12.4 Návrhy opatrení na zvýšenie ekologickej stability krajiny

Navrhované opatrenia pre obec sú podkladom pre optimalizáciu činnosti v území, skvalitnenie ekologickej stability krajiny a minimalizáciu negatívnych javov v území, územné zabezpečenie zachovania a rozvoja druhovej rozmanitosti rastlín a živočíchov v ich prirodzenom prostredí, vytvorenie optimálneho priestorového základu ekologickej stability plôch a línii, udržanie a zvýšenie prirodzenej produkčnej schopnosti krajiny a ochranu prírodných zdrojov s celkovým dopadom na zvýšenie stupňa ekologickej stability:

1. Na plochách s vysokým stupňom zornenia vytvárať podmienky pre rozčlenenie veľkých orných plôch údržbou a novou výsadbou zelene v remízach a pozdĺž poľných ciest a vodných kanálov najmä v strednej a južnej časti okresu.
2. Zabezpečiť pravidelný manažment trvalých trávnych porastov na uzemi okresu, t.j. pravidelne jarne kosenie s následným extenzívnym prepásaním lúčnych biotopov hovädzím dobytkom alebo ovcami, vyrub náletových drevín a zabraňovanie ich zmladzovania, primerane hnojenie organickými hnojivami na vybraných lúčnych porastoch, odstraňovanie invázných druhov rastlín.
4. Reguláciu vodných tokov a protipovodňové opatrenia realizovať ekologicky prijateľnými formami, v maximálnej miere zachovať prirodzenú konfiguráciu terénu a zastúpenie brehových porastov a v prípade potreby zabezpečiť ich doplnenie.
5. Podporovať zachovanie a ochranu mokraďových biotopov, zabezpečiť ich pravidelný monitoring a v prípade ohrozenia zrealizovať potrebné opatrenia na ich záchranu.
6. Zvyšovať podiel zelene na antropogenných biotopoch, najmä v okolí líniových dopravných stavieb (železničné trate, cestne komunikácie), postupne nahradiť prestarané a nevhodné ovocné dreviny výsadbou nových, pôvodných druhov drevín.
7. Zachovať výmery plôch verejnej zelene a zabezpečiť jej pravidelnú údržbu a revitalizovať v zastavaných územiach obcí.
8. Zachovať výmery plôch verejnej zelene a zabezpečiť jej pravidelnú údržbu a revitalizáciu v zastavaných územiach obcí.
9. Elektrické vedenia budovať s ochrannými prvkami, ktoré zabezpečia ochranu avifauny pred zásahom elektrickým prúdom.
10. Zamedziť masové rozširovanie invázných druhov rastlín najmä v povodiach riek pravidelným mechanickým a v prípade potreby i chemickým spôsobom.
11. Vylúčiť prípadnú ťažbu štrkov, výstavbu malých vodných elektrární a iných priečných objektov v korytách vodných tokov v k. ú. Bešeňová (najmä na rieke Váh).

2.13 NÁVRH DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

2.13.1 Návrh dopravného vybavenia

2.13.1.1 Letecká doprava

Najbližšie medzinárodné verejné letisko (s pravidelnými linkami) je Letisko Poprad - Tatry (Poprad). Medzinárodné verejné (bez pravidelných liniek) je Letisko Žilina.

Vnútroštátne neverejné letisko s nepravidelnou dopravou sa nachádza v blízkosti mesta Ružomberok v k.ú. Lisková. Prevádzkovateľ letiska je Aeroklub Ružomberok. Počíta sa s ním ako s rozvojovým prvkom, pre umožnenie ľahšieho prístupu zahraničných obchodujúcich a podnikateľov do okresu.

Obec Bešeňová sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Ružomberok, k.ú. Lisková, z ktorých vyplývajú tieto obmedzenia: - výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. je ochranné pásmo vzletového a približovacieho priestoru (sklon 2,5% - 1:40) s výškovým obmedzením 593,70 - 617,25 m n. m. Bpv.

Návrh

Ochranné pásmo letiska – časť katastrálneho územia obce Bešeňová sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Ružomberok, určených rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie pod č. 1-173/84 zo dňa 29.12.1984.z ktorých vyplýva výškové obmedzenie stavieb,zariadení,stavebných mechanizmov,porastov a pod.Je stanovené: ochranným pásmom vzletového a približovacieho priestoru(sklon 2,5%-1:40)s výškovým obmedzením 593,70 – 617.25 m.n. m.Bpv.

V zmysle § 30 zákona č. 143/1998 Zb. o civilnom letectve (letecký zákon) je nutné prerokovať s Dopravným úradom stavby:

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods.1 písmeno a)
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods.1 písm. b)
- zariadenia, ktoré môžu narušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods.1 písmeno c),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods.1 písmeno d).

2.13.1.2 Železničná doprava

Slovenská republika je prepojená na ostatné štáty prostredníctvom železnice. Smernice pre rozvoj sú základné medzinárodné dohody AGC (Európska dohoda o medzinárodných železničných magistrálach) a AGTC (Európska dohoda o najdôležitejších trasách medzinárodnej kombinovanej dopravy a súvisiacich objektoch).

Katastrálnym územím obce Bešeňová prechádza multimodálny koridor *Paneurópsky koridor: V. koridor* – Južná a juhovýchodná Európa. Hlavná vetva vedie z Benátok do Ľvova s vetvou Va z Bratislavy cez Žilinu – Košice – Čiernu nad Tisou do Čopu (UZ).

Koridor pre nákladnú dopravu v sieti ŽSR: 9. koridor: Praha – Horní Lideč – Žilina – Košice – Čierna nad Tisou (slovensko-ukrajinská hranica).

Koridor pre osobnú prepravu: železničná dráha č. 180 Košice - Žilina - dvojkoľajná elektrifikovaná železničná trať s najbližšou železničnou dopravňou: ŽST Liptovská Teplá, žkm 272,077

- číslo traťového úseku: 2601, DÚ Výh. Paludza - Liptovská Teplá
- traťová rýchlosť úseku: v = 100 km/h

- rozchod: 1435 mm
- druh trakcie: systém 3 kVjs.
- počet vlakov: 162 vl/24hod. z toho pre osobnú dopravu 70 vl/24 hod.

Železničnú osobnú dopravu v regiónoch zabezpečuje Železničná spoločnosť Slovensko a.s. Nákladnú dopravu prevádzkuje - Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s. ŽSR

Návrh

V oblasti rozvoja železničnej dopravy je navrhované:

- Modernizácia železničnej trate č. 180 v úseku Žilina – hranica Žilinského a Prešovského kraja traťová rýchlosť 120 km/hod. (*verejnoprospešná stavba 2.2.2. vyplývajúce zo záväznej časti ÚPN-VÚC Žilinského kraja a jeho zmien a doplnkov vzťahujúce sa na riešené územie obce*).
- Plocha pre umiestnenie železničnej zastávky na traťovom úseku Paludza - Liptovská Teplá v km 272,960 - 273,121, v oblúku s polomerom $r_1 = 530,45\text{m}$, $r_2 = 534,65\text{m}$.
- Plocha pre umiestnenie protihlukového opatrenia z dopravy od železničnej trate od navrhovanej železničnej zastávky pozdĺž celej železničnej tratev severnej časti navrhovanej lokality "Roviny".

2.13.1.3 Vodná doprava

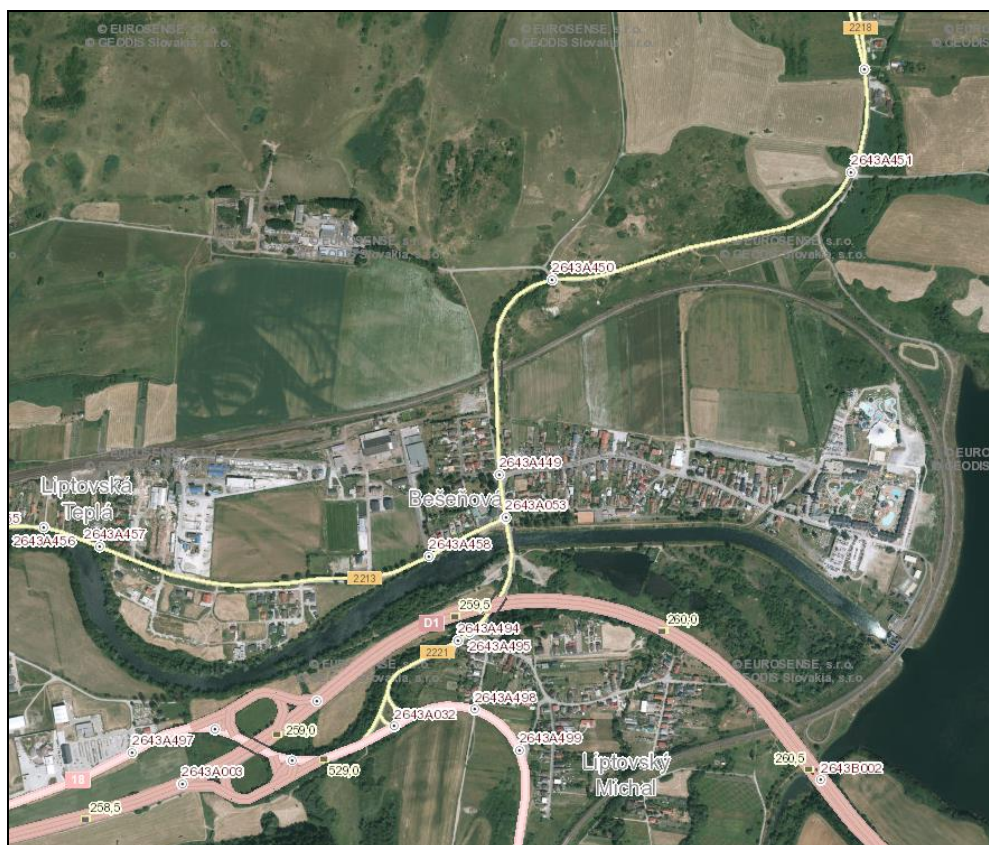
V územnom pláne nie je navrhovaná vodná doprava.

2.13.1.4 Cestná doprava

2.13.1.4.1 Nadregionálne a regionálne dopravné vzťahy

Južným okrajom riešeného územia vedie nadriadená cestná sieť: Paneurópsky multimodálny koridor Medzinárodného dopravného fóra (ďalej len ITF) a Transeurópska dopravná sieť (TEN-T) (koridorovej siete Rýn - Dunaj) je sieť cestných koridorov naplánovaná tak, aby bola použiteľná pre celú Európu. V zmysle európskych dohôd (AGR, AGC, AGTC) cestný úsek D1, I/18 je hlavnou európskou cestou, zaradenou do siete transeurópskych magistralí "TEM" úsek TEM 4, ako medzinárodná hlavná cesta triedy "A" v smere sever/západ - východ.

Dopravná sieť SR na celoštátnej úrovni je definovaná diaľnicou D1 (úsek Ivachnová Liptovský Mikuláš) a cestnou komunikáciou I/18 v trase Žilina – Ružomberok - Liptovský Mikuláš - Poprad. Katastrálne územie obce Bešeňová sa nachádza v bezprostrednej blízkosti prevádzkovaného úseku D1 a cesty I/18.

Cestná sieť: Zdroj: Portál IS MCS - Mapy CDB

Do obce Bešeňová je prístup po ceste podregionálnej funkčnej klasifikácii III. triedy III/2221 s napojením sa za mostným telesom na cestu II. triedy III(III. triedy III/2213). Cesta triedy III/2221 sa pripája na cestu nadregionálnej funkčnej klasifikácii cesty triedy I/18 (smer Ružomberok a smer Part. Lupča - L. Mikuláš), ktorá sa pripája mimoúrovňovú križovatkou na diaľnicu D1. Cesta tr. I/18 neprechádza k.ú. obcou Bešeňová.

Cesta III (III/2213) prechádza v území v smere západ - stred/sever - severovýchod. Cesta vstupuje do obce zo západnej časti k.ú. pozdĺž miestnej časti "Sihoť" pokračuje do stredu obce, kde sa stáča severným smerom Lipt. Mara - Lipt. Mikuláš. V severovýchodnej časti sa na cestu II. triedy (III. triedy III/2213) pripája v lokalite "Nižné lúky" cesta triedy III/2218 v smere do obce Potok. V strede obce sa na cestu III (III/2213) pripája cesta III/2221 Bešeňová - smer Liptovský Michal.

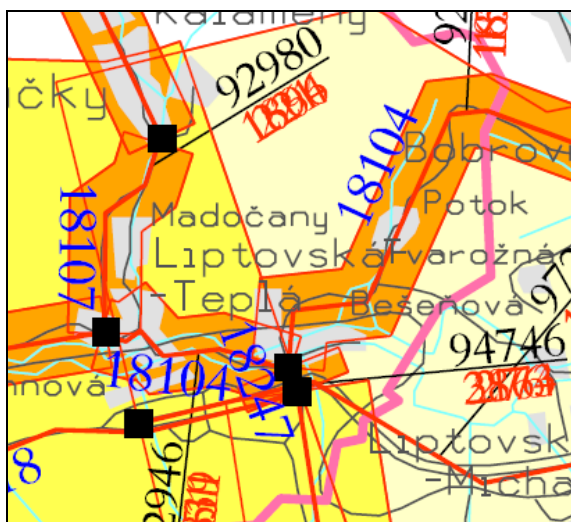
Prognózové koeficienty rastu pre extravilán VÚC ZA: (zdroj: Prognóza výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040 - TP 07/2013) :

Cesta	Rok	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040
D1	Ľahké voz.	1,00	1,26	1,51	1,76	2,00	2,24	2,48
	Ťažké voz.	1,00	1,20	1,39	1,59	1,77	1,96	2,14
III. tr.	Ľahké voz.	1,00	1,09	1,18	1,27	1,35	1,44	1,52
	Ťažké voz.	1,00	1,06	1,11	1,17	1,21	1,26	1,31

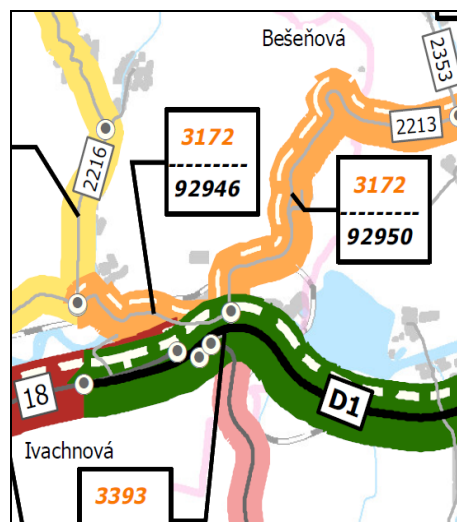
Na diaľnici D1 a vybraných cestách I. a II. III. tried sú známe údaje o intenzite dopravy z Celoštátneho profilového sčítania z roku 2010 a 2015.

Sčítací úsek cesty	rok	skutočné vozidlá / 24 hod	% nákl. aut
--------------------	-----	---------------------------	-------------

		nákl. auta	osobné auta	motocykle	vozidlá spolu	
D1, smer Ivachnová - Liptovský Mikuláš, úsek LM č. 97220	2010	4919	14680	37	19636	25,05 %
	2015	4029	12806	69	16904	23,83 %
HII(III/2213), smer Ružomberok - Liptovská Teplá - Bešeňová úsek č. LM č. 92946	2010	151	1639	21	1811	8,34 %
	2015	200	2926	46	3172	6,30 %
HII(III/2213), smer Bešeňová - Potok, úsek č. LM č. č. 92950	2010	151	1639	21	1811	8,34 %
	2015	200	2926	46	3172	6,30%
III/2221 , smer Ružomberok - Liptovský Mikuláš, úsek č. LM č. 94746	2010	276	2874	13	3163	8,72 %
	2015	412	2957	24	3393	12,14 %

Zdroj: SSC ČŠD 2010

Zdroj: SSC ČŠD 2015

Návrh

V návrhu riešenia sú rešpektované jestvujúce trasy:

- trasa multimodálneho koridoru TEN-T, Rýn - Dunaj, ktorá patrí do základnej cestnej a železničnej siete, Bratislava - Žilina - Prešov/Košice - Záhor/Čierna nad Tisou - Ukrajina,
- medzinárodný ťah "TEM": TEM4 - transeurópsky ťah,
- medzinárodný cestný ťah: E50 - európsky ťah,
- koridor cesty II. triedy HII(III. triedy III/2213) a III/2221, ich rekonštrukcie a úpravy vrátane ich prietahov v základnej komunikačnej sieti obce.

V návrhu riešenia sú premietnuté požiadavka vyplývajúca z nadriadenej územnoplánovacej dokumentácii ÚPN VÚC Žilinský kraj:

- v návrhovom a výhľadovom období je ponechaná územná rezerva navrhovanej cesty II. triedy (súčasná cesta III/2213) regionálneho významu, v kategórii C 9,5/60, v trase a úsekoch:

Liptovský Michal - Liptovský Potok - Liptovská Sielnica/Brnice. Ide o komunikačné prepojenie ciest I/18 a cesty II/584 kde je navrhované prekategORIZOVANIE cesty III/2213 a III/2221 v kategórii cesty II. triedy C9,5/60 v úseku Liptovský Michal - Bešeňová - Liptovská Sielnica v zmysle STN 73 6101.

2.13.1.5 Základná komunikačná sieť, kategorizácia a funkčné triedy

Obce Bešeňová je sprístupnená po ceste III. triedy III/2221 s napojením sa v križovatkovom uzle za mostným telesom na cestu HII(III/2213) Cesta triedy III/2221 sa pripája na cestu I. triedy I/18 (smer Ružomberok a smer Partizánska Lupča - L. Mikuláš), ktorá sa pripája mimoúrovňovú križovatkou na diaľnicu D1.

Cesta HII (III/2213) prechádza v území v smere západ - východ / sever. Cesta vstupuje do obce zo západnej časti k.ú. pozdĺž miestnej časti "Sihoť" pokračuje do stredu obce, kde sa stáča severným smerom Lipt. Mara - Lipt. Mikuláš. V severovýchodnej časti sa na cestu II.triedy HII(III. triedy III/2213) pripája v lokalite "Nižné lúky" cesta triedy III/2218 v smere do obce Potok.

Cesta HII(III/2213) je vybudovaná v úseku od Liptovskej Teplej po križovátku s cestou III/2221 v obci Bešeňová ako dvojpruhová v šírke 6,5m (šírka jedného jazdného pruhu je 3,25m) so spevnenou krajinou š=0,25m. V úseku od križovátky s cestou III/2221 je cesta HII(III/2213) v smere k obci Potok dvojpruhová v šírke 6,0 m so spevnenou v š=0,25m. Na tomto úseku je jestvujúce záchytné bezpečnostné zariadenie (oceľové zvodidlá).

Cesta III/2221 je v úseku od obce Bešeňová po napájací bod s cestou I/18 vybudovaná ako dvojpruhová v šírke 7,0 m (šírka jedného jazdného pruhu je 3,50m) so spevnenou krajinou š=1,0m. Na danom úseku sú záchytné bezpečnostné zariadenia (zábradlie a zvodidlá).

Cez k.ú. obce Bešeňová celková dĺžka cesty triedy HII (III/2213) je 5039 m, cesty III/2221 je 76m a cesty III/2218 je dĺžka 15m.

Návrh

V návrhu riešenia sú rešpektované požiadavky vyplývajúce z nadriadenej územnoplánovacej dokumentácie:

V návrhovom a výhľadovom období je ponechaná územná rezerva navrhovanej cesty II. triedy (súčasná cesta III/2213) regionálneho významu, v kategórii C 9,5/60, v trase a úsekoch: Liptovský Michal - Liptovský Potok - Liptovská Sielnica/Brnice. Ide o komunikačné prepojenie ciest I/18 a cesty II/584 kde je navrhované prekategORIZOVANIE cesty III/2213 a III/2221 v kategórii cesty II. triedy C9,5/60 v úseku Liptovský Michal - Bešeňová - Liptovská Sielnica v zmysle STN 73 6101. V zastavanom území obce vo funkčnej triede B2 a kategórii MZ 11,5/50

V návrhu ÚPN obce sa jestvujúce cesty triedy III. a miestne komunikácie sa ponechávajú v pôvodnom koridore. Pre jestvujúce cesty triedy III/2221 sú navrhované šírkové usporiadanie v kategórii:

- mimo zastavané územie obce v kategórii C 7,5/70,
- v zastavanom území obce v kategórii MZ 8,5 (8,0)/50 vo funkčnej triede B3.

Rekonštrukcia a šírkové usporiadanie v zastavanom území obce cesty HII(III/2213), III/2221 v zmysle STN 736110 vrátane dopravných zariadení, cestných mostov a dopravných nájazdov.

Jestvujúce komunikácie sú navrhované na rekonštrukciu resp. rozšírenie na požadovanú šírku v zastavanom území obce v zmysle STN 73 6110.

Novonavrhované miestne obslužné a prístupové komunikácie v návrhovom období vybudovať

v lokalitách:

- lokalita „Marcelová“ (pokračovanie jestvujúcej cesty) - vybudovať vo funkčnej triede C2 v kategórii MO 6,5/30, ako obojsmernú s dvoma jazdnými pruhmi, zeleným pásom, s odvodnením na terén. Celková šírka dopravného priestoru medzi pozemkami je min. 10 m. Šírku stavebnej čiar dodržať v zmysle platných vyhlášok. Pred každým stavebným pozemkom sa navrhuje vjazd min. šírky 4 m. Pri bytových domoch parkovanie sa navrhuje pozdĺž jestvujúcej a navrhovanej komunikácií. Parkovanie pre RD je na vlastnom pozemku RD mimo dopravného priestoru. Pozdĺž komunikácií sa navrhuje jednostranný chodník šírky 2,0m.
- lokalita „Roviny“ (napojenie sa na jestvujúcu komunikáciu) - vybudovať vo funkčnej triede C2 v kategórii MO 6,5/30, ako obojsmernú s dvoma jazdnými pruhmi, zeleným pásom, s odvodnením na terénu. Celková šírka dopravného priestoru medzi pozemkami je min. 10 m. Šírku stavebnej čiar dodržať v zmysle platných vyhlášok. Pred každým stavebným pozemkom sa navrhuje vjazd min. šírky 4 m. Parkovanie pre RD sa navrhuje na vlastnom pozemku mimo dopravného priestoru. Parkovanie pri bytových domoch sa navrhuje pozdĺž navrhovaných komunikáciách a na navrhovaných parkovacích plochách. Pozdĺž komunikácií sa navrhuje jednostranný chodník šírky 1,20m. V strede lokality je navrhovaná centrálna časť s peším koridorom.
- lokalita „Pod baňou“ a Mitošiny - Rybníky" sú navrhované sprístupniť komunikáciou, ktorá sa napája na cestu HII(tr. III/2213). Komunikácie sú navrhované vo funkčnej triede C2 MO 7,5/30 a C3 v kategórii MO 6,5/30, ako obojsmernú s dvoma jazdnými pruhmi, zeleným pásom, s odvodnením na terénu. Celková šírka dopravného priestoru medzi pozemkami je min. 10 m. Šírku stavebnej čiar dodržať v zmysle platných vyhlášok. Pred každým stavebným pozemkom sa navrhuje vjazd min. šírky 4 m. Parkovanie pre RD sa navrhuje na vlastnom pozemku mimo dopravného priestoru. Pozdĺž komunikácií sa navrhuje jednostranný chodník šírky 1,20m.
- lokalita „Nižné lúky“, „Lánce“ a „Nad potokom“ sú navrhované sprístupniť komunikáciou, ktorá sa napája na cestu H II(tr. III/2213). Komunikácie sú navrhované vo funkčnej triede C2 v kategórii MO 6,5/30, ako obojsmernú s dvoma jazdnými pruhmi, zeleným pásom, s odvodnením na terénu. Celková šírka dopravného priestoru medzi pozemkami je min. 10 m. Šírku stavebnej čiar dodržať v zmysle platných vyhlášok. Pred každým stavebným pozemkom sa navrhuje vjazd min. šírky 4 m. Parkovanie pre RD sa navrhuje na vlastnom pozemku mimo dopravného priestoru. Pozdĺž komunikácií sa navrhuje jednostranný chodník šírky 1,20m.
- Dopravne menej exponované prístupy najmä v koncových polohách resp. slepé komunikácie navrhované vo funkčnej triede C3 MOU 6,5/30 s následným napojením na obojsmernú komunikáciu C2 v kategórii MO 6,5/30.
- Navrhované komunikácie a ich napojenie na jestvujúcu cestnú sieť musia byť v súlade s STN 73 6110.

Odvodnenie ciest - jestvujúce odvodnenie v celej obci je na terén a rigolov, ktoré treba vzhľadom na konfiguráciu terénu a rôzne spádovanie ciest prehodnotiť. Odvodnenie navrhovaných cestných komunikácií sa navrhuje do rigolov a žľabov.

2.13.1.6 Pravidelná autobusová doprava

Miestnymi obslužnými komunikáciami je zabezpečená ďalšia dopravná obsluha v obci. Pozdĺž niektorých miestnych komunikácií sú vybudované pešie komunikácie. Parkovacie plochy sú vybudované pred zariadeniami občianskeho vybavenia a pred zariadeniami služieb. Obec je obsluhovaná autobusovými linkami. Priamo v obci sú zriadené dve autobusové zastávky v oboch

smeroch a jedna aut. zastávka mimo zastavaného územia.

Autobusová zastávka - Agua Park Bešeňová

Obec je obsluhovaná autobusovou linkou (zdroj: on-line cestovný poriadok, www.arrivaliorbus.sk) hromadná doprava predstavuje toho času pravidelné obojsmerné linky za 24 hod:

- č. 508414 Liptovská Teplá - Bešeňová, hotel Summit - Bešeňová, jednota - Potok.
- č. 508404 Ružomberok - Turk - Liptovská Teplá - Bešeňová - Potok.
- č. 508412 Ružomberok - Ivachnová - Liptovský Michal - Bešeňová - Partizánska Ľupča.

Na ceste HII (III/2213) je zriadená autobusová zastávka "Bešeňová" Jednota a Bešeňová "hotel Summit". Od 30.6.2017 je zriadená autobusová zastávka pri AguaParku Bešeňová a autobusová zastávka pri trávnom ihrisku.

Na rázcestí pred obcou Potok je zriadená autobusová zastávka na znamenie.

Umiestnenie zastávky nie je v zmysle STN 73 6101, nie je zrealizovaný samostatný zastávkový pruh. Zastávka pri hoteli Summit je vybavená prístreškom pre cestujúcich. Izochrona pešej dostupnosti presahuje vzdialenosť 400m. Bližšie údaje o počtoch cestujúcich, sezónnej vyťaženosti spojov a zastávok nie je známa.

Návrh

Autobusové zastávky navrhujeme zrekonštruovať v zmysle platnej STN 73 6425. Zastávky budú v rámci možností pozemkov vedľa cesty tr. III. upravené tak, aby sa zriadil samostatný zastávkový pruh na zastavovanie mimo priebežného jazdného pruhu komunikácie. Každá zastávka bude mať plochu pre nastupovanie a vystupovanie z autobusu a autobusový prístrešok. Ku nástupnej ploche každej zastávky bude po bezpečných trasách v rámci možností plôch okolo komunikácií v zastavanom území i mimo neho, privedený chodník pre peších.

V náväznosti na rozširovanie bytovej zástavby je potrebné riešiť nové rozmiestnenie autobusových zastávok v lokalite "Nad potokom", "Lánc", "Nižné Lúky a ", "Pod baňou ", "Mitošiny-Rybníky".

2.13.1.7 Statická doprava

V obci existuje prevažne bytová výstavba vidieckeho charakteru. Pre jej potreby je garážovanie a odstavovanie vozidiel vyriešené v rámci objektov rodinných domov alebo samostatnými garážami resp. odstavovými spevnenými plochami na vlastných pozemkoch. Tieto zásady budú uplatňované i na plochách novej bytovej výstavby v návrhovom i výhľadovom období.

Na území s rekreáciou a cestovným ruchom základná deľba dopravnej práce, stanovenie nárokov na verejné parkovanie a osobnú dopravu je stanovená na základe nárokov na dopravné zariadenia za použitia týchto východísk vstupov:

- 1) stanovená priemerná denná návštevnosť (letná sezóna) pasantná a počet ubytovaných v zariadeniach,
- 2) možnosť dopravnej obsluhy, reguláciu individuálnej dopravy,
- 3) dostupnosť z nástupného bodu z mesta Ružomberok cyklistickou a pešou dopravou, obslužnosť a napojenie na sezónne linky AD.

Pre pasantných jednodenných návštevníkov bola stanovená základná deľba dopravnej práce v pomeroch:

- 1) hromadná doprava (HD) 85% z toho:
 - a) SAD, pravidelná aj nepravidelná 30%

- b) IAD (individuálna doprava) 40%
c) Iná doprava (cyklisti, peši) 15 %

Návrh

Individuálna bytová zástavba - odstavovanie vozidiel navrhujeme na vlastných pozemkoch. Parkovanie vozidiel sa bude odohrávať v rámci existujúcich obslužných komunikácií, kde to šírkové parametre dovoľia.

Občianska vybavenosť – statickú dopravu pre jednotlivé objekty občianskej vybavenosti navrhujeme riešiť v zmysle STN 736110. Parkoviská pre občiansku vybavenosť a podnikateľské zariadenia je potrebné riešiť v rámci vlastných pozemkov.

Rekreácia a cestovný ruch – statická doprava bude riešená na úrovni ÚPN – Z. Navrhujeme umiestnenie kapacitných parkovísk v izochróme časovej dostupnosti 200 m od centra rekreačného zariadenia vzhľadom na charakter parkovacích plôch (dlhodobé parkovanie) – STN 736110. Výhľadový počet odstavných a parkovacích stojísk počítané pre účelovú jednotku max. počtu návštevníkov.

Z pohľadu zabezpečenia dostatočného množstva parkovacích plôch je významná rekreačná oblasť Aguaparku Bešeňová, kde vybudovaný počet parkovacích miest v severnej, východnej a južnej časti areálu je nedostatočný hlavne v letnej sezóne. Zvýšenie kapacity v danej lokalite nie je možné bez zásahu do reliéfu krajiny. Navrhované plochy záchytného parkoviska pre rekreačný areál Aguapark Bešeňová je potrebné uplatniť v podrobnejšej zonálnej dokumentácii, a preto nie je predmetom riešenia návrhu územného plánu obce. Pre špičkovú návštevnosť navrhujeme parkovacie plochy pre priemernú návštevnosť 2 500 ľudí.

Okrem parkovacích plôch je potrebné zabezpečiť pre byty navrhované v hromadnej bytovej výstavbe (lokalita "Roviny" a lokalita "Marcelová") plochy pre odstavenie vozidiel. V územnom pláne navrhujeme 70% parkovacích plôch bude umiestnených na teréne a 30% v hromadných garážach, resp. ako súčasť bytového domu.

	Počet bytov	Navrhované parkovacie plochy
Lokalita „Marcelová“ BD nízkopodlažné bytové domy	36	z toho 70 % = 25 odst. miest na teréne a 11 v HG
Lokalita „Roviny“ – PZ polyfunkčná zástavba	194	z toho 70 % = 136 odst. miest na teréne a 58 v HG
Plochy pre záchytné parkovisko pre rekreačný areál Aguaparku Bešeňová	194	z toho 70 % = 136 odst. miest na teréne a 58 v HG

Použité skratky:

BD Bývanie v bytových domoch

PZ Polyfunkčná zástavba – Občianska vybavenosť a bývanie

Potreba budovania parkovacích a odstavných plôch je nutná v návaznosti na súčasný stav na všetkých miestach novovznikajúcich prevádzkarní, objektov občianskej vybavenosti a ostatných spoločenských aktivít, športovo – rekreačných aktivít. Jestvujúce parkoviská je potrebné doriešiť a dobudovať v zmysle platnej STN.

Na navrhovaných záchytných parkovacích plochách na teréne so stojiskami vo viacerých radoch za sebou, sa musí realizovať výsadba vysokej zelene v počte minimálne 1 strom na 4 parkovacie miesta v priestore medzi protilaťnými stojiskami podľa STN 736110 z1 z roku 2011, článok 16.3.11.

2.13.1.8 Pešie a cyklistické komunikácie

V obci sú vybudované jednostranné a obojstranné pešie komunikácie. V centrálnej časti obce sú vybudované pešie chodníky, ktoré sú vybudované pozdĺž miestnej komunikácií. V ostatnej časti sú čiastočne vybudované jednostranné chodníky. Kde nie sú vybudované chodníky sa pre peších využívajú komunikácie a pridružený uličný priestor. Pozdĺž rieky Váh sa hrádzový priestor využíva pre pešiu a cyklodopravu. Celková dĺžka peších komunikácií je cca 1,85 km.

V rámci regiónu je evidovaná Cyklotrasa:

- Vrchárska cyklomagistrála:

Okruh: Huty - Veľké Borové - Bešeňová. Bešeňová - Liptovská osada - Liptovské Revúce. Celková dĺžka je 84,6 km. Prevýšenie je 2535 m. V obci Bešeňová sa nachádza križovatka 3 cykloturistických magistral. Oravskej, Liptovskej a Vrchárskej.

Návrh

Existujúce a navrhované lokality bývania navrhujeme prepojiť systémom peších ťahov bezkolízne s plochami aktivít, občianskej vybavenosti, plochami športu a oddychu. V nových lokalitách rodinnej a bytovej zástavby navrhujeme pozdĺž obslužných komunikácií zrealizovať jednostranne pešie chodníky šírky min. 1,5 m.

V katastri obce Bešeňová navrhujeme vybudovať dva mosty pre peších a cyklistov cez rieku Váh. Prvý most s cyklotrasou tesne pod telesom hrádze VVN Bešeňová slúži pre peších a cyklistov. V prípade nutnosti aj na prejazd vozidiel rýchlej zdravotnej služby. Druhý most vedúci z lokality Sihoť ponad Váh smerom na juh k diaľnici - cyklomost a pre peších, bez zásahu do vodného toku.

V zmysle nadradenej územnoplánovacej dokumentácií ÚPN VÚC Žilinského kraja je potrebné vytvoriť územné podmienky pre rozvoj cyklomagistral na segregovaných komunikáciách, Rajecká cyklomagistrála Žilina - Rajec, Kysucká cyklomagistrála, Krásno nad Kysucou - Nová Bystrica, Oravská cyklomagistrála štátna hranica SR/PR Suchá Hora - Trstená (na násype bývalej železničnej trate), Donovalská cyklomagistrála Ružomberok - hranica Žilinského a Banskobystrického kraja.

2.13.1.9 Negatívne účinky doprava a vplyvy na riešené územie

Pre cestné komunikácie v nezastavanom území obce platia ochranné pásma v zmysle zákona č. 131/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky k zákonu o pozemných komunikáciách č.35/84 Zb.:

- 60 m železničná trať na každú stranu v úseku mimo zastavané územie obce,
- 100 m diaľnica D1 na každú stranu v úseku mimo zastavané územie obce,
- 50 m cesta I. triedy od osi vozovky na každú stranu v úseku mimo územia ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce,
- 25 m cesta II. triedy od osi vozovky na každú stranu v úseku mimo územia ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce.
- 20 m cesta III. triedy od osi vozovky na každú stranu v úseku mimo územia ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce.

V zastavanom území obce dodržať ochranné pásma pozdĺž komunikácií v zmysle vyhlášky pre civilnú ochranu pre prejazdnosť komunikácií a proti zavaleniu (zák. č. 42/94 Zb. s vykonávacími vyhláškami) o civilnej obrane. Šírka OP = $(v_1 + v_2)/2 + 6$. Táto šírka je na zberných komunikáciách v obci zachovaná.

2.13.1.9.1 Hlukové pomery vyplývajúceho z dopravy

V zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I., II. a III. triedy, zberných mestských komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň $L_{aeq} = 60\text{dB}$ a v noci $L_{aeq} = 50\text{dB}$.

Pri výpočte výhľadových intenzít dopravy sa vychádzalo z výsledkov celoštátneho sčítania dopravy v roku 2010 a 2015 a TP 07/2013 - Metodický pokyn a návod prognózovania výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040 uverejnený na internetovej stránke SSC (www.ssc.sk).

VÝPOČET VZDIALENOSTI IZOFONY NA DOPRAVNOM ÚSEKU č. 97220 , Diaľnica D1						
od účinkov cestnej dopravy podľa metod. pokynov min. dopravy v roku 2015						
hladina hluku	L_A	=	50,0	55,0	60,0	65,0 dB(A)
intenzita dopravy	S	=	16904	16904	16904	16904 voz./24h
podiel voz. > 5t	T	=	23,83	23,83	23,83	23,83 %
maximálna návrhová rýchlosť	v_{max}	=	50	50	50	50 km/h
sklon nivelety	s	=	2	2	2	2 %
Faktor povrchu vozovky	F3	=	1	1	1	1 živičný
výpočtová rýchlosť	v	=	45	45	45	45 km/h
priemer. hodinová intenzita	n	=	1003,68	1003,68	1003,68	1003,68 voz./h
Faktor sklonu	F2	=	1,15	1,15	1,15	1,15
Faktor rýchlosti	F1	=	2,13	2,13	2,13	2,13
	$F1 \cdot F2 \cdot F3 \cdot n$	X	2448,61	2448,61	2448,61	2448,61
Základná ekvivalentná hladina hluku	L_{aeq}	=	50,1	55,1	60,1	65,1 dB(A)
Vzdialenosť izofony	d	=	842	407	174	65 m

Z tabuľky vyplýva, že z diaľnice D1. sú vykazované hodnoty ekvivalentného hluku v dennom a nočnom období v obytnom území nad prípustnú hladinu hluku. Vplyv dopravy z diaľnice D1 na obytné územie obce je jednoznačne negatívny, intenzita dopravy na diaľnici D1 prekročila intenzitu prijateľnú z pohľadu životného prostredia. Hlukové zaťaženie, ktoré produkuje doprava z diaľnice D1 prekračuje hodnotu 50 dB(A) povolenú pre obytné prostredie Vyhláškou Ministerstva Zdravotníctva SR. Z tohto dôvodu je potrebné zrealizovať protihlukové opatrenia a to protihlukovou stenou.

VÝPOČET VZDIALENOSTI IZOFONY NA DOPRAVNOM ÚSEKU č. 92950 , CESTA III/2213						
od účinkov cestnej dopravy podľa metod. pokynov min. dopravy v roku 2015						
hladina hluku	L_A	=	50,0	55,0	60,0	65,0 dB(A)
intenzita dopravy	S	=	3172	3172	3172	54 voz./24h
podiel voz. > 5t	T	=	6,3	6,3	6,3	0,25 %
maximálna návrhová rýchlosť	v_{max}	=	50	50	50	50 km/h
sklon nivelety	s	=	2	2	2	2 %
Faktor povrchu vozovky	F3	=	1	1	1	1 živičný
výpočtová rýchlosť	v	=	45	45	45	45 km/h
priemer. hodinová intenzita	n	=	188,34	188,34	188,34	3,21 voz./h
Faktor sklonu	F2	=	1,15	1,15	1,15	1,15
Faktor rýchlosti	F1	=	1,01	1,01	1,01	0,62
	$F1 \cdot F2 \cdot F3 \cdot n$	X	217,80	217,80	217,80	2,29
Základná ekvivalentná hladina hluku	L_{aeq}	=	50,1	55,1	60,1	65,1 dB(A)
Vzdialenosť izofony	d	=	208	80	27	0 m

VÝPOČET VZDIALENOSTI IZOFONY NA DOPRAVNOM ÚSEKU č. 94746 , CESTA III/2221						
od účinkov cestnej dopravy podľa metod. pokynov min. dopravy v roku 2015						
hladina hluku	L_A	=	50,0	55,0	60,0	65,0 dB(A)
intenzita dopravy	S	=	3393	3393	3393	54 voz./24h
podiel voz. > 5t	T	=	12,14	12,14	12,14	0,25 %
maximálna návrhová rýchlosť	v_{max}	=	50	50	50	50 km/h
sklon nivelety	s	=	2	2	2	2 %
Faktor povrchu vozovky	F3	=	1	1	1	1 živičný
výpočtová rýchlosť	v	=	45	45	45	45 km/h
priemer. hodinová intenzita	n	=	201,46	201,46	201,46	3,21 voz./h
Faktor sklonu	F2	=	1,15	1,15	1,15	1,15
Faktor rýchlosti	F1	=	1,38	1,38	1,38	0,62
	$F1 \cdot F2 \cdot F3 \cdot n$	X	319,10	319,10	319,10	2,29
Základná ekvivalentná hladina hluku	L_{aeq}	=	50,1	55,1	60,1	65,1 dB(A)
Vzdialenosť izofony	d	=	266	106	37	0 m

Z tabuľky vyplýva, že z cesty tr. III. sú vykazované minimálne hodnoty ekvivalentného hluku v dennom a nočnom období v obytnom území.

Poloha diaľnice D1, ciest III/2213 a III/2221 ale aj železničnej trate, ako aj obytnej zástavby v jej blízkosti je daná a zostane aj naďalej zachovaná, preto nie je možné v súvislosti s hlukom uvažovať s uplatnením urbanistických prostriedkov. Alt. riešenie je uplatnenie technických prostriedkov na zníženie hladiny hluku, okrem výmeny okien a zníženia produkcie hluku úpravou motorov automobilov zrealizovaním prostihlukových stien.

2.13.2 Vodné hospodárstvo

2.13.2.1 Zásobovanie pitnou vodou

V obci je vybudovaný verejný vodovod, ktorý je vo vlastníctve VSZ, a.s.. Obec Bešeňová je zásobovaný SKV z VDJ Kalameny a VDJ L. Teplá.

VDJ Kalameny - zo zásobovacieho zemného, kruhového vodojemu o objeme 100 m³ z jednej akumulačnej nádrže a dvojpodlažnej manipulačnej komory. Akumulačné nádoby s výškou hladiny vody 3,20m; n.m. výška terénu -581m, s.š. 49°07'47".

VDJ Liptovská Teplá - zo zásobovacieho zemného, kruhového vodojemu o objeme 150 m³ z jednej akumulačnej nádrže a dvojpodlažnej manipulačnej komory. Akumulačné nádoby s výškou hladiny vody 3,20m; n.m. výška terénu -550m, s.š. 49°07'47", v.d. 19°24'02".

Dĺžka vodovodnej siete je 8,03 km. Počet napojených domov je 158.

V katastrálnom území obce Bešeňová sa nachádza prívodné potrubie SKV Lúčky – Kalameny - PE DN 100, 150 a nefunkčné PVC DN 150 vodárenského systému Dúbrava. Na zásobnom potrubí a rozvodnej sieti je osadených 4 ks armatúrnych šácht, 24 vodovodných podzemných hydrantov a 14 traťových uzáverov. Začiatok rozvodnej vodovodnej siete v obci je v armatúrnej šachte. Trasa potrubia v obci je prevažne v miestnych komunikáciách. Rozvodná sieť je z časti zokruhovaná a časť vetvová. Potrubia sú rôzneho materiálu a DN. Materiál rozvodného potrubia je tlakové: liatinové, PVC a AZCE DN 80-150.

Dĺžka vodovodnej siete 8,03 km.

Počet vodovodných prípojok 158 v celkovej dĺžke 0,792 km.

Údaje o množstve distribuovanej vody a počte zásobovaných obyvateľov za roky 2014, 2015:

Bešeňová	r. 2014	r. 2015
Počet obyvateľov	635	646
Počet napojených na vodovod		572
Voda fakturovaná tis.m ³ / rok	98 214 m ³	148 382 m ³

Návrh

Návrh vývoja počtu obyvateľov do roku 2035

Rok	2014	2015	2020	2025	2030	2035
Bešeňová	635	646	673	707	742	780

Návrh bytov do r. 2035	Stav v roku 2011	Návrh r. 2035
Bytové jednotky	145	+162
počet bj. spolu (stav+návrh)		307 b.j.

Denná, priemerná potreba vody spolu pre občiansku vybavenosť skutkový stav - 1694,696 m³/deň

Výpočet potreby vody

Návrh vývoja počtu obyvateľov do roku 2035 – 780 obyvateľov .

A) Priemerná denná potreba vody pre obyvateľstvo : m³/deň , l/s :

Výpočet potreby vody je prevedený podľa Úpravy vyhlášky č. 684/2006 čiastka 261 MP SR z r. 2006 príloha č.1.

Bytový fond

- byt ústredne vykurovaný s ústrednou prípravou teplej vody a vaňovým kúpeľom: 145 l/deň/os.
- byt s lokálnou prípravou teplej vody a vaňovým kúpeľom: 135 l/os/deň
- obec s termálnym kúpaliskom má ubytovanie nielen v hoteloch, penziónoch ale aj v súkromí s vyšším vybavením potreba vody je: 145 l/s.

Priemerná denná potreba vody pre obyvateľstvo: $Q_{dp} = 780 \times 0,145 = 113,10 \text{ m}^3/\text{deň} = 1,309 \text{ l/s}$.

Maximálna potreba vody pre obyvateľov: $Q_{d \max} = Q_{dp} \times k_d = 113,1 \times 2 = 226,2 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,618 \text{ l/s}$

Hodinová maximálna potreba vody pre obyvateľstvo: 226 200

$$Q_{\text{hod. max.}} = \frac{226\,200}{24} \times 2 \times 1,8 = 33\,930 \text{ l/h}$$

B) Potreba vody pre sociálnu vybavenosť / školstvo ,zdravotníctvo/: m³/deň , l/s

Výpočet potreby vody je prevedený podľa Úpravy vyhlášky č.684/2006 čiastka 261 MP SR z r. 2006.

Potreba vody na dieťa v materskej škole 60l/dieťa a deň

Priemerná denná potreba vody: $Q_d = 2,64 \text{ m}^3/\text{deň} = 0,03 \text{ l/s}$.

Maximálna potreba vody pre vybavenosť: $Q_{d \max} = 2,64 \times 2,0 = 5,28 \text{ m}^3/\text{deň} = 0,06 \text{ l/s}$

Hodinová maximálna potreba vody: 2 640

$$Q_{\text{hod. max.}} = \frac{2\,640}{24} \times 2 \times 1,8 = 396 \text{ l/h}$$

C) Potreba vody pre občiansku vybavenosť/ osвета, kultúra a telovýchova, verejne stravovanie, služby a ubytovanie s rekreáciou /: m³/deň

Výpočet potreby vody je prevedený podľa Úpravy vyhlášky č.684/2006 čiastka 261 MP SR z r. 2006:

Priemerná potreba vody na pracovníka služieb, kultúry, služieb /prevádzky bez znečistenia /činí 60l/deň, so znečistením alebo spotrebou vody – potreba podľa druhu , na cvičenca - športovca 60l/deň, v stravovaní cca 300 l/zam./deň, kultúrnych zariadeniach 5 l/os/deň pri využívaní 1x týždenne, ubytovanie na súkromí a drobných penziónoch a apartmánach 150 l/lôžko /deň a v hoteloch a väčších penziónoch s vybavením ako u hoteloch 500 l.

Priemerná denná potreba vody: $Q_d = 3\,497,812 \text{ m}^3/\text{deň} = 40,484 \text{ l/s}$.

Maximálna potreba vody pre občiansku vybavenosť:

$$Q_d \text{ max} = 3\,497,812 \times 2 = 6\,995,624 \text{ m}^3/\text{deň} = 80,96 \text{ l/s}$$

Hodinová maximálna potreba vody

$$Q_{\text{hod. max.}} = \frac{6\,995\,624}{24} \times 2 \times 1,8 = 1\,049\,343\,500 \text{ l/h}$$

D) Potreba vody celkom výhľadov do r. 2035

Priemerná denná potreba vody: $Q_d = 3\,613,552 \text{ m}^3/\text{deň} = 41,82 \text{ l/s}$.

Maximálna potreba vody: $Q_d \text{ max} = 7\,227,104 \text{ m}^3/\text{deň} = 83,64 \text{ l/s}$

Hodinová maximálna potreba vody:

$$Q_{\text{hod. max.}} = \frac{7\,227\,104}{24} \times 2 \times 1,8 = 1\,084\,065,5 \text{ l/h}$$

E) Akumulácia vody skutkový stav

Vodovod obce je napojený na privádzač VDJ Kalameny a VDJ Liptovská Teplá .

VDJ Kalameny je o objeme 100 m³ vo výške 581m a VDJ Liptovská Teplá 581m na kóte 550 m je o objeme 150m³. V súčasnej dobe vodojemy postačujú.

F. Návrh zásobovania pitnou vodou

F.1 Navrhované riešenie akumulácie vody

Podľa Úpravy vyhlášky č.684/2006 čiastka 261 MP SR z r. 2006 a STN 73 66 50 navrhujeme, aby bola zabezpečená akumulácia vo výške 60 - 100 % z dennej potreby vody.

Vzhľadom, že z vodojemov sú zásobované aj iné obce kapacitu výpočtovo neposudzujem.

V kapitole 2.14.2.2, bod (6) záväznej časti Zmeny a doplnky č.4 ÚPN VÚC Žilinského kraja sa navrhuje využiť prebytkovú vodu z VZ Malatíny SKV Lúčky –Kalameny z rozšírením akumulácie nad obcou Bešeňová. Vzhľadom na nárast prevažne ubytovacích a rekreačných zariadení navrhujem vodojem o objeme 200m³. V prípade výstavby lokalít Pod baňou a Mitošiny - Rybníky by vodojem bol na min. kóte 600 m.n.m – prírodné potrubie by malo dotlačiacu stanicu.

Pre rekreáciu v lokalitách Nižné lúky,Lánce , Nad potokom - nad obcou Potok sa uvažuje so samostatnou akumuláciou so 60% akumuláciou dennej potreby čo činí 132m³ – návrh 150 m³ vodojem, ktorý by bol zásobovaný z podľa ÚPN VÚC ZaD.č.4 s využitím prebytkovej vody z VZ Malatíny. Vodojem pre lokality navrhujem kóte 720 m.n.m..

F.2 Navrhované riešenie vodovodnej siete:

Vzhľadom na zvýšenie potreby vody pre obec a rozšírenie vodovodu pre rekreáciu

s ubytovaním – rozšírenie vodovodnej siete a v lokalite Mitošiny - Rybníky, Pod baňou by bolo zásobovanie z navrhovaného vodojemu nad obcou.

Do navrhovaných lokalít obce sa vybuduje vodovod a to rozšírením existujúcej poprípade z navrhovaného vodojemu.

Vodovod bude prevedený z tlakových rúr plastových HDPE DN 100. V lokalitách, kde sa dá verejný vodovod po miestnych komunikáciách zokruhovať, navrhujeme tento vodovod zokruhovať v ostatnej zástavbe bude vodovod vetvový.

Vodovod v navrhovaných regulovaných priestoroch bude zároveň spĺňať požiadavku na hasenie vodou podľa vyhlášky 699/ 2004 s osadením hydrantov DN 100 na potrubí, ktoré budú osadené aj na konci vetiev a budú slúžiť aj ako kalník alebo vzdušník.

Akumulácia vody a potrubie DN 100 a výdatnosť zdroja vody postačujú aj pre zásah odber vody na hasenia požiarov vodou podľa STN 90 0400 tab.č.3 pol.č2 pre 30min. zásah z navrhovaného vodovodu pri návrhu nadzemných hydrantov DN 100 a min. tlaku 0,25 MPa a tab. č. 2 uvedenej normy stavby na bývanie a nevýrobné stavby s plochou menšou ako 1000 m² do 12 l/s a min. DN potrubia 100- čo činí pre potrebu 30-minútového zásahu 21,6 m³.

Návrh rozšírenia vodovodnej siete bude v súlade s platnými predpismi pre verejné vodovody a budú sa držať min. odstupové vzdialenosti pre súbeh inžinierskych sietí podzemných vedení /STN 73 6005/ a križovania a súbeh vedení s vodnými tokmi / STN 73 68 22/.

Na potrubíach vetiev budú osadené v mieste napojenia napojeniach posúvače so zemnými súpravami - pre uzatvorenie jednotlivých vetiev pri poruchách a údržbe.

Potrubia budú z rúr HD-PE PE 100 SDR 11 PN 16 o DN 110 .

Vodárenská spoločnosť Ružomberok, a.s. nemá v najbližšej dobe v pláne v obci Bešeňová žiadne investičné akcie.

Ochranné pásma

Pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii dodržiavať ochranné pásmo v zmysle zákona č. č.442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Zb. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov. Ochranné pásmo vodovodného potrubia do priemeru 500 mm je 1,5 m na obidve strany od vonkajšieho okraja potrubia.

2.13.2.2 Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Obce Bešeňová ma vybudovanú kanalizácia s odvedením splaškových odpadových vôd a ich čistením v spoločnej ČOV situovanej v obci Liptovská Teplá. ČOV Lipt. Teplá je po rozšírení s kapacitou 81360 EO.

Dĺžka kanalizačnej siete bez prípojk je 3,08 km

Počet kanalizačných prípojk je 153 v celkovej dĺžke 1,06 km. (100%)

VODA VYČISTENÁ

r. 2013 – 82 000 m³

r. 2014 – 69 000 m³

r. 2015 – 86 000 m³

Počet napojených obyvateľov v r. 2015 bol 364 (63,6%)

Vodárenská spoločnosť Ružomberok, a.s. nemá v najbližšej dobe v pláne v obci Bešeňová žiadne investičné akcie.

Termálne vody budú po úprave parametrov v súlade so zákonom o vodách vypúšťané do recipientu Holubí potok, tak ako je tomu i v súčasnosti.

Návrh

V súčasnej dobe je obci napojených 63%. Postupne sa na kanalizáciu budú napájať ešte nenapojené objekty, tak ako to doporučuje správca kanalizácie, ojedinelé domy, ktoré sa nenapoja na verejnú kanalizáciu budú splaškové vody naďalej likvidovať s vývozom z domových žump na ČOV, ktorá má nádrže na žumpové vody.

Denná produkcia splaškových vôd:**Množstvo splaškových vôd vychádza z návrhu potreby vody celkom výhľadov do r. 2035**

Priemerné denné množstvo splaškových vôd: $Q_d = 3\,613,552 \text{ m}^3/\text{deň} = 41,82 \text{ l/s}$.

Maximálne denné množstvo splaškových vôd: $Q_d \text{ max} = 7\,227,104 \text{ m}^3/\text{deň} = 83,64 \text{ l/s}$

Odkanalizovanie obce

V ÚPN Obce navrhujeme vybudovanie novej splaškovej kanalizácie do navrhovaných regulovaných priestorov. Kanalizáciu navrhujeme gravitačnú.

Kanalizácia bude napojená na existujúcu kanalizáciu s odvedením splaškových vôd do ČOV Liptovská Tepla v správe Vodárenskej spoločnosti Ružomberok a.s .

Verejná splašková kanalizácia v navrhovaných regulovaných priestoroch bude prevedená z rúr kanalizačných PVC-U, poprípade Maincor Ultra Rib, Pipelife Pragma +ID DN 300. Návrh splaškovej kanalizácie bude v súlade s platnými predpismi pre kanalizácie a budú sa držať min. odstupové vzdialenosti pre súbeh inžinierskych sietí podzemných vedení/STN 73 6005/ a križovania a súbeh vedení s vodnými tokmi / STN 73 68 22/. V križovaní so železnicou je potrebné dodržať platnú STN 75 6230: Kanalizačné podchody pod dráhou a pozemnou komunikáciou.

Pre rekreáciu je produkcia splaškových vôd navrhujeme gravitačnú kanalizáciu zaústiť do kanalizácie obce potok / v štádiu stavebného povolenie vypracovanej PD /.

Posúdenie jestvujúcej ČOV

Do ČOV Lipt. Teplá sú zberačmi zaústené odpadové vody z Liptovskej Teplej, Bešeňovej, Ivachnovej a časti obce Lipt. Sliače. Je spracovaná PD so stavebným povolením z r. 2015 „Potok odkanalizovanie obce“. Spracováva sa projekt na napojenie kanalizácie obce Lip. Michal. Výhľadovo sa uvažuje s napojením obcí Lúčky a Kalameny (s vybudovaním aj kanalizácie v obci Kalameny).

Kapacitne je ČOV Lipt. Teplá postačujúca aj do r. 2035. Z toho dôvodu sa neuvažuje s jej rozšírením.

Ochranné pásma

Dodržiavať ochranné pásma podľa predpisu č.442/2002 Z. z. Zákon o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách 1,5m potrubia na obidve strany.

2.13.2.3 Dažďovej kanalizácie**Návrh**

Dažďové vody zo striech rodinných a bytových domov budú zachytávané na pozemku investorov.

2.13.2.4 Vodné toky, nádrže a rybníky

Základným právnym dokumentom ochrany podzemných a povrchových vôd je zákon

č.364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

Katastrálnym územím obce Bešeňová pretekajú vodohospodársky významný vodný tok Váh a vodný tok Holubí potok s jeho prítokmi, ktoré sú v správe SVP š.p., Odš. závod Piešťany. Niektoré prítoky sú v správe podniku Lesy SR, š.p.

Juhovýchodná hranica katastrálneho územia obce susedí s vodnou nádržou Bešeňová, ktorá je v správe SVP š.p., Odš. závod Piešťany.

Návrh

Je potrebné rešpektovať ochranné pásmo vyrovnávacej vodnej nádrže Bešeňová je vymedzené katastrálnou hladinou (neprekročiteľnou) 522,59 m n. m. Bpv, stanovených Manipulačným poriadkom pre vodné dielo Liptovská Mara - Bešeňová. Pozdĺž hrádze VD je potrebné ponechať ochranné pásmo od vzdušnej päty zemnej hrádze VD Bešeňová v min. šírke 50m.

V zmysle § 20 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami rešpektovať v nich obmedzenia výstavby a rešpektovať prirodzené inundačné územia toku Holuby potok a vodný tok Váh .

V zmysle § 49 ods. 2 zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, pre výkon správy vodných tokov ponechať voľný nezastavaný pás pozdĺž brehov toku Váh 10,0 m a pozdĺž ostatných vodných tokov 5,0 m.

2.13.2.5 Hydromelioračné zariadenia

Na celom katastrálnom území obce nie sú evidované hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácii, š.p. Bratislava.

2.13.3 Energetika

2.13.3.1 Energetické zariadenia

Cez katastrálne územie obce neprechádza žiadne vedenie elektrickej prenosovej sústavy 400 kV a 220 kV. V katastri obce sa nachádzajú nadzemné VVN 110 kV vedenia V_7203, V_7204, V_7205, V_7206, VN 22 kV vedenia V_161, V_164, V_162 a transformačné stanice 22/0,4 kV.

2.13.3.2 Zásobovanie elektrickou energiou

Obec je zásobovaná elektrickou energiou VN vedením V_164 a č. 161 z elektrickej stanice 110/22 kV Lisková.

Pre napájanie odberných elektrických zariadení v záujmovej lokalite sú využívané ako zdroj el. energie tieto trafostanice v majetku VSD, a.s., resp. cudzie, primárne napájané z VN linky č. V164 a 161.

Tabuľka distribučných trafostaníc v obci Bešeňová

Obec	Označenie TS	Typ TS	umiestnenie	Jestvujúci výkon traťa	Vlastník
Bešeňová	TS 164	kiosková	Gino Paradise	400 kVA	SSE-D
	TS 161	jednostĺpová	Potok Gazdovský dvor	400 kVA	SSE-D
	TS 161	štvorstĺpová	Obec Bešeňová	400 kVA	SSE-D
	TS 161	murovaná	Bešeňová- achp	100 kVA	cudzí
	TS 161	kiosková	Bešeňová-pri ihrisku	400 kVA	SSE-D

	TS 161	kiosková	Bešeňová-Sihoť	160 kVA	SSE-D
	TS 164	kiosková	Bešeňová-termal.park	1600 kVA	cudzia parcela 302/1
	TS 164		Bešeňová-kgj.		cudzia parcela 296/4
	TS 164		Bešeňová-kgj.2		cudzia parcela 296/4

Návrh zásobovania el. energiou

Pre plánovanú výstavbu je navrhujeme vybudovať nové VN, TS a NN káblové rozvody.

Spoločné elektrotechnické údaje

Rozvodná sústava NN: 3 PEN ~ 50 Hz, 230/400 V / TN-C

VN: 3 ~ 50 Hz, 22 kV / IT

- Ochrana pred zásahom el. prúdom: Ochrana pred zásahom elektr. prúdom bude podľa STN 33-2000-4-41.
- Stupeň dôležitosti dodávky el. energie : č.3 v zmysle STN 34 1610.
- Dodávku el. energie nie je potrebné zaisťovať zvláštnymi opatreniami a môžu byť pripojené na jediný zdroj (prívod).

Energetická bilancia

Pre výpočet nárastu odberu el. energie je počítané s nasledovnými hodnotami pre elektrifikáciu stupňa "B" a "C".

Merné zaťaženie na jednu bytovú jednotku bolo stanovené podľa Metodického pokynu VSD, a.s. – Zásady plánovania výstavby a rekonštrukcií siete vysokého a nízkeho napätia, kde je uvedené:

- príkon bytových jednotiek:
 - 1,0 kW domy (byty) bez el. ohrevu
 - 2,0 kW domy (byty) s akumulárnym el. ohrevom
 - 6,5 kW domy (byty) s priamym el. ohrevom

Počet obyvateľov a bytových jednotiek (b.j.) podľa lokalít:

<i>Lokality pre bývanie v rodinných a bytových domoch</i>	<i>Počet bytov</i>
Lokalita – „Nižné Lúky“ (východná časť) RD+PU	6
Lokalita – „Roviny“ (severná časť) RD+PU	99
Lokalita – „Sihoť“ (západná časť) RD+PU	26
Lokalita – „Marcelová“ (západná časť) BD nízkopodlažné bytové domy	28
Lokalita– „Roviny“(severná časť) - PZ	194
Lokalita – „Nad potokom“ (východná časť) RD+PU	27
Lokalita – „Pod baňou“ (severovýchodná časť) RD+PU	35
Lokalita – "Mitošiny - Rybníky" (západná časť) RD+PU	20
Lokalita – nadrozmerných záhrad a prieluk RD+PU	49
<i>Spolu - bývanie RD+PU a BD</i>	<i>484</i>
<i>Lokality pre rekreačné bývanie (RC)</i>	
Lokalita– „Nižné Lúky“(severovýchodná časť)- RC	15
Lokalita – „Pod baňou“ (severovýchodná časť) RC	33
Lokalita – „Lance“ (severovýchodná časť) RC	8
Lokalita– „Aquapark Bešeňová“(východná časť)- RC	178
<i>Spolu - Rekreačné bývanie</i>	<i>234</i>
Celkom RD+PU+BD+RC	718

Súčasný príkon novej výstavby: $P_p = 1536 \text{ kW}$

Zdroje el. energie a VN vedenie

Plánovaná výstavba je rozdelená do blokov, pre ktoré je potrebné vybudovať nové VN a NN káblové rozvody a príslušné TS. Na navrhovaný stav zástavby navrhujeme vybudovať 7 nových TS a existujúce rekonštruovať podľa potrieb výstavby, čím bude v riešenom území celkovo 16 transformátorových staníc s výkonom 400 kVA s možnosťou zvýšenia na 630 kVA. Napojené budú novým káblovým prívodom intravilánom obce. Lokality „Nad potokom“ a „Lance“ budú napojené na NN rozvody obce Potok. V lokalite "Marcelová" je navrhovaná nová zástavba a areál pre šport a rekreáciu. Z tohto dôvodu v úseku od penziónu AGROTerral (lokalita "Marcelová") po TS pri dome č. 111 navrhujeme zrušenie VN a kabelizáciu VN elektrického vedenia od TS (L161) s pokračovaním pozdĺž cesty III/2213. Trasa VN vedenia pokračuje k jestvujúcej TS (L164) a k navrhovanej TS 13.

Kabelizáciu VN elektrické vedenie navrhujeme viesť ako zemné káblové vedenie. Kde to nedovoľujú územnotechnické podmienky, VN vedenie viesť po jestvujúcich podperných bodoch a NN elek. vedenia pozdĺž miestnej komunikácií.

V nových lokalitách NN distribučné vedenie je navrhované káblové nadzemné.

Prehľad navrhovaných transformátorových staníc (TS):

názov	lokalita	typ	výkon
TS 11	Lokalita – "Mitošiny - Rybníky"	kiosková	400 kVA
TS 12	Lokalita – „Pod baňou“	kiosková	400 kVA
TS 13	Lokalita – „Roviny1“	kiosková	400 kVA
TS 14	Lokalita – „Roviny2“	kiosková	400 kVA
TS 15	Lokalita – „Nižné Lúky“	kiosková	400 kVA

2.13.3.3 NN elektrické vedenie

Exist. NN rozvody obce sú vzdušné na betónových stĺpoch. Od hotel "Summit" po dom č. 1. sú prevažne drevené stĺpy NN el. vedenia. Hlavné trasy sú prierezu AlFe 70/11. Domové prípojky sú prevažne vzdušným vedením, čiastočne závesnými káblami, resp. káblovým zvodom. V nových častiach káblovým vedením.

Zhodnotenie súčasného stavu

Súčasne rozvody postačujú len pre terajšiu zástavbu. Exist. NN rozvody obce sú vzdušné a v malej miere káblové, napájané z uvedených TS.

Návrh

Vo výhľadovom období navrhujeme jestvujúce NN el. vedenie na komplexnú rekonštrukciu - výmena podperných stĺpov a káblových rozvody.

Pre plánovanú výstavbu je potrebné vybudovať nové VN a NN káblové rozvody a príslušné TS. Objekty budú na el. energiu pripájané zo sekundárnej káblovej NN siete. Tie budú umiestnené v chodníkoch a zelených pásoch jednotlivých nových ulíc, v súbehu s ďalšími inžinierskymi sieťami. V zástavbe RD budú situované po jednej strane cesty, so spoločným prívodom pre 2 RD.

Sekundárna NN sieť bude káblová, mrežová, napájaná z uvedených TS. Tým sa dosiahne prepojenie napájacích distribučných TS, dosiahne sa vylepšenie parametrov existujúcej NN siete a napájanie z viacerých strán.

2.13.3.4 Ochranné pásma

Ochranné pásmo elektrických zariadení v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Zb. o energetike:

- 15 m pre nadzemné vedenie bez izolácie pri napätí od 35 kV do 110 kV, na každú stranu od krajného vodiča,
- 10 m pre nadzemné vedenie bez izolácie pri napätí od 1 kV do 35 kV a 7 m v súvislých lesných priesekoch (od krajného vodiča na každú stranu vedenia).
- 4 m pre vodiče so základnou izoláciou pri napätí od 1 kV do 35 kV a 2 m v súvislých lesných priesekoch (od krajného vodiča na každú stranu vedenia).
- 1m pre nadzemné káblové vedenie pri napätí od 1 kV do 35 kV (na každú stranu vedenia).
- 10 m od transformovne VN/NN.

V ochrannom pásme vonkajšieho el. vedenia a pod vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby a konštrukcie,
- pestovať porasty s výškou presahujúcou 3m, vo vzdialenosti
- presahujúcej 5m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno porasty pestovať do takej výšky, aby pri páde sa nemohli dotknúť el. vedenia
- uskladňovať ľahko horľavé a výbušné látky,
- vykonávať iné činnosti, pri ktorých by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť el. vedenie alebo ohroziť bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky,

V ochrannom pásme podzemného vedenia a nad týmto vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzanie trvalého porastu a jazdiť osobitne ťažkými mechanizmami,
- vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa el. vedenia zemné práce a činnosti, ktoré by mohli ohroziť el. vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť jeho prevádzky, prípadne by podstatne sťažili prístup k nemu.

2.13.4 Vonkajšie osvetlenie

V obci je vybudované nové verejné osvetlenie (VO). Pozdĺž hlavnej ulici je jednostranné verejné osvetlenie na samostatných sadových stožiarov výšky 3,5 m umiestnených na okraji cesty alebo chodníka. Pri areáli AguaParku Bešeňová sú vybudované nové parkovacie plochy, ktorých súčasťou je verejné osvetlenie na hliníkových stožiarov výšky cca 8m.

Návrh

Jestvujúce a novonavrhované komunikácie bude osvetľované sústavou vonkajšieho osvetlenia, ktoré bude napojené zo samostatných rozvádzačov RVO pri distribučných TS, prepojených s regulačným systémom obce. Stožiarové svietidlá budú osadené energeticky úspornými LED svietidlami.

Rozvody budú v trase káblových NN rozvodov.

2.13.5 Obecný rozhlas - vonkajšie oznamovacie rozvody

Návrh

V trasách NN káblových rozvodov budú položené nové metalické (optické) káble miestnej telekomunikačnej a dátovej siete podľa poskytovateľa tejto služby. V trase VO budú uložené aj káble ozvučenia obecným rozhlasom. Rozvody budú smerované do centra obce, kde je Obecný úrad s rozhlasovou ústredňou.

2.13.6 Zásobovanie teplom, plynom

2.13.6.1 Zásobovanie plynom

Návrh riešenia pre jestvujúci stav plynofikácie obce bol spracovaný na základe poskytnutých údajov SPP – distribúcia a.s. Bratislava, ktorý poskytli aj vlastnú mapovú dokumentáciu.

Obec Bešeňová je plynofikovaná. Zásobovaná je cez regulačnú stanicu RS 3000 Lúčky, ktorá je umiestnená v k.ú. Madočany. Uvedená regulačná stanica slúži pre zásobovanie zemným plynom aj obce Lúčky, Ivachnová, Liptovská Teplá. Od RS 3000 Lúčky je vedená STL distribučná sieť s max. prevádzkovým tlakom do 120 kPa. Od obce Liptovská Teplá je vedený STL prepojovací plynovod do obce Bešeňová D160 s maximálnym prevádzkovým tlakom do 120 kPa.

V k. ú Bešeňová sa nachádza STL distribučná sieť z materiálu PE.

Z celkového počtu 145 rodinných domov je 136 napojených na plyn zo siete. Obec ma vybudované plynárenské zariadenia pre dodávku a prepravu zemného plynu, ktoré zabezpečujú jeho využitie pre vykurovanie, ohrev teplej vody a varenie v objektoch rodinných domov a v objektoch občianskej vybavenosti.

Zásobovanie plynom pre odbery vykurovania, prípravu teplej úžitkovej vody a varenie je zabezpečené na 93,38 %.

Návrh

Návrh zásobovania zemným plynom zohľadňuje ustanovenia určené platnou legislatívou STN, vrátane ostatných záväzných predpisov a vyhlášok. Rešpektuje jestvujúce komunikácie, zástavbu, terénne úpravy, spády terénu a podobne, pri dodržaní bezpečnostných predpisov a ochranných a bezpečnostných pásiem uvedených v Zákone o energetike č. 251/2012 Zb.

Návrh riešenia plynofikácie navrhovaných lokalít koncepčne nadväzuje na doposiaľ splynofikované časti. V obci sú vybudované STL plynovody na prevádzkový tlak PN 100 kPa. Navrhované lokality navrhuje systém zásobovania zemným plynom. V územnom pláne je zakreslené rozšírenie STL miestnej distribučnej siete vo väzbe na zastavané územie obce. Nové lokality je možné napojiť na jestvujúcu sieť po rekonštrukcii plynovodov na vyššiu tlakovú úroveň.

Pri výpočte odberných množstiev zemného plynu vychádzame z priemerných hodinových a ročných odberov v danom teplotnom pásme - 15 °C , stanovujú smerné odbery pre domácnosť (IBV).

Max. hod. odber Q_{hmax}1,5 m³/hod

Max. ročný odber Q_r4 400 m³/rok

Požiadavky na zásobovanie zemným plynom v jednotlivých lokalitách sú vypracované ako informatívny podklad pre uvažovanú novú výstavbu.

Napojenie novej lokality na jestvujúcu plynovodnú sieť bude možné previesť nasledovne:

- nové lokality je možné napojiť na jestvujúcu sieť po rekonštrukcii plynovodov na vyššiu tlakovú úroveň,
- plynofikáciu nových rodinných a bytových domov riešiť napojením na jestvujúce stredotlakové plynovody výstavbou samostatnej plynovej prípojky s reguláciou zemného plynu osadením vhodného typu domového regulátora tlaku plynu a meradla, resp. s napojením na nízkotlakový rozvod plynu samostatnou nízkotlakovou plynovou prípojkou s vlastným HÚP a meradlom,
- novo navrhované lokality riešiť prepojením nových STL plynovodov na prevádzkované STL plynovody z použitím materiálu z PE o prevádzkovom tlaku 100 kPa a z týchto samostatnými STL plynovými prípojkami s reguláciou tlaku plynu osadením vhodného typu domového regulátora tlaku plynu riešiť plynofikáciu jednotlivých RD,
- ostatné RD v zastavanom území obce riešiť napojením na jestvujúce STL plynovody, so samostatnými STL plynovými prípojkami s reguláciou plynu,

- objekty občianskej vybavenosti, podnikateľských subjektov, riešiť individuálne s napojením na miestne STL rozvody plynu s výstavbou samostatnej STL plynovej prípojky a vhodných typov domových regulátorov tlaku plynu a meradla,
- navrhované lokality Lance, Nad potokom, Mitošiny-Rybníky, nachádzajúce sa severne mimo zastavaného územia obce, nebudú napojené na existujúci STL plynovod.

Požiadavky na zásobovanie zemným plynom v obci sú vypracované ako informatívny podklad pre uvažovanú novú výstavbu:

Navrhované nové plochy pre bytovú a nebytovú zástavbu v lokalitách:

navrhované obytné súbory - rodinné domy s možnosťou pre prechodné ubytovanie:

- lokalita „Nižné Lúky“ – severná časť obce,
- lokalita „Roviny“ – stred obce,
- lokalita „Pod Baňou“ – severozápadná časť obce,
- lokalita „Marcelová“ - západná časť medzi ihriskom a kaštieľom,
- lokalita „Sihot“ - západná časť na hranici zastavaného územia obce,
- lokalita „Mitošiny - Rybníky“ - severozápadná časť obce,
- využitie nadrozmerných záhrad a prieluk v obci,

navrhované obytné súbory - bytové domy:

- lokalita „Marcelová“ – západná časť obce,

navrhované obytné súbory – polyfunkčná zástavba:

- lokalita „Roviny“ - severná časť obce,

navrhované obytné súbory - rekreačné bývanie+ cestovný ruch:

- rozvojové plochy pre rozšírenie "Aquapark Bešeňová" – východná časť obce
- lokalita "Nižné Lúky" – severovýchodná časť obce
- lokalita "Pod baňou" - severovýchodná časť obce
- lokalita "Lance" - severná časť obce

Návrh bytov do r. 2035:

	Stav v roku 2011	Návrh r. 2035
Bytové jednotky v rodinných a bytových domov (RD+BD)	145	+457
počet bj. spolu (stav+návrh)		602 b.j.

Počet byt. jednotiek a maloodberateľov		Max. hodinový odber $Q_{max} \text{ m}^3/\text{hod}$
Počet existujúcich byt. jednotiek v roku 2011	145 byt	$145 \times 1,5 = 217,50 \text{ m}^3/\text{hod}$
Navrhovaný prírastok byt. jednotiek do r.2035	457 byt	$457 \times 1,5 = 685,50 \text{ m}^3/\text{hod}$
Počet maloodberateľov do r. 2035	20	$20 \times 1,5 = 30,00 \text{ m}^3/\text{hod}$
Spolu (m^3/hod)		933,00 m^3/hod
Počet byt. jednotiek a maloodberateľov		Max. ročný odber $Q_{max} \text{ m}^3/\text{rok}$
Počet existujúcich byt. jednotiek v roku 2011	145 byt	$145 \times 3600 = 522000 \text{ m}^3/\text{rok}$
Navrhovaný prírastok byt. jednotiek do r.2035	457 byt	$457 \times 4400 = 2010800 \text{ m}^3/\text{rok}$
Počet maloodberateľov do r. 2035	20	$20 \times 5870 = 117400 \text{ m}^3/\text{rok}$

Spolu (m ³ /rok)	2650200 m ³ /rok
-----------------------------	-----------------------------

Miestne plynovody

Napojenie jednotlivých rodinných domov riešiť samostatnými STL plynovými prípojkami so samostatnou reguláciou plynu, sadením vhodných typov domových regulátorov tlaku zemného plynu. Napojenie novo postavených rodinných domov na existujúcich voľných pozemkoch v zastavaných častiach obce je možné z jestvujúcich STL resp. NTL plynovodov. Kapacita distribučnej siete je nepostačujúca. Nové lokality je možné napojiť po rekonštrukcii plynovodov na vyššiu tlakovú úroveň.

Pre zabezpečenie zásobovania nových lokalít plynom navrhujeme rozšíriť miestnu sieť plynovodov tak ako je vyznačené na výkrese infraštruktúry územného plánu.

2.13.6.1.1 Ochranné pásma

Ochranné a bezpečnostné pásmo plynárenských zariadení a priamych plynovodov v zmysle § 79 a § 80 zákona č. 251/2012 Zb. o energetike:

Ochranné pásmo:

- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm, na každú stranu od osi plynovodu,
- 1 m pre plynovod s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa, na každú stranu od osi plynovodu v zastavanom území,
- 10 m pre plynovod s tlakom nižším ako 0,4 MP a na každú stranu od osi plynovodu (bezpečnostné pásmo) na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
- 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice).

Bezpečnostné pásmo:

- 20 m pri plynovod s tlakom do 4,0 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,

2.13.6.2 Zásobovanie teplom

V obci Bešeňová prevláda zástavba rodinnými domami a teplo je zabezpečované individuálnymi vykurovacími zariadeniami. Za základné energetické nosiče sú považované klasické paliva, neobnoviteľné zdroje energie, ako uhlie a zemný plyn a obnoviteľné zdroje energie (biomasa, geotermálna energia, solárna energia, komunálny odpad).

AguaParku Bešeňová - pre zásobovanie teplom je využívaný zdroj geotermálnej vody s teplotou 66,9°C a výdatnosťou 32,0 l/s.. (Zdroj: Odber geoter. vody z vrtu FGTB-1 v Bešeňovej, sprac. EUROCOM&Co, s.r.o., r.2011).

Jednou z priorít energetickej politiky Slovenska by malo byť zabezpečenej energetickej bezpečnosti cestou energetickej efektívnosti a zvýšením podielu využívania obnoviteľných energetických zdrojov. Bioenergie - zohráva v tomto procese oveľa významnejšiu úlohu ako sa jej prikladá. Jej využívanie znižuje závislosť Slovenská na dovoze primárnych energií, znižuje zaťaženie životného prostredia, prispieva k formovaniu trvalo udržateľného spôsobu života na Zemi znižovaním produkcie CO₂, prispieva posilňovaniu regionálnej politiky a znižuje emisie so spaľovania fosilných palív.

Návrh

Zásobovanie teplom v obci navrhujeme do roku 2035 zabezpečiť na báze ekologických zdrojov (biomasa, električka, tepelné čerpadlá, kolektory a pod.).

Predpokladaná ročná spotreba tepla:

Stav bytov v roku 2011	Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV) 100 GJ/rok	Ročná spotreba tepla
145	100 GJ/rok	145 x 100 = 14500 GJ/rok
Navrhovaný prírastok do roku 2035	Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV)	Ročná spotreba tepla
457	40 GJ/rok	457 x 40 = 18280 GJ/rok
Spolu		32 780 GJ/rok

Aguaparku Bešeňová: pre areál a blízke okolie sa bude využívať zariadenie energetiky v severnej časti jestvujúceho areálu AguaParku.

Občianska vybavenosť:

Pre objekty občianskej vybavenosti možno zobrať priemernú hodnotu 100 kWh/m² a rok podlahovej vykurovanej plochy objektu. V tejto hodnote je zahrnutá potreba tepla na ÚK aj TÚV. Pozn.: 100 kWh / m² a rok = 0,36 GJ / m² a rok.

2.13.6.2.1 Ochranné pásma

Ochranné pásmo vodnej stavby geotermálneho vrtu podľa Rozhodnutia KÚŽP v Žiline č. 2010/00343/Klž zo dňa 29.10.2010.

Pre zabezpečenie ochrany geotermálnej vody z vrtu:

- FGTB-1 je v súčasnosti vybudované oplotenie v tvare lichobežníka o rozmeroch 7,5 x 13,4 x 9,1 x 13,9 m,
- ZGL-1 je v tvare štvorca s dĺžkou strany 10 m.

2.13.7 Telekomunikácie

2.13.7.1 Telekomunikačné a rádiokomunikačné zariadenia.

Cez k.ú. obce prechádzajú telekomunikačné zariadenia. Trasa podzemných oznamovacích vedení ST - zameraný priebeh sa nachádza severne od železničnej trate (v smere od areálu bitúnku) s pokračovaním ku obce Potok. Trasa podzemných oznamovacích vedení ST - nezameraný priebeh. Trasa je lokalizovaná pozdĺž cesty tr.HII(III/2213)po pravej strane v smere do obce Bešeňová od obce L. Teplá. Trasa pokračuje v smere k areálu termalparku a k obci Liptovský Michal.

Sídlo telefónneho obvodu MTO je v obci Liptovská Teplá.

Najbližší televízny vykrývač RTVS sa nachádza v obci Tvarožná.

V obci je možnosť pripojiť sa na internet alebo káblovú televíziu. Každá nehnuteľnosť je napojená zemou na káblovú televíziu alebo internet.

Mobilnú telekomunikačnú sieť na území obce zabezpečuje spoločnosť Orange Slovensko, a.s.; Slovak telekom, a.s. ; O2.

Návrh

V navrhovanom období sa bude podľa potreby (v závislosti na záujme zákazníkov) dobudovávať hlavne miestna telefónna sieť v obci tak, aby spĺňala kvalitatívne parametre pre poskytovanie už spomínaných širokopásmových služieb.

Potrebné telefónne prípojky pre navrhovanú bytovú výstavbu budú zabezpečené podľa jednotlivých požiadaviek užívateľov na telefónne prípojky a požadované telekomunikačné služby v rámci inštalovaných rezerv jednotlivých RSU.

Napájacie body pre telefónne stanice nových bytových jednotiek a občianskej vybavenosti bude určený v podmienkach pre začatí územno – právneho konania výstavby konkrétnej lokality.

Rozvoj služieb bude zabezpečovaný prostredníctvom organizácie Slovak Telecom a.s. v súlade

so zámermi telekomunikačného projektu.

Predpokladáme, že k roku 2035 dôjde ku kabelizácii tf. rozvodov, preto rezervujeme v ÚPN koridor pre pokládku káblového vedenia pod terajšími vzdušnými vedeniami.

Predmetom telekomunikačných bilancií je potrebné riešiť iba navrhovanú lokalitu. V rámci novej výstavby sa telekomunikačné rozvody prevedú úložnými káblami s vazelínovou zábranou proti vlhkosti typu TCEPKPFLE s priemerom žíl plynúcich z útlmového plánu. Trasy sú navrhované s ohľadom na ostatné inžinierske siete v zmysle platnej priestorovej normy. Bytové stanice sú dimenzované na navrhnutú telefonizáciu, t.j. 2 páry na byt.

Pre bezporuchový chod siete odporúčame vykonať nasledovné opatrenia:

- dobudovať jestvujúcu miestnu sieť na uvažovanú kapacitu HTS, s 10% káblou rezervou,
- v prípade kabelizácie telefónneho rozvodu súbežne ukladať vodiče pre rozvod káblou televízie,
- územie sa nachádza v pásme pokrytia sieťami mobilných operátorov Orange, Slovak telekom a O2.

Ochranné pásmo

Pri investičnej výstavbe je potrebné dodržať ochranné pásmo telekomunikačných vedení:

- ochranné pásmo diaľkových a spojovacích vedení je 1,5 m na každú stranu od trasy ich uloženia, 3 m do výšky a 3 m do hĺbky od úrovne terénu,
- ochranné pásmo miestnych telefónnych vedení je 1 m od trasy ich pokládky.

Ochranné pásma sú vymedzené vyhláškou. V prípade realizácie akcií spojených so zemnými prácami sa doporučuje vždy konkrétnu akciu prerokovať s príslušnou organizáciou, ktoré vydajú svoje vyjadrenie aj s podmienkami realizácie.

2.14 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

2.14.1 Základné zložky životného prostredia

Najvýznamnejšími faktormi negatívne ovplyvňujúcimi životné prostredie riešeného územia sú najmä: - hluk zo železnice, diaľnice D1, cesty III. tr. H II(III/2213), III/2221.

Návrh

V snahe dosiahnuť čo najmenšie znehodnotenie urbanistického prostredia dopravným hlukom, na zníženie hlukovej záťaže zo železničnej a cestnej dopravy (od diaľnice D1) navrhujeme v územnom pláne umiestniť protihlukovú bariéru pozdĺž celej trasy železničnej trate v časti zastavaného územia obce. V severnej časti je ešte aj navrhovaná izolačná zeď.

2.14.2 Ovzdušie – ochrana čistoty ovzdušia

Veľké zdroje znečisťovania

Na celkovú kvalitu ovzdušia má vplyv smer emisií z komínov, ktorý závisí od meteorologických podmienok, hlavne od smeru prevládajúcich vetrov.

Stredné zdroje znečisťovania ovzdušia

K potencionálnym prevádzkovateľom so stredným zdrojom znečistenia možno zaradiť areál družstva, AguaParku Bešeňová, Eurocom Investment s.r.o., Eurocom and CO, s.r.o., Fontána For You s.r.o., REFIMO s.r.o., SUMMIT a.s., EXALOGIC s.r.o., NELUX s.r.o., AGROPODNIK a.s., ATOM DRINK s.r.o., SOLAR SOLUTIONS s.r.o., Agronova EKO s.r.o., Jánoš s.r.o., Predajňa potravín Jednota

LSSD, BARKOV s.r.o., Slovenské elektrárne, Slovenský vodohospodársky podnik.

Malé zdroje znečisťovania ovzdušia (MZZO)

Potencionálnymi prevádzkovateľmi s malým zdrojom znečistenia ovzdušia sú osoby právnické aj fyzické s oprávnením na podnikanie. Títo zodpovedajú za vypúšťanie znečisťujúcich látok do ovzdušia.

Sídlo je plynofikované.

Návrh

Stredné zdroje znečisťovania ovzdušia

Medzi areálom družstva a navrhovanou obytnou zónou navrhujeme vybudovať pás ochrannej zelene v šírke cc 150 m.

Malé zdroje znečisťovania (MZZO)

Zvyšovanie plošnej plynofikácie na Slovensku, má pozitívny vplyv s dopadom najmä na zvyšovanie kultúry bývania ako aj zníženia emisií a imisií (SO₂ a popolčeka).

Malí znečisťovatelia ovzdušia (právnické aj fyzické osoby) zodpovedajú za vypúšťanie znečisťujúcich látok do ovzdušia, sú povinní čo najviac škodlivé účinky eliminovať v súčinnosti so zodpovednými orgánmi obce.

Iné zdroje znečisťovania (IZZO)

V súčasnosti sú na Slovensku rozhodujúcimi lokálnymi zdrojmi prašného znečistenia ovzdušia tieto faktory, ktoré platia aj pre obec:

1. Výfuky z automobilov (vysoký podiel dieselových motorov, nevyhovujúci technický stav vozidiel).
2. Resuspenzia tuhých častíc z povrchov ciest (nedostatočné čistenie ulíc, nedostatočné čistenie vozidiel). Do tejto skupiny patrí aj zimné zaprášenie ciest.
3. Suspenzia tuhých častíc z dopravy (napr. oder pneumatík a povrchov ciest, doprava a manipulácia so sypkými materiálmi).
4. Minerálny prach zo stavenísk.
5. Veterná erózia z neupravených obecných priestorov a skládok sypkých materiálov.
6. Vzhľadom na nárast cien zemného plynu začal návrat k používaniu tuhých palív u lokálneho vykurovania. Očakáva sa, že tento zdroj bude v najbližších rokoch významne narastať.

Návrh

Realizáciou nových zdrojov a úpravou, rekonštrukciou a zmenou vykurovacích médií za ušľachtilé palivá u existujúcich zdrojov tak, aby zodpovedali požiadavkám uvedených legislatívnych noriem sa naplnia ciele podľa medzinárodných záväzkov:

- zníženie prekračovania kritických záťaží a depozícií síry a oxidov dusíka,
- zníženie emisií oxidov síry, oxidov dusíka, prchavých organických látok, ťažkých kovov a perzistentných látok,
- zníženie emisií znečisťujúcich látok z malých zdrojov a dopravy, spôsobujúcich lokálne znečistenie ovzdušia,
- ochrana ozónovej vrstvy Zeme – príspevok Slovenskej republiky.

2.14.3 Obytné prostredie

Pri ďalšom rozvoji sídla je potrebné rešpektovať tieto pásma hygienickej ochrany (PHO):

- PHO cintorína - 50 m od pozemku cintorína sa stanovuje v zmysle § 15 odst. 7 zákona

131/2010 Z.z.. V zmysle § 36 odst. (3) zákona č. 131/2010 Z.z. sa v ochrannom pásme môžu umiestňovať len tie budovy, ktoré boli schválené v územnom pláne pred 1.11.2005. Budovy postavené v ochrannom pásme do 50 m od pohrebiska pred 1.11.2005 zostanú zachované.

- PHO poľnohospodárskeho družstva 150 m od objektu s ustajnením
- Ochranné pásmo - pre potreby údržby ponechať pozdĺž významných vodohospodárskych vodných tokov nezastavaný priestor šírky 10,0 m a pozdĺž vodných tokov nezastavaný priestor šírky 5,0 m v zmysle zákona o vodách §49 ods. 2. zák. č. 364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov.
- Ochranné pásmo z dopravy (od železnice, diaľnice D1 a cestných komunikácií).

2.14.4 Odpadové hospodárstvo

Obec je v zmysle zákona o odpadoch č. 79/2015 Z.z. zodpovedná za nakladanie a likvidáciu komunálneho a drobného stavebného odpadu, ktorý vzniká na území obce.

Obec Bešeňová má zberný dvor umiestnený v areály obecného dvora. Ukladanie komunálneho odpadu je zabezpečené na skládku zmluvným partnerom „ Ľupčianka,s.r.o.“ Je zavedený separovaný zber odpadov. Obec mala vypracovaný program odpadového hospodárstva obce zo dňa 2.6.2014.

Nakladanie s komunálnym odpadom sa prevádza v súlade so Všeobecne záväznými nariadeniami obce č.2/2017 o nakladaní s komunálnym odpadom. Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny. Rovnako je zväzovaný externými dodávateľmi.

2.14.4.1 Nakladanie s odpadmi na území obce

Je zavedený separovaný zber odpadov. Odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu zabezpečuje zmluvný odberateľ. Separovaný zber KO (papier, plasty, textil, kovové obaly a sklo) sa realizuje podľa harmonogramu.

Kategorizácia a zneškodnenie odpadov musí byť zaistované podľa Zákona č.79/2015 Z.z., zákon o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Kategorizácia odpadov je prevedená podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 365/2015 - KATALÓG ODPADOV. V prípade vyskytnutia odpadov s iným zaradením bude prevedená kategorizácia a likvidácia podľa vyššie uvedeného.

2.14.4.1.1 Separovaný zber odpadov

Obec Bešeňová má v súčasnosti zavedený systém na separáciu základných zložiek z komunálneho odpadu ako sú papier, plasty a sklo, kovy a kovové obaly a pod. Obec je členom Združenia obcí separovaného zberu Ekológ, v rámci ktorého sa podieľa na projektoch intenzifikácie separovaného zberu v obciach združenia. Obec má dostatočné množstvo zberových nádob na separáciu jednotlivých zložiek komunálneho odpadu.

V prípade biologicky rozložiteľného odpadu, obec Bešeňová podporuje jeho zhodnotenie formou kompostovania. Kompostovanie zelene prebieha hlavne v rodinných domoch formou domácich kompostovísk. Zeleň z verejného priestranstva sa kompostuje v obci Liptovská Teplá na lokálnom kompostovisku v obci Lisková. Pre obec Bešeňová túto činnosť zabezpečuje firma Ľupčianka s ktorou má obec uzatvorenú zmluvu.

Vybieraný papier z obce odoberá firma Sagi, s.r.o. Žilina, ktorá zabezpečuje aj jeho materiálové zhodnotenie.

V súčasnosti obec Bešeňová skládkuje len zvyšný komunálny odpad, drobný stavebný odpad a objemový odpad na riadenej skládke v Partizánskej Ľupči.

Kuchynský a reštauračný odpad sa v obci tvorí v jedálni materskej škôlky. Tento druh odpadu sa likviduje s spaľovni nebezpečného odpadu firmy Archív SB, s.r.o. v Liptovskom Mikuláši.

Obnosené šatstvo sa zbiera do špeciálnych kontajnerov, ktoré poskytuje Charita Pomocný Anjel. Tá sa stará aj o pravidelné vyprázdňovanie týchto kontajnerov a následné zhodnotenie obnoseného šatstva.

Druh, množstvo a zdroj komunálnych odpadov po rokoch

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu	Množstvo t 2006	Množstvo t 2007	Množstvo t 2008	Množstvo t 2009	Množstvo t 2010
20 03 01	Zmesný komunálny odpad	O	127,36	114,54	209,18	241,0	182,20
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad	O	46,5	56,12	54,20	55,0	64,0
20 01 08	Kuchynský a reštauračný odpad	O	-	-	-	-	-
20 02 03	Iné biologicky nerozložiteľné odpady	O	11,62	10,42	10,10	-	-
20 01 01	Papier	O	5,2	9,2	3,98	8,65	6,22
20 01 39	Plasty	O	3,09	1,99	1,06	1,58	1,85
20 01 02	Sklo	O	4,57	7,53	3,27	6,01	4,17
20 01 40	Kovy	O					
20 01 36	Elektroodpad	O	-	0,86	0,15	0,42	0,32
17 09 04	Drobný stav. odpad	O	-	16,1	4,08	72,0	39,52
Spolu			198,34	216,76	286,02	313,38	298,28

Návrh

Umiestňovanie nových zariadení na zhodnocovanie odpadov sa bude riadiť princípom blízkosti a sebestačnosti vo väzbe na ekonomickú efektívnosť.

Efektívne a ekologické nakladanie s odpadom v podmienkach obce znamená riešiť nielen jeho zneškodňovanie, ale aj účinnejšiu organizáciu zvozu, riadenie efektívnejšieho separovaného zberu (papier, plast, kov, sklo a kovy, estetizáciu a umiestnenie zberných miest, skvalitňovanie podmienok a dodržiavanie bezpečnosti pri nakladaní s odpadom pre občanov a organizáciu zabezpečujúcu separovaný zber.

V ÚPN-O navrhujeme:

- Zabezpečenie ochrany vodných tokov vybudovaním kanalizácie s prípojkami v navrhovaných lokalitách.
- V rámci plôch pre rodinné a bytové domy je systém zberu lokálny. Každý držiteľ má vlastné zberové vrecia a zberné nádoby.
- Realizovať nakladanie s drobným stavebným odpadom.
- Odstránenie existujúcich a prevencia voči novo vznikajúcim čiernym skládkam.
- Permanentný monitoring a sanácia neriadených skládok.
- Prípade likvidácie azbestocementových materiálov zo stavieb (rodinné domy, hospodárske budovy a iné objekty) je potrebné túto likvidáciu zabezpečiť prostredníctvom oprávnenej

organizácie (§ 41 zák.č. 355/2007 Z.z.).

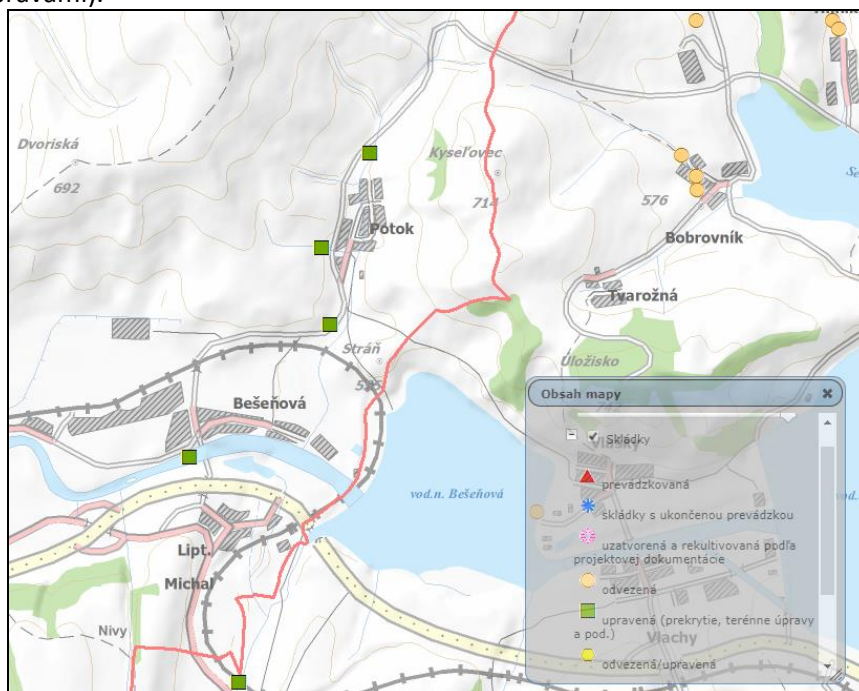
2.14.4.2 Iné odpadové vody

Opadové vody z hnojísk a maštali sú samostatne zvádzané do žump. Ich likvidáciu zabezpečujú majitelia.

Dažďové vody zachytávajú prícestné priekopy a odtekajú terénnymi priehlbínami do rigolov. Priamym recipientom povrchových vôd v riešenom území je vodný tok Váh a cestné rigoly.

2.14.5 Skládky odpadov

V katastrálnom území obce sa nachádzajú (2) skládky odpadov, ktoré sú upravené (prekryté s terénnymi úpravami).

Zdroj: Mapportál ŠGÚDŠ

2.14.6 Environmentálna záťaž v území

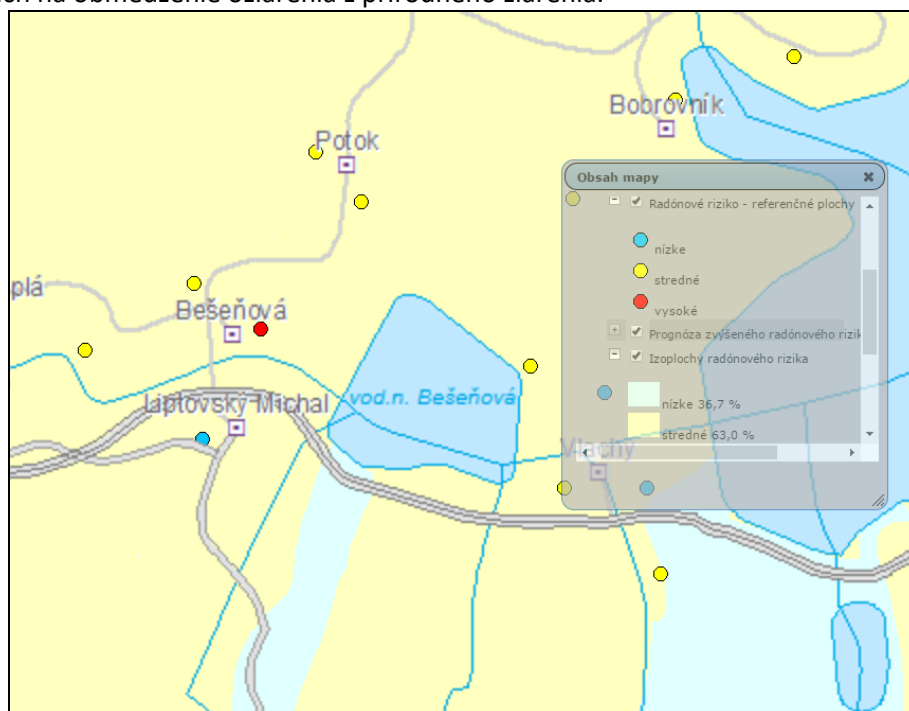
V katastrálnom území obce nie sú evidované environmentálne záťaže. (Zdroj: Informačný systém environmentálnych záťaží SR).

2.14.7 Radónové riziko

Na základe spracovaných odvodených máp radónového rizika (URANPRESS, Spišská Nová Ves, 1992) katastrálne územie obce Bešeňová spadá do oblasti s nízkym až stredným radónovým rizikom. Radónové riziko nízke (2). Izoplochy radónového rizika (2) nízke 36,7% (6) a stredné 63,0 % (2).

Podľa §20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia výskyt stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o

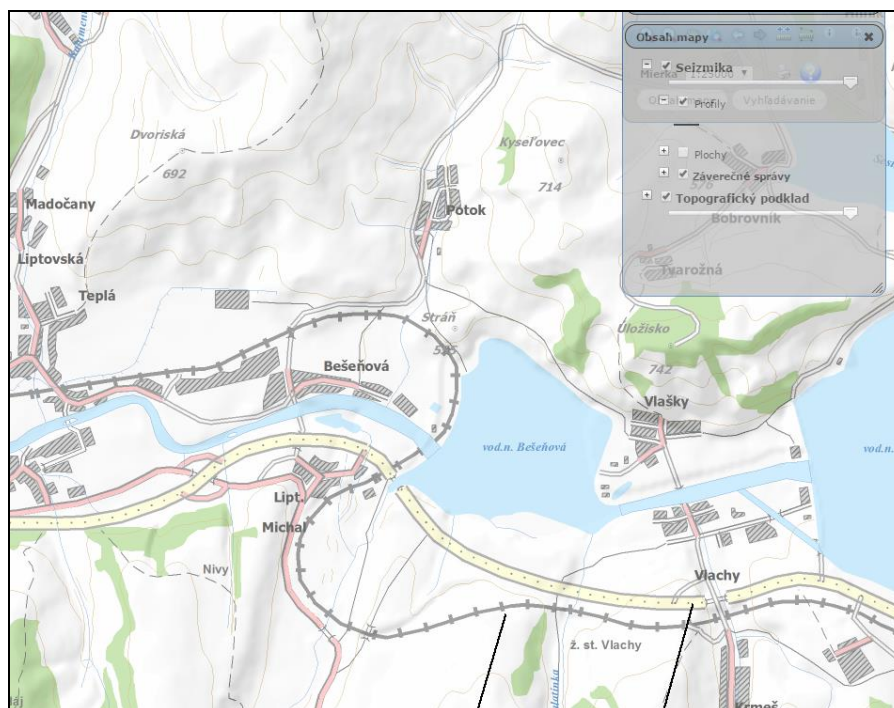
požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

Zdroj: Mapportál ŠGÚDŠ

2.14.8 Seizmicita

Seizmické ohrozenie v hodnotách makro seizmickej intenzity - podľa mapy seizmických oblastí nepatrí záujmové územie do neseizmickej oblasti s výskytom zemetrasení.

Zdroj: Mapportál ŠGÚDŠ

2.14.9 Zeleň**2.14.9.1 Verejná, izolačná a ostatná zeleň**

Verejná zeleň sa nachádza na verejných priestranstvách, ako sú priestory okolia kostolov, obecného úradu, pri cintoríne, pozdĺž cestných komunikácií, vodných tokov a kanálov. Táto zeleň je pomerne k celkovej ploche dostatočne zastúpená. Niektoré úseky si vyžadujú doplnenie zelene a zdravotný rez drevín.

Pozdĺž miestnych komunikácií sa vo verejnom priestore nachádzajú pásy využívané na uloženie technickej infraštruktúry. Zeleň pri komunikáciách je v súde na dobrej úrovni. Tvoria ju trávnaté pásy s výsadbou vzrastlej zelene. Zeleň pozdĺž kanálov a tokov je dostatočne zastúpená.

Návrh

Do navrhovaného pásu izolačnej zelene medzi lokalitou Roviny a železničnou traťou odporúčame v čo najvyššej miere uplatniť autochtónne druhy drevín.

V plnom rozsahu rešpektovať existujúcu sprievodnú vegetáciu vodných tokov a nenavrhovať v nej také zámery, ktoré by si vyžadovali zásahy (najmä výrubu a odvodňovanie) v brehových porastoch a priľahlých vodou podmienených biotopoch. Minimálne v šírke 15 m od brehovej čiaru po oboch stranách toku ponechať územie bez zásahov.

2.14.9.2 Plochy verejnej zelene, najmä verejné parky a cintoríny:

- parková úprava – pri stavbách (kostol, obecný úrad, centrálny priestor),
- revitalizácia parkových plôch (10),
- navrhovaná parková plocha v lokalite "Marcelová" a "Roviny".

Sprievodnú a izolačnú zeleň

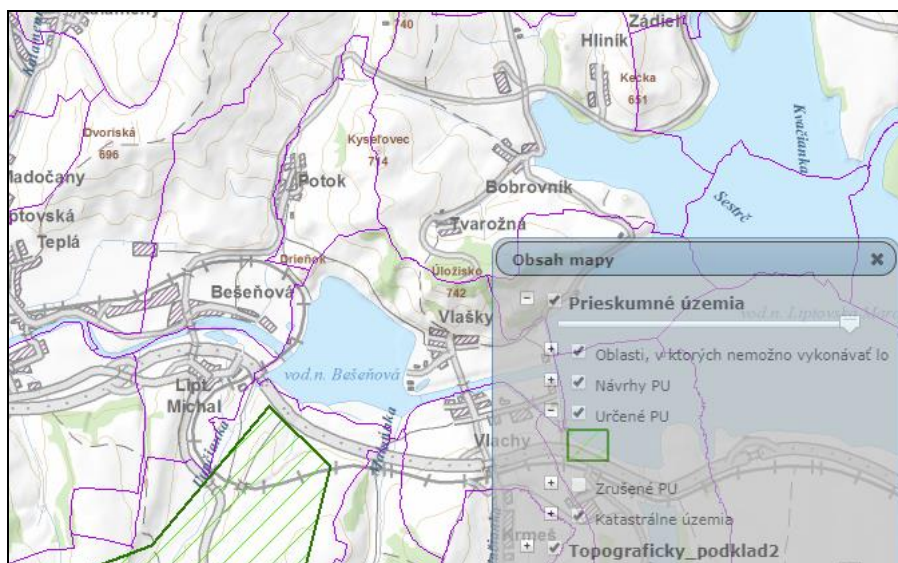
Okolo cintorína navrhujeme sprievodnú zeleň. V severnej a východnej časti navrhujeme pozdĺž železničnej trate plochy izolačnej zelene na elimináciu hluku zo železničnej dopravy. Pozdĺž cesty tr. III. triedy mimo ochranné pásmo cesty, navrhujeme sprievodnú zeleň.

2.14.9.3 Zeleň k náhradnej výsadbe**Plochy pre náhradnú výsadbu zelene:**

- parková úprava – pri stavbách (kostol, obecný úrad, centrálny priestor),
- plochy zelene v severnej a východnej časti zastavaného územia obce,
- parkovacie plochy - na navrhovaných záchytných parkovacích plochách na teréne so stojiskami vo viacerých radoch za sebou, sa musí realizovať výsadba vysokej zelene v počte minimálne 1 strom na 4 parkovacie miesta v priestore medzi protiľahlými stojiskami podľa STN 736110 z roku 2011, článok 16.3.11.

2.15 VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV**2.15.1 Ťažba nerastných surovín**

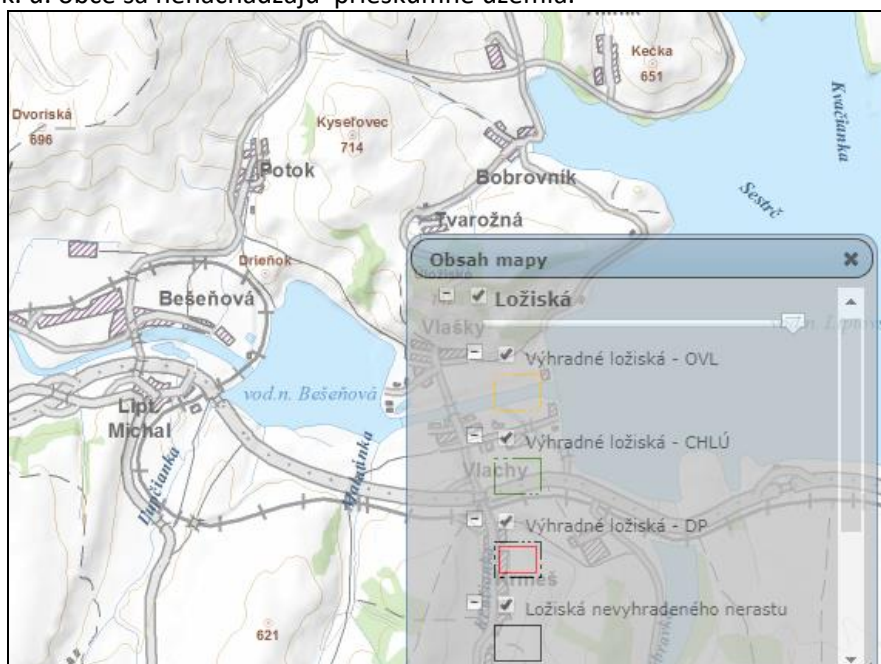
V rámci k. ú. obce sa nenachádzajú prieskumné územia.

Zdroj: Mapportál ŠGÚDŠ

2.15.2 Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory

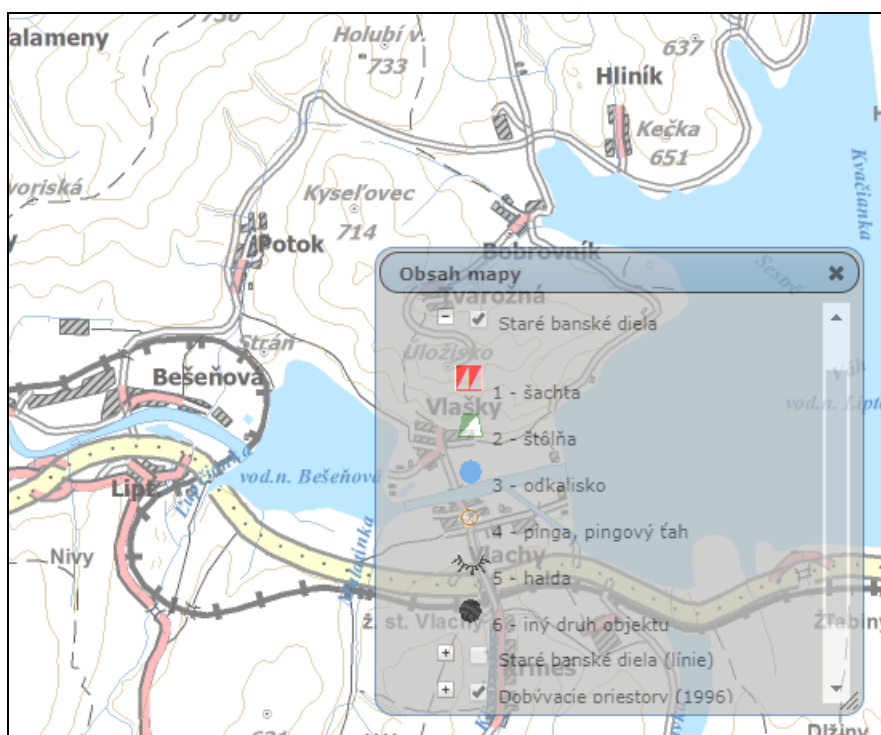
V rámci k. ú. obce sa nenachádzajú prieskumné územia.

Zdroj: Mapportál ŠGÚDŠ

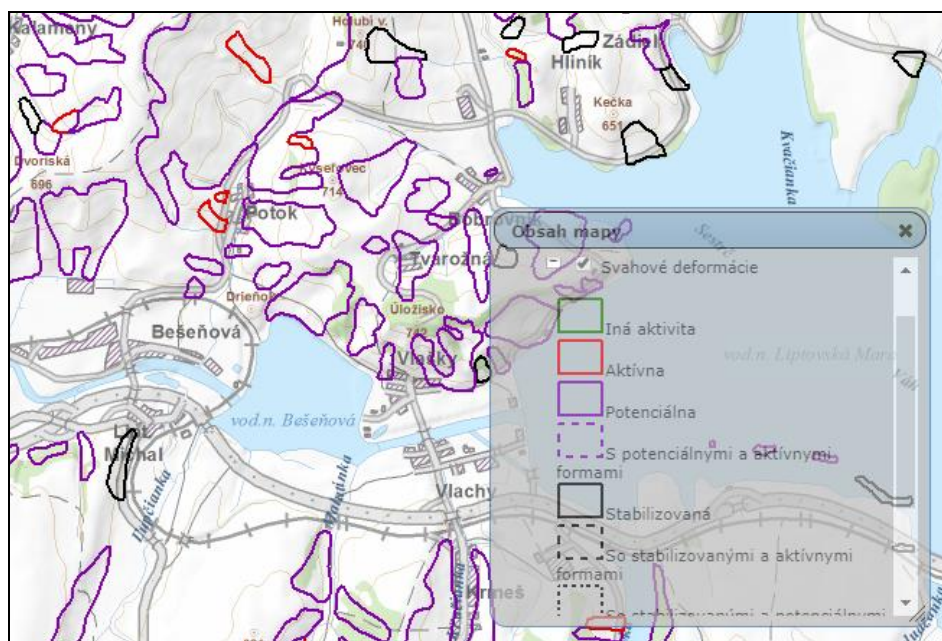
2.15.3 Staré banské diela

V rámci k. ú. obce sa nenachádzajú staré banské diela. Zdroj: Mapportál ŠGÚDŠ Bratislava.

2.15.4 Svahové deformácie

V katastrálnom území obce sú evidované potenciálne svahové deformácie a stabilizované svahové deformácie. Zdroj: Mapportál ŠGÚDŠ Bratislava .

2.15.5 Zdroje termálnych a minerálnych vôd

V katastrálnom území obce sa nachádza väčší počet minerálnych prameňov a jeden termálny vrt slúžiaci ako vodný zdroj pre napúšťanie bazénov termálneho kúpaliska, vykurovanie areálu

termálneho kúpaliska a skleníkového hospodárstva.

Geologický ústav Dionýza Štúra v Bratislave riešil v rokoch 1986-90 výskumnú úlohu "Geotermálna energia, výskum možností reinjektáže a hodnotenie potenciálu SSR". Do rámca tejto činnosti bola dodatočne zaradená čiastková úloha "Výskum geotermálnych zdrojov Liptovskej kotliny - západ".

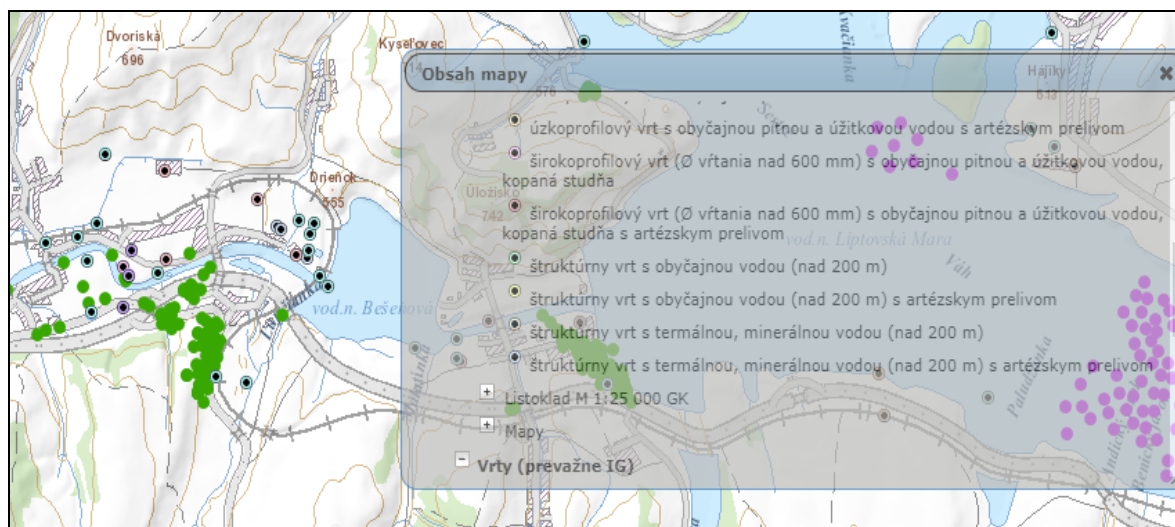
Z dôvodu overenia záverov vyššie uvedených prác bolo rozhodnuté o realizácii troch termálnych vrtov: ZGL-1 ZGL-2 Liptovský Trnovec, ZGL-3 Liptovská Kokava.

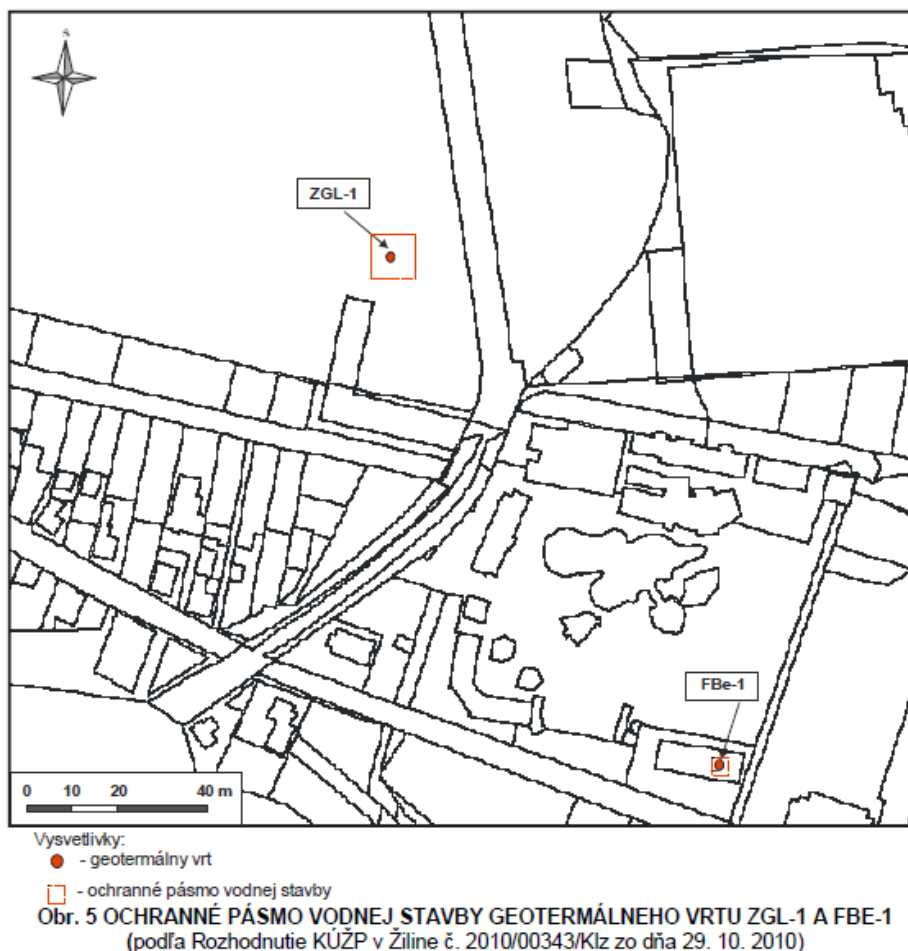
Termálny vrt ZGL-1 je situovaný na SV okraji obce Bešeňová na pravom brehu toku Holubí potok. Terénne práce na termálnom vrte ZGL-1 Bešeňová boli realizované v r. 1986-7. Ich výsledkom dole odvrtanie 1 987 m hlbokého geotermálneho vrtu s výdatnosťou 27 1/5 62°C teplej vody Ca-SO typu s celkovou mineralizáciou 3 g/l.

Minerálny vrt BEH-1, hlboký 450,5 m, ktorý bol vzdialený od vrtu ZGL-I asi 50 m bol zlikvidovaný počas realizácie vrtu ZGL-I.

Vyššie popísaný geotermálny vrt bude slúžiť na prevádzku prietochných termálnych bazénov, vykurovanie objektov v areáli termálneho kúpaliska.

Evidované IG vrty: inžiniersko-geologické, HG vrty: hydrologické (štruktúrny vrt s obyčajnou vodou (nad 200m) s artézskym prelívom, vrt s termálnou, minerálnou vodou (do 200m), pozorovací vrt. Zdroj: Mapportál ŠGÚDŠ Bratislava .

2.16 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

V riešenom území sa nachádzajú plochy, ktoré si vyžadujú zvýšenú ochranu:

- Európska sieť chránených území: Natura 2000 - Chránené vtáčie územie (Chočské vrchy SKCHVÚ050).
- Územie európskeho významu: Rieka Váh (SKUEV0253).
- Prírodná pamiatka (PP) Bešeňovské travertíny, 4. stupeň ochrany a jeho ochranné pásmo.
- Biokoridor: Nadregionálny biokoridor (Bk1n) vodný tok Váh.
- Biocentrum: Nadregionálne biocentrum (Bc1n) Chočské vrchy.
- Regionálne biocentrum (Bcr) Bešeňovské travertíny – Úložisko
- Chránené stromy: pri kaštieli - Mitošiny brest horský (Ulmus Montana) s obvodom 438cm, lipa malolistá (Tilia cordata) s obvodom 466 cm, pri materskej škole lipa malolistá (Tilia cordata) s obvodom 345cm.

2.17 VYHODNOTENIE BUDÚCEHO MOŽNÉHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÝCH POZEMKOV NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

Vyhodnotenie budúceho možného použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov je riešené na základe vyhlášky č. 508/2004 a zákona č. 220/2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia:

Kategória SKŠ	k.ú. u (ha)
orná pôda	37,3907
Vinice	0,00
záhrady	2,7771
ovocné sady	0,00
trvalé trávne porasty	295,3879
lesná pôda	9,3989
vodné plochy a toky	13,7547
zastavané plochy a areály	38,0971
ostatné plochy a nelesná drevinná vegetácia	32,8915
Spolu	429,6979

Zoznam poľnohospodárskej pôdy podľa kódu bonitovaných pôdno – ekologických jednotiek (BPEJ), ktoré sa nachádzajú v k.ú. obce Bešeňová:

Katastrálne územie	Skupina BPEJ	BPEJ 7. miest. Kód
Bešeňová	5	0806022
	6	0811002, 0862212
	7	0814061, 0814062, 0814065, 0887212, 0869412, 0967413, 0966412, 0963212, 0963412
	8	0890265, 0972443, 0967443
	9	0893673, 0892685, 0982672, 0972413, 0978462, 1079262, 1082672, 0982683

Charakteristika BPEJ v k.ú.

08 06 022 / 5sk

/FMm/ Fluvizeme typické, stredne ťažké, rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie (00 – 10), stredne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50%, v podpovrchovom horizonte 25 – 50%), stredne ťažké pôdy (hlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

08 11 002 / 6sk

/FMg/ Fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké), rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie (00 – 10), pôdy bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%) stredne ťažké pôdy (hlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

08 62 212 / 6sk

/KMm, KMm^o/ kambizeme typické a kambizeme typické kyslé na hlbokých zvetralinách slienitých vápencov, bez drobného skeletu vo vrchnej časti profilu, stredne ťažké, mierny svah (3⁰ – 7⁰), slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 5 – 25%, v podpovrchovom horizonte 10 – 25%), stredne ťažké pôdy (hlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

08 14 061 / 7sk

/FM/ Fluvizeme (typ), stredne ťažké až ľahké, plytké, rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie (00 – 10), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu do hĺbky nad 50%), ľahké pôdy (piesočnaté a hlinitopiesočnaté), mierne chladný, mierne vlhký.

08 14 062 / 7sk

/FM/ Fluvizeme (typ), stredne ťažké až ľahké, plytké, rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie (00 – 10), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu do hĺbky nad 50%), stredne ťažké (hlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

08 14 065 / 7sk

/FM/ Fluvizeme (typ), stredne ťažké až ľahké, plytké, rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie (00 – 10), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu do hĺbky nad 50%), stredne ťažké pôdy- ľahšie (piesočnatohlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

08 87 212 / 6sk

/RAM, RAK/ rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), mierny svah (3° – 7°), slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 5 – 25%, v podpovrchovom horizonte 10 – 25%), stredne ťažké pôdy (hlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

08 69 412 / 7sk

/KMm, KMm^o/ kambizeme typické a kambizeme typické kyslé na hlbokých zvetralinách slienitých vápencov, bez drobného skeletu vo vrchnej časti profilu, stredne ťažké, výrazný svah (12° – 17°), slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 5 – 25%, v podpovrchovom horizonte 10 – 25%), stredne ťažké pôdy (hlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

09 67 413 / 7sk

/KMm^o/ kambizeme typické kyslé na flyši, ťažké, výrazný svah (12° – 17°), slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 5 – 25%, v podpovrchovom horizonte 10 – 25%), ťažké pôdy (ílovitohlinité), chladný, vlhký.

09 66 412 / 7sk

/KMm^o/ kambizeme typické kyslé na flyši, stredne ťažké až ľahké, výrazný svah (12° – 17°), slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 5 – 25%, v podpovrchovom horizonte 10 – 25%), stredne ťažké pôdy (hlinité), chladný, vlhký.

09 63 212 / 7sk

/KMm, / kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké, mierny svah (3° – 7°), slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 5 – 25%, v podpovrchovom horizonte 10 – 25%), stredne ťažké pôdy (hlinité), chladný, vlhký.

09 63 412 / 7sk

/KMm/ kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké, výrazný svah (12° – 17°), slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 5 – 25%, v podpovrchovom horizonte 10 – 25%), stredne ťažké pôdy (hlinité), chladný, vlhký.

08 90 265 / 8sk

/RAM/ Rendziny typické, plytké, stredne ťažké až ľahké, mierny svah (3° – 7°), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu do hĺbky nad 50%), stredne ťažké pôdy- ľahšie (piesočnatohlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

09 72 443 / 8sk

/KMg/ Kambizeme pseudoglejové s výskytom podz. Vody v hĺbke 0,6 – 0,8 m na rôznych substrátoch stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), výrazný svah (12° – 17°), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu do hĺbky nad 50%), ťažké pôdy (ílovitohlinité), chladný, vlhký.

09 67 443 / 8sk

/KMm^o/ kambizeme typické kyslé na flyši, ťažké, výrazný svah (12° – 17°), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu do hĺbky nad 50%), ťažké pôdy (ílovitohlinité), chladný, vlhký.

08 93 673 / 9sk

/RM/ Regozeme na výrazných svahoch: 12° – 25° , stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), Zráz (nad 25°), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu do hĺbky nad 50%), ťažké pôdy (ílovitohlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

08 92 685 / 9sk

/RAM/ rendziny typické na výrazných svahoch: 12° – 25° , stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), Zráz (nad 25°), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu do hĺbky nad 50%), stredne ťažké pôdy- ľahšie (piesočnatohlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

09 82 673 / 9sk

/KM/ Kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch: $12^{\circ} - 25^{\circ}$, stredne ťažké až ťažké, Zráz (nad 25°), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu do hĺbky nad 50%), stredne ťažké pôdy (hlinité), chladný, vlhký.

09 72 413 / 9sk

/KMg/ Kambizeme pseudoglejové s výskytom podz. Vody v hĺbke 0,6 – 0,8 m na rôznych substrátoch stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), výrazný svah ($12^{\circ} - 17^{\circ}$), slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 5 – 25%, v podpovrchovom horizonte 10 – 25%), ťažké pôdy (ilovitohlinité), chladný, vlhký.

09 78 462 / 9sk

/FM/ Kambizeme (typ) plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), výrazný svah ($12^{\circ} - 17^{\circ}$), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu do hĺbky nad 50%), stredne ťažké (hlinité), chladný, vlhký.

10 79 262 / 9sk

/FM/ Kambizeme (typ) plytké na ostatných substrátoch, stredne ťažké až ľahké, mierny svah ($3^{\circ} - 7^{\circ}$), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu do hĺbky nad 50%), stredne ťažké (hlinité), veľmi chladný, vlhký.

10 82 672 / 9sk

/KM/ Kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch: $12^{\circ} - 25^{\circ}$, stredne ťažké až ťažké, Zráz (nad 25°), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu do hĺbky nad 50%), stredne ťažké (hlinité), veľmi chladný, vlhký.

09 82 683 / 9sk

/KM/ Kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch: $12^{\circ} - 25^{\circ}$, stredne ťažké až ťažké, Zráz (nad 25°).

V zmysle Nariadenia Vlády SR č. 58/2013 o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP (ďalej len „nariadenie vlády“) sú od 1.4.2013 v katastrálnom území obce Bešeňová chránené PP s týmito kódmi bonitovaných pôdno – ekologických jednotiek (ďalej len „BPEJ“):

Katastrálne územie	Skupina BPEJ	BPEJ 7. miest. Kód
Bešeňová	5	0806022
	6	0811002,0862212
	7	0814061, 0814062,0814065,0869412, 0963212

Pri spracovaní návrhu sa vychádzalo z týchto obmedzujúcich faktoroch:

- južná hranica k.ú. obce:
 - koridor vodohospodárskeho toku rieky Váh
 - Územie európskeho významu (ÚEV) Rieka Váh
- východná hranica k.ú. obce:
 - vodná nádrž Bešeňová,
 - koridor železničnej trate: multimodálny koridor *Paneurópsky koridor: V. koridor* – Južná a juhovýchodná Európa. Hlavná vetva vedie z Benátok do L'vova s vetvou Va z Bratislavy cez Žilinu – Košice – Čiernu nad Tisou do Čopu (UZ),
 - hranica k.ú. obce Vlašky, obce Potok a obce Bobrovník
- severná, severozápadná a severovýchodná hranica k.ú. obce:
 - Chránené vtáčie územie Chočské vrchy
 - registrované zosuvné územia
 - koridor VVN 110 kV vedenia V_7203, V_7204, V_7205, V_7206
 - koridor železničnej trate: multimodálny koridor *Paneurópsky koridor: V. koridor* – Južná a juhovýchodná Európa. Hlavná vetva vedie z Benátok do L'vova s vetvou Va z Bratislavy cez Žilinu – Košice – Čiernu nad Tisou do Čopu (UZ),
- západná hranica k.ú. obce.
 - hranica k.ú. obce Liptovská Teplá
 - registrované zosuvné územia
 - Prírodná pamiatka Bešeňovské travertíny

- obmedzenia v ochrannom pásme Letisko Ružomberok, k.ú. Lisková

2.17.1 Zdôvodnenie navrhovaného priestorového usporiadania a funkčného využitia územia mimo zastavané územie obce

Návrh

Návrh ÚPN-Obce Bešeňová rieši nové priestorové usporiadanie a navrhované funkčné využitie územia na základe požiadavky fyzických osôb a obce Bešeňová. ÚPN-O riešia rozvoj:

- plochy pre obytné územie,
- plochy pre rekreáciu a šport
- plochy pre občiansku vybavenosť
- plochy verejnej zelene
- plochy pre dopravné vybavenie

Zdôvodnenie navrhovaného priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce:

- Navrhovaný územný rozvoj obce mimo zastavané územie je pre obytné a rekreačné využitie.
 - Návrh predstavuje pokračovanie priestorového usporiadania a funkčného využitia obce realizovaného v 60-90-tych rokoch minulého storočia. Umožňuje optimálne dopravné napojenie navrhovaných rozvojových lokalít na jestvujúci komunikačný systém obce a na jestvujúcu infraštruktúru.
 - Prevažne celé riešené územie obce je na najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôde. Z tohto dôvodu nebolo možné navrhnuť inú plochu pre navrhované funkčné využitie, nebolo možné uvažovať s inou alternatívou riešenia - Alt.0.
 - Záber bol navrhnutý len v najnevyhnutnejšej miere tak, aby došlo k logickému zarovnaniu a doplneniu zastavaného územia bez podstatných zásahov do hospodárenia na poľnohospodárskej pôde.
- Navrhovaný územný rozvoj obce mimo zastavané územie pre plochy verejnej zelene, občianskej vybavenosti, šport a služieb pre dopravu.
 - Navrhované riešenie nadväzuje na jestvujúce plochy, čím predstavuje pokračovanie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia.
 - Umožňuje optimálne dopravné napojenie navrhovaných rozvojových lokalít na jestvujúci komunikačný systém obce a na jestvujúcu infraštruktúru.
 - Celé riešené územie obce je prevažne na najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôde. Z tohto dôvodu nebolo možné navrhnuť inú plochu pre navrhované funkčné využitie, nebolo možné uvažovať s inou alternatívou riešenia - Alt.0.
 - Záber bol navrhnutý len v najnevyhnutnejšej miere tak, aby došlo k logickému zarovnaniu a doplneniu zastavaného územia bez podstatných zásahov do hospodárenia na poľnohospodárskej pôde.
- Podľa prílohy č. 2 k nariadeniu vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy, novonavrhované lokality (záber č. 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 65, 66) sú súčasťou najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy ((BPEJ 0862212 (6); 0811002 (6); 0814062 (7); 0814065 (7); 0887212 (7)) v katastrálnom území obce Bešeňová. Z tohto dôvodu pri trvalom zábere najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy, vzniká pre investora povinnosť platenia odvodov.
- Na lokality nachádzajúce sa v intraviláne obce a lokality v extraviláne obce určené ako plochy

komunikácií, plochy pod rodinnými domami a plochy určené pre verejnoprospešné stavby sa v zmysle zákona a § 4 písm. c), d) a f) nariadenia vlády pri trvalom zábere poľnohospodárskej pôdy nevzťahuje povinnosť platenia odvodov.

2.17.1.1 Záber v zastavanom území obce.

Záber č. 16, 18, 19, 24, 25, 26, 35, 59, 66.

Urbanistický priestor sa nachádza v kat. území obce, v zastavanom území so stavom k 1.1.1990. V urbanistickom priestore je navrhnutá lokalita bytovej zástavby – rodinné domy a bytové domy. Záber sa nachádza na poľnohospodárskej pôde (orná pôda, záhrada, BPEJ 0814062 (7), 0814065 (7) a na nepoľnohospodárskych pôdach, na súkromných pozemkoch – požiadavka súkromného vlastníka.

Záber č. 14

Urbanistický priestor sa nachádza v kat. území obce, v zastavanom území so stavom k 1.1.1990. V urbanistickom priestore je navrhnutá lokalita s funkciou pre cintorín. Záber sa nachádza na poľnohospodárskej pôde trvalo trávnaté porasty BPEJ 0814062 (7), požiadavka obce.

Záber č. 15, 60, 63,

Urbanistický priestor sa nachádza v kat. území obce, v zastavanom území so stavom k 1.1.1990. V urbanistickom priestore je navrhnutá lokalita prístupová komunikácia, technická infraštruktúra.

Záber sa nachádza na poľnohospodárskej pôde trvalo trávnaté porasty BPEJ 0814062 (7) a na nepoľnohospodárskej, požiadavka obce.

Záber č. 46, 61, 62, 64, 67

Urbanistický priestor sa nachádza v kat. území obce, v zastavanom území so stavom k 1.1.1990. V urbanistickom priestore je navrhnutá lokalita s funkciou pre občiansku vybavenosť. Záber sa nachádza na nepoľnohospodárskej pôde požiadavka obce.

2.17.1.2 Záber mimo zastavaného územia obce.

Záber č. 1, 8, 11, 22, 27, 30, 32, 36, 40, 42, 44, 45, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57,

Urbanistický priestor sa nachádza v kat. území obce, mimo zastavané územie so stavom k 1.1.1990. V urbanistickom priestore je navrhnutá lokalita bytovej zástavby – rodinné domy a bytové domy. Záber sa nachádza na poľnohospodárskej pôde (orná pôda, trvalo trávnaté porasty, BPEJ 0972413 (9), 0972443 (8), 0814065 (7), 0814062 (7), 0890265 (8), 0862212 (6), 0967413 (7), na súkromných pozemkoch – požiadavka súkromného vlastníka.

Lokality č. 11, 22, 27, 30, 32, 36, 40, 42, 44, 45 sa nachádzajú na najkvalitnejšej chránenej poľnohospodárskej pôde (BPEJ 0811002 (6), 0862212 (6), 0814065 (7) v zmysle § 12 zákona č. 57/2013 o ochrane a využívaní PP a nariadenia NV SR č.58/2013 Z.z..

Záber č. 39, 43

Urbanistický priestor sa nachádza v kat. území obce, mimo zastavané územie so stavom k 1.1.1990. V urbanistickom priestore je navrhnutá lokalita s funkciou pre občiansku vybavenosť. Záber sa nachádza na poľnohospodárskej pôde trvalo trávnaté porasty BPEJ 0814062 (7), požiadavka obce.

Lokality č. 39, 43 sa nachádzajú na najkvalitnejšej chránenej poľnohospodárskej pôde (BPEJ 0814062 (7) v zmysle § 12 zákona č. 57/2013 o ochrane a využívaní PP a nariadenia NV SR č.58/2013 Z.z..

Záber č. 10, 12, 17, 31, 34, 38, 41, 48, 49, 50

Urbanistický priestor sa nachádza v kat. území obce, mimo zastavané územie so stavom k 1.1.1990. V urbanistickom priestore je navrhnutá lokalita s funkciou pre športové plochy, rekreáciu a zeleň. Záber sa nachádza na poľnohospodárskej pôde ornej a trvalo trávnaté porasty BPEJ 0814065 (7), 0811002 (6), 0887212 (7), 0893673 (9), 0869412 (7), 0814062 (7), 0890265 (8), 0967413 (7), 0893673 (9) a na nepoľnohospodárskej pôde - súkromného vlastníka a obce.

Lokality č. 10, 12, 17, 31, 34, 38, 41, sa nachádzajú na najkvalitnejšej chránenej poľnohospodárskej pôde(BPEJ 0811002 (6), 0862212 (6), 0814065(7) v zmysle § 12 zákona č. 57/2013 o ochrane a využívaní PP a nariadenia NV SR č.58/2013 Z.z..

Záber č. 2, 3, 5, 7, 9, 13, 20, 21, 23, 29, 33, 37, 47, 58, .

Urbanistický priestor sa nachádza v kat. území obce, mimo zastavané územie so stavom k 1.1.1990. V urbanistickom priestore je navrhnutá lokalita prístupová komunikácia, technická infraštruktúra.

Záber sa nachádza na poľnohospodárskej pôde orná pôda, trvalo trávnaté porasty BPEJ 0862212 (6),0972413 (9), 0890265 (8), 0890265 (8), 0814065 (7), 0811002 (6), 0887212 (7), 0893673 (9), 0869412 (7), 0814062 (7), 0967413 (7) a na nepoľnohospodárskej pôde na súkromných pozemkoch – požiadavka súkromného vlastníka a obce.

Lokality č. 5, 13, 20, 21, 23, 29, 33, 37 sa nachádzajú na najkvalitnejšej chránenej poľnohospodárskej pôde(BPEJ 0862212 (6), 0814065(7) v zmysle § 12 zákona č. 57/2013 o ochrane a využívaní PP a nariadenia NV SR č.58/2013 Z.z..

Záber č. 4, 6

Urbanistický priestor sa nachádza v kat. území obce, mimo zastavané územie so stavom k 1.1.1990. V urbanistickom priestore je navrhnutá lokalita s funkciou pre rekreačné bývanie. Záber sa nachádza na poľnohospodárskej pôde TTP BPEJ 0862212 (6), 0972443 (8) nepoľnohospodárskej pôde, na súkromných pozemkoch – požiadavka súkromného vlastníka.

Lokality č. 6 sa nachádzajú na najkvalitnejšej chránenej poľnohospodárskej pôde(BPEJ 0862212 (6), v zmysle § 12 zákona č. 57/2013 o ochrane a využívaní PP a nariadenia NV SR č.58/2013 Z.z..

2.17.2 Tabuľková príloha - bilancia predpokladaného použitia PP a LP

Bilancia predpokladaného použitia PP a LP na nepoľnohospodárske využitie - v zastavanom a mimo zastavané územie.

číslo lokality	Návrh funk. využitia	Obec kat. územie	Výmera lokality celkom (ha)	Predpokladaná výmera poľn.pôdy			užívateľ, vlastník pôdy	Hydromel. zariadenia, závlahy, odvodnenia	Etapu výstavby	Iná výmera		Výmera najkvalitnejšej poľnohospod. pôdy v k.ú. (ha)	umiestnenie
				spolu (ha)	z toho					Výmera nepoľn. pôdy (ha)	Výmera lesných pozemkov (ha)		
					BPEJ	SK							
1	RD	Bešeňová	1,3545	1,3545	0972443	8	0,0172	súkr.		2.	0,0000		mimo zast.úz.
					0972213	9	1,3373				0,0000		
2	DP	Bešeňová	0,2447	0,2447	0972213	9	0,2447	obec		2.	0,0000		mimo zast.úz.
3	DP	Bešeňová	0,1986	0,1986	0972443	8	0,1986	obec		2.	0,0000		mimo zast.úz.
4	RCH	Bešeňová	1,3742	1,3742	0972443	8	1,3742	súkr.		2.	0,0000		mimo zast.úz.
5	DP	Bešeňová	0,1110	0,1110	0862212	6	0,1110	obec		2.	0,0000	0,1110	mimo zast.úz.
6	RCH	Bešeňová	0,4371	0,4341	0862212	6	0,3676	súkr.		2.	0,0030	0,3676	mimo zast.úz.
					0967443	8	0,0665				0,0000		
7	DP	Bešeňová	0,4077	0,1909	0890265	8	0,1909	súkr.		2.	0,2168		mimo zast.úz.
8	RD	Bešeňová	0,1667	0,1667	0890265	8	0,1667	súkr.		2.	0,0000		mimo zast.úz.
9	DP	Bešeňová	0,0517	0,0517	0869412	7	0,0517	obec		2.	0,0000	0,0517	mimo zast.úz.
10	VZ	Bešeňová	3,4249	3,3600	0814065	7	3,0909	obec		2.	0,0649	3,0909	mimo zast.úz.
					0890265	8	0,2691				0,0000		
11	RD	Bešeňová	1,4219	1,4219	0814065	7	1,4219	súkr.		2.	0,0000	1,4219	mimo zast.úz.
12	ŠP	Bešeňová	0,5760	0,5760	0887212	7	0,0145	obec		1.	0,0000		mimo zast.úz.
					0811002	6	0,1389				0,0000	0,1389	
					0869412	7	0,3403				0,0000	0,3403	
					0814065	7	0,0823				0,0000	0,0823	
13	DP	Bešeňová	0,6504	0,6504	0814065	7	0,6504	obec		2.	0,0000	0,6504	mimo zast.úz.
14	CIN	Bešeňová	0,0925	0,0925	0814062	7	0,0925	obec		2.	0,0000	0,0925	zast.úz.
15	DP	Bešeňová	0,1520	0,1301	0814062	7	0,1301	obec		2.	0,0219	0,1301	zast.úz.
16	RD	Bešeňová	0,1883	0,1883	0814065	7	0,0330	súkr.		2.	0,0000	0,0172	zast.úz.
					0814062	7	0,1553				0,0000	1,3373	
17	VZ	Bešeňová	0,1759	0,1759	0814065	7	0,1759	obec		2.	0,0000	0,1759	mimo zast.úz.
18	RD	Bešeňová	0,2556	0,2556	0814065	7	0,0564	súkr.		2.	0,0000	0,0172	zast.úz.
					0814062	7	0,1992				0,0000	1,3373	
19	RD	Bešeňová	0,2051	0,2051	0814062	7	0,2051	súkr.		2.	0,0000	0,2051	zast.úz.

20	DP	Bešeňová	1,7308	1,3976	0814065	7	1,3976	obec		2.		0,3332	1,3976	mimo zast.úz.
21	DP	Bešeňová	0,1394	0,1394	0814065	7	0,1394	obec		2.		0,0000	0,1394	mimo zast.úz.
22	OV+BD	Bešeňová	0,7678	0,7678	0814065	7	0,7678	obec		2.		0,0000	0,7678	mimo zast.úz.
23	DP	Bešeňová	1,2788	1,2688	0814065	7	1,2688	obec		2.		0,0100	1,2688	mimo zast.úz.
24	RD	Bešeňová	0,4046	0,4046	0814062	7	0,4046	súkr.		2.		0,0000	0,4046	zast.úz.
25	RD	Bešeňová	0,5036	0,4804	0814062	7	0,4804	súkr.		2.		0,0232	0,4804	zast.úz.
26	RD	Bešeňová	1,3273	0,9622	0814062	7	0,8944	súkr.		2.		0,3651	0,8944	zast.úz.
					0814062	7	0,0678					0,0000	0,0678	
27	RD	Bešeňová	2,0647	2,0647	0814065	7	2,0647	súkr.		2.		0,0000	2,0647	mimo zast.úz.
28	RCH	Bešeňová	1,8570	1,8570	0890265	8	1,2198	obec		2.		0,0000		mimo zast.úz.
					0814065	7	0,6372					0,0000	0,6372	
29	DP	Bešeňová	0,5066	0,2059	0862212	6	0,0521	súkr.		2.		0,3007	0,0521	mimo zast.úz.
					0967413	7	0,1538					0,0000		
30	RD	Bešeňová	2,4521	2,4521	0890265	8	1,0784	súkr.		2.		0,0000		mimo zast.úz.
					0862212	6	0,3374					0,0000	0,3374	
					0967413	7	1,0363					0,0000	1,0363	
31	VZ	Bešeňová	0,9876	0,9876	0890265	8	0,6085	súkr.		2.		0,0000		mimo zast.úz.
					0814065	7	0,3791					0,0000	0,3791	
32	RD	Bešeňová	6,2182	5,5848	0814065	7	5,5848	súkr.		2.		0,6334	5,5848	mimo zast.úz.
33	DP	Bešeňová	0,6701	0,3716	0814065	7	0,3716	obec		2.		0,2985	0,3716	mimo zast.úz.
34	VZ	Bešeňová	0,3458	0,3458	0814065	7	0,3458	obec		2.		0,0000	0,3458	mimo zast.úz.
35	RD	Bešeňová	0,6185	0,6185	0814062	7	0,6185	súkr.		2.		0,0000	0,6185	zast.úz.
36	BD	Bešeňová	0,3470	0,3470	0814062	7	0,3470	obec		2.		0,0000	0,3470	mimo zast.úz.
37	DP	Bešeňová	0,3572	0,1300	0814062	7	0,1300	obec		2.		0,2272	0,1300	mimo zast.úz.
38	VZ	Bešeňová	0,4339	0,4339	0814062	7	0,4339	obec		2.		0,0000	0,4339	mimo zast.úz.
39	OV	Bešeňová	0,3840	0,3840	0814062	7	0,3840	obec		2.		0,0000	0,3840	mimo zast.úz.
40	RD	Bešeňová	0,1190	0,1190	0814062	7	0,1190	súkr.		2.		0,0000	0,1190	mimo zast.úz.
41	VZ	Bešeňová	0,0786	0,0786	0814062	7	0,0786	obec		2.		0,0000	0,0786	mimo zast.úz.
42	RD	Bešeňová	0,7163	0,3825	0814062	7	0,3825	súkr.		2.		0,3338	0,3825	mimo zast.úz.
43	OV	Bešeňová	0,6913	0,6114	0814062	7	0,6114	obec		2.		0,0799	0,6114	mimo zast.úz.
44	RD	Bešeňová	0,5193	0,4253	0814062	7	0,4253	súkr.		2.		0,0940	0,4253	mimo zast.úz.
45	RD	Bešeňová	0,8728	0,7831	0814062	7	0,7831	súkr.		2.		0,0897	0,7831	mimo zast.úz.

46	OV	Bešeňová	0,1161					obec		1.		0,1161		zast.úz.
47	DP	Bešeňová	0,0412					obec		2.		0,0412		mimo zast.úz.
48	ŠP	Bešeňová	0,4437					obec		2.		0,4437		mimo zast.úz.
49	ŠP	Bešeňová	1,5373	1,1992	0887212	7	1,1896	súkr.		1.		0,3381		mimo zast.úz.
					0811002	6	0,0096					0,0000	0,0096	
50	VZ	Bešeňová	1,8087	1,7821	0814065	7	1,0583	súkr.		2.		0,0266	1,0583	mimo zast.úz.
					0890265	8	0,2691					0,0000		
					0869412	7	0,0091					0,0000		
					0887212	7	0,4326					0,0000		
					0811002	6	0,0130					0,0000	0,013	
51	RD	Bešeňová	1,6458	1,6458	0814065	7	1,6458	súkr.		2.		0,0000	1,6458	mimo zast.úz.
52	RD	Bešeňová	1,7100	1,7100	0814065	7	1,7100	súkr.		2.		0,0000	1,7100	mimo zast.úz.
53	RD	Bešeňová	0,7250	0,7250	0814065	7	0,7250	súkr.		2.		0,0000	0,7250	mimo zast.úz.
54	RD	Bešeňová	0,6139	0,6139	0814065	7	0,6139	súkr.		2.		0,0000	0,6139	mimo zast.úz.
55	RD	Bešeňová	0,5796	0,5796	0814065	7	0,5796	súkr.		2.		0,0000	0,5796	mimo zast.úz.
56	RD	Bešeňová	0,4303	0,4303	0814065	7	0,4303	súkr.		2.		0,0000	0,4303	mimo zast.úz.
57	RD	Bešeňová	0,9284	0,9284	0814065	7	0,9284	súkr.		2.		0,0000	0,9284	mimo zast.úz.
58	DP	Bešeňová	1,3138	1,3138	0814065	7	1,3138	súkr.		2.		0,0000	1,3138	mimo zast.úz.
59	RD	Bešeňová	0,3342					obec		1.		0,3342		zast.úz.
60	DP	Bešeňová	0,1343					obec		1.		0,1343		zast.úz.
61	OV	Bešeňová	0,0343					obec		1.		0,0343		zast.úz.
62	OV	Bešeňová	0,1195					obec		1.		0,1195		zast.úz.
63	DP	Bešeňová	0,4127					obec		1.		0,4127		zast.úz.
64	OV	Bešeňová	1,4897					obec		1.		1,4897		zast.úz.
65	VZ	Bešeňová	0,0433	0,0433	0814062	7	0,0433	obec		1.		0,0000	0,0433	zast.úz.
66	OV+BD	Bešeňová	0,4719	0,4719	0814062	7	0,4719	súkr.		2.		0,0000	0,4719	mimo zast.úz.
67	OV	Bešeňová	0,0831					obec		1.		0,0831		zast.úz.
			52,8979	46,2291			46,2291		0,0000		0,0000	6,6688	39,6536	
					RD - Rodinný dom									
					DP - Komunikácie, parkoviská, technická vybavenosť									
					BD - Bytový dom									
					VZ - Verejná zeleň									
					RCH - Rekreačné bývanie									
					ŠP - Šport a rekreácia									
					OV - občianska vybavenosť									
					lokality navrhované mimo súčasne zastavané územie obce									
					lokality navrhované v zastavanom území obce									
					lokality navrhované na najkvalitnejšej pôde									

Bilancia predpokladaného použitia PP a LP na nepoľnohospodárske využitie	
Rekapitulácia:	tab.č.2
Bešeňová	Spolu (ha)
Výmera celkom	52,8979
z toho: PP	46,2291
z toho:	
orna pôda	32,4686
záhrady	0,6790
TTP	13,0815
nepoľnohospodárska pôda	6,6688
z toho pôda - hydromeliorácie, odvodnenia, závlahy	0,0000
z toho:najkvalitnejšia poľnohospod. pôda	39,6536
Rekapitulácia lesných pozemkov:	
	Spolu (ha)
Celkový záber LP:	0,0000

2.18 NÁVRH NA OBSTARANIE ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV, ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE A INEJ DOKUMENTÁCIE PRE ČASŤ RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Pre stanovenie podrobnejších zásad a regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania pozemkov, umiestnenia stavieb na pozemkoch a zastavovacích podmienok jednotlivých stavebných pozemkov navrhuje sa zabezpečiť vypracovanie územného plánu zóny, resp. územnoplánovacích podkladov a inej dokumentácie pre tieto časti riešeného územia: navrhovaná revitalizácia centrálneho priestoru obce, športové areály a areál Aquaparku Bešeňová.

Navrhnutá podrobnejšia dokumentácia bude vypracovaná v poradí podľa lokalizácie rozvojových zámerov obcí. Pre dosiahnutie požadovanej presnosti výstupov z vyššie uvedenej dokumentácie je potrebné zabezpečiť aktuálny geometrický plán, zameranie inžinierskych sietí a výškopis územia obytných súborov v príslušnej mierke.

2.19 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Územný plán je výsledkom komplexného zhodnotenia riešeného územia. Je priemetom všetkých záujmov a vzťahov. Návrh územného plánu obsahuje urbanistickú koncepciu, ktorá označuje spoločnú myšlienku a zámer ako usporiadať dedinu a stavať v nej tak, aby to nebolo len účelné ale aj pekné. Urbanistická koncepcia určila jednotný zámer zástavby, vymedzila ťažiská či centrum obce. Urbanistická koncepcia nemá na mysli len individuálne záujmy stavebníkov domov, ale sa zamerala na spoločné vybavenie obce.

Územný plán má pripravenú koncepciu spoločensko-kultúrneho významu, určuje kde, čo a ako stavať s predvídavosťou potrieb budúcnosti. Nebudú to len nové stavebné pozemky pre rodinné domy, budú to hlavne pozemky pre stavby zabezpečujúce novú prosperitu a spoločenský život obce. Návrh ÚPN O vymedzil územie s týmto poslaním, očakáva od občanov pochopenie pre stavby verejného záujmu.

Navrhovaný rozvoj znamená nárast stavu obyvateľov, to ale nevyvolá také územno-technické

dôsledky, ktoré by znamenali zvýšené nároky na nadradený systém technickej infraštruktúry.

Environmentálne hodnotenie

Územný plán akceptuje limity a obmedzenia vyplývajúce z ochrany prírody. Návrh ÚPN-O rieši ďalší rozvoj obce s minimálnym zásahom do prírodného prostredia.

Územno - technické dôsledky

ÚPN Obce hodnotí a rieši rozvoj technickej vybavenosti celej obce. Navrhuje spôsob zásobovania vodou, elektrickou energiou, odkanalizovanie a odvedenie splaškovej kanalizácie do ČOV v obci Liptovská Teplá. Úpravou šírkových pomerov miestnych komunikácií a dobudovaním chodníkov a zastavovacích pruhov AD a parkovísk pri zariadeniach občianskej vybavenosti.

Kontinuita s minulosťou

Z hľadiska štruktúry osídlenia patrí obec do druhej veľkostnej skupiny (501-1000obyv.) obcí v Žilinskom kraji. Nachádza sa v suburbálnom pásme mesta Ružomberok a Liptovský Mikuláš. Je typickým vidieckym sídlom v zázemí mesta Ružomberku, ktoré pre osídlenie vo svojom okolí saturuje potreby vyššieho občianskeho vybavenia a poskytuje aj pracovné príležitosti. Väzby obce na mesto Ružomberok a Liptovský Mikuláš sú podporené komunikačným prepojením po diaľnici D1, ceste tr.II a ceste tr. III. V súlade so záväznými výstupmi ÚPN – VÚC Žilinského kraja je potrebné posilňovať väzby medzi mestom a jeho vidieckym zázemím a vytvárať rovnocenné kultúrne a sociálne prostredie, pričom treba zachovať vidiecky charakter osídlenia a ráz krajiny s prírodnými a urbanistickými špecifikami. V týchto intenciách je potrebné v Územnom pláne obce riešiť ďalší rozvoj obce.

Regionálna architektúra

Na území obce prevládajú trvalé trávnaté porasty, ktorej rozloha je 295,3879 ha čo predstavuje 68,74 % z celkovej výmery 429,6979 ha katastra obce. Urbanizácia obce prebiehala pozdĺž hlavnej komunikácii s rozširovaním zástavby smerom východ - západ. Pre priestorovú štruktúru je charakteristická jednopodlažná, miestami dvojpodlažná zástavba rodinných domov postavených prevažne v povojnovom období. Vo východnej časti obce sa nachádza rozsiahly areál Aquapar Bešeňová. Zastavané územie je narušené cestou železničnou traťou, diaľnicou D1, cestou tr.II a cestou tr. III..

Dominantou obce sú:

- Kaštieľ s areálom - kaštieľ Mitošiny z 1. polovice 17. storočia. (e. č. ÚZPF 306/1)
- Kaštieľ s areálom - Park pri kaštieli Mitošiny (e. č. ÚZPF 306/2).
- Kaštieľ s areálom - sýpka pri kaštieli Mitošiny (e. č. ÚZPF 306/3).
- Kaštieľ s areálom - oplotenie kaštieľa Mitošiny (e. č. ÚZPF 306/4).

Významné charakteristiky (priestorové a funkčné dominanty) v obci:

- Rímskokatolícky kostol zasvätený Najsvätejšej Trojici
- Obecný úrad
- Dom smútku
- Domy, ktoré charakterizujú typickú ľudovú architektúru obce z konca minulého a začiatku tohto storočia. Sú to domy so súpisným číslom 97,88,12.

Z hľadiska širších väzieb je pre obec špecifické, že sa nachádza v suburbálnom pásme okresného mesta Ružomberok v turisticky zaujímavom prírodnom prostredí vodného toku Váh a vodnej nádrži Bešeňová.

Záver

Obec po eliminácii negatívnych vplyvov má potenciú životaschopného organizmu. Prvoradými sú pracovné príležitosti, tieto vo výhľade zabezpečuje dostupný priemysel v okresnom meste

Ružomberok a Liptovský Mikuláš.

V širších súvislostiach je významným faktorom rozvoja sídelného útvaru stav životného prostredia. Budúcnosť obce je závislá na čistote ovzdušia ako dôležitom ukazovateli stavu zdravého životného prostredia.

Budúcnosť obce je možné spájať s vidieckou turistikou a cestovným ruchom.

Návrh ÚPN-O výrazne stavia územný rozvoj obce na ochrane a využití potenciálu krajiny. Ekostabilizačný systém je pilierom budúcnosti obce.

3. ZÁVÄZNÁ ČASŤ

Pri riadení funkčného využitia, priestorového usporiadania a rozvoja obce, dodržať tieto záväzné regulatívy:

3.1 ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA NA FUNKČNÉ A PRIESTOROVO HOMOGÉNNE JEDNOTKY

3.1.1 Pri urbanistickom, priestorovom a kompozičnom usporiadaní obce dodržať tieto zásady:

- 3.1.1.1 Priestorové a funkčné usporiadanie obce riadiť v súlade so schválenou nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou. Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja v znení neskorších zmien a doplnkov a jej záväznými regulatívi, ktoré majú dopad na katastrálne územie obce.
- 3.1.1.2 V záujme dodržania merítka a charakteru zástavby obce nepripustiť výstavbu budov s nadmerným stavebným objemom s viac ako dvomi nadzemnými podlažiami a využitím podkrovia, u budov občianskeho vybavenia s štyrmi nadzemnými podlažiami.
- 3.1.1.3 Vývoj funkčného členenia územia obcí riadiť podľa výkresu „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia obce a navrhovaných rozvojových plôch, s riešením dopravy a s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami stavieb “ (č.3).
- 3.1.1.4 Skvalitňovať plochy verejnej zelene na plochách podľa výkresu „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia obce a navrhovaných rozvojových plôch, s riešením dopravy a s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami stavieb “ (č.3).

3.1.2 Funkčné plochy záväzné na území

- 3.1.2.1 Vymedzenom hranicou zastavaného územia sú záväzné podľa funkcií uvedených vo výkrese „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia obce a navrhovaných rozvojových plôch, s riešením dopravy a s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami stavieb “ (č.3).
- 3.1.2.2 Mimo hraníc zastavaného územia obce sú záväzné podľa funkcií uvedených vo výkrese "Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia katastrálneho územia obce s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“ (č.2) a vo výkrese „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia obce a navrhovaných

rozvojových plôch, s riešením dopravy a s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami stavieb “ (č.3).

3.2 URČENIE PRÍSTUPNÝCH, OBMEDZUJÚCICH A VYLUČUJÚCICH PODMIENOK VYUŽITIA PLOCH A INTENZITY ICH VYUŽÍVANIA

3.2.1 Zoznam regulatívov

- R1 Centrálny priestor obce
- R2 Plochy občianskej vybavenosti
- R3 Plochy polyfunkčnej zástavby- občianska vybavenosť a bývanie
- R4 Plochy pre obytné územie -zmiešané plochy rodinných domov s možnosťou aj prechodného ubytovania
- R5 Plochy pre obytné územie - bytové domy
- R6 Plochy rekreácie a cestovného ruchu
- R7 Plochy športu a športovej vybavenosti
- R8 Plochy verejnej zelene a parkov
- R9 Plochy technickej a obslužnej vybavenosti
- R10 Plochy výroby, skladového a odpadového hospodárstva
- R11 Plochy poľnohospodárskej výroby
- R12 Neurbanizovaná krajina - poľnohospodárska krajina
- R13 Neurbanizovaná krajina - lesné hospodárstvo

Vysvetlivky v grafike:PU-prechodné ubytovanie v súkromí v izbách v rodinných domov, H - hotel; PE - penzión; RCH - rekreačná chata; P - parkoviská; VH - vodné hospodárstvo; EZ - energetické zariadenia

3.2.2 Centrálny priestor obce (R1)

Za centrálny priestor obce možno považovať (hranica znázornená vo výkrese č.3):

- ❖ Územie,ktoré zahŕňa najstaršiu zástavbu obce a to územie pri obecnom úrade, kostole, supermarkete COOP,vrátane plôch verejnej zelene,peších komunikácií a námestia,obslužných automailových komunikácií vrátane prislúchajúcich plôch a technickej infraštruktúry.Územie je v prevažnej miere určené pre umiestnenie objektov občianskeho vybavenia a novú polyfunkčnú zástavbu obchodov,administratívy,nevýrobných služieb v kombinácii s bývaním a ubytovaním.
- ❖ Zabezpečiť primerané funkčné využitie urbanistických súborov s vhodným technickým vybavením - z územia vylúčiť akúkoľvek prevádzku, ktorá by svojím charakterom znehodnocovala prostredie centrálného priestoru, v tomto území lokalizovať zásadne prevádzky nenáročné na dopravné zásobovanie a na rozsiahle skladovacie priestory.
- ❖ Pre dané územie je nutné vypracovať podrobnejšiu urbanistickú štúdiu.
- ❖ *Prípustné sú:*
 - Plochy sadovnícky upravenej zelene určené verejnosti.
 - Parky,vodné plochy,picie fontánky.
 - Nekryté alebo polokryté reprezentačné priestory.
 - Priestory pre verejné vystúpenia.
 - Promenáda,kolonáda.
 - Mobiliár(lavičky,stĺpy verejného osvetlenia,odpadkové koše,vitríny,stojany na

bycikle, ochranné mreže stromov).

- Zámková dlažba, betónová dlažba, čadičové kocky.

❖ *Nepripustné sú:*

- Chov úžitkových zvierat.
- Výroba.
- Ostatné funkcie, ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.

3.2.3 Funkčné plochy občianskej vybavenosti (R2)

Hlavné funkčné využitie: - pre umiestnenie komerčnej a nekomerčnej občianskej vybavenosti miestneho významu. Súčasťou sú stavby dopravného a technického vybavenia slúžiace základnej funkcii, verejná zeleň, drobné účelové stavby, drobná architektúra. Parkovanie musí byť zabezpečené na pozemku prevádzkovateľa, alebo na vyhradených parkoviskách na verejných komunikáciách. Zastavanosť pozemku stavbami max. 50%.

Výšková hladina max. 2. nadzemné podlažia alebo 1. nadzemné podlažia a podkrovie.

❖ *Prípustné sú:*

- Obchody, služby, cirkevné, výchovné a kultúrne zariadenia.
- Zariadenia pre verejnú správu, administratívne a správne zariadenia.
- Služby v oblasti cestovného ruchu - verejné stravovanie, reštaurácie, obchody.
- Bowling, biliard, turistické prístrešky (aj uzavreté), mobiliár drobnej architektúry všetkých druhov.
- V lokalite Roviny – Centrálny priestor max. 4 nadzemné podlažia alebo 3 nadzemné podlažia a podkrovie.
- Zdravotnícke zariadenia a zariadenia sociálnej starostlivosti.
- Stravovacie a ubytovacie zariadenia (penzióny).
- Školské zariadenia.

❖ *Výnimočne prípustné sú:*

- Byty v nebytových domoch, pohotovostné byty a ubytovne.
- Nerušivé remeselnícke zariadenia.

❖ *Podmienky prevádzkovania uvedených činností:*

- Odstavné plochy musia byť riešené na pozemku prevádzkovateľa služieb.
- S hlavnou funkciou súvisiaca technická a obslužná vybavenosť.
- Verejné a vyhradené parkoviská pre osobné automobily.
- Uvedené služby nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod.).

❖ *Nepripustné sú:*

- Chov úžitkových zvierat.
- Výroba.
- Ostatné funkcie, ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.

3.2.4 Funkčné plochy polyfunkčnej zástavby - občianska vybavenosť a bývanie (R3)

Hlavné funkčné využitie: pre umiestnenie komerčnej a nekomerčnej občianskej vybavenosti miestneho významu a bývanie. Súčasťou sú stavby dopravného a technického vybavenia slúžiace základnej funkcii, verejná zeleň, drobné účelové stavby, drobná architektúra. Parkovanie musí byť zabezpečené na pozemku prevádzkovateľa, alebo na vyhradených parkoviskách na verejných

komunikáciách. Zastavanosť pozemku stavbami max.60%. Výšková hladina max.4 nadzemné podlažia alebo 3 nadzemné podlažie a podkrovie.

❖ *Prípustné sú:*

- Pre obsluhu územia slúžiace obchody, služby, administratívne a správne zariadenia.
- Stravovacie zariadenia a športové zariadenia.
- Polyfunkčné obytné budovy do výšky max. 4 nadzemných podlaží alebo 3 nadzemné podlažie a podkrovie.
- Ubytovne na prechodné ubytovanie.
- Služby v oblasti cestovného ruchu.
- Parkoviská pre osobné automobily.
- S hlavnou funkciou súvisiaca technická a obslužná vybavenosť.
- Market, obchodné domy, kino, výstavníky a tržnice.

❖ *Výnimočne prípustné sú:*

- Nerušivé remeselnícke zariadenia.

❖ *Podmienky prevádzkovania uvedených činností:*

- Odstavné plochy musia byť riešené na pozemku prevádzkovateľa služieb.
- Uvedené služby nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a iné).

❖ *Nepripustné sú:*

- Skladové zariadenia. Zariadenia na spracovanie a výkup poľnohospodárskej produkcie.
- Servisy, garáže mechanizmov.
- Hygienicky závadná výroba.

❖ *Obmedzujúce podmienky:*

- Pri kaštieli – Mitošiny sa nachádza chránený strom brest horský (Ulmus Montana) s obvodom 438cm, nezasahovať do jeho ochranného pásma.

3.2.5 Funkčné plochy pre obytné územie- zmiešané plochy rodinných domov s možnosťou aj prechodného ubytovania (R4)

Hlavné funkčné využitie: hlavná funkcia je bývanie v rodinných domoch, v nízkopodlažnej zástavbe. Zastavanosť pozemku stavbami na bývanie max. 40% . Do zastavanosti sa započítavajú všetky objekty, vrátane drobných stavieb, započítavajú sa spevnené plochy a terasy. Výšková hladina max.2 nadzemné podlažia alebo 1 nadzemné podlažie a podkrovie.

❖ *Prípustné sú:*

- Rodinné domy, s maximálnym počtom 2 b.j.
- Bytový fond využívať a zachovať na chalupárstvo a vidiecky turizmus, prechodné ubytovanie.
- Pre obsluhu územia slúžiace športové zariadenia – bazén, malé ihriská a i..
- Doplnková funkcia (záhradné domky, menšie ihriská a vodné plochy, drobné hospodárske objekty) – umiestňovať prednostne v zadných častiach parciel.
- Garáže alebo odstavné plochy pre osobné automobily na pozemkoch rodinných domov.

❖ *Výnimočne prípustné sú:*

- Rodinné domy s drobnochovom hospodárskych zvierat.
- Menšie maloobchodné a stravovacie zariadenia, zariadenia osobných služieb a malé

- nerušivé živnostenské prevádzky slúžiace najmä na obsluhu tohto územia.
 - Súkromné zdravotnícke zariadenia a zariadenia sociálnej starostlivosti.
 - Malé ubytovacie zariadenia, rekreačné bývanie, prechodné ubytovanie a s ním spojené služby (bytovanie s izbami po 2-4 lôžkach), vidiecky turizmus, chalupárstvo, max. 2 nadzemné podlažia, alebo 1 nadzemné podlažie a podkrovie.
 - Sklady a garáže slúžiace pre samostatne hospodáriacich roľníkov (SHR).
- ❖ *Podmienky prevádzkovania činnosti špecifikovaných vo výnimočne prípustných funkciách:*
- Pri rodinných domov je potrebné zabezpečiť min. 2 státa v zmysle STN 736110/Z1.
 - Pri zriaďovaní služieb odstavné plochy musia byť riešené na danom pozemku v zmysle STN 736110/Z1
 - Uvedené služby nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod. a ani priamo alebo nepriamo obmedzovať využitie susedných pozemkov, ktoré sú určené na bývanie.
- ❖ *Nepripustné sú:*
- Servisy, garáže mechanizmov pre nákladné autá.
 - Hygienicky závadná výroba.
 - Veľkokapacitné objekty.
 - Chov dobytku vo veľkom rozsahu (nad 15 ks chovaných zvierat).
- ❖ *Obmedzujúce podmienky:*
- Výstavbu rodinného domu v bezprostrednej blízkosti vodných tokoch výškovo osadiť min. 0,5 m nad terén - nad hladinu Q_{100} a ponechať manipulačný pás o šírke min. 5 m pre účely údržby.
 - Výstavbu rodinného domu alebo zariadenia na prechodné ubytovanie situovať mimo brehového porastu vodného toku, pričom je potrebné od brehovej čiary po oboch stranách toku zachovať minimálne 5m široké ochranné pásmo bez zásahov.
 - Výstavbu rodinných domov pozdĺž cesty II. a III. triedy, pri cintoríne a el. VN elektrického vedení realizovať mimo ochranného pásma.
 - Nepovoľovať žiadne stavby v ochrannom pásme 50m od hranice pohrebiska (cintorína).
 - Pri vytváraní nových ulíc pre rodinné domy (RD) navrhujeme šírku verejného priestoru (*priestor medzi dvoma uličnými čarami*), ktorý slúži pre umiestnenie účelovej komunikácie, jednostranného chodníka pre peších a technickej infraštruktúry min. 9 m (*t.j. min. 5,5 m pre účelovú komunikáciu, min. 1,5 m chodník, min. 2m koridor pre umiestnenie technickej infraštruktúry*). Účelová komunikácia musí byť s pojazdovou plochou zo živice, cestného betónu, cestného panelu alebo betónovej dlažby.
 - Nová výstavba rodinných domov v prielukách je podmienená priamym prístupom k stavbe z verejne prístupnej komunikácie. Výstavbu rodinného domu nemožno povoliť, ak nie je priamy prístup k stavbe z verejnej dvojpruhovej cesty alebo miestnej komunikácie.

3.2.6 Funkčné plochy pre obytné územie – bytové domy (R5)

Hlavné funkčné využitie: hlavná funkcia je bývanie v bytových domoch. Zastavanosť pozemku stavbami max. 60%. Výšková hladina max. 4 nadzemné podlažia alebo 3 nadzemné podlažie a podkrovie.

- ❖ *Pripustné sú:*

- Obytné budovy do výšky max. 4 nadzemné podlažia alebo 3 nadzemné podlažie a podkrovie.
 - Pre obsluhu územia slúžiace obchody, služby, stravovacie zariadenia a športové zariadenia.
 - Zariadenia pre kultúrne, sociálne a zdravotné účely.
- ❖ *Výnimočne prípustné sú:*
- Boxové garáže a parkoviská pre osobné automobily.
 - Maloobchodné a stravovacie zariadenia, zariadenia osobných služieb a malé nerušivé živnostenské prevádzky slúžiace najmä na obsluhu tohto územia.
 - Nerušivé remeselnícke prevádzky.
 - Zariadenia pre verejnú správu.
- ❖ *Podmienky prevádzkovania uvedených činností:*
- Odstavné plochy musia byť riešené na pozemku prevádzkovateľa služieb.
 - Uvedené služby nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod..
- ❖ *Nepřípustné sú:*
- Skladové zariadenia, zariadenia na spracovanie a výkup poľnohospodárskej produkcie.
 - Výroba, servisy, garáže mechanizmov.
 - Ostatné funkcie, ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.

3.2.7 Funkčné plochy rekreácie a cestovného ruchu (R6)

3.2.7.1 Funkčné plochy – rekreačné chaty (R6 – RCH)

Funkčné využitie: hlavná funkcia je prechodné bývanie v rekreačných domoch, chatách a apartmánový dom. Zastavanosť pozemku stavbami max. 50% vrátane všetkých spevnených ploch, objektov, prístreškov, altánkov. Výšková hladina max.2 nadzemné podlažia alebo 1 nadzemné podlažie a podkrovie.

- ❖ *Prípustné sú:*
- Rekreačné domy, chaty s maximálnym počtom 4-10 lôžok/ 1 chatu.
 - Ubytovanie v apartmánovom dome s max. počtom 2,5-4 lôžok/ 1 apart.
 - Pre obsluhu územia slúžiace športové zariadenia (doplnková funkcia - menšie ihriská a vodné plochy).
 - Zeleň - prirodzené spoločenstva flóry a fauny so stabilizačnou funkciou, s nevyhnutnými rekultivačnými zásahmi.
 - Zeleň parková nízka, stredná, vysoká, vodné prvky, výtvarno-architektonické diela.
 - Priestor medzi uličnou čiarou a stavebnou čiarou sa neoddeľuje oplotením. Ohraničenie pozemku je vegetačným oplotením z miestne vhodnej flóry do výšky max. 1,0m.
- ❖ *Výnimočne prípustné sú:*
- Maloobchodné a stravovacie zariadenia, zariadenia osobných služieb a malé nerušivé živnostenské prevádzky slúžiace najmä na obsluhu tohto územia.
- ❖ *Podmienky prevádzkovania uvedených činností:*
- Odstavné plochy musia byť riešené na pozemku prevádzkovateľa služieb.
 - Uvedené služby nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie,

zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod..

❖ *Nepripustné sú:*

- Všetky druhy funkcií s negatívnym vplyvom na životné a spoločenské prostredie a funkcie nezlučiteľné s funkciou zelene.
- Oplocovanie pozemkov umelým plotom (plech, pletivo).
- Skladové zariadenia, zariadenia na spracovanie a výkup poľnohospodárskej produkcie.
- Výroba, servis, garáže mechanizmov.
- Ostatné funkcie, ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.

❖ *Obmedzujúce podmienky:*

- Výstavba rekreačných zariadení:
- Obmedzenia v OP cesty tr.II, tr. III.,
- Obmedzenia v OP vzdušného VN elektrického vedenia,
- Obmedzenia pri vodných tokoch.

3.2.7.2 Funkčné plochy - hotely, penzióny (R6-H), (R6-P)

Funkčné využitie: hlavná funkcia je prechodné bývanie v hoteloch, penziónoch. Zastavanosť pozemku stavbami max. 80%. Výšková hladina max.8 nadzemné podlažia alebo 7 nadzemné podlažie a podkrovie.

❖ *Pripustné sú:*

- Ubytovanie v hoteloch s max. počtom od 51 do 500 lôžok / 1 hotel.
- Ubytovanie v penziónoch s max. počtom od 50 do 60 lôžok / 1 penzión.
- Pre obsluhu územia slúžiace športové zariadenia (doplňková funkcia - športové a vodné plochy).
- Zeleň - prirodzené spoločenstva flóry a fauny so stabilizačnou funkciou, s nevyhnutnými rekultivačnými zásahmi.
- Zeleň parková nízka, stredná, vysoká, vodné prvky, výtvarno-architektonické diela.

❖ *Výnimočne prípustné sú:*

- Maloobchodné a stravovacie zariadenia, zariadenia osobných služieb a malé nerušivé živnostenské prevádzky slúžiace najmä na obsluhu tohto územia.

❖ *Podmienky prevádzkovania uvedených činností:*

- Odstavné plochy musia byť riešené na pozemku prevádzkovateľa služieb v zmysle STN.
- Uvedené služby nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod..

❖ *Nepripustné sú:*

- Všetky druhy funkcií s negatívnym vplyvom na životné a spoločenské prostredie a funkcie nezlučiteľné s funkciou zelene.
- Oplocovanie pozemkov umelým plotom (plech, pletivo).
- Skladové zariadenia, zariadenia na spracovanie a výkup poľnohospodárskej produkcie.
- Výroba, servis, garáže mechanizmov.
- Ostatné funkcie, ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.

3.2.8 Funkčné plochy športu a športovej vybavenosti (R7)

Hlavné funkčné využitie: Umiestnenie otvorených športových plôch. Pre navrhované lokality lokalizované za oblúkom železničnej trate smerom na Potok pod cyklistickým chodníkom

navrhujeme plochy pre dynamický šport, voľný rozptýl ľudí v priestore prostredníctvom neinvazívneho pešieho pohybu alebo behu, lavičky, piknikové plochy, kolky. Na ploche môžu byť stavby dopravného a technického vybavenia slúžiace základnej funkcii, drobné účelové stavby. Zastavanosť pozemku stavbami na bývanie max. 50% . Do zastavanosti sa započítavajú všetky objekty, vrátane drobných stavieb, nezapočítavajú sa spevnené plochy a terasy. Výšková hladina max. 2 nadzemné podlažia alebo 1 nadzemné podlažie a podkrovie.

❖ *Prípustné sú:*

- Funkčné plochy rekreácie, turizmu, cestovného ruchu a športu sú určené ako:
 - o plochy športu – na umiestnenie športových plôch, futbalové a multifunkčné ihrisko, detské ihriská a fitnes ihriská, objekty určené pre šport,
 - o vodné plochy, bazény a iné vodné atrakcie,
- Tribúna pre návštevníkov.
- Šatne a hygienické vybavenie.
- Umiestnenie súvisiacich zariadení charakteru rekreácie, ako aj dopravnej vybavenosti (pešie a cyklistické komunikácie, spevnené plochy a parkoviská, drobná architektúra) a technickej vybavenosti.

❖ *Výnimočne prípustné sú:*

- Komerčné aktivity: príležitostné stravovacie a obchodné zariadenia.
- Ubytovacie zariadenia.

❖ *Nepripustné sú:*

- Ostatné funkcie, ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.

3.2.9 Funkčné plochy verejnej zelene a parkov (R8)

Hlavné funkčné využitie: - estetická, rekreačná, ekologická, doprovodná. Sú to plochy sídelnej zelene – plochy verejne prístupné. Slúžia pre zachovanie ekologickej stability obytného prostredia, pre oddych a rekreáciu obyvateľov. Tvoria ju verejné priestranstvá, ktoré sú doplnené zeleňou vrátane odpočinkových plôch, chodníkov, uličnej zelene a alejí. Môžu sa tu umiestňovať prvky drobnej architektúry, menších vodných plôch, detské ihriská, pešie komunikácie a p..

❖ *Prípustné sú:*

- Pešie chodníky, cyklistické komunikácie a technická infraštruktúra.
- Drobná architektúra.

❖ *Nepripustné sú:*

- Vysádzať nevhodné druhy (inváznych) drevín.
- Nie sú prípustné žiadne stavebné objekty s výnimkou chodníkov, cyklochodníkov, detských ihrísk, lavičiek a iného doplnkového mobiliáru.
- Ostatné funkcie, ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.

❖ *Obmedzujúce podmienky:*

- Do navrhovaného pásu izolačnej zelene medzi lokalitou Roviny a železničnou traťou odporúčame v čo najvyššej miere uplatniť autochtónne druhy drevín.

3.2.10 Funkčné plochy technickej a obslužnej vybavenosti (R9)

Hlavné funkčné využitie: technická vybavenosť zabezpečujúca obsluhu územia potrebnými médiami.

❖ *Prípustné sú:*

- Technické objekty pre obsluhu územia vodou, odkanalizovanie, elektrickou energiou, plynom, teplom.
- Súvisiace zariadenia pre údržbu a zabezpečenie prevádzky.
- Verejné a vyhradené parkoviská, pre osobné automobily.
- Cyklistické a pešie komunikácie.
- Most pre cyklistickú dopravu pod telesom hrádze VVN Bešeňová bude slúžiť pre peších a cyklistov. V prípade nutnosti aj na prejazd vozidiel rýchlej zdravotnej služby.
- Most pri lokalite Sihot' ponad rieku Váh sa bude jednať len o cyklomost a most pre peších – bez zásahu do vodného toku.

3.2.11 Funkčné plochy výroby, skladového a odpadového hospodárstva (R10)

Hlavné funkčné využitie: Rozvoj skladovacích prevádzok a zariadení bude zameraný na vytváranie podmienok pre nezávadnú výrobu a služby a dopravné služby v jestvujúcich plochách. Nové zábery plôch pre tento účel sa vymedzujú len pri navrhovanom areáli regionálneho kompostoviska v severovýchodnej časti. Neoddeliteľnou súčasťou areálu je ochranná zeleň.

❖ *Prípustné sú:*

- Hygienicky nezávadná výroba.
- Zberný dvor a kompostovisko.
- Služby, malé nerušivé remeselnícke prevádzky slúžiace potrebám miestneho obyvateľstva.

❖ *Nepripustné sú:*

- Prvotné spracovanie surovín (huty, zlievárne, chemický priemysel, drevársky a papiernický priemysel, spracovanie ropy, hnojív a pod.).
- Ťažká priemyselná výroba.
- Ostatné funkcie, ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.

❖ *Podmienky prevádzkovania:*

- Odstavné plochy musia byť riešené na pozemku prevádzkovateľa.
- Činnosť na uvedenej funkčnej ploche nesmie mať negatívny vplyv na životné prostredie a bývanie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod.).

3.2.12 Funkčné plochy poľnohospodárskej výroby (R11)

Hlavné funkčné využitie: plochy pre živočíšnu a rastlinnú výrobu (kapacitný chov dobytky, sklady, mechanizačné areály, spracovanie poľnohospodárskych produktov a pod). Súčasťou sú manipulačné a odstavné plochy. Na ploche môžu byť stavby dopravného a technického vybavenia slúžiace základnej funkcii, drobné účelové stavby. Neoddeliteľnou súčasťou areálu je ochranná zeleň.

❖ *Prípustné sú:*

- Podniková administratíva, správne zariadenia, stravovanie.
- Účelové predajné plochy, podnikateľské aktivity, menšia výroba. Plochy pre remeslá a opravárenské služby, drobné prevádzky, drobná poľnohospodárska výroba.
- Budovy pre ustajnenie hospodárskych zvierat.
- Súvisiace dielne, sklady a garáže pre špeciálnu techniku, osobné a nákladné

- automobily.
- Plochy nezávadnej výroby.
- Agroturistika.

❖ *Výnimočne prípustné sú:*

- Pohotovostné (služobné) bývanie v nebytových domoch.
- Čerpace stanice PHM.

❖ *Nepřípustné sú:*

- Bývanie

❖ *Podmienky prevádzkovania:*

- Odstavné plochy musia byť riešené na pozemku prevádzkovateľa v zmysle STN 736110/Z1.
- Činnosť na uvedenej funkčnej ploche nesmie mať negatívny vplyv na životné prostredie a bývanie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými).

3.2.12.1 Stavby pre chov drobného zvieratstva❖ *Prípustné sú:*

- umiestňovať na pozemkoch rodinných domov, pokiaľ je prevádzka takých stavieb hygienicky nezávadná, alebo spĺňajú nasledovné požiadavky: objekty s hygienicky závadnou prevádzkou v obytnej zástavbe (stajne, nádrže na tuhé a tekuté exkrementy) situovať v nasledovnej vzdialenosti od objektov rodinných domov:

Veľká dobyččia jednotka (VDJ) = 500 kg živej hmotnosti zvierťa do 1 VDJ (m) 2 VDJ (m)

Tabuľka umiestnenia stavieb od zástavby pre bývanie:

	Aa	Ab	Ba	Bb	Ca	Cb
do 1 VDJ (m)	15	10	10	5	25	20
do 2 VDJ (m)	20	15	15	10	30	25

A - ak objekt určený na bývanie má okno, alebo dvere orientované na objekty chovu

B - ak objekt určený na bývanie nemá okno, alebo dvere orientované na objekty chovu

C - hnojisko

a - medzi objektom chovu a objektom na bývanie je voľné priestranstvo

b - medzi objektom chovu a objektom na bývanie nie je voľné priestranstvo

3.2.13 Neurbanizovaná krajina – poľnohospodárska krajina (R12)

Hlavné funkčné využitie: poľnohospodársky využívaná a nevyužívaná, alebo voľná krajina bez zástavby.

- Európska sieť chránených území: Natura 2000 - Chránené vtáčie územie (Chočské vrchy SKCHVÚ050).
- Územie európskeho významu: Rieka Váh (SKUEV0253).
- Prírodná pamiatka (PP) Bešeňovské travertíny, 4. stupeň ochrany a jeho ochranné pásmo.
- Biokoridor: Nadregionálny biokoridor (Bk1n) vodný tok Váh.
- Biocentrum: Nadregionálne biocentrum (Bc1n) Chočské vrchy.
Regionálne biocentrum (Bcr) Bešeňovské travertíny – Úložisko
- Chránené stromy:
 - pri kaštieli - Mitošiny brest horský (Ulmus Montana) s obvodom 438cm, lipa malolistá (Tilia cordata) s obvodom 466 cm,
 - pri materskej škole lipa malolistá (Tilia cordata) s obvodom 345cm.

- V pravostrannom alúviu Holubieho potoka južne od areálu Gazdovského dvora sa nachádza ekologicky významný segment (mokrad').

❖ *Prípustné sú:*

- Poľnohospodárska pôda (obrábaná a neobrábaná pôda), alebo voľná krajina bez zástavby.
- Bez stavebnej činnosti, s výnimkou stavieb technickej infraštruktúry a stavieb pre poľnohospodárstvo.
- Akceptovať v území nachádzajúce sa hydromelioračné zariadenia.
- Využitie krajiny podľa druhu pozemkov.
- Chov hospodárskych zvierat povolený v kapacite, ktorá nebude mať vplyv na obytnú funkciu obce a ekologickú stabilitu územia (1 dobytčia jednotka (DJ)/ha).
- Spásanie pasienkov prípustné za predpokladu ekologickej únosnosti územia vzhľadom na veľkosť stád (nesmie dochádzať k poškodeniu pôdneho krytu).

3.2.14 Neurbanizovaná krajina – lesné hospodárstvo (R13)

Funkčné využitie: hlavná funkcia je lesné hospodárstvo.

❖ *Prípustné sú:*

- Lesohospodárska činnosť (podľa platného lesno-hospodárskeho plánu).
- Bez stavebnej činnosti s výnimkou udržiavacích prác na lesných cestách a sieťach technickej infraštruktúry.
- Spásanie pasienkov prípustné za predpokladu ekologickej únosnosti územia vzhľadom na veľkosť stád (nesmie dochádzať k poškodeniu pôdneho krytu).

❖ *Nepripustné sú:*

- Ostatné funkcie, ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.

3.3 ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA PLOCH OBČIANSKEHO VYBAVENIA, ŠPORTU, REKREÁCIE, PRE OBYTNÉ ÚZEMIE, POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY A INEJ VÝROBY.

3.3.1 Zásady a regulatívy umiestnenia a rozvoj obytného územia

- 3.3.1.1 Výstavbu nových obytných súborov uskutočňovať na plochách pre tento účel určených územným plánom podľa výkresu „Komplexný výkres priestorového usporiadanie a funkčného využitia zastavaného územia obce a navrhovaných rozvojových plôch, s riešením dopravy a s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami stavieb“ (č.3) a to vo voľných prielukách, alebo v nových obytných súboroch.
- 3.3.1.2 Chrániť územie mino zastavané územie obce pre výstavbu nových obytných súborov a oddychových zón podľa znázornenia vo výkrese „Komplexný výkres priestorové usporiadanie a funkčné využitia zastavaného územia obce a navrhovaných rozvojových plôch, s riešením dopravy a s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami stavieb“ (č.3) v lokalitách:
- 3.3.1.2.1 navrhované obytné súbory - rodinné domy s možnosťou využívania pre prechodné ubytovanie:
- lokalita „Nižné Lúky“ – severná časť obce,

- lokalita „Nad Potokom“ – severovýchodná časť na hranici zastavaného územia obce,
 - lokalita „Roviny“ – stred obce (severne ohraničená jestvujúcou železničnou traťou, južne jestvujúcou obytnou zástavbou, západne cestou H II a východne plochými Aquaparku.
 - lokalita „Pod Baňou“ – severozápadná časť obce
 - lokalita „Mitošiny - Rybníky“ – severozápadná časť obce
 - lokalita „Marcelová“ - západná časť obce medzi ihriskom a kaštieľom
 - lokalita „Sihoť“ - západná časť obce na hranici zastavaného územia
 - využitie nadrozmerných záhrad a prieluk v obci,
- 3.3.1.2.2 navrhované obytné súbory - bytové domy:
- lokalita „Marcelová“ – západná časť obce,
- 3.3.1.2.3 navrhovaná polyfunkčná zástavba – občianska vybavenosť a bývanie
- lokalita „Roviny“ – stred obce (centrálny priestor obce) ,
- 3.3.1.2.4 navrhované obytné súbory – rekreácia a cestovný ruch:
- lokalita „Nižné lúky“ – severovýchodná časť obce
 - lokalita „Lance“ – severná časť obce
 - lokalita „Pod baňou“ – severovýchodná časť obce
 - rozvojové plochy pre rozšírenie „Aquapark Bešeňová“ – východná časť obce
- 3.3.1.3 Výstavbu rodinných domov, okrem všeobecných technických podmienok pre výstavbu vyplývajúcich z platnej legislatívy, podmieniť splnením týchto regulatívov:
- 3.3.1.3.1 rodinné domy môžu byť samostatne stojace, alebo dvojdomy,
- 3.3.1.3.2 počet podlaží - maximálne dve nadzemné podlažia alebo jedno nadzemné podlažie a obytné podkrovia,
- 3.3.1.3.3 garáž budovať ako súčasť rodinného domu alebo na jeho pozemku, alebo na pozemku zabezpečiť najmenej dve parkovacie miesta v zmysle STN 736110/Z1,
- 3.3.1.3.4 pri vodných tokoch s nedostatočnou kapacitou koryta výstavbu umiestniť za hranicu predpokladanej zátopovej čiary,
- 3.3.1.3.5 objekty navrhované na plochách mimo zastavané územie obce, musia byť osadené mimo ochranné pásmo cesty.
- 3.3.1.3.6 pri vytyčovaní stavieb dodržať jednotné stavebné čiary.
- 3.3.1.4 Na pozemkoch rodinných domov je povolený chov drobných hospodárskych zvierat v množstve zodpovedajúcom vlastnej potrebe obyvateľov domu (*počet chovaných zvierat v zmysle regul. č. 3.2.5. a č.3.2.12.1. tejto záväznej časti*).
- 3.3.1.5 Na pozemkoch jestvujúcich a navrhovaných rodinných domoch je možné vykonávať podnikateľské činnosti (obchod, služby, drobné remeslá) bez negatívnych vplyvov na životné prostredie a bývanie.
- 3.3.1.6 Na jestvujúce a navrhované rodinné domy, sa stanovujú podmienky v zmysle § 43 ods. (4) a odst. (5) zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike: v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m,
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do

- 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou,
 - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
 - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
 - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy bezpečnosť osôb a majetku.
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia.
- 3.3.1.7 Nepovoľovať žiadne budovy v ochrannom pásme pohrebiska (cintorína) - v zmysle § 15 odst. (7) zákona č. 131/2010 Z.z. zákona o pohrebiskách. V ochrannom pásme sa nemôžu povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom. Ochranné pásmo pohrebiska je 50 m od hranice pozemku pohrebiska.
- 3.3.1.8 Nová výstavba rodinných domov je podmienená priamym prístupom k stavbe z verejne prístupnej komunikácie. Výstavbu rodinného domu nemožno povoliť, ak nie je priamy prístup k stavbe z verejnej dvojpruhovej cesty alebo miestnej komunikácie.
- 3.3.1.9 Pri vytváraní nových ulíc pre rodinné domy (RD) musí byť šírka verejného (uličného) priestoru (*priestor medzi dvoma uličnými čiarami*), ktorý slúži pre umiestnenie účelovej komunikácie, jednostranného chodníka pre peších a technickej infraštruktúry min. 9 m (*min. 5,5 m účelová komunikácia, min. 1,5 m chodník, min. 2m koridor pre umiestnenie technickej infraštruktúry*).

3.3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia a rozvoj územia pre občianske vybavenie

- 3.3.2.1 Chrániť územie pre výstavbu zariadení občianskeho vybavenia podľa znázornenia vo výkrese „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia obce a navrhovaných rozvojových plôch, s riešením dopravy a s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami stavieb“ (č.3).
- Výstavba hasičskej zbrojnice.
 - Rekonštrukcia a rozšírenie športového areálu nesúkromného charakteru.
 - Revitalizácia a rozšírenie obecného cintorína.
 - Vytvoriť priestorové podmienky pre viacúčelové využitie územia (spoločensko kultúrne podujatia, parkové úpravy, malé športové zariadenia, vybudovať informačné turistické centrum).
- 3.3.2.2 Pre umiestnenie zariadení občianskeho vybavenia prioritne využívať pozemky vo vlastníctve obce, alebo Slovenského pozemkového fondu.
- 3.3.2.3 Výstavbu občianskeho vybavenia, okrem všeobecných technických podmienok pre výstavbu vyplývajúcich z platnej legislatívy, podmieniť splnením týchto regulatívov:
- Navrhnuť dopravné sprístupnenie navrhovaných rozvojových funkčných plôch vo väzbe na komunikačný systém miestnych komunikácií, pričom dodržať STN 73 6110 a ďalšie súvisiace normy a vyhlášky.
 - Pri jestvujúcich a navrhovaných objektoch občianskej vybavenosti a podnikateľských aktivít zabezpečiť požadovaný počet parkovacích staní v zmysle ukazovateľov STN 736110/22 na vlastnom pozemku.

3.3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia a rozvoja územia športu, rekreácie, turizmu

a cestovného ruchu

- 3.3.3.1 Chrániť územie pre rozvoj športu podľa znázornenia vo výkrese „Komplexný výkres priestorového usporiadanie a funkčného využitia zastavaného územia obce a navrhovaných rozvojových plôch, s riešením dopravy a s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami stavieb “ (č.3).
- Rozšírenie rekreačnej plochy areálu Aquapark Bešeňová.
- 3.3.3.2 Pre umiestnenie zariadení prioritne využívať pozemky vo vlastníctve obce, alebo Slovenského pozemkového fondu.
- 3.3.3.3 Pre navrhované lokality funkčnej plochy R7 lokalizované za oblúkom železničnej trate smerom na Potok pod cyklystickým chodníkom navrhujeme plochy pre dynamický šport, voľný rozptyl ľudí v priestore prostredníctvom neinvazívneho pešieho pohybu alebo behu, lavičky, piknikové plochy, kolký.
- 3.3.3.4 Na plochách športu pripustiť len výstavbu zariadení slúžiacich športu, hromadnému ubytovaniu, príležitostnému parkovaniu a občerstveniu.
- 3.3.3.5 Výstavbu športovo rekreačného zariadenia, okrem všeobecných technických podmienok pre výstavbu vyplývajúcich z platnej legislatívy, podmieniť splnením týchto regulatívov:
- Navrhnuť dopravné sprístupnenie navrhovaných rozvojových funkčných plôch vo väzbe na komunikačný systém miestnych komunikácií, pričom dodržať STN 736110 a ďalšie súvisiace normy a vyhlášky.
 - Pri jestvujúcich a navrhovaných plochách zabezpečiť požadovaný počet parkovacích staní v zmysle ukazovateľov STN 736110/Z2 na vlastnom pozemku.

3.3.1 Zásady a regulatívy umiestnenia a rozvoja územia poľnohospodárskej výroby, odpadového hospodárstva a inej výroby

- 3.3.1.1 Zvýšiť estetickú úroveň a vysadiť vnútro areálovú zeleň v existujúcom poľnohospodárskom dvore.
- 3.3.1.2 Poľnohospodárska výroba - na výstavbu, údržbu a rekonštrukciu objektov sa kladie dôraz na architektonické riešenie, spravidla treba vychádzať z tradičných historických vzorov, miestnych stavebných techník, postupov a štýlu.
- 3.3.1.3 Pri poľnohospodárskom družstve sa nachádza plocha výroby. Vo výkrese „Komplexný výkres priestorového usporiadanie a funkčného využitia zastavaného územia obce a navrhovaných rozvojových plôch, s riešením dopravy a s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami stavieb “ (č.3) sú navrhované plochy.
- 3.3.1.4 V prípade likvidácie azbestových materiálov zo stavieb(rodinné domy,hospodárske budovy a iné objekty)je potrebné túto likvidáciu zabezpečiť prostredníctvom oprávnenej organizácie((§41 ZáK.č.355/2007 Z.z.)
- 3.3.1.5 Plocha výroby je podmienená splnením týchto regulatív:
- Navrhnuť dopravné sprístupnenie navrhovaných rozvojových funkčných plôch vo väzbe na komunikačný systém miestnych komunikácií, pričom dodržať STN 73 6110 a ďalšie súvisiace normy a vyhlášky.
 - Pri jestvujúcich a navrhovaných plochách zabezpečiť požadovaný počet parkovacích staní v zmysle ukazovateľov STN 736110/Z2 na vlastnom pozemku.

3.4 ZÁSADY A REGULATÍVY PRE VEREJNÉ DOPRAVNÉ A TECHNICKÉ VYBAVENIE ÚZEMIA

3.4.1 Dopravné vybavenie územia

- **Letecká doprava**

- 3.4.1.1 Rešpektovať ochranné pásmo Letiska Ružomberok, k.ú. Lisková, z ktorých vyplývajú tieto obmedzenia:
- Časť katastrálneho územia obce Bešeňová sa nachádza iba v ochranných pásmach Letiska Ružomberok, určených rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie pod č. 1-173/84 zo dňa 29.12.1984.z ktorých vyplýva výškové obmedzenie stavieb zariadení, stavebných mechanizmov ,porastov a pod. Je stanovené: ochranným pásmom vzletového a približovacieho priestoru(sklon 2,5%-1:40)s výškovým obmedzením 593,70 – 617.25 m.n. m.Bpv.
- 3.4.1.2 V zmysle zákona č. 143/1998 Z.z. §30 o civilnom letectve (letecký zákon) v znení neskorších predpisov, je nutné prerokovať s Dopravným úradom SR stavby:
- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§30 ods. 1, písm a),
 - stavby a zariadenia 30 m a viac umiestnené na prírodných, alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§30 ods.1, písm b),
 - zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§30 ods. 1, písm c),
 - zariadenia, ktoré môžu ohroziť lietadlá, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§30 odst. 1 písmeno d).

- **Železničná doprava**

- 3.4.1.3 Chrániť územie pre stavby železničnej a intermodálnej dopravy: modernizácia železničnej trate č. 180 v úseku Žilina – hranica Žilinského a Prešovského kraja (*verejnoprospešná stavba 2.2.2. vyplývajúce zo záväznej časti ÚPN-VÚC Žilinského kraja a jeho zmien a doplnkov vzťahujúce sa na riešené územie obce*).
- 3.4.1.4 Chrániť územie pre umiestnenie železničnej zastávky na traťovom úseku Paludza - Liptovská Teplá v km 272,960 - 273,121, v oblúku s polomerom $r_1 = 530,45\text{m}$, $r_2 = 534,65\text{m}$.
- 3.4.1.5 Chrániť územie pre umiestnenie protihlukového opatrenia z dopravy od železničnej trate od navrhovanej železničnej zastávky po navrhovanú verejnú zeleň v severnej časti navrhovanej lokality "Roviny".

- **Cestná doprava**

- 3.4.1.6 Chrániť územie diaľnice D1 v kompletnej trase, diaľničné križovatky a privádzače, sprievodné komunikácie I/61 a I/18 (*verejnoprospešná stavba 2.1.1. vyplývajúce zo záväznej časti ÚPN-VÚC Žilinského kraja a jeho zmien a doplnkov vzťahujúce sa na riešené územie obce*).
- 3.4.1.7 Chrániť územie pre umiestnenie protihlukového opatrenia z dopravy od železničnej trate a od diaľnici D1 od výjazdu z diaľnice po železničný most.

- 3.4.1.8 Chrániť územie pre územnú rezervu navrhovanej cesty II. triedy (súčasná cesta III/2213 a úsek cesty III/2221) regionálneho významu v kategórii C9,5/80 v trase a úsekoch: a) Liptovský Michal - (Bešeňová) -Liptovský Potok - Liptovská Sielnica / Brnice.
- 3.4.1.9 Rekonštrukcia cesty tretej triedy HII (III/2213) v zastavanom území obce v kategórii MZ 8,5 (8,0)/50 v zmysle STN 736110 v úseku od križovatkového uzlového bodu 2643A45700 po križovatkový uzlový bod 2643A44900 a jej dopravných zariadení vrátane cestných mostov (most 008) a dopravných nájazdov.
- 3.4.1.10 Rekonštrukcia cesty tretej triedy III/2221 v zastavanom území obce v kategórii MZ 8,5 (8,0)/50 v zmysle STN 736110 v úseku od cestného objektu (most 001) po križovatkový uzlový bod 2643A05300 a jej dopravných zariadení vrátane cestných mostov a dopravných nájazdov.
- 3.4.1.11 Rekonštrukcia cesty tretej triedy III/2221 mimo zastavané územie obce v kategórii C9,5/80 v zmysle STN 736101 a jej dopravných zariadení vrátane cestných mostov a dopravných nájazdov.
- 3.4.1.12 Chrániť územie pre vybudovanie siete obslužných a prístupových komunikácií a súvisiacich križovatiek. Dodržať kategorizáciu siete obslužných a prístupových komunikácií v obci podľa výkresu „Verejné dopravné vybavenie územia “ (č.4).
- 3.4.1.13 Chrániť územie pre vybudovanie parkovacích a odstavných plôch v zmysle platnej STN „Verejné dopravné vybavenie územia “ (č.4).
- 3.4.1.14 Chrániť územie pre samostatné zastavovacie pruhy pre SAD a vybaviť zastávky prístreškami pre cestujúcich podľa výkresu „Komplexný výkres priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia obce a navrhovaných rozvojových plôch, s s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami stavieb “ (č.3) a „ Verejné dopravné vybavenie územia“ (č.4).
- 3.4.1.15 Chrániť územie pre vybudovanie peších plôch, komunikácií, chodníkov a cyklistických trás podľa výkresu „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia obce a navrhovaných rozvojových plôch, s riešením dopravy a s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami.“(č.3) a Verejné dopravné vybavenie územia“ (č.4).
- 3.4.1.16 Chrániť územie pre stavby cyklistickej dopravy. Prednostne navrhovať cyklotrasy a náučné chodníky v trasách jestvujúcich účelových a poľných ciest.
- 3.4.1.17 Chrániť územie pre vybudovanie cyklomosta a mosta pre peších v západnej časti územia v obci Bešeňová cez rieku Váh bez zásahu do vodného toku .
- 3.4.1.18 Chrániť územie pre cyklistickú dopravu podľa Národnej stratégie cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR. Plánovanú cyklistickú infraštruktúru vypracovať v súlade s STN 73 6110, STN 01 8028, TP 07/2014 a uznesením vlády SR č. 223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR.
- 3.4.1.19 Pre cyklistov realizovať parkovacie plochy pre bicykle s počtom miest do 20% kapacity parkoviska pre motorové vozidlá.
- 3.4.1.20 Chrániť koridory pre poľné cesty jestvujúce a navrhované.
- 3.4.1.21 Dopravu na komunikáciách v zastavanom území obce obmedziť na vozidlá s nosnosťou do 10 ton.

3.4.2 Verejné technické vybavenie územia – Vodné hospodárstvo

- 3.4.2.1 Objekty v blízkosti vodných tokov smerovo umiestniť tak, aby neprekážali odtoku a výškovo aby neboli ohrozované prípadnými záplavami: Pri vodných tokoch s nedostatočnou kapacitou koryta výstavbu umiestniť od brehovej čiary o vzdialenosti min. 10 m.
- 3.4.2.2 Chrániť koridory trás jestvujúcich a navrhovaných zásobovacích a výtlačných vodovodných potrubí a plochy pre výstavbu technických zariadení pre zásobovanie vodou vyznačených v grafickej prílohe.
- 3.4.2.3 Chrániť koridory trás hlavných zberačov kanalizačnej siete a koridory trás nadväzujúcich uličných stôk vyznačených vo výkrese „Verejné technické vybavenie územia (vodné hospodárstvo) “. (č.5)
- 3.4.2.4 Rešpektovať v zmysle §49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, voľný nezastavaný, resp. manipulačný pás šírky min. 10m od brehovej čiary vodohospodársky významných vodných tokov (kanálov) a ochranných hrádzí (vzdušnej päty hrádze) a min. 5 m od brehovej čiary drobných vodných tokov, resp. kanálov.
- 3.4.2.5 Rešpektovať ochranné pásma vodnej nádrže Bešeňová, vymedzené katastrofálnou hladinou (neprekročiteľnou) 522,59 m n.m. Bpv. stanovených Manipulačným poriadkom pre vodné dielo Liptovská Mara - Bešeňová.
- 3.4.2.6 Rešpektovať ochranné pásmo od vzdušnej päty zemnej hrádze VD Bešeňová v min. šírke 50m.
- 3.4.2.7 Objekty v blízkosti vodného toku smerovo umiestniť tak, aby neprekážali odtoku a výškovo aby neboli ohrozované prípadnými záplavami:
- pri vodných tokoch s nedostatočnou kapacitou koryta výstavbu umiestniť mimo inundačné územie toku (zohľadniť hladinu Q_{100} – ročnej veľkej vody),
 - pri výstavbe v lokalite "Sihot" zabezpečiť protipovodňovú ochranu na Q_{100} ročnej vody. Pozdĺž brehu vodného toku Váh ponechať 10,0 m voľný nezastavaný pás,
 - pri výstavbe v lokalite "Roviny" zabezpečiť protipovodňovú ochranu na Q_{100} ročnej vody. Pozdĺž brehu Holubí potoka ponechať 5,0 m voľný nezastavaný pás.
- 3.4.2.8 Na zadržanie povrchového odtoku dažďových vôd zo spevnených plôch v jednotlivých navrhovaných lokalitách (z komunikácií, spevnených plôch a striech RD, prípadne iných stavebných objektov) je potrebné navrhnuť v úrovni minimálne 60% z výpočtového množstva pre návrhový dážď 15 min., na pozemku stavebníka tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu odtokových pomerov v recipiente.
- 3.4.2.9 Pri jestvujúcich a novonavrhovaných výrobných areáloch riešiť opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ust. § 36 odst. 17 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a v zmysle požiadaviek NV SR č. 269/2010 Z.z. podľa §9.
- 3.4.2.10 Rešpektovať prirodzené záplavové územie tokov a prípadnú výstavbu situovať v zmysle §20 zákona č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov mimo územie ohrozené povodňami.
- 3.4.2.11 Rešpektovať odvodňovacie kanály, vrátane ochranného pásma 5 m od brehovej čiary u otvorených kanálov a 5 m od osi krytého kanála.

3.4.2.12 Prípadné križovanie inžinierskych sietí a komunikácií s kanálmi navrhnuť v zmysle aktuálnych právnych predpisov a STN „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami“.

3.4.2.13 Vylúčenie výstavby MVE a iných priečných barier v koryte rieky Váh.

3.4.3 Verejné technické vybavenie územia –Energetika, spoje

3.4.3.1 Chrániť koridor trás pre výstavbu, rekonštrukciu a preložku VN elektrickej siete vyznačených vo výkrese (č.1, č.2, č.3, č.6).

3.4.3.2 Stavba novej VN prípojky k navrhovaným TS.

3.4.3.3 Stavby navrhovaných kioskových trafostaníc TS11, TS12, TS13, TS14, TS15 vyznačených vo výkrese (č.1, č.2, č. 3, č.6).

3.4.3.4 Vytvoriť podmienky pre 100%-nú telefonizáciu bytov a 30%-nú telefonizáciu pre občiansku vybavenosť z celkového počtu navrhovaných HTS bytov.

3.4.3.5 Chrániť koridor trás diaľkových optických káblov a miestnych telekomunikačných.

3.4.3.6 V ochrannom pásme vonkajšieho vedenia a pod vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby a konštrukcie,
- pestovať porasty s výškou presahujúcou 3m, vo vzdialenosti
- presahujúcej 5m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno porasty pestovať do takej výšky, aby pri páde sa nemohli dotknúť el. vedenia
- uskladňovať ľahko horľavé a výbušné látky,
- vykonávať iné činnosti, pri ktorých by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť el. vedenie alebo ohroziť bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky.

3.4.3.7 V ochrannom pásme podzemného vedenia a nad týmto vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzanie trvalého porastu a jazdiť osobitne ťažkými mechanizmami,
- vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa el. vedenia zemné práce a činnosti, ktoré by mohli ohroziť el. vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť jeho prevádzky, prípadne by podstatne sťažili prístup k nemu.

3.4.4 Verejné technické vybavenie územia – Plyn

3.4.4.1 Chrániť koridory trás jestvujúcich a navrhovaných plynovodov vyznačených vo výkrese „Verejné technické vybavenie územia(energetika, spoje, káble, plyn)“(č.6).

3.4.4.2 V ochrannom pásme podzemného vedenia a nad týmto vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzanie trvalého porastu a jazdiť osobitne ťažkými mechanizmami,
- vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa el. vedenia zemné práce a činnosti, ktoré by mohli ohroziť el. vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť jeho prevádzky, prípadne by podstatne sťažili prístup k nemu.

3.5 ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNYCH HODNOT, OCHRANY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANIE PLOCH ZELENÉ .

3.5.1 Kultúrohistorické hodnoty

- 3.5.1.1 Pri činnosti na území, kde sa predpokladá ohrozenie pamiatkových hodnôt a archeologických nálezov, je nevyhnutné vykonať záchranný výskum, o nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum rozhoduje Pamiatkový úrad SR. Pre akúkoľvek stavebnú a inú činnosť (rekultivácie, hrubé terénne úpravy a pod.) na území katastra obce, musí byť oslovený KPÚ Žilina, ktorého stanovisko bude podkladom pre ohlásenie prác, vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia. Pri uplatňovaní územného plánu v praxi, pri príprave stavby a jej realizácii, bude v oprávnených prípadoch rozhodnutím KPÚ Žilina uplatnená požiadavka na zabezpečenie archeologického výskumu.
- 3.5.1.2 Povinnosťou stavebníka je v prípade náhodného archeologického nálezu postupovať podľa § 40 pamiatkového zákona. Nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác musí ihneď ohlásiť nález KPÚ Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo poverenou odborne spôsobilou osobou. Podľa § 40 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.
- 3.5.1.3 Rešpektovať priestor v okruhu 10m od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky v zmysle § 27, ods. 2 pamiatkového zákona, ktorý je súčasťou NKP a jej bezprostredné okolie. *Desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo desať metrov od hranice pozemku, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je pozemok. V tomto priestore nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty NKP.*
- 3.5.1.4 S ohľadom na to, že na území katastra obce sa doteraz nerobil systematický archeologický prieskum, je odôvodnený predpoklad, že na tomto území sa nachádzajú nateraz neznáme archeologické lokality. Preto je nevyhnutné aby pri akejkoľvek stavebnej činnosti bol oslovovaný KPÚ Žilina, ktorého záväzné stanovisko, prípadne rozhodnutie bude podkladom pre vydanie územného a stavebného povolenia k stavbe.
- 3.5.1.5 Pri kaštieli - Mitošiny sa nachádza chránený strom Brest horský (Ulmus Montana) s obvodom 438cm. Nezasahovať do jeho ochranného pásma.
- 3.5.1.6 Chrániť územie, na ktorom je evidované archeologické nálezisko:
- Travertínový kameňolom - eneolit - bádenská kultúra, doba bronzová - lužická kultúra
 - Žiarové pohrebisko; hromadný nález bronzových predmetov z doby bronzovej
 - Kameňolom Baňa - paleolit, eneolit - črepy a kamenné úštepky
- 3.5.1.7 Chrániť a zveľaďovať nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu:
- Kaštieľ s areálom - kaštieľ Mitošiny z 1. polovice 17. storočia. (e. č. ÚZPF 306/1)
 - Kaštieľ s areálom - Park pri kaštieli Mitošiny (e. č. ÚZPF 306/2).
 - Kaštieľ s areálom - sýpka pri kaštieli Mitošiny (e. č. ÚZPF 306/3).
 - Kaštieľ s areálom - oplatenie kaštieľa Mitošiny (e. č. ÚZPF 306/4).
- 3.5.1.8 Významné charakteristiky (priestorové a funkčné dominanty) v obci:
- Rímskokatolícky kostol zasvätený Najsvätejšej trojici
 - Obecný úrad

- Dom smútku
- Domy, ktoré charakterizujú typickú ľudovú architektúru obce z konca minulého a začiatku tohto storočia. Sú to domy so súpisným číslom 97,88,12.

3.5.2 Ochrana prírody a tvorba krajiny, prvky USES

- 3.5.2.1 Vytvárať podmienky pre výsadbu drevinovej zelene okolo poľných ciest, potokov a na hraniciach jednotlivých blokov poľnohospodárskej pôdy.
- 3.5.2.2 V maximálnej možnej miere zachovať existujúce brehovú porasty vodných tokov, na regulovaných častiach tokov vytvárať výsadbou nové resp. rekonštruované brehovú porasty.
- 3.5.2.3 Vytvárať podmienky pre zachovanie funkčnosti prvkov systému ekologickej stability vyznačených vo výkrese č.8 „Výkres ochrany prírody a tvorba krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability.“
- 3.5.2.4 Vytvárať podmienky pre zveľaďovanie prvkov územného systému ekologickej stability a to:
 - Európska sieť chránených území: Natura 2000 - Chránené vtáčie územie (Chočské vrchy SKCHVÚ050).
 - Územie európskeho významu: Rieka Váh (SKUEV0253).
 - Regionálne biocentrum (Bcr) Bešeňovské travertíny – Úložisko
 - Biokoridor: Nadregionálny biokoridor (Bk1n) vodný tok Váh.
 - Biocentrum: Nadregionálne biocentrum (Bc1n) Chočské vrchy.
- 3.5.2.5 Chrániť a zveľaďovať prírodné pamiatky:
 - Prírodná pamiatka (PP) Bešeňovské travertíny, 4. stupeň ochrany a jeho ochranné pásmo.
 - Chránené stromy:
 - pri kaštieli - Mitošiny brest horský (Ulmus Montana) s obvodom 438cm, lipa malolistá (Tilia cordata) s obvodom 466 cm,
 - pri materskej škole lipa malolistá (Tilia cordata) s obvodom 345cm.
 - V pravostrannom alúviu Holubieho potoka južne od areálu Gazdovského dvora sa nachádza ekologický významný segment (mokrad).
- 3.5.2.6 Rešpektovať ochranu osobitne chránených častí prírody, prvkov územného systému ekologickej stability, genofondové plochy a podmienky ochrany prírody a krajiny vyplývajúce zo zákona a platnej legislatívy.
- 3.5.2.7 Povinnosťou budúceho investora bude nutné predložiť projektovú dokumentáciu na posúdenie Správy TANAP-U. Podiel zastavanosti jednotlivých pozemkov vo funkčnej ploche rekreácie a cestovného ruchu (Rekrečné chaty) sa stanovuje na 50% vrátane všetkých spevnených plôch, objektov, prístreškov a altánkov.
- 3.5.2.8 V rámci funkčnej plochy R8 v ochrannom pásme PP Bešeňovské travertíny (bazén) navrhované budúce konkrétne vegetačné úpravy je povinné vopred prekonzultovať s organizáciou ochrany prírody (Správa TANAPu).
- 3.5.2.9 Chrániť a zveľaďovať plochy verejnej zelene, najmä verejné parky a cintoríny.
- 3.5.2.10 Chrániť plochy pre náhradnú výsadbu zelene:
 - po obvode jestvujúceho cintorína dosadiť ochrannú – vizuálnu zeleň,
 - sadovnícky upraviť strednú časť územia obce a plochu v navrhovanej lokalite "Roviny",

- navrhovanom areáli zberného dvora a kompostoviska.

3.5.3 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

- 3.5.3.1 Usmerniť cielené nakladanie s odpadmi budovaním nových zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov, ako aj budovaním zariadení na iné nakladanie s odpadmi v území v súlade s Programom odpadového hospodárstva obce.
- 3.5.3.2 Zabezpečiť výstavbu vodovodu a vybudovanie odkanalizovania v navrhovaných lokalitách.
- 3.5.3.3 V severnej časti zachovať plochu zberného dvora na materiálové zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu a na doseparovanie a dočasné uloženie triedeného odpadu.
- 3.5.3.4 Regulovať rozvoj obce tak, aby sa eliminovalo možné nežiadúce ovplyvňovanie chránených funkcií (bývanie, šport-rekreácia) prevádzkami nadmerne zaťažujúcimi životné prostredie hlukom, emisiami škodlivín a pachov (poľnohospodárska výroba, autoservis, skleníkové hospodárstvo).
- 3.5.3.5 Rešpektovať pôsobenie hluku z dopravy (diaľnica, štátne cesty, parkoviská, miestne komunikácie, železničná doprava) na navrhovanú obytnú a rekreačnú zástavbu, ktoré je potrebné preveriť hlukovou štúdiou a v prípade nepriaznivých výsledkov navrhnúť protihlukové opatrenia.
- 3.5.3.6 Urbanizáciu územia usmeňovať s ohľadom na maximálnu ochranu existujúcej zelene a podzemných vôd.
- 3.5.3.7 Obmedziť podiel zastavaných a spevnených plôch vhodnou reguláciou.
- 3.5.3.8 Zabezpečiť odstránenie nelegálnych skládok komunálneho odpadu.
- 3.5.3.9 V riešení odpadového hospodárstva navrhovať minimalizáciu odpadov, správne zneškodňovať odpady a maximalizovať podiel recyklovateľných surovín.
- 3.5.3.10 V prípade likvidácie azbestocementových materiálov zo stavieb (rodinné domy, hospodárske budovy a iné objekty) je potrebné túto likvidáciu zabezpečiť prostredníctvom oprávnenej organizácie (§ 41 zák.č. 355/2007 Z.z.).
- 3.5.3.11 Neumiestniť veľký zdroj znečistenia ovzdušia v obci.
- 3.5.3.12 Neuvažovať s budovaním výrobných prevádzok s nadmerným hlučnosťou v blízkosti obytného a rekreačného územia.
- 3.5.3.13 Povinnosťou budúceho investora je predložiť orgánu verejného zdravia hodnotenie vplyvov predmetných budúcich prevádzok na verejné zdravie, zohľadniť a realizovať preventívne opatrenia na elimináciu obťažujúcich faktorov (hluk, prašnosť, vibrácie, exhaláty, pachy, nebezpečný odpad) spolu so žiadosťou o vydanie záväzného stanoviska k územnému konaniu.
- 3.5.3.14 Vylúčiť prípadnú ťažbu štrkov, výstavbu malých vodných elektrární a iných priečných objektov v korytách vodných tokov v k. ú. Bešeňová (najmä na rieke Váh).
- 3.5.3.15 V plnom rozsahu rešpektovať existujúcu sprievodnú vegetáciu vodných tokov a nenavrhovať v nej také zásahy, ktoré by si vyžadovali zásahy (najmä výrubu a odvodňovanie) v brehových porastoch a príslušných vodou podmienených biotopoch. Minimálne v šírke 15 m od brehovej čiary po oboch stranách toku ponechať územie bez zásahov.

3.5.3.16 Radónové riziko

Podľa §20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia výskyt stredného a vysokého radónového rizika.

- Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného a vysokého radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia - referenčné plochy znázornené vo výkrese č.2 a č.3.

3.5.4 Vymedzenie zastavaného územia**3.5.4.1 Súčasné hranice zastavaného územia**

Zastavané územie obce vyhlásené v zmysle platnej legislatívy k 1.1.1990) je vymedzené hranicou súčasného zastavaného územia, ktorá je vymedzená v rámci k. ú. obce (hranica je znázornená v grafickej časti dvojbodkovou čiarkovanou čiarou).

3.5.4.2 Návrh rozšírenia hranice zastavaného územia

Navrhovaný územný rozvoj funkčných plôch si vyžaduje rozšírenie hranice zastavaného územia v lokalitách znázornených vo výkrese „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia obce a navrhovaných rozvojových plôch, s riešením dopravy a s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami stavieb “ (č.3) a výkrese „Výkres vyhodnotenia dôsledkov navrhovaného stavebného rozvoja a iných zámerov poľnohospodárskej pôdy.

3.5.4.2.1 Rozšírenie hraníc zast. územia vyplývajúce z návrhu ÚPN-O:

- lokalita „Nad Potokom“ – severovýchodná časť na hranici zastavaného územia obce,
- lokalita „Roviny“ – stred obce (severne ohraničená jestvujúcou železničnou traťou, južne jestvujúcou obytnou zástavbou, západne cestou H II a východne plochami Aquaparku).
- lokalita „Pod Baňou“ – severozápadná časť obce
- lokalita „Mitošiny - Rybníky“ – severozápadná časť obce
- lokalita "Marcelová" - západná časť obce medzi ihriskom a kaštieľom
- lokalita „Sihot“ - západná časť obce na hranici zastavaného územia
- lokalita „Nižné lúky“ – severovýchodná časť obce
- lokalita „Lance“ – severná časť obce
- lokalita pre rozšírenie "Aquapark Bešeňová" – východná časť obce.

3.5.5 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území**3.5.5.1 Ochranné pásma**Hygienické ochranné pásmo

- Pásmo hygienickej ochrany 50 m od hranice cintorína sa stanovuje v zmysle § 15 odst. 7 zákona 131/2010 Z.z.
- Prírodná pamiatka Bešeňovské travertíny - ochranné pásmo.

Ochranné pásmo železnice

- 60 m železničná trať od osi železničnej trate na každú stranu pozdĺž celej trate,

Cestné ochranné pásma

- 100 m trasa diaľnice D1, po oboch stranách kolmo od osi príľahlej vozovky diaľnice,
- 50 m cesta I. triedy od osi vozovky na každú stranu v úseku mimo územia ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce,
- 25 m cesta II. triedy od osi cesty na každú stranu v úseku mimo súvislé zastavaného územia, ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce.
- 20 m cesta III. triedy od osi cesty na každú stranu v úseku mimo súvislé zastavaného územia, ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce.

Ochranné pásma letísk

- Výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. je:
 - ochranné pásmo letiska – časť katastrálneho územia obce Bešeňová sa nachádza iba v ochranných pásmach Letiska Ružomberok, určených rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie pod č. 1-173/84 zo dňa 29.12.1984. z ktorých vyplýva výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. Je stanovené: ochranným pásmom vzletového a približovacieho priestoru (sklon 2,5%-1:40) s výškovým obmedzením 593,70 – 617,25 m. n. m. Bpv.
- V zmysle § 30 leteckého zákona je nutné prerokovať s Dopravným úradom SR stavby:
 - stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods.1 písmeno a)
 - stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods.1 písm. b)
 - zariadenia, ktoré môžu narušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods.1 písmeno c),
 - zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods.1 písmeno d).

Ochranné pásma elektrických zariadení

- Ochranné pásmo elektrických zariadení v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Zb. o energetike:
 - 15 m pre nadzemné vedenie bez izolácie pri napätí od 35 kV do 110 kV, na každú stranu od krajného vodiča,
 - 10 m pre nadzemné vedenie bez izolácie pri napätí od 1 kV do 35 kV a 7 m v súvislých lesných priesekoch (od krajného vodiča na každú stranu vedenia),
 - 10 m od transformovne VN/NN.
 - 4 m pre vodiče so základnou izoláciou pri napätí od 1 kV do 35 kV a 2 m v súvislých lesných priesekoch (od krajného vodiča na každú stranu vedenia),
 - 1m pre nadzemné káblové vedenie pri napätí od 1 kV do 35 kV (na každú stranu vedenia),

Vodárenské ochranné pásma

- 1,5 m pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
- 2,5 m pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm,
- Rešpektovať ochranné pásma vodnej nádrže Bešeňová, vymedzené katastrofálnou hladinou (neprekročiteľnou) 522,59 m n.m. Bpv. stanovených Manipulačným poriadkom pre vodné dielo Liptovská Mara - Bešeňová. Ochranné pásmo od vzdušnej päty zemnej hrádze VD Bešeňová v min. šírke 50m.

- Pozdĺž brehov vodohospodárskeho významného vodného toku Váh ponechať v šírke 10,0 m voľný nezastavaný pás.
- Pozdĺž vodného toku - Holubí potoka ponechať v šírke 5,0 m voľný nezastavaný pás.
- Geotermálny vrt ZGL-1 je v tvare štvorca, s dĺžkou strany 10m. Geotermálny vrt FBe-1 je v tvare štvorca o rozmeroch 1,5x1,5m.

Ochranné pásma plynárenských zariadení

- Ochranné a bezpečnostné pásmo plynárenských zariadení a priamych plynovodov v zmysle § 79 a § 80 zákona č. 251/2012 Zb. o energetike:

Ochranné pásmo:

- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm, na každú stranu od osi plynovodu,
- 1 m pre plynovod s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa, na každú stranu od osi plynovodu v zastavanom území,
- 10 m pre plynovod s tlakom nižším ako 0,4 MP a na každú stranu od osi plynovodu (bezpečnostné pásmo) na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,

Bezpečnostné pásma plynárenských zariadení

- 20 m pri plynovod s tlakom do 4,0 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území.

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení

- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete dodržať v zmysle Zákona č.278/2015 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona telekomunikáciách a priestorovej normy úpravy vedení technického vybavenia,
- 0,5 – 1,0 m od osi na každú stranu telekomunikačnej siete a diaľkového kábla.

Ochrana archeologických lokalít a kultúrnych pamiatok

- Z hľadiska ochrany archeologických nálezísk ku stavbe, ktorá si vyžiada vykonanie zemných prác investor/stavebník je povinný od Krajského pamiatkového úradu v Žiline už v stupni územného konania si vyžiadať v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov odborné stanovisko.
- V prípade nevyhnutnosti, vykonať záchranný archeologický výskum ako predstihové opatrenie na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume podľa § 37 pamiatkového zákona Pamiatkový úrad Slovenskej republiky.

3.5.5.2 Chránené územia:

- Ochrany prírody a krajiny
 - Európska sieť chránených území: Natura 2000 - Chránené vtáčie územie (Chočské vrchy SKCHVÚ050).
 - Územie európskeho významu: Rieka Váh (SKUEV0253) .
 - Prírodná pamiatka (PP) Bešeňovské travertíny, 4. stupeň ochrany a jeho ochranné pásmo.
 - Biokoridor: Nadregionálny biokoridor (Bk1n) vodný tok Váh.
 - Biocentrum: Nadregionálne biocentrum (Bc1n) Chočské vrchy.
Regionálne biocentrum (Bcr) Bešeňovské travertíny – Úložisko
 - Chránené stromy:
 - pri kaštieli - Mitošiny brest horský (Ulmus Montana) s obvodom 438cm, lipa malolistá (Tilia cordata) s obvodom 466 cm,

- pri materskej škole lipa malolistá (*Tilia cordata*) s obvodom 345cm.
- V pravostrannom alúviu Holubieho potoka južne od areálu Gazdovského dvora sa nanachádza ekologicky významný segment (mokaď).
- Prieskumné územie, chránené ložiskové územie, dobývacie priestory, svahové deformácie, skládky odpadov
 - *Svahové deformácie*: nachádzajú sa aktívne (3) a potenciálne (6) svahové deformácie (9) v severnej časti územia.
 - *Skládky odpadov*: nachádzajú sa (2) skládky odpadov, ktoré sú upravené (prekryté s terénymi úpravami).
 - IG vrty: inžiniersko-geologické, HG vrty: hydrologické (štruktúrny vrt s obvyčajnou vodou (nad 200m) s artézskym prelivom, vrt s termálnou, minerálnou vodou (do 200m), pozorovací vrt.

3.5.6 Plochy pre verejnoprospešné stavby, delenie a sceľovanie pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny.

- 3.5.6.1 Stavby rekonštrukcie a modernizácie: Železničná dráha č. 180 Košice - Žilina - dvojkoľajná elektrifikovaná železničná trať.
- 3.5.6.2 Stavba pre umiestnenie protihlukového opatrenia od železničnej trate v úseku od navrhovanej železničnej zastávky po navrhovanú verejnú zeleň v severnej časti navrhovanej lokality "Roviny".
- 3.5.6.3 Stavba rekonštrukcie a šírkové usporiadanie v zastavanom a mimo zastavané územie obce cesty HII(III/2213) a III/2221 v zmysle STN 736110 a jej dopravných zariadení vrátane cestných mostov a dopravných nájazdov.
- 3.5.6.4 Stavby rekonštrukcie a výstavba obslužných a prístupových komunikácií a dopravných zariadení vrátane cestných mostov a dopravných nájazdov, parkovacích plôch vyznačených v grafickej časti dokumentácie územného plánu.
- 3.5.6.5 Stavby rekonštrukcie a výstavba peších komunikácií a výstavba cyklotrás a cyklomostov vyznačených v grafickej časti dokumentácie územného plánu.
- 3.5.6.6 Stavby zásobovacích a výtlačných vodovodných potrubí a technických zariadení pre zásobovanie vodou vyznačených v grafickej časti dokumentácie územného plánu.
- 3.5.6.7 Stavby hlavných zberačov kanalizačnej siete a koridory trás nadväzujúcich uličných sôk v obci podľa grafickej časti dokumentácie územného plánu.
- 3.5.6.8 Stavby rozšírenia STL rozvodov plynu vyznačených v grafickej časti dokumentácie územného plánu.
- 3.5.6.9 Stavby trás VN a NN elektrickej siete. Stavba 22 kV káblových elektrických vedení pre napojenie nových lokalít.
- 3.5.6.10 Stavba novej VN prípojky k navrhovaným TS. Stavby navrhovaných kioskových trafostaníc TS 11, TS12, TS13, TS14, TS15, TS16, TS17 vyznačených vo výkrese (č.1, č.2, č.3, č.6).
- 3.5.6.11 Stavba telekomunikačnej káblovej siete a súvisiacich technologických zariadení.
- 3.5.6.12 Stavby pre prenos terestriálneho a káblového signálu a stavby sietí informačnej sústavy.

3.5.7 Určenie, na ktoré časti obce je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny.

Územný plán obce Bešeňová nevymedzuje plochy, pre ktoré je potrebné obstaráť a schváliť územným plánom zóny.

Urbanistickú štúdiu je potrebné obstaráť na nasledujúce územia :

1. Plochy revitalizácie a rozšírenie obecného cintorína.
2. Plochy pre obytné územie:
 - Lokalitu "Roviny" – Centrálny priestor obce.
 - Lokalita "Pod baňou".
3. Plochy rekreácie a cestovného ruchu:
 - Lokalita "Nižné lúky" nesúkromného charakteru.

3.6 ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Stavby spojené s realizáciou záväzných regulatívov ÚPN obce sú verejnoprospešné. Na uvedené stavby sa vzťahuje zákon č.50/1976 Zb. a zákon č.282/2015 o vyvlastnení pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov s účinnosťou od 01.07.2016.

3.6.1 Stavby pre verejnoprospešné služby

VPS – 1 Stavby pre občiansku vybavenosť

- VPS 1.1 Plocha pre požiarnu zbrojnicu.
- VPS 1.2 Plocha pre rozšírenie cintorína.

3.6.2 Stavby verejného technického vybavenia

VPS – 2 Stavby pre dopravu:

- VPS 2.1. Modernizácia železničnej trate č. 180 v úseku Žilina – hranica Žilinského a Prešovského kraja (*verejnoprospešná stavba 2.2.2. vyplývajúca zo záväznej časti ÚPN-VÚC Žilinského kraja a jeho zmien a doplnkov vzťahujúce sa na riešené územie obce*).
- VPS 2.2. Umiestnenie železničnej zastávky na traťovom úseku Paludza - Liptovská Teplá v km 272,960 - 273,121, v oblúku s polomerom $r_1 = 530,45\text{m}$, $r_2 = 534,65\text{m}$.
- VPS 2.3 Umiestnenie protihlukového opatrenia z dopravy od železničnej trate.
- VPS 2.4. Rekonštrukcia cesty tretej triedy III (III/2213) v zastavanom a mimo zastavané územie obce v zmysle STN 736110 a jej dopravných zariadení vrátane cestných mostov (most 008) a dopravných nájazdov.
- VPS 2.5. Rekonštrukcia cesty tretej triedy III/2221 v zastavanom a mimo zastavané územie obce v zmysle STN 736110 a jej dopravných zariadení vrátane cestných mostov a dopravných nadjazdov.
- VPS 2.6. Výstavba siete obslužných a prístupových komunikácií a súvisiacich križovatiek, autobusových zastávok, mostov a nadjazdov.
- VPS 2.7. Stavba cyklomosta a mosta pre peších cez vodný tok rieky Váh, stavby cyklistických a turistických trás.
- VPS 2.8. Územie pre pešie plochy a komunikácie.
- VPS 2.9. Rekonštrukcia a výstavba plôch statickej dopravy (parkovacie a odstavné plochy).

VPS – 3 Stavby pre vodné hospodárstvo:

- VPS 3.1. Stavby zásobovacích a výtlačných vodovodných potrubí a technických zariadení pre zásobovanie vodou vyznačených v grafickej časti dokumentácie územného plánu.

VPS 3.2 Stavby hlavných zberačov kanalizačnej siete a koridory trás nadväzujúcich uličných stôk v obci podľa grafickej časti dokumentácie územného plánu.

VPS – 4 Stavby pre energetické zariadenia, telekomunikácie, rozvod plynu:

VPS 4.1 Stavby trás VN a NN elektrickej siete. Stavba 22 kV káblových elektrických vedení pre napojenie nových lokalít.

VPS 4.2 Stavba novej VN prípojky k navrhovaným TS.

VPS 4.3 Stavby navrhovaných kioskových trafostaníc TS 11, TS12, TS13, TS14, TS15, TS16, TS17.

VPS 4.4 Stavba telekomunikačnej káblovej siete a súvisiacich technologických zariadení.

VPS 4.5 Stavby pre prenos terestriálneho a káblového signálu a stavby sietí informačnej sústavy.

VPS 4.6 Stavby rozšírenia STL rozvodov plynu vyznačených v grafickej časti dokumentácie územného plánu.

3.7 ZÁVEREČNÉ DOPORUČENIA A USTANOVENIA

- Schvaľujúcim orgánom pre Územný plán obce Bešeňová a jeho zmeny a doplnky je podľa §26, odst. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku /stavebný zákon/ v znení neskorších predpisov je Obec Bešeňová. V zmysle § 11, odst. 4 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov schvaľuje územný plán obce alebo jeho zmeny a doplnky Obecné zastupiteľstvo obce Bešeňová, ako orgán obce Bešeňová.
- Závazná časť - regulatívy pre územný rozvoj Územného plánu obce Bešeňová a jej zmeny a doplnky vyhlasuje Obec Bešeňová Všeobecne záväzným nariadením obce Bešeňová, na ktorom sa uznáva Obecné zastupiteľstvo obce Bešeňová.
- Uloženie dokumentácie je podľa ust. § 28 odst. 3 stavebného zákona na Obecnom úrade obce Bešeňová, na Okresnom úrade Žilina, Odbor výstavby a bytovej politiky, odd. územného plánovania a na príslušnej úradovni stavebného úradu obce.
- Obec Bešeňová a príslušný stavebný úrad obce sledujú dodržiavanie schválených záväzných častí Územného plánu obce.
- Obec je povinná pravidelne, najmenej raz za 4 roky, preskúmať schválený územný plán, či nie sú potrebné jeho zmeny a doplnky alebo či netreba obstaráť nový územný plán.

3.8 SCHÉMA ZÁVAZNÝCH ČASTÍ A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

4. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

V doplňujúcich údajoch územného plánu obce sa uvádzajú číselné údaje, tabuľky, prehľady, grafy a iné údaje. Tieto údaje sú zapracované v textovej časti v príslušných kapitolách.

5. DOKLADOVÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Samostatná príloha dokumentácie.

V Ružomberku, 02. 2019

Ing. arch. Katarína Konfálová